SPEAK | READ | WRITE

माय मराठी १
My Marathi 1

अभ्यासपुस्तक | WORKBOOK FOR COMMUNICATIVE MARATHI

Suhas Limaye
Jayavant Chunekar

UNIVERSITY OF MUMBAI

सुहास लिमये / Suhas Limaye
जयवंत चुनेकर / Jayavant Chunekar

गिरीषा सावंत टिळक / Girissha Sawant Tilak
मानसी सामंत / Manasi Samant
कृत्तिका भोसले / Kruttika Bhosale

माय मराठी १
My Marathi 1

अभ्यासपुस्तक / Workbook for Communicative Marathi

संपादक / Editor
विभा सुराणा / Vibha Surana

संकल्पना आणि निर्मिती / Concept & Production
मुंबई विद्यापीठ

जर्मन विभाग, मुंबई विद्यापीठ
Department of German, University of Mumbai

प्रकाशन क्रमांक : ६०२ | Publication No.: 602

ISBN No.: 978-93-84475-08-6

First Edition
13th August 2014 (Birth Anniversary of Acharya Atre)
पहिली आवृत्ती
१३ ऑगस्ट २०१४ (आचार्य अत्रे जयंती)

All rights reserved
© 2014 Copyright: Vibha Surana
Department of German, University of Mumbai,
Kalina, Santacruz (East), Mumbai - 400 098.

- **प्रकल्प समन्वयक / Project Co-ordinators**
  विभा सुराणा / Vibha Surana
  दीपक पवार / Deepak Pawar

- **लेखक / Authors**
  सुहास लिमये / Suhas Limaye
  जयवंत चुनेकर / Jayavant Chunekar

- **सहलेखक / Co-authors**
  गिरीषा सावंत टिळक / Girissha Sawant Tilak
  मानसी सामंत / Manasi Samant
  कृत्तिका भोसले / Kruttika Bhosale

- **संपादक / Editor**
  विभा सुराणा / Vibha Surana

- **संपादकीय मंडळ / Editorial Team**
  माधुरी पुरंदरे / Madhuri Purandare
  प्र. ना. परांजपे / P. N. Paranjape
  मेहेर भूत / Meher Bhoot
  सोनाली गुजर / Sonalee Gujar

- **मराठीसाठी तांत्रिक साहाय्य / Technical Support for Marathi**
  गुरुनाथ कळमकर / Gurunath Kalamkar

- **सहकार्य / Collaboration**
  मराठी विभाग, मुंबई विद्यापीठ / Department of Marathi, University of Mumbai
  मराठी अभ्यास केंद्र, मुंबई / Marathi Abhyas Kendra, Mumbai
  मराठी अभ्यास परिषद, पुणे / Marathi Abhyas Parishad, Pune

- **कला, मांडणी, चित्रे / छायाचित्रे / अक्षर जुळणी**
  Layout Design / Photos / Typesetting
  नागेश सिरसाळ / Nagesh Sirsal, तेजस नेरूरकर / Tejas Nerurkar, सुभाष गोपाळे / Subhash Gopale

- **प्रकाशक / Publisher**
  Granthali
  Woolen Mill Municipal School, Gr. Floor, J.K. Sawant Marg,
  Near Yashwant Natya Mandir, Matunga (West), Mumbai - 400 016.
  Tel.: 022 2421 6050 / 2430 6624, Email: granthali01@gmail.com/granthali02@gmail.com

' Online access link: https://mu.ac.in/mymarathi1

Textbook, Workbook and 1 Free DVD ₹ 1250 | $ 25 | € 20

अनुक्रमणिका

पाठ	विषय	पृष्ठ क्रमांक
१	ओळख	4
२	मी आणि तुम्ही	24
	चाचणी १-२	32
३	परिचय	37
४	देश आणि छंद	47
	चाचणी ३-४	62
५	दैनंदिन व्यवहार	67
६	आहार	78
	चाचणी ५-६	90
७	खरेदी	95
८	लक्षात ठेवा	105
	चाचणी ७-८	113
९	कुटुंब	118
१०	आनंदाचे प्रसंग	127
	चाचणी ९-१०	135
११	पूर्ण चाचणी	140
१२	उत्तरे	152
१३	शब्दसंग्रह	170

१ हे कोण आहे? योग्य जोड्या लावा.

विद्यार्थी	शिक्षिका	डॉक्टर	शिक्षक	रिक्शावाला	विद्यार्थिनी

२ रेषा ओढा.

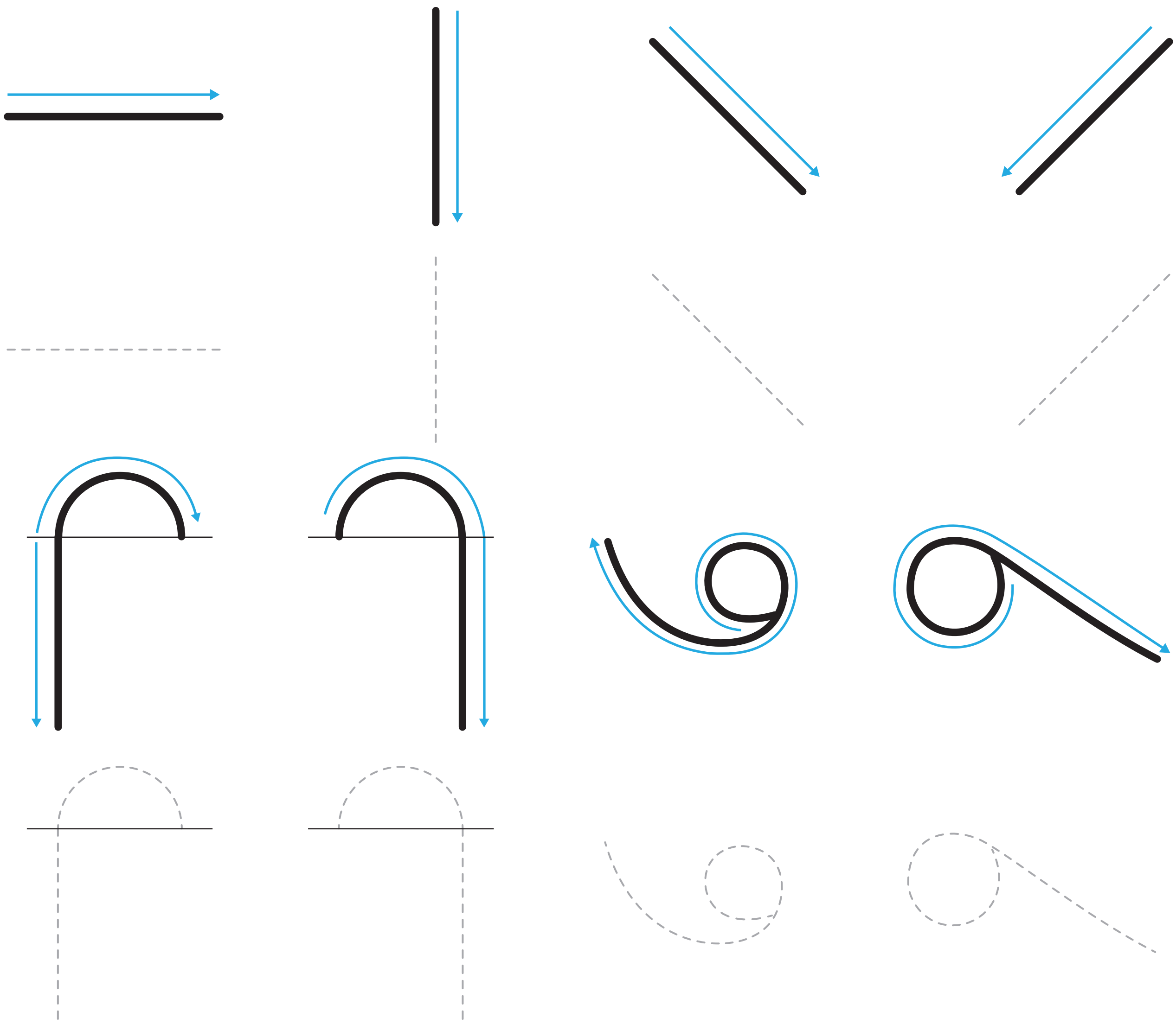

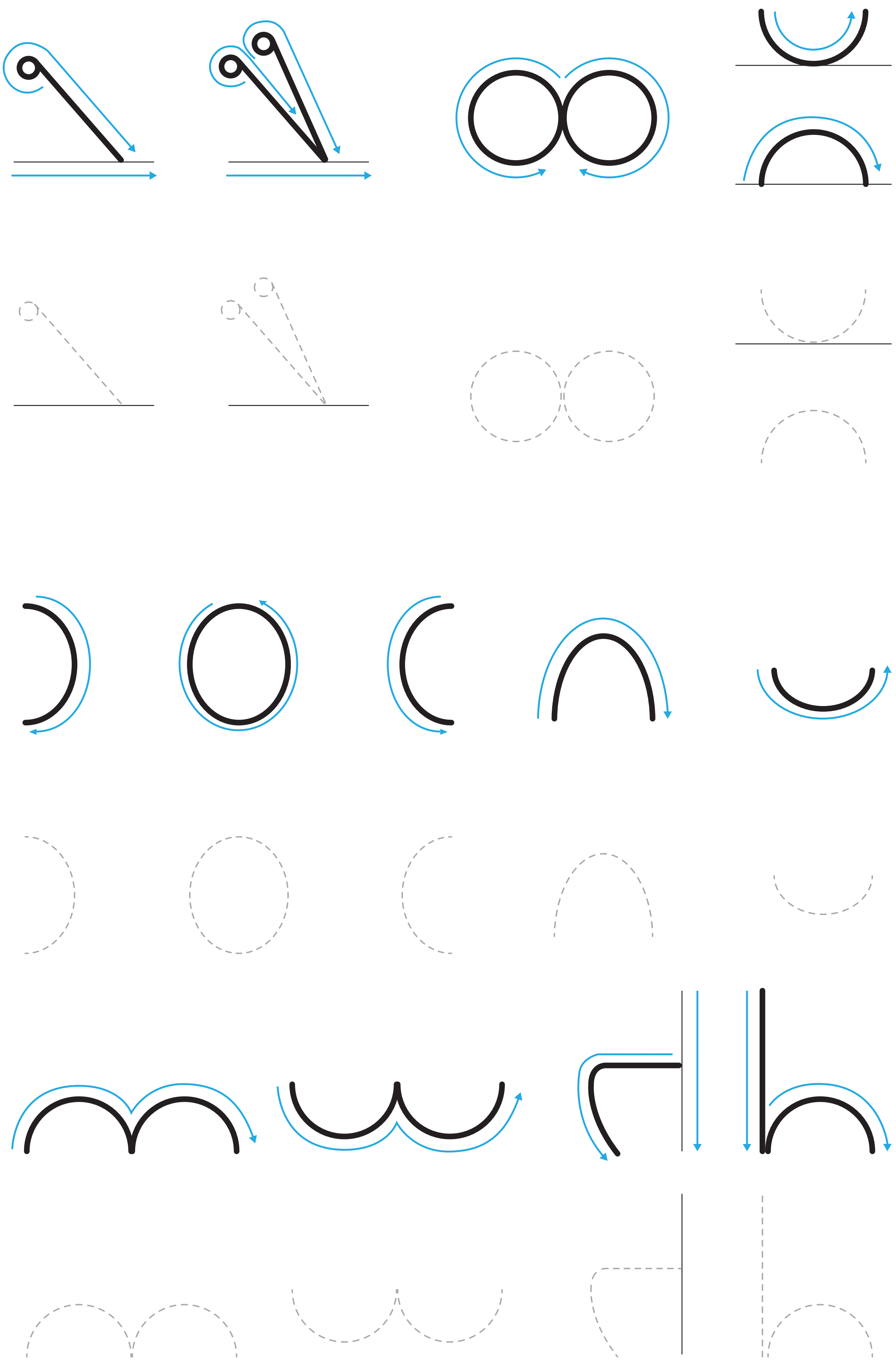

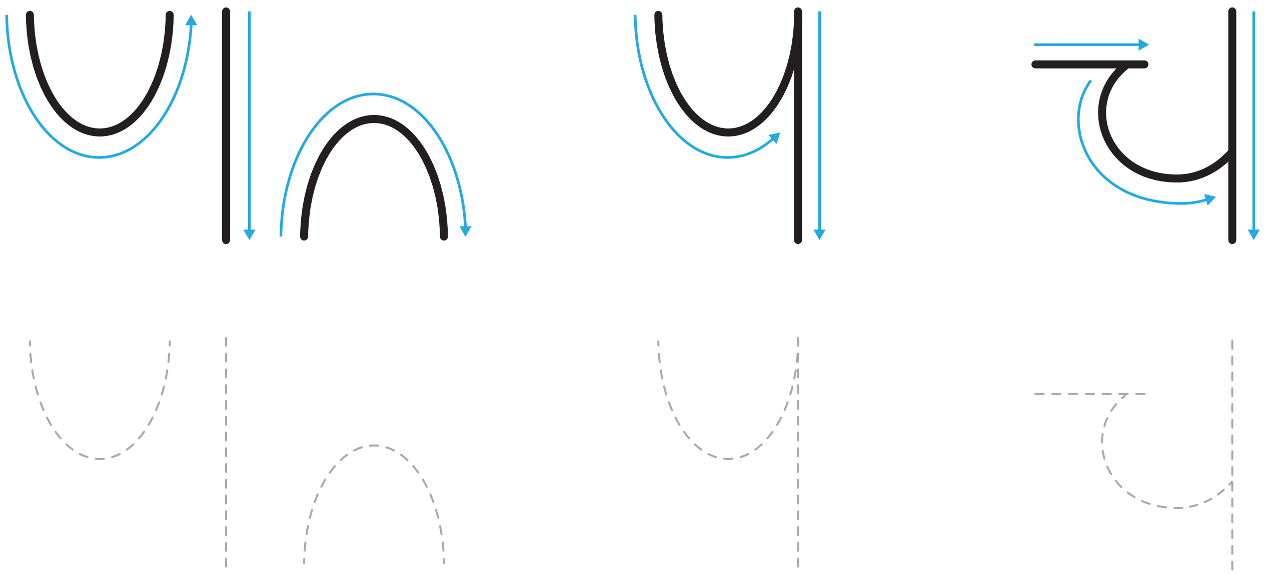

३ सराव करा.

इ इ

ई ई

उ उ

ऊ ऊ

ए । ए ए

ॲ अ ॲ

ऐ । ए ए ऐ

ओ अ आ ओ

ऑ अ आ ऑ

औ अ आ ओ औ

ऋ । ३ ॠ ऋ

अं अ अं

४ स्वर ओळखा व शब्द योग्य क्रमाने लिहा.

अकरा ऊन एक ऋषी
ईद अमर
ऑन ॲक्शान आधार उडी
इकडे आजी
ऐकणे ओला
औषध अंक

उदा० अकरा, अमर, आजी, --

----

५ सराव

ग

घ

ङ

च

छ

ज ज

झ झ

अ अ

ट ट

ठ ठ

ड ड

ढ ढ

ण ण

त त

थ थ

द द

ध ध

न न

प प

फ फ

ब ब

भ भ

म म

य य

र र

ल ल

व व

श श

ष ष

स स

ह ह

ळ ळ

क्ष क्ष

ज्ञ ज्ञ

६ योग्य क्रमाने शब्द लावा.

उदा. घर कस गड खट — कस खट गड घर

1. घट कळ खण गडबड ---------- ---------- ---------- ----------
2. छत जग चल झलक ---------- ---------- ---------- ----------
3. टपटप ढग ठग डर ---------- ---------- ---------- ----------
4. तन नर धन थर ---------- ---------- ---------- ----------
5. बस फळ पण भर ---------- ---------- ---------- ----------
6. रस यश लवकर वय ---------- ---------- ---------- ----------
7. शहर षट् हस सतत ---------- ---------- ---------- ----------

७ चिकटलेले शब्द सुटे करून लिहा.

पण/फळ/बस/भर/मन कपछतजग खतजलचल दलपणलय टपटपपटकनगडबड चटकनकमळउघड बलबडबडनळ

----

८ योग्य शब्द बनवा.

न द त प ण क ख म त ब स ल च ग

उदा. नख, पण, मत, --

९ शब्दकोडे.

(चटकन, कमळ, नट, समय, उसळ, ~~मन~~, उदय, मग, शह, कप, लवकर, लहर)

			न		म		
		च		क	न		
		उ					
स	म			ल			र
			श			प	
				र			

१० शब्द वाचा आणि योग्य त्या गटात लिहा.

क ख ग घ

गणपती ---------------

--------------- --------------- ---------------

--------------- --------------- ---------------

--------------- कमळ

च छ ज झ

चमचा ---------------

--------------- --------------- ---------------

--------------- --------------- ---------------

--------------- जहाज

कनक
~~चमचा~~
झड
चणा
~~गणपती~~
घर
खडा
गड
चहा
जत्रा
छत
~~जहाज~~
झगा
कप
खरबूज
गवत
घट
छत्री
जग
~~कमळ~~

रंगीत अक्षरांच्या उच्चारासाठी पाठ्यपुस्तक पृष्ठ क्रमांक 19 पाहा.

११ पुढील वाक्ये मोठ्याने वाचा आणि दोनदा लिहा.

क. अहमद, घर सजव.

ख. सरल, ढग बघ.

ग. गणपत, गवत झटक.

घ. शरद, चढण चढ.

च. करण, सरबत ढवळ.

वाचू या ... चिंटू.

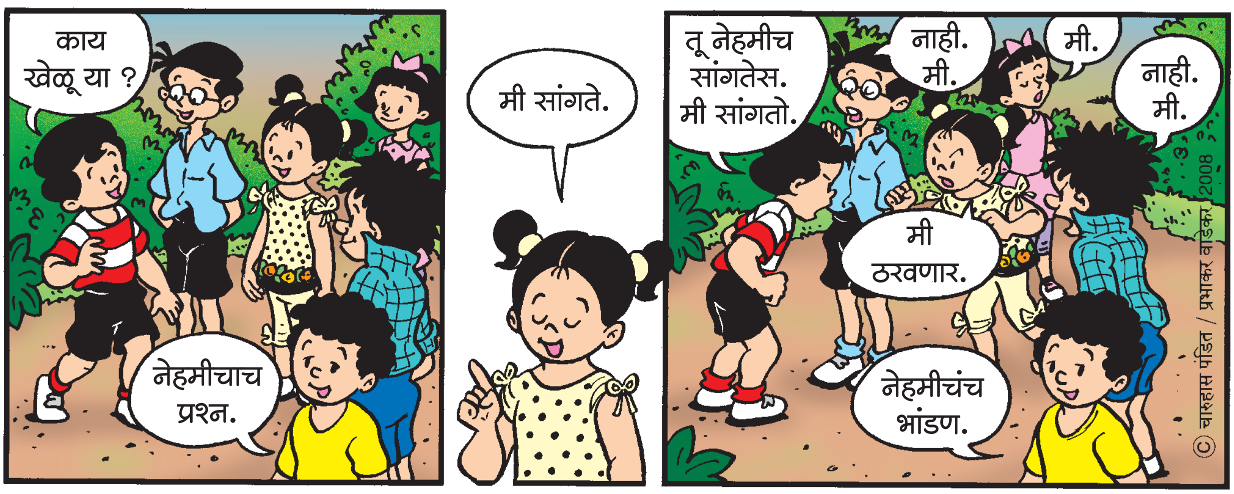

१२ लिहा.

क	का	कि	की	कु	कू	के	कॅ	कै	को	कॉ	कौ	कं	कः
ख													
ग													
घ													
च													
छ													
ज													
झ													
ट													
ठ													
ड													
ढ													
ण													
त													
थ													
द													
ध													
न													
प													
फ													
ब													
भ													
म													
य													
र													
ल													
व													
श													
ष													
स													
ह													
ळ													
क्ष													
ज्ञ													

१३ स्वरचिन्हांचा वापर शिका.

क ला काना	**का**	क ला दोन मात्रा	**कै**
क ला पहिली वेलांटी	ऱ्हस्व **कि**	क ला काना आणि एक मात्रा	**को**
क ला दुसरी वेलांटी	दीर्घ **की**	क ला काना आणि वर अर्धचंद्र	**कॉ**
क ला पहिला उकार	ऱ्हस्व **कु**	क ला काना आणि दोन मात्रा	**कौ**
क ला दुसरा उकार	दीर्घ **कू**	क ला ऋकार	**कृ**
क ला एक मात्रा	**के**	क वर अनुस्वार	**कं**
क वर अर्धचंद्र	**कॅ**	क पुढे विसर्ग	**कः**

१४ चित्राखाली अक्षरे दिली आहेत, त्यांना काना लावून शरीराच्या अवयवाचे नाव लिहा.

1

क - कान

2

म - ----न

3

ह - ----त

4

द - ----त

5

प - क----ळ

6

ळ - ग----

7
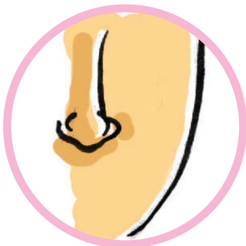
ग - ----ल

8

ड - जब----

9

ळ - डो----

10

न - ----क

11

स - घ----

12

प - ----य

१५ खालील शब्द वाचा आणि पुन्हा लिहा.

पाणी	मी	जरा	नजर	खोबरं	दार	हिशोब
-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------
भारत	आपलं	गाव	हजार	केस	दात	डोळे
-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------
भाजी	आजी	आई	ताई	काका	बाबा	ताक
-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------
मामा	फोन	भांडं	मोकळं	कनक	ओढणी	औषध
-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------

१६ पुढील वाक्ये मोठ्याने वाचा आणि दोनदा लिहा.

क. धवल, पटकन धर.

ख. परम, गप बस.

ग. अजय, परत बघ.

घ. कनक, भरभर चल.

च. मदन, चषक धर.

----

१ शब्दकोडी

अ)

1) चिव् चिव् करणारा पक्षी.

2) पदार्थ तोंडात घालण्यासाठी वापरतात ते साधन.

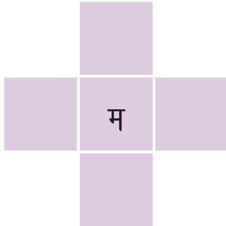

आ)

1) ही पडल्यावर फुटते.

2) ३ + २ = ?

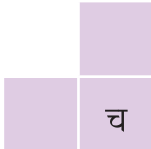

इ)

1) आम्ही ‘इंडिया’ला --------------- म्हणतो.

2) हा सुंदर पक्षी भारताचा राष्ट्रीय पक्षी आहे.

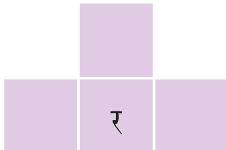

ई)

1) हा विद्यार्थ्यांना शिकवतो.

2) अ हे बाराखडीतील पहिले ------------ आहे.

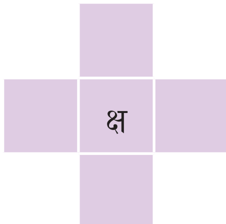

२ व्यंजने जोडा.

1) च् + छ - च्छ
2) ठ् + ठ - ---------------
3) क् + त + ो - -----------
4) ट् + य - ---------------
5) स् + ल - ---------------
6) द् + य - ---------------
7) ड् + य - ---------------
8) र् + य - ---------------
9) ग् + ल + ि - -----------
10) फ् + र - ---------------
11) ध् + य + ा - -----------
12) ब् + द- ----------------
13) ज् + य - ---------------
14) स् + प - ---------------
15) स् + त + ि - -----------

३ खालील शब्द व त्यांची फोड पुन्हा लिहा.

उद्या - उ + द् + या

उद्या - उ + द् + या

1) लड्ड - ल + ठ् + ठ

----

2) थट्टा - थ + ट् + टा

----

3) सभ्य - स + भ् + य

----

4) अंडे - अ + ण् + डे

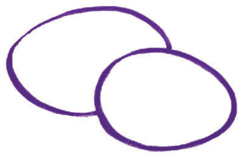

5) विघ्न - वि + घ् + न

----

6) कच्चा - क + च् + चा

----

7) राज्य - रा + ज् + य

----

8) माझ्या - मा + झ् + या

----

9) सत्ता - स + त् + ता

----

10) पथ्य - प + थ् + य

----

11) ध्येय - ध् + ये + य

----

12) अन्त - अ + न् + त

----

13) चप्पल - च + प् + प + ल

----

14) शब्द - श + ब् + द

----

15) रक्त - र + क् + त

----

16) उपलब्ध - उ + प + ल + ब् + ध

----

17) साह्य - सा + ह् + य

----

18) अब्ज - अ + ब् + ज

----

४ खालील शब्द पुन्हा लिहा आणि मोठ्याने वाचा.

जहाज	जंगल	जादू	जास्त	जम	जेवण	सहज
-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------
चमचा	चष्मा	चेहरा	चांदणं	चंदेरी	चंद्र	चाबूक
-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------
चावी	चोख	लाड	लाडू	लागण	लडी	सगळं
-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------
लोळणे	कमळ	जवळ	खेळ	सोज्ज्वळ	फळ	काळ
-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------

५ कंसातील शब्द वापरा आणि वाक्ये तयार करा.

1. माझं नाव रतन शानभाग. (रतन शानभाग)

---. (सचिन तेंडुलकर)

---. (अमिताभ बच्चन)

---. (लता मंगेशकर)

---. (सायना नेहवाल)

---. (माधुरी दीक्षित)

2. मी मेघा कदम. (मेघा कदम.)

--. (सचिन तेंडुलकर)

--. (अमिताभ बच्चन)

--. (लता मंगेशकर)

--. (सायना नेहवाल)

--. (माधुरी दीक्षित)

3. माझा देश भारत आहे. (भारत)

--. (इंग्लंड)

--. (पाकिस्तान)

--. (जर्मनी)

--. (फ्रान्स)

--. (इराण)

4. मी मराठी शिकते. (मराठी)

--. (इंग्लिश)

--. (हिंदी)

--. (जर्मन)

--. (गुजराती)

--. (तमिळ)

5. मी मराठी शिकतो. (मराठी)

--. (इंग्लिश)

--. (हिंदी)

--. (जर्मन)

--. (गुजराती)

--. (तमिळ)

6. माझी मातृभाषा जपानी आहे. (जपानी)

--. (फ्रेंच)

--. (मराठी)

--. (बंगाली)

--. (कन्नड)

--. (हिंदी)

7. मी भारतीय आहे. (भारतीय)

--. (ब्रिटिश)

--. (पाकिस्तानी)

--. (जर्मन)

--. (फ्रेंच)

--. (इराणी)

६ खालील प्रश्न वाचा आणि तीनदा लिहा.

1. तुमचं नाव काय ?

--.

--.

--.

2. तुम्ही काय करता ?

--.

--.

--.

3. आपलं नाव काय ?

--.

--.

--.

4. आपण कुठे राहता ?

--.

--.

--.

5. तू कुठे राहतोस ?

--.

--.

--.

6. तू कुठे राहतेस ?

--.

--.

--.

7. तुझं नाव काय ?

--.

--.

--.

७ महिने शोधा.

क	बी	धी	र	फे	गु	हे	ना	ष	ना	अ	मा	प	जा
स	ळ	से	ऑ	स	प	फ	ने	श	ही	मा	र्च	ड	जी
ए	बु	जू	ग	ग	चे	ल	दा	फ	तु	वे	शा	व	ण
प्रि	स	आ	स्ट	पू	ती	र	हे	ळ	भे	डि	सें	ब	नो
ल	ली	जी	म	मी	जा	ने	वा	री	त्र	सें	ह	वां	व्हें
के	ले	तु	फे	तु	वे	ची	या	ड	का	ब	स	स	ब
गु	बै	फे	ब्रु	खा	खा	मा	ऑ	क्टो	ब	र	मा	क	र
वा	री	त	वा	ली	बा	ही	ली	सू	ए	स	र	ल	पा
वी	वा	हो	री	ख	की	ळ	ती	ती	स	मे	क	ल	ळ
र	बा	आ	प	ले	हे	मा	ल	या	जू	आ	ज्ञ	व	जा
बु	दी	बी	ण	ह	र	म	तु	तो	न	तु	तु	स	क
स	जु	य	खा	वा	प्र	खा	भे	स	वा	स	प्टें	ब	र
लो	लै	त	भे	इ	त	मा	ण	य	क	खू	चे	ज्ञ	य

८ महिने लिहा.

जानेवारी ------------------------------------

------------------------------------ ------------------------------------

------------------------------------ ------------------------------------

------------------------------------ ------------------------------------

------------------------------------ ------------------------------------

------------------------------------ ------------------------------------

९ ओळखा पाहू.

1. जानेवारी हा महिना वर्षाच्या सुरुवातीस येतो.
2. १४ ----ब्रुवा---- रोजी व्हॅलेंटाईन डे असतो.
3. फेब्रुवारी व मे यांच्या मध्ये ----र्च व ----प्रि---- हे दोन महिने येतात.
4. १ ---- रोजी महाराष्ट्र दिन आणि कामगार दिन असतो.
5. जू----, ----लै, ऑ----स्ट, स----ब---- या महिन्यांत मुंबईत पावसाळा असतो.
6. पाऊस ओसरल्यावर उष्मा, म्हणजेच ----क्टो----र हीट असते.
7. त्यानंतर येणाऱ्या नो----ब---- महिन्यात मात्र सुखद हवामान असते.
8. वर्षाच्या शेवटी ----सें----र महिना येतो.

पाठ १ आणि २

तोंडी चाचणी

एकूण गुण : २५

१. खालील शब्दांचा उच्चार करा. (५)

१.	जग	जड
२.	मजा	आवाज
३.	वचन	चकली
४.	वाचन	चोर
५.	फळ	कॉफी
६.	जेवण	जोडा
७.	चहा	नाच

२. नीट वाचा. (५)

१. माझं नाव उमेश आहे.

२. आपण काय करता ?

३. तुझं नाव काय ?

४. मी नाशिकला राहतो.

५. मी भारतीय आहे.

३. उत्तरे द्या. (१०)

१. तुमचं नाव काय ?

२. तुम्ही काय करता ?

३. तुम्ही कसे आहात ?

४. तुम्ही कुठे राहता ?

५. तुमची मातृभाषा कोणती ?

६. तुमचा देश कोणता ?

७. तुम्ही घरी काय करता ?

८. तुम्हाला कोणता रंग आवडतो ?

९. हा कोणता महिना आहे ?

१०. पुढचा महिना कोणता ?

४. श्रुतलेखन. (५)

लेखी चाचणी

एकूण गुण : ५०

१. व्यंजने क्रमाने लावा. (५)

ग ख घ ङ क --

झ छ च ज ञ --

ठ ट ढ ण ड --

त द थ न ध --

फ ब प भ म --

य व ल र --

ष स श --

ळ ह --

ज्ञ क्ष --

२. योग्य शब्द लिहा (नमस्कार, नमस्ते, हाय/हॅलो, अच्छा, टाटा, उद्या भेटू) (२)

अभिवादन करणे	निरोप घेणे
---------------------	---------------------
---------------------	---------------------
---------------------	---------------------

३. रंग शोधा आणि लिहा. (५)

स	स	फे	द	म	जां
पि	न	पां	ढ	रा	भ
व	गु	फ	र	का	ळा
ळा	ला	ल	नि	ळा	भ
व	बी	ग	हि	र	वा
के	श	री	न	ता	ना

जांभळा ---

----

४. खालील चित्रे पाहा आणि त्यासाठी आंतरराष्ट्रीय शब्द लिहा. (४)

------------------ ------------------ ------------------ ------------------

५. जोड्या जुळवा. (४)

१.	माझं	काय ?
२.	तुझं नाव	केदार.
३.	मी	नाव काय ?
४.	आणि आपलं	नाव अस्लम.

१. ------------------------------------

२. ------------------------------------

३. ------------------------------------

४. ------------------------------------

६. राष्ट्रीयत्व / देशाचे नाव भरा. (५)

जर्मन ↔ --------------------

जपान ↔ --------------------

-------------------- ↔ पाकिस्तानी

पोर्तुगीज ↔ --------------------

स्पेन ↔ --------------------

-------------------- ↔ भारतीय

चिनी ↔ --------------------

रशिया ↔ --------------------

७. वाचा आणि ओळखा.

नाव (१), व्यवसाय (२), पत्ता (३), दूरध्वनी क्रमांक (४) (५)

८. खालील संवादातील रिकाम्या जागी योग्य प्रश्न लिहा. (६)

● तू इथे काय करतेस ? ● तुझी मातृभाषा कोणती ? ● तुम्ही कुठे राहता ? ● तुझं नाव काय ?
● तुमचं नाव काय ? ● तू कुठे राहतेस ? ● तुमची मातृभाषा कोणती ? ● तुम्ही इथे काय करता ?

अ.

नमस्कार.
माझं नाव अदिती राणे.

फ्रान्समध्ये.

मराठी.

मी इथे चिनी शिकते.

आ.

हाय, मी मोना.
मी कोमल.

मी मुंबईत राहते.

हिंदी.

मी इथे मराठी शिकते.

९. रिकाम्या जागा भरा. (कोणता, कोणता, काय, कुठे) (४)

तुम्ही ---------------- राहता ?
दिल्लीत.
आपण ---------------- करता ?
मी शिक्षिका आहे.

तुला ---------------- रंग आवडतो ?
निळा.
तुझा देश ---------------- ?
भारत.

१०. चित्रांच्या मदतीने खुशाली विचारा आणि उत्तरेही द्या. (५)

अ. तुम्ही कसे आहात ?
मी ठीक आहे.

आ. ----------------------------

इ. ----------------------------

ई. ----------------------------
----

१ खालील शब्द वर्णांच्या क्रमाने लावा.

ठीक मुलगी मातृभाषा फळा आई
दुकान परिचय अभिनेता कपाट
पत्रकार मराठी छंद अविवाहित ओळख

१. अभिनेता	८. ----------
२. अविवाहित	९. ----------
३. ----------	१०. ----------
४. ----------	११. ----------
५. ----------	१२. ----------
६. ----------	१३. ----------
७. ----------	१४. ----------

२ रिकाम्या जागा भरा. (माझं, ~~तुमचं~~, तुम्ही, मी)

१. तुमचं नाव काय ?
---------- नाव गिरिजा.
आणि ---------- ?
---------- रूपा.

२. ---------- नाव काय ?
---------- नाव रमण.
आणि ---------- ?
---------- रोहन.

३ रिकाम्या जागा भरा.

क. माझं नाव अन्वर.
/ मी अन्वर.

ख. ---------- पॉल.
/ ---------- पॉल.

ग. ----------
/ ----------

४ रिकाम्या जागा भरा.

१) मी मुंबईचा. मी मुंबईची.
२) मी टोकियो ---------- मी टोकियो ----------
३) मी लंडन ---------- मी लंडन ----------
४) मी ---------- मी ----------
५) मी ---------- मी ----------

५ खालील माणसे काय बोलत आहेत? लिहा.

१

२

३

४

५

६ खालील तक्त्याच्या मदतीने नवीन संवाद लिहा.

अभिवादन	परिचय	नाव विचारणे
नमस्ते	माझं नाव	आपलं/तुमचं/तुझं नाव काय?
नमस्कार	मी	आपण/तुम्ही/तू कोण?
हाय/हॅलो		आणि आपण/तुम्ही/तू?
गुडमॉर्निंग/सुप्रभात		आणि आपलं/तुमचं/तुझं नाव?
		आपण?/तुम्ही?/तू?

उदा॰ माया-सुब्रमण्यम

मी माया.

तुमचं नाव काय?

सुब्रमण्यम.

१. चेरी-लिंडा

२. तारा-जॉन

३. बाबुलाल-हरिप्रसाद

७ योग्य उत्तर निवडा.

१) आपलं नाव काय ?

क. ☐ तू मायर.

ख. ☐ नाही, मी बायर.

ग. ☑ माझं नाव मायर.

२) आपण बायर का ?

क. ☐ नाही, मी मायर.

ख. ☐ हो, मी मायर.

ग. ☐ हो, तो बायर.

३) हॅलो, मी पीटर.

क. ☐ हॅलो, पीटर. मी पेट्रा.

ख. ☐ नमस्कार, आपण कोण ?

ग. ☐ मी ठणठणीत आहे.

४) नमस्कार, मी जयवंत. मी कोल्हापूरचा.

क. ☐ टाटा. मी जाते.

ख. ☐ मी अनघा. मीपण कोल्हापूरची.

ग. ☐ नमस्कार, मी गायिका आहे.

८ खालील तक्त्याच्या मदतीने नवीन संवाद लिहा.

विचारपूस	
तुम्ही कसे/कशा आहात ? काय म्हणताय ? तू कसा/कशी आहेस ? काय म्हणतोस/म्हणतेस ? कसं काय ?	उत्तम / मस्त / छान / मजेत / बरा / बरी / बरे / बऱ्या / ठीक

उदा०

हॅरी सिंग : तुम्ही कशा आहात ?

मिसेस शर्मा : मी बरी आहे.

१. श्री. मनोहर जोशी : ------------------------------

श्री. सचिन जोगदंड : ------------------------------

२. लिंडा : ------------------------------

पीटर : ------------------------------

३. लिंडा आणि पीटर : ------------------------------

श्री. जोशी आणि श्री. जोगदंड : ----------------------

४. मि. बिस्मिल्लाह खान : ---------------

चिंटू : ------------------------------

५. श्री. करतार सिंग : ------------------------------

श्रीमती शेख आणि श्रीमती लोबो : ----------------------

६. सोना : ------------------------------

दीपक, अजय आणि विद्या : -------------

९ वाक्ये योग्य क्रमाने लिहा.

नाही, माझं नाव पीटर बाँड.

गुड मॉर्निंग, माझं नाव बाँड.

माफ करा, मिस्टर पीटर बाँड. मी जरासा विनोद केला.

गुड मॉर्निंग, मिस्टर बाँड. आपण जेम्स बाँड का?

१. --

२. --

३. --

४. --

१० रिकाम्या जागा भरा. नवीन शब्द होतील. ते लिहा.

त्र, प, र, का	ड, ना, आ, व	री, जा, शे	ष, भा, ण, सं
------रिचय	------पण	------तकरी	------वाद
चि------	र------णे	व------	------षा
गायि------	------चणे	ता------ख	खु------
सता------	पाठ------णे		ठ------ठणीत
१	२	३	४
----------------	-------------------	शेजारी	-------------------

११ कंसात दिलेले शब्द वापरून रिकाम्या जागा भरा.

(मी, माझी, माझं, माझे, मी, मी)

क. ---------------------- नाव सारा बायर.

ख. ---------------------- जर्मनीची आहे.

ग. ---------------------- छायाचित्रकार आहे.

घ. ---------------------- मातृभाषा जर्मन आहे.

च. ---------------------- विवाहित आहे आणि मला एक मुलगा आहे.

छ. फोटो काढणे आणि प्रवास करणे हे ---------------------- छंद आहेत.

१२ योग्य सर्वनाम वापरा.

क. ------ विद्यार्थी आहे. ------ फ्रेंच शिकतो.

ख. ------ विद्यार्थिनी आहेस का? नाही, ------ शिक्षिका आहे.

ग. ----------- डॉक्टर आहात का? हो.

घ. सुनील आणि मी मराठी शिकतो. ------------- विद्यार्थी आहोत.

च. रती मुंबईमध्ये राहते. --------- पत्रकार आहे.

छ. ------------ कुठे राहता? ------------ दादरमध्ये राहतो.

ज. सगळ्या शिक्षिका बसमध्ये बसतात. ------------ शाळेत जातात.

१३ योग्य सर्वनाम वापरा.

१. ------ कोण?

मी प्रशांत आणि ही माझी बायको प्रिया.

------ माहीममध्ये राहतो. ------ नोकरी करतो.

२. ----------- कुठे राहता, मराठेबाई?

मी परळमध्ये राहते.

------------ काय करता?

मी नोकरी करते.

३. सुजाता आणि सुरेखा, ------------- काय करता?

------- वेब डिझाइनिंग करतो.

४. कांबळेकाकी, -------------- काय करता?

मी कविता करते.

-------------- कुठे राहता?

आम्ही मुंबईमध्ये राहतो

----------- कुठे राहता, भोसलेकाका?

मी मुंबईमध्ये राहतो

१४ रिकाम्या जागा भरा.

१. आपण कसे आहात?

२. तुम्ही --------- ---------

३. आपण --------- ---------

४. तुम्ही --------- ---------

५. आपण --------- ---------

६. तुम्ही --------- ---------

७. आपण --------- ---------

८. तू --------- ---------

९. तू --------- ---------

१०. आपण --------- ---------

११. तुम्ही --------- ---------

१२. तुम्ही --------- ---------

१५ आपण कसे आहात?

१. **(आहेस, कशी, छान, बरा, आहे, मस्त, आहोत, कसे, आहेत, आहे)**

आनंद : तुम्ही कशा आहात, सावंतमॅडम?

सावंतमॅडम : मी बरी आहे. तू कसा ---------------- रे?

आनंद : मी ---------------- आहे.

सावंतमॅडम : आणि सोनम कशी -------------- ?

आनंद : ती ----------------आहे. वैभव आणि मेघा ---------------आहेत?

सावंतमॅडम : ते -------------आहेत. ते माथेरानमध्ये -------------. आजी --------- आहे तुझी?

आनंद : तीपण ठीक --------------. आम्ही सगळे एकदम मजेत -----------------.

२. **(कसे, उत्तम, बऱ्या, कशी, बरी, कसा)**

उमेश : तुम्ही -------------आहात, कदमकाका?

कदमकाका : मी ----------------आहे. वीणा --------------आहे?

उमेश : ती ----------------आहे. कदमकाकी आणि चित्रा काय म्हणतायत? आणि हो आपला चेतन, तो ----------------आहे?

कदमकाका : त्या --------------आहेत. आणि चेतन मस्त.

१६ योग्य उत्तर निवडा.

१. तू मूर्ख आहेस का ?
- क मी मूर्ख नाहीत. ☐
- ख मी मूर्ख नाही. ☐
- ग मी मूर्ख नाहीस. ☐

२. शीला आजारी आहे का ?
- क ते आजारी नाही. ☐
- ख तुम्ही आजारी नाही. ☐
- ग ती आजारी नाही. ☐

३. ते हेमंतचे मित्र आहेत का ?
- क ते हेमंतचे मित्र नाहीत. ☐
- ख ते हेमंतचे मित्र नाहीस. ☐
- ग ते हेमंतचे मित्र नाही. ☐

४. ते घरी आहेत का ?
- क ते घरी नाही. ☐
- ख ते घरी नाहीस. ☐
- ग ते घरी नाहीत. ☐

५. बँक इथून लांब आहे का ?
- क नाही, बँक इथून लांब नाही. ☐
- ख नाही, बँक इथून लांब नाहीत. ☐
- ग नाही, बँक इथून लांब नाहीस. ☐

६. त्या माळा किती लहान आहेत ना ?
- क नाही गं, त्या माळा लहान नाहीस. ☐
- ख नाही गं, त्या माळा लहान नाही. ☐
- ग नाही गं, त्या माळा लहान नाहीत. ☐

७. मी वाईट आहे का ?
- क तो वाईट नाही. ☐
- ख तू वाईट नाहीस. ☐
- ग ते वाईट नाही. ☐

१७ शब्द ओळखा आणि लिहा.

१	नरस्काम	---------------
२	लोहॅ	---------------
३	भाप्रतसु	---------------
४	फमा राक	---------------
५	कचू लीझा	---------------
६	तीकि लेजवा	---------------
७	न्यधदवा	---------------
८	कठी हेआ	---------------

१८ चुका शोधा आणि सुधारून लिहा.

सुप्रभात. कोण ?
हॅलो, नमसकार, देशपांडे आहेत का ?
नमस्कार. अपण कोण ?
सराफ.
हा देशपांड्यांचाच नमबर आहे ना ?
नाहि, हा चुकीचा नंबर आहे.
हा २८४५३२२२ आहे ना ?
नाही.
माफ करा हं.
ठिक आहे, ठीक आहे.

१. सुप्रभात २. ---------------

३. --------------- ४. ---------------

५. --------------- ६. ---------------

१९ अंक ओळखा आणि त्याभोवती वर्तुळ करा.

न	व	ई	ची	पा	च	फ	बो
ऊ	टी	बा	रो	ख	ट्र	ळी	ती
से	सा	ता	आ	ठ	स्क	दो	न
मी	त	क	अः	बा	दू	ध	ड
ना	ती	म	झ	रा	गा	ए	ऊ
ण	य	ए	क	छं	वा	स	का
पा	णि	अ	क	ठ	द	हा	सा
चा	र	ख	ऊ	न्य	त	ना	ष

२० वर्तुळातील अंक शब्दात लिहा.

क) ९ (४) २ ५ (३)   ० (९) ८ (७) ३   ७ ८ ५ (२) ४   ५ ९ ० (१२)

चार   -------   -------   --------   ---------   -------

ख) (६) (८) ९ ० ४   १ (०) ६ ४ ९   (१) ३ ४ (११)   ३ ७ ० (५) १

-------   --------   --------   --------   --------   --------

२१ क) शोधा आणि खोडा.

एक ~~सहा~~ दोन आठ तीन बारा चार नऊ पाच

१ २ ३ ४ ५ ~~६~~ ७ ८ ९ १० ११ १२

ख) इतर आकडे शब्दात लिहा.

सात ------------------- ----------------------

२२ रिकाम्या जागा भरा.

एकवचन	**अनेकवचन**
तो हात	ते हात
तो -----------	ते कागद
तो केस	ते -----------
तो पतंग	ते -----------
तो -----------	ते वर्ग
तो -----------	ते शिक्षक

२३ ओळखा.

	एकवचन	**अनेकवचन**
तारीख	✓	
बातमी		
मुलगी		
जाहिराती		
सायकल		
बागा		
रेघ		
ओळी		

२४ रिकाम्या जागा भरा.

एक शहर	अनेक शहरे	एक घर	अनेक --------------
एक गाव	अनेक --------------	एक बोट	अनेक --------------
एक --------------	अनेक टेबले	एक --------------	अनेक झाडे
एक पुस्तक	अनेक --------------	एक नख	अनेक --------------
एक --------------	अनेक पाने	एक --------------	अनेक फळे
		एक पत्र	अनेक --------------

२७ कोणते अभिवादन कुठल्या देशात शक्य आहे?

१

२

३

४

५

६

क. खाली वाकणे (४)	जपान
ख. हात मिळवणे (३)	----------------------------------
ग. गालाचा मुका घेणे (१)	----------------------------------
घ. मिठी मारणे (६)	----------------------------------
च. हात हलवणे (५)	----------------------------------
छ. नमस्कार करणे (२)	----------------------------------
ज. गालाचा मुका घेणे आणि मिठी मारणे (७)	----------------------------------

देश आणि छंद

१ जोड्या लावा.

राज्य
गुजरात
महाराष्ट्र
बंगाल
पंजाब
तमिळनाडू
दिल्ली

भाषा
तमिळ
बंगाली
गुजराती
हिंदी
मराठी
पंजाबी

२ रिकाम्या जागा भरा.

(कोलकाता, दिल्ली, मुंबई, चेन्नई)

१. उत्तर : ------------------------

२. पश्चिम : ----------------------

३. पूर्व : -------------------------

४. दक्षिण : ----------------------

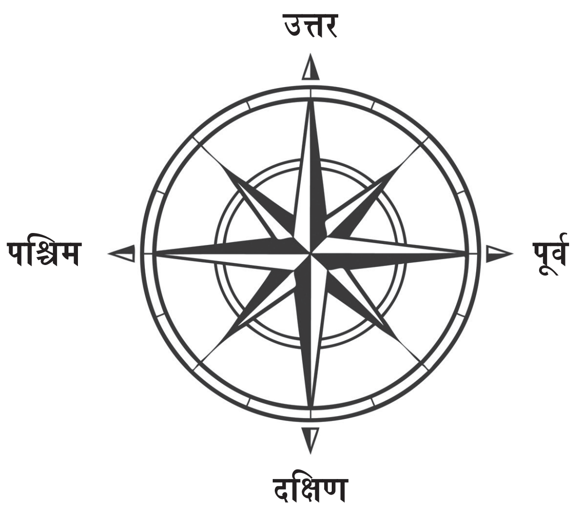

३ देशानुसार भाषा कोणती ते रिकाम्या जागेत लिहा.

क. स्पेनमध्ये लोक -------------------- बोलतात.

ख. ग्रीसमध्ये लोक -------------------- बोलतात.

ग. रशियात लोक -------------------- बोलतात.

घ. जपानमध्ये लोक -------------------- बोलतात.

च. चीनमध्ये लोक -------------------- बोलतात.

छ. भारतात लोक -------------------- बोलतात.

ज. अमेरिकेमध्ये लोक -------------------- बोलतात.

झ. जर्मनीमध्ये लोक -------------------- बोलतात.

ट. पोर्तुगालमध्ये लोक -------------------- बोलतात.

ठ. तुर्कस्तानामध्ये लोक -------------------- बोलतात.

ड. इटलीमध्ये लोक -------------------- बोलतात.

ढ. फ्रान्समध्ये लोक -------------------- बोलतात.

जर्मन | इटालियन | हिंदी | स्पॅनिश | इंग्लिश | ग्रीक | जपानी | फ्रेंच | चिनी | पोर्तुगीज | रशियन | तुर्की

४ ओळखपत्र भरा. आपला फोटो (छायाचित्र) चिकटवा.

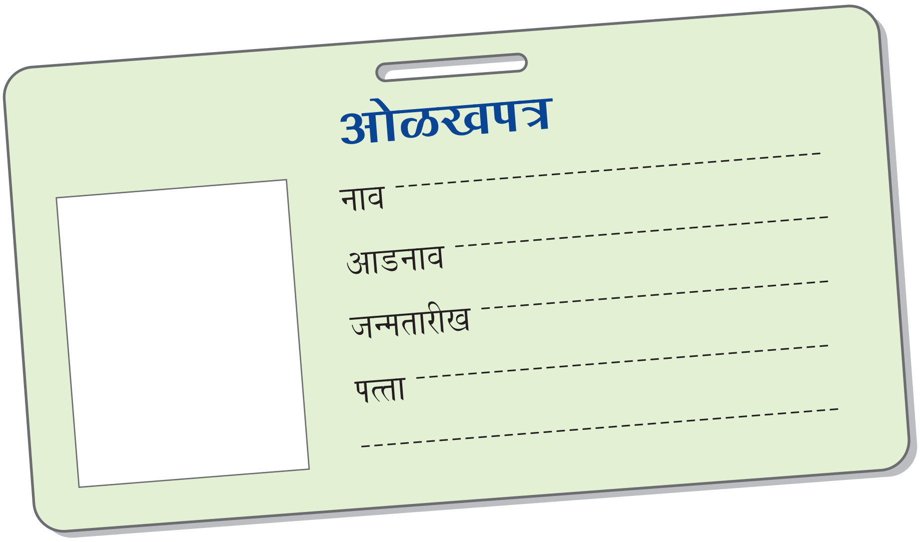

५ अहमद खानबद्दल लिहा.

१. माझं ------------ अहमद.

२. माझं ------------ खान आहे.

३. माझं ------------ ५६ वर्षं आहे.

/ मी ------------ वर्षांचा आहे.

४. माझा देश ------------------ .

५. मी ---------------- राहतो.

६. माझी ------------ १२/०४/१९६९.

७. माझी ----------------- हिंदी.

८. मी ----------------- आहे.

६ प्रश्न आणि उत्तरे पूर्ण करा.

१. तुमचं नाव ----------------- ?

माझं नाव ----------------- आहे.

२. तुमचा छंद ----------------- ?

----------------- हा माझा छंद आहे.

३. तुम्ही ----------------- करता ?

मी ----------------- आहे.

४. तुमची मातृभाषा ----------------- ?

माझी मातृभाषा ----------------- आहे.

५. तुमचं गाव ----------------- ?

माझं गाव ----------------- आहे.

६. तुम्ही मुंबईमध्ये ----------------- राहता ?

मी ----------------- राहतो.

७ फोटो पहा आणि वाक्ये पूर्ण करा.

(तीन, विवाहित, ~~उर्दू~~, अभिनेता, आमिर खान, मुंबई, ~~वाचन करणे~~)

माझं नाव --

मी -------------------------- (कुठला ?)

मी -------------------------- आहे. (व्यवसाय)

मी -------------------------- आहे (विवाहित / अविवाहित) आणि मला -------- मुले आहेत.

माझी मातृभाषा उर्दू आहे.

माझा छंद वाचन करणे.

(सचिन तेंडुलकर, दोन, खेळाडू, विवाहित, मराठी, मुंबई, ~~गाणे ऐकणे~~)

माझं नाव --

मी -------------------------- (कुठला ?)

मी -------------------------- आहे. (व्यवसाय)

मी -------------------------- आहे (विवाहित / अविवाहित) आणि मला -------- मुले आहेत.

माझी मातृभाषा -------------------------- आहे.

माझा छंद गाणे ऐकणे.

८ माहिती लिहा.

माझा शेजारी / माझी शेजारीण

नाव :

गाव :

पत्ता :

मातृभाषा :

व्यवसाय :

छंद :

दूरध्वनी क्रमांक :

ई-मेलचा पत्ता :

९ पुढे दिलेल्या उताऱ्यामधील इंग्रजी शब्द शोधून काढा.

उद्याची कामे :

डेक्कन क्वीनचे रिझर्वेशन करणे.

हॉलमधील बल्ब बदलणे.

गाडी गॅरेजमध्ये टाकणे.

पिनूला क्लासमधून आणणे.

७ वाजता ताईला फोन करणे.

सोसायटीचे पैसे देणे.

टूथपेस्ट, कोऱ्या सीडीज, घड्याळाचा सेल आणणे.

पोस्टातून फॉर्म आणणे.

१० क्रियापदाच्या लिंगावरून योग्य ते नाम ओळखून ते रिकाम्या जागी लिहा.

१) मी शिकवते.	मी शिक्षिका आहे.
२) मी गाणे गातो.	मी --
३) मी चित्र काढतो.	मी --
४) मी आय.टी.मध्ये काम करतो.	मी --
५) मी हॉस्पिटलमध्ये काम करतो.	मी --
६) मी शाळेत शिकते.	मी --
७) मी सिनेमात काम करतो.	मी --
८) मी नृत्य करते.	मी --

११ स्त्रीलिंगी रूपे लिहा.

(इंजिनियर- इंजिनियर, डॉक्टर-डॉक्टर, चित्रकार-चित्रकार, संगीतकार-संगीतकार, वकील-वकील, नर्तक-नर्तिका/नृत्यांगना/नर्तकी, विक्रेता-विक्रेती/...)

१) मी शिक्षक आहे.	मी शिक्षिका आहे.
२) मी नट आहे.	मी ---------------------------- आहे.
३) मी विद्यार्थी आहे.	मी ---------------------------- आहे.
४) मी शास्त्रज्ञ आहे.	मी ---------------------------- आहे.
५) मी पत्रकार आहे.	मी ---------------------------- आहे.
६) मी गायक आहे.	मी ---------------------------- आहे.
७) मी ----------------------------	मी ----------------------------------
८) मी ----------------------------	मी ----------------------------------
९) मी ----------------------------	मी ----------------------------------
१०) मी ----------------------------	मी ----------------------------------
११) मी ----------------------------	मी ----------------------------------
१२) मी ----------------------------	मी ----------------------------------

१२ पुढील क्रियापदांची रूपे पूर्ण करा.

	गाणे	खेळणे	वाचणे
मी	गातो	-----------	------------
मी	गाते	खेळ--------	वाच--------
आम्ही	गा--------	खेळ--------	वाच--------
आपण	गा--------	खेळ--------	वाच--------
तू	गा--------	खेळ--------	वाच--------
तू	गा--------	खेळतेस	वाच--------
तुम्ही	गा--------	खेळ--------	वाच--------
आपण	गा--------	खेळ--------	वाच--------
तो	गा--------	खेळ--------	वाच--------
ते	गा--------	खेळ--------	वाच--------
ती	गा--------	खेळ--------	वाचते
त्या	गा--------	खेळतात	वाच--------
ते	गा--------	खेळ--------	वाच--------
ती	गा--------	खेळ--------	वाच--------

१३ रिकाम्या जागा भरा.

१) सारा पॅरिसमध्ये राहते (राहणे).

२) माझं नाव राल्फ ------------------ (असणे).

३) आपण कुठे ------------------ (राहणे) ?

४) ती कॉलेजमध्ये ------------------ (शिकवणे).

५) तू काय ------------------, रिया ? (पाहणे).

६) रॉजर पुस्तक ------------------ (वाचणे).

७) गरीमा, तू काय ------------------, गिटार की तबला ? (शिकणे)

८) गौतम, तू काय ------------------ ? (करणे).

९) मी ज्युली. मला बॉलीवूडचे चित्रपट खूप आवडतात. मी बॉलीवूडची गाणी ---------------. (ऐकणे).

१०) आपण काय ------------------ ? (करणे).

१४ क्रियापदे वापरून खालील पत्र पूर्ण करा.

~~करणे~~, येणे, गाणे (२), वाजवणे

प्रिय राधा,

तू काय करतेस ? तू गाणी -------------------- की

गिटार -------------------- ? मी गाणी --------------------. तू कधी -------------------- ?

तुझा,

श्याम

१५ क्रियापदे वापरून खालील पत्र पूर्ण करा.

असणे (२), करणे, ~~येणे~~

प्रिय श्याम,

तू कसा ------------------ ? तू खुष ------------------ ?

तू काय ------------------ ?

तुला माझी आठवण येते का ?

तुझी,

राधा

१६ ओळखलंत? आम्ही पीटर आणि अंकिता.

असणे (२), राहणे (२), गाणे, ऐकणे, करणे, ~~वाजवणे~~.

आम्ही आता बर्लिनमध्ये --------------------.

आम्ही एकत्र ------------------------------.

आम्ही खूप खुष ----------------------------.

आम्ही एकत्र काम --------------------, गिटार वाजवतो.

गाणी -------------------- आणि गाणी गातो.

आमचं एकमेकांवर खूप प्रेम --------------------.

१७ खालील तक्ता भरा.

	पीटर	अंकिता
पुस्तक वाचणे	मी पुस्तक वाचतो.	मी पुस्तक वाचते.
फुले पाठवणे		
हसणे		
दु:खी होणे		
रडणे		
प्रेम करणे		
गिटार वाजवणे		
स्वप्न पाहणे		
वाट बघणे		
खुष असणे		
दु:खी असणे		
गाणी ऐकणे		

१८ खालील तक्ता भरा.

	तो / मी (पुल्लिंग)	ती / मी (स्त्रीलिंग)	तू (पुल्लिंग)	तू (स्त्रीलिंग)
लिहिणे	लिहितो	लिहिते	लिहितोस	लिहितेस
वाचणे				
पाठवणे				
होणे				
असणे				
पाहणे				
राहणे				
रडणे				

१९ दिलेल्या क्रियापदांचे योग्य रूप लिहा.

ऐकणे, वाजवणे, लिहिणे, ~~करणे~~, असणे, दिसणे, बोलणे, खेळणे.

१. रूपा महाराष्ट्र बँकेत काम करते.

२. मिथुन पियानो ------------------------------.

३. तू सुंदर ------------------------------------.

४. तुम्ही छान गुजराती ---------------------------.

५. हान्स विवाहित ------------------------------.

६. मॅक्स आणि मोहन कॅरम ----------------------.

७. गौरीकाकी रेडिओ ---------------------------.

८. मुली वहीत ---------------------------------.

२० कंसातील क्रियापदाचे योग्य रूप लिहा.

१) हाय, मी रेश्मा नाईक आहे आणि आपलं नाव काय? (असणे)

- माझं नाव सेरेना ---------------. (असणे)

२) आपण फ्रँकफर्टला --------------? (राहणे)

- हो, मी फ्रँकफर्टला --------------. (राहणे)

३) आपण बर्लिनमध्ये -------------? (शिकणे)

- हो, मी बर्लिनमध्ये -------------. (शिकणे)

४) आपण मराठी फारच छान -----------------. (बोलणे)

- थँक यू. मी इंग्रजी आणि हिंदीसुद्धा -------------. (बोलणे)

२१ वाक्ये बनवा.

१. माद्रिदमध्ये - राहतो - मी   मी माद्रिदमध्ये राहतो.

२. काय - आपण - करता   ---

३. बंगाली - बोलतो - तो   ---

४. पुस्तक - ती - वाचते   ---

५. नाव - काय - आपलं   ---

६. आपला - काय - छंद   ---

७. बोलतात - लोक - जर्मन - जर्मनीमध्ये   ---

२२ रिकाम्या जागा भरा.

१. सॅन्ड्रा स्वीडनची आहे. ती हॅम्बर्गमध्ये राहते.

आणि डॉक्टर ---------------. ती व्हॉलीबॉल --------------. ती कादंबऱ्या -----------------.

२. पाओलो --------------------- आहे. ----------------------------------- म्युनिखमध्ये राहतो.

तिथे तो सिमेन्समध्ये काम -------------------------. तो फुटबॉल --------------------------.

३. निनाद -----------------राहतो. तो पत्रकार ------------------. तो ------------------ आहे

आणि त्याला ------------------------ मुलं आहेत. तो कविता ----------------------------.

२३ रिकाम्या जागी 'शिकणे'/'शिकवणे' यांची योग्य रूपे लिहा.

१. तानाका : मी जपानीचा शिक्षक आहे. मी जपानी शिकवतो आणि वर्गामध्ये मराठी शिकतो.

२. लेना : मी जर्मनची शिक्षिका आहे. मी जर्मन -------------- आणि वर्गामध्ये मराठी ----------------.

३. जॉन : मी इंग्लिशचा शिक्षक आहे. मी इंग्लिश -------------- आणि वर्गामध्ये मराठी --------------.

४. केतकी : मी मराठीची शिक्षिका आहे. मी मराठी ---------------- आणि इथे चिनी ----------------.

५. टॉलस्टॉय : मी रशियनचा शिक्षक आहे. मी रशियन -------------- आणि वर्गामध्ये मराठी ----------.

६. बिपाशा : मी बंगालीची शिक्षिका आहे. मी बंगाली ------------- आणि मुंबईमध्ये मराठी -----------.

२४ कंसातील क्रियापदांची योग्य रूपे वापरून रिकाम्या जागा भरा.

(बोलणे, राहणे, असणे, शिकणे)

१. मी हिंदी बोलतो/बोलते आणि थोडेफार इंग्रजीही. तुम्हीही हिंदी ---------------- का ?

नाही, मी फ्रेंच आणि तमिळ ----------------.

२. सूझन बर्लिनमध्ये -------------. ती दिल्लीची ---------------. ती आणि फ्रान्सिस ॲमस्टरडॅममध्ये --------------. सूझन आणि फ्रान्सिसला एक मूल आहे.

२५ उत्तरे लिहा.

उदा. तू टेनिस खेळतोस ?

हो, मी टेनिस खेळतो./ नाही, मी क्रिकेट खेळतो.

१. तू फुटबॉल खेळतोस ?

नाही, --

२. तुम्ही कबड्डी खेळता ?

हो, --

३. आपण गिटार वाजवता ?

हो, --

४. तू हॉकी खेळतोस ?

नाही, --

५. आपण खो खो खेळता ?

हो, --

६. तू गाणी गातेस ?

हो, --

७. तू पुस्तक वाचतोस ?

हो, --

२६ वाक्ये बनवा.

उदा. मार्क, तू स्पॅनिश बोलतोस ?

हो, मी थोडं थोडं स्पॅनिश बोलतो. नाही, मी फक्त जर्मन आणि इंग्रजी बोलतो.

१) पॉल, तू डच बोलतोस ?

हो, -------------------------------- नाही, --------------------------------

२) मारिया, तू जपानी बोलतेस ?

हो, -------------------------------- नाही, --------------------------------

३) ती इंग्रजी बोलते ?

हो, -------------------------------- नाही, --------------------------------

४) मिस्टर लिमये, आपण रशियन बोलता ?

हो, -------------------------------- नाही, --------------------------------

५) तो चिनी बोलतो ?

हो, -------------------------------- नाही, --------------------------------

६) मिस्टर भाटे, आपण जर्मन बोलता ?

हो, -------------------------------- नाही, --------------------------------

७) मिस्टर चुनेकर, आपण जर्मन बोलता ?

हो, -------------------------------- नाही, --------------------------------

८) ते फ्रेंच बोलतात ?

हो, -------------------------------- नाही, --------------------------------

९) त्या मराठी बोलतात ?

हो, -------------------------------- नाही, --------------------------------

२७ आता दिलेल्या उत्तराच्या आधारे प्रश्न तयार करा.

उदा॰ तू कादंबरी वाचतोस?

हो, मी कादंबरी वाचतो.

१. --?

हो, मी कविता वाचते.

२. --?

नाही, आम्ही पेपर वाचत नाही.

३. --?

हो, मी फ्रेंच गाणी गातो.

४. --?

हो, मी बॅडमिंटन खेळतो.

५. --?

नाही, ती मराठी गाणी ऐकते.

६. --?

हो, आम्ही कबड्डी खेळतो.

७. --?

हो, तो गिटार वाजवतो.

८. --?

नाही, ती गात नाही.

२८ रिकाम्या जागा योग्य शब्दाने भरा.

१. माझा मित्र इटलीमध्ये राहतो. (तू / माझा मित्र / ती)

२. मी बँकेत काम --. (करतेस / करतात / करते)

३. तू मराठी --? (शिकतो / शिकते / शिकतोस)

४. सारा आणि जेकब पॅरिसमध्ये ---------------------------. (राहतात / राहते / राहता)

५. आपण गाणी ---------------------------------------? (ऐकतोस / ऐकता / ऐकतात)

२९ पुढील वाक्यांमध्ये रिकाम्या जागी 'कोणता/कोणती/कोणते/कोणत्या' यांपैकी योग्य शब्द लिहा.

१. आज कोणता वार आहे ?

२. तो ------------------------------ प्राणी आहे ?

३. तिला -------------------------- रंग आवडतो ?

४. --------------- गाडी मुंबईला जाते ?

५. तू ------------------ कपडे सोबत घेणार आहेस ?

६. आशियाई स्पर्धांमध्ये ------------- देश सहभागी होणार आहेत ?

७. मी --------------- साडी नेसू ?

८. खालीलपैकी ---------------- वस्तू स्वयंपाकात उपयोगी पडते ?

९. ती ------------------- गाडी आहे ?

३० पुढील वाक्यांमध्ये रिकाम्या जागी 'कुठला/कुठली/कुठले/कुठल्या' यांपैकी योग्य शब्द लिहा.

१. बराक ओबामा कुठले ? ते अमेरिकेचे.

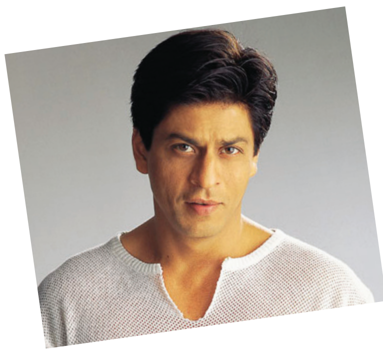

२. शाहरूख खान --------------------- ? तो भारताचा.

३. आंगेला मेर्केल --------------------- ? त्या जर्मनीच्या.

४. आणि आपण --------------------- ? मी जपानचा.

५. सारा जॉन्सन --------------------- ? ती इंग्लंडची.

६. चिनू --------------------- ? तो मुंबईचा.

७. आजी-आजोबा --------------------- ? ते पुण्याचे.

८. आणि ताई, तुम्ही --------------------- ? मी नाशिकची.

९. तू --------------------- ? मी औरंगाबादचा.

१०. तू --------------------- ? मी कायरोची.

११. आणि तुम्ही सारे --------------------- ? आम्ही कोलंबोचे.

३१ 'कोणता/कोणती/कोणते/कोणत्या' किंवा 'कुठला/कुठली/कुठले/कुठल्या'

१. ही गाडी कोणती ? ही टाटाची नॅनो आहे. ही गाडी कुठली ? ही गुजरातची.

२. हा प्राणी ---------------- ? हा कांगारू आहे. आणि कांगारू ----------------- ? तो ऑस्ट्रेलियाचा.

३. हा मोबाइल ------------------- ? हा सॅमसंग आहे. हा मोबाइल ----------------- ? हा कोरियाचा.

४. तू ------------------ पुस्तक वाचतेस ? मी पाउलो कोयलोचं 'दी अलकेमिस्ट' वाचतेय. पाउलो कोयलो ----------------- ? ते ब्राझिलचे.

५. अरे सचिन, तू ही ------------------ क्रिकेट मॅच पाहतोयस ? मी वर्ल्ड कप फायनल्स पाहतोय. काय शॉट मारतोय बघ हा ब्रायन लारा ! ब्रायन लारा ----------------- ? तो वेस्ट इंडिजचा.

६. अगं अनन्या, तू ------------------ मॅच पाहतेयस ? मी टेनिस मॅच पाहतेय. कोण जिंकतंय मग ? जुलिया कोहेन. हंऽऽ ? ? ती ----------------- ? ती अमेरिकेची.

३२ योग्य रूप लिहा.

१. तो मुलगा	ते मुलगे
२. तो -------------------------	ते राजे
३. तो -------------------------	ते ससे
४. तो रस्ता	ते -------------------------
५. तो फळा	ते -------------------------
६. तो -------------------------	ते कुत्रे
७. तो घोडा	ते -------------------------

३३ चित्रे पाहून शब्दांत लिहा.

१

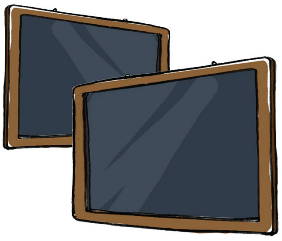

२

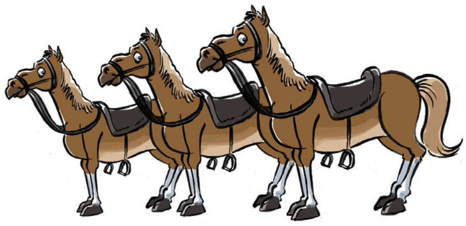

३

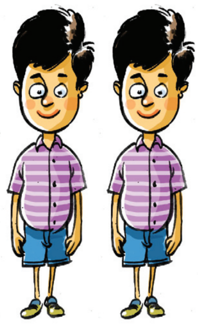

४

५ बगळे

५

६

७

६ राजे

८

पाठ ३ आणि ४

तोंडी चाचणी

एकूण गुण : २५

१. पुढील प्रश्नांची उत्तरे द्या. (५)

१. तुम्ही कुठले / कुठल्या ?

२. तुमचा छंद कोणता ?

३. तुमचा भ्रमणध्वनी / मोबाइल क्रमांक काय ?

४. महाराष्ट्राची राजधानी कोणती ?

५. दोन आणि दोन किती ?

२. वर्गात संवाद साधा. (१५)

१. तुम्ही स्वतःची ओळख सांगा आणि दुसऱ्यांची विचारा.

२. चित्रांतील अनोळखी व्यक्तींची ओळख करून द्या.

रिया ढसाळ

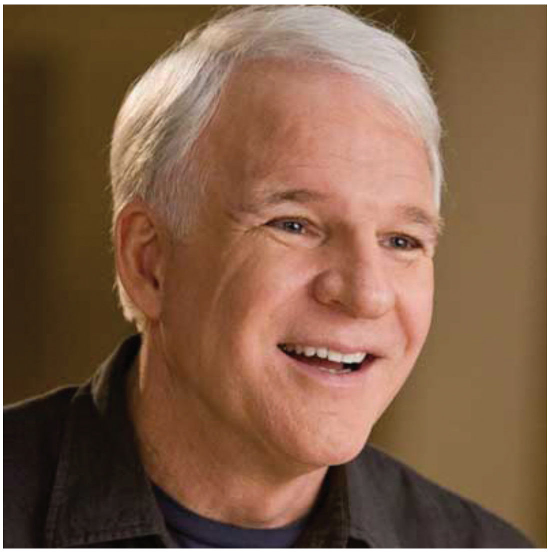

स्टीव मार्टीन

३. श्रुतलेखन. (५)

लेखी चाचणी

एकूण गुण : ५०

१. खालील तक्त्यात माहिती भरा. (५)

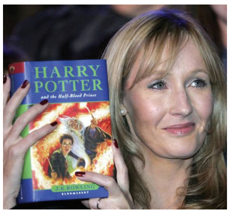

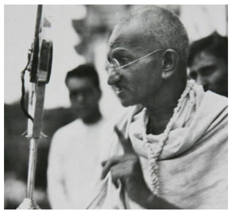

खेळाडू रॉजर फेडरर जर्मन स्वित्झर्लंड	जे. के रोलिंग लेखिका इंग्लंड इंग्रजी	केट विन्स्लेट इंग्रजी अमेरिका अभिनेत्री	स्टीफन हॉकिंग शास्त्रज्ञ इंग्रजी इंग्लंड	महात्मा गांधी नेता भारत गुजराती

नाव	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------
देश	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------
पेशा	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------
भाषा	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------

२. योग्य सर्वनामे आणि क्रियापदे भरा. (६)

आम्ही मुंबईकर...

युसुफ

युसुफ पाकिस्तानी आहे. तो कराचीचा आहे. आता तो मुंबईत ------------------. तो हिंदी -------------- आणि एका शाळेत शिकवतो. तो मराठी --------------.

मिरियम

मिरियम पोर्तुगीज आहे. ---------- सध्या मुंबईत राहते. ती नोकरी ----------. ती मैत्रिणींबरोबर इंग्रजी ------------. आता थोडे मराठी बोलते.

पारुल आणि रितेश

पारुल आणि रितेश विद्यार्थी आहेत. ते गुजरातचे -----------. गुजराती त्यांची मातृभाषा आहे. गुजराती शिवाय ते हिंदी आणि इंग्रजी ------------. ते मराठीसुद्धा बोलतात.

डॅनी

डॅनी फ्रान्सचा आहे. त्याला जर्मन भाषा येते. ----------- घरी फ्रेंच बोलतो. आता तो मुंबईत -----------. पण अजून मराठी बोलत नाही.

योकोता

योकोता जपानी आहे. ------------ मराठी सुंदर बोलते. गेली २ वर्षे ती मुंबईत ---------------. ती थोडे हिंदी सुद्धा बोलते.

३-४ चाचणी

३. लिंग ओळखा आणि वचन बदला. (६)

	तो वर्ग	ते वर्ग
१	तो शब्द	------- शब्द
२	तो -----------------	ते अभिनेते
३	ती शिक्षिका	त्या -----------------
४	------- काम	ती -----------------
५	ते -----------------	ती उत्तरे
६	ती सायकल	त्या -----------------
७	------- वाक्य	ती -----------------
८	ती -----------------	त्या शाळा
९	------- प्रश्न	ते -----------------

४. किती वाजले? (३)

----------- ----------- ----------- ----------- ----------- -----------

५. कोणता, कोणती, कोणते, कोणत्या (२)

१. तू --------------------- बस पकडतेस ?

२. तुला --------------------- रंग आवडतो ?

३. --------------------------- जाहिराती ?

४. ------------------- वाक्य कठीण आहे ?

६. कुठला, कुठली, कुठले, कुठल्या (२)

१. हा एस.टी.डी. कोड -------------------- ?

२. ---------------------------------- भाषा ?

३. ---------------------------------- शहर ?

४. -------------------------------- इमारती ?

७. तुम्ही, तू, आपण, आम्ही (२)

१. -------------------- काय करता ?

२. -------------------- कुठे राहता ?

३. -------------------- काय करतोस ?

४. -------------------- हिंदी शिकतो.

८. अ. खालील चित्रे पाहून त्यासाठी योग्य क्रियापद लिहा. (६)

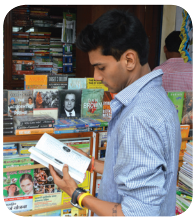

------------ ------------ ------------ ------------ ------------ ------------

ब. आता वरील क्रियापदे वापरून वाक्ये बनवा.

----

९. खालील माहिती वापरून पुढील व्यक्तींबद्दल थोडक्यात लिहा. (१०)

१
२
३
४ 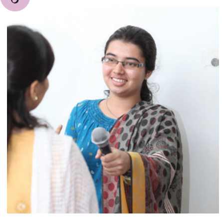
५

निनाद मुंबई कॅरम इंजिनियर	सँड्रा अमेरिका फुटबॉल डॉक्टर	नीना पुणे बागकाम गृहिणी	पाऊला जर्मनी प्रवास करणे पत्रकार	राल्फ स्वीडन आईस स्केटींग प्रोफेसर

----

१०. आकडे व शब्दांच्या जोड्या लावा. (८)

अकरा	दोन	बारा	तीन	एक	चार	सात	आठ

१ खालील चित्रे पाहा आणि वाक्ये बनवा. त्या वाक्यांत ‘नेहमी’, ‘रोज’ या शब्दांचा वापर करा.

१

गाणी ऐकणे

परवीन ---------------------------------.

२

फिरायला जाणे

आम्ही ---------------------------------.

३

शाळेत जाणे

ती मुले ---------------------------------.

४

पुस्तक वाचणे

तो ---------------------------------.

५

बडबड करणे

त्या मुली ---------------------------------.

२ पुढील तक्त्यात वाक्ये बनवा.

मी	(गाणे) गात	आहे.
आम्ही	(खेळणे) खेळत	-------------------------
तू	(पोहणे) ------------------	आहेस.
तुम्ही	(वाचणे) ------------------	-------------------------
तो	(पळणे) ------------------	-------------------------
ती	(बघणे) बघत	-------------------------
ते	(उठणे) ------------------	-------------------------
अमेय	(खाणे) ------------------	-------------------------
गिरीशा	(येणे) ------------------	-------------------------
ते	(राहणे) ------------------	-------------------------
त्या	(ऐकणे) ------------------	-------------------------
ती	(जाणे) ------------------	-------------------------
प्रकाश आणि राजेश	-------------------------	-------------------------
कृत्तिका आणि मानसी	-------------------------	-------------------------

३ प्रियाचा दिनक्रम लिहा.

४ श्री. आणि सौ. चुनेकर यांचा दिनक्रम लिहा.

५ दिलेले शब्द वापरून वाक्ये बनवा.

ढग
नीला तुम्ही
आंबे तू भात
पोहणे नाचणे शिजणे
आहे आहेस
मी आहोत पाणी
बोलणे
रोहित कुत्रा आणि मांजर खेळणे पिकणे आम्ही
गडगडणे
आहात भांडणे
बाबा आणि संजय
आहेत

१. नीला पोहत आहे .

२. ---------------------------------

३. ---------------------------------

४. ---------------------------------

५. ---------------------------------

६. ---------------------------------

७. ---------------------------------

८. ---------------------------------

९. ---------------------------------

१०. ---------------------------------

६ खालील चित्रे पाहून वाक्ये बनवा.

(बोलिंग/गोलंदाजी करणे, कॅच/झेल पकडणे, टाळ्या वाजवणे, बॅटिंग/फलंदाजी करणे, रन्स/धावा काढणे)

१

२

३

४

५

१. ---------------------------------

२. ---------------------------------

३. ---------------------------------

४. ---------------------------------

५. ---------------------------------

७ खालील वाक्यांत क्रियापदाचे योग्य रूप वापरून रिकाम्या जागा भरा.

१. मराठीचा तास चालू आहे. गिरिजा व मधुरा अखंड --------------- ------------- (बोलणे + असणे).

२. छे :! ही लोकल तर प्रत्येक स्थानकावर ------------------ ------------------- (थांबणे + असणे).

३. तुमचे शेजारी किती जोरजोरात --------------------- ---------------------- (भांडणे + असणे).

४. नळ उघडाच आहे. पाणी ---------------------- -------------------------- (वाहणे + असणे).

५. काय ---------------------------- ---------------------------- (लिहिणे + असणे) ? निबंध ?

८ आता पुढील शब्दांचा योग्य क्रम लावून वाक्ये बनवा.

१. मी - नाही - आहे - वाचत. मी वाचत नाही आहे.

२. आम्ही - आहोत - नाही - बंगाली - शिकत. --

३. झोपत - आहे - तो - नाही. --

४. खेळत - नाही - निधी - आहे. --

५. आता - पडत - पाऊस - आहे - नाही. --

६. सौरभ - जात - नाही - बाहेर - आहे. --

९ खालील प्रश्नांची नकारार्थी उत्तरे द्या.

१. तुम्ही जेवत आहात का ? आम्ही जेवत नाही आहोत.

२. जय टीव्ही पाहत आहे का ? --

३. मुग्धा आणि केतकी गाणी ऐकत आहेत का ? --

४. तू जर्मन शिकत आहेस का ? --

५. आजी पूजा करत आहे का ? --

६. तो नवीन पुस्तक लिहीत आहे का ? --

१० खालील तक्ता पूर्ण करा.

बोलताना....	लिहिताना....
मी वाचतोय	मी ------------ -----------
मी काम करतेय	मी काम ------------ -----------
आम्ही / आपण -----------------------	आम्ही / आपण जात आहोत
तू -----------------------	तू घेत आहेस (पु.)
तू -----------------------	तू खात आहेस (स्त्री.)
तुम्ही / आपण निघताहात / निघताय	तुम्ही / आपण निघत आहात
तो -----------------------	तो बोलत आहे
ते पाहतायत / पाहताहेत	ते ------------ -----------
ती -----------------------	ती गात आहे
त्या -----------------------	त्या नाचत आहेत
ते चालतंय	------------ ------------ -----------
-----------------------	ती धावत आहेत

११ वाक्ये चालू वर्तमानकाळात लिहा.

१.	तो वाचतो.	तो वाचत आहे.	तो वाचतोय.
	तो पुस्तक वाचतो.	तो पुस्तक वाचतो आहे.	तो पुस्तक वाचतोय.
२.	ती पिते.	ती पीत/पिते आहे.	ती ------------------------.
	ती चहा पिते.	----------------------------.	----------------------------.
३.	आम्ही बघतो.	----------------------------.	----------------------------.
	आम्ही बातम्या बघतो.	----------------------------.	----------------------------.
४.	तो लिहितो.	----------------------------.	----------------------------.
	तो पत्र लिहितो.	----------------------------.	----------------------------.
५.	ते खातात.	----------------------------.	----------------------------.
	ते वडा खातात.	----------------------------.	----------------------------.
६.	मी ऐकतो.	----------------------------.	----------------------------.
	मी गाणी ऐकतो.	----------------------------.	----------------------------.

१२ जोड्या जुळवा.

१. एक बाई केळी	क) भांडत आहेत.
२. तो मुलगा जोरजोरात	ख) मस्ती का करत आहेस?
३. दोन बायका	ग) सायकल चालवत आहे.
४. भाजीवाला ''भाजी घ्या भाजी''	घ) काळजी करत आहात.
५. दोन पुरुष एकमेकांशी	च) चेष्टा करत आहोत.
६. एक माणूस	छ) गप्पा मारत आहेत.
७. तू मुलांबरोबर	ज) ओरडत आहे.
८. घाबरू नकोस, आम्ही नुसती	झ) रडत आहे.
९. तुम्ही उगीच	ट) विकत आहे.

१३ पुढील वाक्यांमधील क्रियापदे बोलण्याच्या पध्दतीने लिहा.

१. मी आत्ता पुस्तक परत करत नाही आहे, अजून वाचते आहे.
२. मी जरा निघतो आहे. सिनेमाला जातो आहे.
३. किती छान बोलत आहेत ना आजचे वक्ते!
४. गर्दी वाढते आहे, आज ट्रेन उशिरा धावत आहेत असं दिसत आहे.
५. मी टीव्हीवर गाण्यांचा कार्यक्रम पाहते आहे. लहान लहान मुलं किती सुरेख गात आहेत!
६. जोरदार पाऊस पडतो आहे. रस्त्यांवर पाणी साचते आहे. रहदारी पुढे सरकत नाही आहे.
७. काय करत आहात तुम्ही? बिल देत आहात ना?
८. तू बँकेत जात आहेस ना? मीपण येतो आहे.

१४ आता पुढील वाक्यांतील क्रियापदे लिहिण्याच्या पद्धतीने लिहा.

१. काय चाललंय तिकडे?
त्या बायका बसण्याच्या जागेवरून भांडतायत.
भांडून काय मिळतंय त्यांना?
भांडण्याचा आनंद मिळतोय कदाचित.
२. अरे, किती मस्ती करताय! चक्क मारताय एकमेकांना! आणि किती ओरडताय! त्रास होतोय मला फार.
३. फार मोठ्याने बोलताहात तुम्ही. इथे सगळे शांतपणे वाचताहेत.
४. तू चहा घेतोयस का? मी कॉफी घेतेय. आणि तुम्ही काही खाताय का?
५. उद्या सकाळी लवकर निघतोय आम्ही. माथेरानला जातोय ट्रेकिंगला. तुम्हीही येताय का?
६. रात्र वाढतेय तसा अंधार दाट होतोय. रातकिड्यांची किरकिर ऐकू येतेय. रस्त्यांवर रहदारीही कमी दिसतेय. मला भीती वाटतेय.
७. कळतंय का मी काय म्हणतेय ते? सादरीकरणासाठी वेळ कमी पडतोय आपल्याला.

१५ योग्य पर्याय निवडून वाक्यात बोलण्याच्या व लिहिण्याच्या पद्धतीने लिहा.

(बरे वाटणे, बरे न वाटणे, आनंद होणे, वाईट वाटणे, हवे असणे, नको असणे, उशीर होणे, घाई नसणे)

१. तुम्ही सगळे मराठी शिकताहात. मला खूप ---------------------- ----------------------.

२. मला डब्यात पोळीभाजी ------------------ -----------------, मला तिचा कंटाळा आलाय.

३. लंचला मराठीत काय म्हणतात ते मला ------------------------ ------------------------.

४. तू प्रश्न विचारतेस याचा मला ---------------------------- ----------------------------.

५. आज ते आपल्यात नाहीत याचे मला -------------------------- --------------------------.

६. आम्ही थांबतो तुमच्यासाठी. आम्हाला काहीही --------------------- ---------------------.

७. मी लगेच निघतो, मला ----------------------------- ---------------------------------.

८. ती झोपली आहे, तिला ----------------------------- ---------------------------------.

१६ अंक आणि शब्द यांच्या जोड्या जुळवा.

नऊ, तीन, बावीस, सोळा, सात, पाच, तेवीस, चौदा, वीस, एक, दहा, पंधरा, एकोणीस, चार, एकवीस, अठरा, दोन, तेरा, सतरा, आठ, सहा, बारा, पंचवीस, अकरा, चोवीस

१. ------------------------ ६. ------------------------ ११. ------------------------

२. ------------------------ ७. ------------------------ १२. ------------------------

३. ------------------------ ८. ------------------------ १३. ------------------------

४. ------------------------ ९. ------------------------ १४. ------------------------

५. ------------------------ १०. ------------------------ १५. ------------------------

१६. ------------------------ २१. ------------------------

१७. ------------------------ २२. ------------------------

१८. ------------------------ २३. ------------------------

१९. ------------------------ २४. ------------------------

२०. ------------------------ २५. ------------------------

१७ वार ओळखा आणि लिहा.

१. वि र वा र ------------------------------

२. वा ध र बु ------------------------------

३. वा रु र गु ------------------------------

४. क्र शु र वा ------------------------------

५. र सो वा म ------------------------------

६. वा ग मं ळ र ------------------------------

७. र श नि वा ------------------------------

१८ तक्ता भरा.

क्र.	नाव	तारीख	वार	कधी	किती वाजता	कुठे
१	मराठी बाणा					
२	घोळात घोळ					
३	सोबत संगत					

१९ पुढील अंकांत १ मिळवला तर काय उत्तर मिळेल ते शब्दात लिहा.

क.	१२	उदा. १२ + १ = तेरा
ख.	३२	
ग.	४७	
घ.	२४	
च.	८	
छ.	२७	
ज.	४१	
झ.	१६	
ट.	९	
ठ.	३५	
ड.	०	

२० जोड्या जुळवा.

१.	४० रु.	क.	एकतीस रुपये.
२.	२६ रु.	ख.	चाळीस रुपये.
३.	४५ रु.	ग.	सदतीस रुपये.
४.	३१ रु.	घ.	सव्वीस रुपये.
५.	३७ रु.	च.	पंचेचाळीस रुपये.

६.	५० रु.	छ.	एकोणचाळीस रुपये
७.	४२ रु.	ज.	चौतीस रुपये
८.	३४ रु.	झ.	पन्नास रुपये.
९.	३० रु.	ट.	बेचाळीस रुपये.
१०.	३९ रु.	ठ.	तीस रुपये.

२१ पुढील अंक चढत्या क्रमाने लावा.

सत्तेचाळीस ------------------------------------

पंधरा ------------------------------------

पन्नास ------------------------------------

त्रेचाळीस ------------------------------------

अठरा ------------------------------------

अडतीस ------------------------------------

बत्तीस ------------------------------------

एक्केचाळीस ------------------------------------

२२ पुढील अंक उतरत्या क्रमाने शब्दात लिहा.

५० - पन्नास

४८ - अठ्ठेचाळीस

४६ - सेहेचाळीस

----

३० ३२ २० ४८ ५० २२ ३४ १६ ४६ ३६ २७ १८

२३ रिकाम्या जागा भरा.

पुल्लिंगी

ई - ई

एकवचन	**अनेकवचन**
तो व्यापारी	ते व्यापारी
तो ----------------------	ते विद्यार्थी
तो हत्ती	ते ------------------------
तो ----------------------	-
तो ----------------------	ते पती
तो पक्षी	ते ------------------------
तो ----------------------	ते कर्मचारी
तो शेतकरी	ते ------------------------

स्त्रीलिंगी
ई - ई

एकवचन	अनेकवचन
ती पत्नी	त्या पत्नी
ती गृहिणी	त्या ---------------------
ती विद्यार्थिनी	त्या ---------------------
ती अभिनेत्री	त्या ---------------------

स्त्रीलिंगी
ई - या

एकवचन	अनेकवचन
ती ----------------------	त्या आया
ती होडी	त्या ----------------------
ती बातमी	त्या ----------------------
ती ----------------------	त्या भाज्या
ती मिठाई	त्या ----------------------
ती मिशी	त्या ----------------------
ती ----------------------	त्या बायका

१ खातात / पितात?

मला हे कळतंय, पण ते कळत नाहीये

मला मराठी भाषा आवडते. मराठी पद्धतीचं खाणं तर खूपच आवडतं. ते खूप चविष्ट असतं. त्यात गोड पदार्थांचे प्रकारपण खूप आहेत. पुरणपोळी, बासुंदी, पीयूष, श्रीखंड हे सर्व गोड पदार्थ. पण मला हे कळत नाहीये, की काही गोड पदार्थ खातात, आणि काही मात्र पितात. असं कसं? बासुंदी कशी असते? बासुंदी पितात आणि पुरणपोळी खातात. दोन्ही गोड पदार्थ. पीयूष पितात आणि श्रीखंड खातात. खातात - पितात, व्वा! या सगळ्याच पदार्थांची चव किती गोड आणि मस्त असते, नाही? मला **कळतंय**, बासुंदी पितात आणि पुरणपोळी खातात. पण हे नक्की की, श्रीखंड पीत नाहीत आणि पीयूष खात नाहीत. खरंच, मोठे खवैये असतात नाही मराठी लोक!
खवैयेच की पिवैयेसुद्धा?

१

खातात

२

३

४

५

----

२ खालील तक्त्याच्या मदतीने संवाद लिहा. हे नाही, तर ते!

उदा० मासे नाही, अंडी :

तुम्ही मासे खाता का?

मला मासे चालत/आवडत नाहीत.

मला अंडी चालतात/आवडतात.

उदा० चहा नाही, कॉफी :

तुम्ही चहा पिता/घेता का?

मला चहा चालत/आवडत नाही.

मला कॉफी चालते/आवडते.

सार नाही, ताक १

भात नाही, चपाती २

उपमा नाही, पोहे ३

आमरस नाही, कलिंगडाचा रस ४

पुल्लिंगी	स्त्रीलिंगी	नपुंसकलिंगी	अनेकवचन
चालतो	चालते	चालतं	चालतात
आवडतो	आवडते	आवडतं	आवडतात

३ पुढील संवाद वाचा, व कोण काय खातो/खाते/खात नाही किंवा पितो/पिते/पीत नाही ते लिहा.

ज्याची त्याची आवड.

गौरव : मला मासे आवडतात. कोणतेही चालतात. पण मी भाज्या नाही फारशा खात. पालक आणि कोबी तर मला अजिबात आवडत नाही. वरणभात मात्र मी अगदी आवडीने खातो आणि भरपूर पाणी पितो.

समीरा : मी भरपूर भाज्या खाते. कोशिंबीरपण खाते. काकडी तर खूपच आवडते मला. मी मधल्या वेळेत चहा पिते. कॉफी नाही चालत मला.

रोहित : मला अंडी आणि चिकन केव्हाही चालतं. वरणभात मुळीच खात नाही मी. दूधपण आवडत नाही मला. पण आईस्क्रीम मात्र आवडीनं खातो. फळांचा रसही पितो. तब्येतीला चांगला असतो. शीतपेयं तर मी कधीच पीत नाही.

गौरव	समीरा	रोहित	
खात नाही	खाते	-	भाज्या
खात नाही		खातो	अंडी
		खातो	चिकन
			आईस्क्रीम
			कोशिंबीर
खातो			मासे
		खात नाही	वरणभात

गौरव	समीरा	रोहित
पितो	-	-

पाणी
चहा
कॉफी
शीतपेये
दूध
फळांचा रस

४ संचांतून शब्द निवडा आणि वाक्ये तयार करा.

	नेहमी	मिसळपाव	
	सोमवारी	बटाटेवडे	असतो.
	मंगळवारी	सामोसा	असतात.
	बुधवारी	पोहे	असते.
	गुरुवारी	साबुदाणा खिचडी	असते/असतं.
उपाहारगृहामध्ये	शुक्रवारी	भजी	नसतो.
	शनिवारी	इडली	नसतात.
	रविवारी	डोसा	नसते.
	आज	थाळा	नसते/नसतं.
		चहा	
		कॉफी	
		ऑम्लेट	

उदा. उपाहारगृहामध्ये गुरुवारी साबुदाणा खिचडी असते.

५ खालील तक्ता पूर्ण करा.

मी	तू	तो	ती	ते	आम्ही	आपण	तुम्ही	ते	त्या	ती
-----	-----	त्याला	-----	-----	आम्हाला	------	-----	त्यांना	-----	-----

६ कंसात दिलेल्या सर्वनामांचे योग्य रूप लिहा.

प्रिय केतकी,

आता तुझी तब्येत कशी आहे, बाळा? तुला (तू) आता बरं वाटतंय ना? तब्येतीची नीट काळजी घे हं! (१) --------- (मी) सारखी तुझी काळजी वाटत असते. (२) --------- (मी) माहितेय, (३) --------- (तू) पालेभाज्या आवडत नाहीत. पण तब्येतीसाठी आता (४) --------- (तू) पालेभाज्या खायला हव्यात. चमचमीत पदार्थ (५) --------- (तू) आवडत असले तरी ते फार खाणं योग्य नाही. (६) --------- (तू) फळंही खायला पाहिजेत. (७) --------- (तू) ताकद मिळेल. तुला माझं म्हणणं पटतंय ना? काळजी घे.

तुझी,

आई

७ रिकाम्या जागी कंसातील योग्य रूप लिहा.

तुला, मला, त्याला, त्यांना, तिला, आम्हाला

१. पुस्तक आवडलं का त्याला? (समीर)

२. मी ------------------------ (तू) माझा दूरध्वनी क्रमांक देते.

३. शिक्षक ---------------------- (विद्यार्थी) गणित शिकवतात.

४. अहमद ----------------------------- (मित्र) गाडी विकतो.

५. मी ---------------------------------- (तू) मदत करू का?

६. अमेय ------------------------------ (मी) साड्या आणतो.

७. तुम्ही ---------------------- (शेजारी) उत्तरे दाखवता का?

८. आजी -------------------------------- (मुलं) गोष्ट सांगते.

९. थांब! तू ------------- (श्री. व सौ. आपटे)काय सांगत आहेस?

१०. तुम्ही ---------------------------- (आम्ही) कधी कळवाल?

८ खाली दिलेल्या वाक्याप्रमाणे वाक्ये तयार करा.

१. **मदत करणे - मी, तो**

मी त्याला मदत करतो आणि तो मला.
मी त्याला मदत करते आणि तो मला.

मदत करणे - मी, ती

मी तिला मदत करतो आणि ती मला.
मी तिला मदत करते आणि ती मला.

२. पत्र लिहिणे - मी, तो

----

३. भेटणे - मी, तो

----

४. सल्ला देणे - मी, ती

----

५. प्रश्न विचारणे - मी, ती

----

६. गोष्ट सांगणे - मी, तो

----

७. शब्दांचे अर्थ विचारणे - मी, ती

----

८. फोटो पाठवणे - मी, तो

----

९ वरीलप्रमाणे आता इतर सर्वनामे वापरा आणि वाक्ये बनवा.

१. **मदत करणे - तू, मी**

तू मला मदत करतोस आणि मी तुला. आपण एकमेकांना मदत करतो.

२. पत्र लिहिणे - त्या, मी

-- आम्ही एकमेकांना पत्र लिहितो.

३. भेटणे - ते, मी

----

४. सल्ला देणे - ती, मी

----

५. प्रश्न विचारणे - तू, मी

----

६. गोष्ट सांगणे - त्या, मी

----

१० वरीलप्रमाणे आता इतर सर्वनामे वापरा आणि वाक्ये बनवा.

१. **मदत करणे - तू, मी**

तू मला मदत करतोस आणि मी तुला. आपण एकमेकांना मदत करतो.

२. पत्र लिहिणे - त्या, आम्ही

----

३. भेटणे - ते, ती

----

४. सल्ला देणे - ती, तुम्ही

----

५. प्रश्न विचारणे - तू, मी

----

६. गोष्ट सांगणे - त्या, आम्ही

----

११ खाली दिलेल्या वाक्याप्रमाणे वाक्ये तयार करा.

१. **मदत करणे - मी, तो**

मी त्याला मदत करतो आणि तो मला. आम्ही एकमेकांना मदत करतो.

मी त्याला मदत करते आणि तो मला. आम्ही एकमेकांना मदत करतो.

मदत करणे - मी, ती

मी तिला मदत करतो आणि ती मला. आम्ही एकमेकांना मदत करतो.

मी तिला मदत करते आणि ती मला. आम्ही एकमेकींना मदत करतो.

२. पत्र लिहिणे - मी, तो

----

३. भेटणे - मी, तो

----

४. सल्ला देणे - मी, ती

----

५. प्रश्न विचारणे - मी, ती

----

६. गोष्ट सांगणे - मी, तो

----

७. शब्दांचे अर्थ विचारणे - मी, ती

----

८. फोटो पाठवणे - मी, त्या

----

१२ खालील संवादात रिकाम्या जागी योग्य ते सर्वनाम लिहा.

अ : नमस्कार, आपण देशमुख का ?

ब : नाही, ---------------------- देशपांडे. देशमुख बाजूला राहतात. (१)

------------------------------------ भेटायचंय का तुम्हाला ? (२)

अ : नाही, त्यांना नाही. त्यांचा मुलगा, राहुल. मला ---------------------------- भेटायचंय. (३)

ब : पण राहुल घरी नाहीये. मी आत्ताच ----------------------------- बाहेर जाताना पाहिलं. (४)

अ : ओह ! बरं.

ब : एक काम करा, राहुलची बहीण घरी आहे. तुम्ही ------------------------------ विचारा. (५)

अ : अच्छा, ठीक आहे, धन्यवाद.

१३ दिलेल्या वाक्याप्रमाणे रिकाम्या जागा भरा.

उदा० विराट कोहली हॉलमध्ये येतो, पण त्याला कोणीच पाहत नाही.

१. सगळे पत्रकार विराट कोहलीला शोधत असतात. ते त्याला शोधत असतात.

२. एक लहान मुलगाही कोहलीला शोधत असतो. ---------------- ---------------- शोधत असतो.

तो मुलगा हरवतो.

३. आई मुलाला शोधत बसते. ---------------- ---------------- शोधत बसते.

४. आई दिसत नाही कुठे, म्हणून मुलगा आईला शोधू लागतो. ------------ ------------ शोधू लागतो.

५. आलेले लोक विराट कोहलीला शोधत असतात. -------------- -------------- शोधत असतात.

६. शेवटी लोक कंटाळतात आणि जातात. कोहली हॉलमध्ये येतो. आता कोहली लोकांना शोधू लागतो.

----------------- ----------------- शोधू लागतो.

७. एक पत्रकार हॉलमध्ये येतो. पत्रकाराला कोहली सापडतो. --------------- --------------- भेटतो.

८. मुलगा कोहलीला भेटतो. ----------------- ----------------- भेटतो.

९. आईला मुलगा सापडतो. ----------------- ----------------- सापडतो.

१४ रिकाम्या जागी योग्य त्या सर्वनामाचे योग्य ते रूप लिहा.

क)

अगं, काही हवंय का तुला?

हो, --------------------------- पाव हवाय. (१)

कुठला पाव हवाय ----------------------- ? (२)

--------------------- लादी पाव हवाय. (३)

समोर आहे की दुकान. तिथे मिळतील ---------- पाव. (४)

ख)

माफ करा, जरा --------------------------- मदत कराल का? आम्ही एखादं उपाहारगृह शोधतोय. (१)

एक मिनिट हं, मी करतो तुम्हाला मदत. काय हवंय? काय शोधताय म्हणालात तुम्ही?

आम्ही एखादं उपाहारगृह शोधतोय.

उपाहारगृह? अच्छा! म्हणजे हॉटेल शोधताय होय तुम्ही? आता समजलं -------------------------. (२)

जवळच आहे एक हॉटेल, म्हणजे उपाहारगृह, 'आस्वाद' नावाचं. आवडेल ----------------- नक्की. (३)

धन्यवाद. पण तुम्ही ------------------------------------- रस्ता दाखवाल का? कसं जायचं तिथे? (४)

हो. हे काय, असं सरळ जा, समोरच आहे 'आस्वाद'.

धन्यवाद.

१५ असणे/नसणे: क्रियापदाचे योग्य रूप वापरा.

१) मला सोमवारी वेळ नसतो. मला खूप काम असतं.

२) भूक --------, तेव्हा घरात खायला काही नसतं. भूक ---------, तेव्हा घरात ढीगभर खाणं ---------.

३) इकडचा चहा छान ------------------ पण कॉफी चांगली --------------------.

४) "तुला कधी वेळ --------------?" "मला मंगळवारी वेळ --------------------."

५) "रविवारी काय काम ------------ गं तुला?" "फार काही नाही, घरातलीच कामं -----------."

१६ रिकाम्या जागांमध्ये 'आणि' किंवा 'पण' भरा.

(१) माझं नाव नरेश प्रभू आहे -------------------- मी एक शिक्षक आहे. (२) मी शाळेत शिकवतो. (३) मला माझं काम खूप आवडतं, ------------------------ तरीही मी आणखी एक नोकरी शोधतोय. (४) शिक्षकाला खूप पैसे मिळत नाहीत, ------------------ मान खूप मिळतो. (५) मी पाचवीला ------------------ सहावीला शिकवतो, मी खूप आवडीने मराठी शिकवतो. (६) ------------------ मुलांनाही ते फार आवडतं. (७) मी सकाळी लवकर निघतो --------------- घरीही लवकरच परत येतो. घरी येताना मी भाज्याही आणतो. (८) माझी मुलं शाळेत शिकताहेत -------------------- (९) मी त्यांचा अभ्यास घेऊ शकत नाही. माझी मुलंही लवकर उठतात ------------------------ रात्री लवकर झोपतात.

१७ 'क', 'ख', 'ग' मधील योग्य वाक्यापुढे अशी (✓) खूण करा.

१. आई आणि बाबा रविवारी नागपूरला जात आहेत. मीपण जातेय.
   क. फक्त आई-बाबा नागपूरला जात आहेत.
   ख. आई, बाबा व मी नागपूरला जात आहोत.
   ग. मी नागपूरला जात नाहीये.

२. सौरभला चहा चालतो. कॉफीपण चालते.
   क. सौरभला चहा व कॉफी ही दोन्ही पेयं चालतात.
   ख. सौरभला कॉफी चालत नाही.
   ग. सौरभला फक्त चहा आवडतो.

३. मला गुजराती भाषा समजते पण लिहिता येत नाही.
   क. मला गुजराती भाषा लिहिता येते.
   ख. मला गुजराती भाषा समजते आणि लिहिताही येते.
   ग. मला गुजराती भाषा फक्त समजते.

१८ कंसातील प्रत्येक शब्दानुसार वाक्य बदलून लिहा.

उदा. पूजा हुशार आहे. (पूजा, तेजस, जोशीसाहेब, तुम्ही)

क. तेजस हुशार आहे.

ख. जोशीसाहेब हुशार आहेत.

ग. तुम्ही हुशार आहात.

१. आदित्य खूप उंच आहे. (चैताली, ती मुले, ती इमारत)

क. --.

ख. --.

ग. --.

२. राशी श्रीमंत आहे. (ओंकार, त्या बायका, तू)

क. --.

ख. --.

ग. --.

३. ही फुले सुंदर आहेत. (हे चित्र, ह्या साड्या, श्वेता)

क. --.

ख. --.

ग. --.

४. निधी आळशी आहे. (प्रतीक, तू, आपण)

क. --.

ख. --.

ग. --.

१९ पुढील वाक्यांमधील नामे आणि त्यांची विशेषणे यांच्या जोड्या लिहा.

१. आर्या बारीक आहे, तरी काटक आहे, बरं का.
२. नेहाला लाल फुले आवडतात.
३. आज फार तहान लागतेय. थंड पाणी प्यावसं वाटतंय.
४. या हॉटेलमध्ये उत्तम जेवण मिळते.
५. ही आमची मुलगी. सुरेल गाणी गाते, चविष्ट स्वयंपाक करते आणि हुशारही आहे!
६. तिकडे महाग फळे मिळतात. भाज्या मात्र स्वस्त असतात.

विशेषण	नाम
बारीक, काटक	आर्या

विशेषण	नाम

२० खालील चित्रे पाहून, योग्य ते विशेषण लिहा.

(उंच, गरम, लठ्ठ, ठेंगू, श्रीमंत, सडपातळ, गरीब, रागीट, थंड, शांत)

१) --------------------

२) --------------------

३) --------- ४)---------

५) --------------------

६) --------------------

७) --------------------

८) --------------------

९) --------------------

१०) ------------------

२१ पुढे दिलेल्या कोष्टकात वेगवेगळी विशेषणे दिली आहेत. त्यांचे वेगवेगळे संच तयार करून निरनिराळ्या व्यक्तींची वर्णने लिहा.

व्यक्तींची नावे - सायली, आदित्य, सलमा, जब्बीर, ॲना आणि बॉब, जस्सी आणि इंदर

तो, ती, ते, त्या...

गव्हाळ	उंच	सडपातळ	रागीट	कामसू	अस्ताव्यस्त	बेफिकीर	निरोगी
उजळ	ठेंगणा/ठेंगणी	स्थूल	प्रेमळ	आळशी	व्यवस्थित	चौकस	आजारी

उदा०

१. सायली गव्हाळ आहे. ती उंच आणि सडपातळ आहे. ती रागीट आहे, पण चौकस व कामसू आहे. ती सर्व काम व्यवस्थित करते. पण ती सारखी आजारी असते.

२. --

----

३. --

----

४. --

----

५. --

----

६. --

पाठ ५ आणि ६

तोंडी चाचणी

एकूण गुण : २५

१. वर्गात संवाद साधा. (१५)

१. तुम्ही एका प्रसिद्ध व्यक्तीची मुलाखत घेता आणि त्याचा / तिचा दिनक्रम विचारता.

२. तुम्ही तुमच्या मित्र - मैत्रिणीबरोबर रेस्टॉरंटमध्ये आहात. तिथला संवाद.

२. तुमचा दिनक्रम सांगा. (५)

३. श्रुतलेखन. (५)

लेखी चाचणी

एकूण गुण : ५०

१. खालील तक्त्यातील शब्द वाचा. काय खाऊ शकतो, त्याभोवती वर्तुळ करा. (५)

सोलकढी चपाती पीयूष श्रीखंड
कॉफी सरबत खिचडी चहा
पोहे हलवा पुरी ताक
पुरणपोळी बासुंदी मासे भात
सार उपमा

२. खालील चित्रे पाहा आणि त्या खाद्यपदार्थांचे नाव लिहा. (६)

१) ------------------------ २) ------------------------ ३) ------------------------

४) ------------------------ ५) ------------------------ ६) ------------------------

७) ------------------------ ८) ------------------------ ९) ------------------------

३. वाक्ये लिहा. (६)

उदा. सोनम चहा पिते. सोनम चहा पीत आहे.

१. नेहा कॉलेजला जाते. --.

२. तन्वी टीव्ही पाहत नाही. --.

३. नवनीत सायकल चालवत नाही. --.

४. निकिता पुस्तक वाचते. ---.

५. अनन्या खेळते. ---.

६. ईशा झोपत नाही. --.

७. अनिश खात नाही. --.

८. रेहमान लिहितो. --.

९. जुली बोलते. --.

१०. तेजस काम करतो. ---.

४. वार ओळखा व ते क्रमाने लावा. (३)

रवाळमंग

गुवारुर

विररवा

रक्रवाशु

मवासोर

धरबुवा

वानिशर

५. खालील क्रियापदांपासून खालीलप्रमाणे वाक्ये बनवा. (२)

उदा. पिणे	ती पिते	ती पीत आहे
बोलणे	मी ------------------------	--------------------------
वाचणे	तो ------------------------	--------------------------
लिहिणे	त्या -----------------------	--------------------------
खेळणे	आपण --------------------	--------------------------
बसणे	ते ------------------------	--------------------------
पडणे	आम्ही --------------------	--------------------------
थांबणे	तू ------------------------	--------------------------
वाहणे	तुम्ही --------------------	--------------------------
निघणे	ती -----------------------	--------------------------
गाणे	तो -----------------------	--------------------------
घेणे	ते ------------------------	--------------------------
चालणे	आपण --------------------	--------------------------

६. पुढील अंक उतरत्या क्रमाने लावा. (२)

३१ ४८ १९ ५० २६ ३६ १५ २० ४२ ४५

----

७. खालील अंक शब्दात लिहा. (२)

अठ्ठावीस - चौतीस - एकवीस - पन्नास - सदतीस - एकोणचाळीस - अठ्ठेचाळीस - सेहेचाळीस - पंचवीस - बेचाळीस

२१. ------------------------------ ४८. ------------------------------

४६. ------------------------------ २५. ------------------------------

३९. ------------------------------ २८. ------------------------------

५०. ------------------------------ ३७. ------------------------------

३४. ------------------------------ ४२. ------------------------------

८. तुमचा दिनक्रम सात ते आठ वाक्यांत लिहा. (२)

---.

९ सर्वनामे आणि नामे यांच्या जोड्या जुळवा.

हा ही हे या तो ती ते त्या

हा ही हे या	तो ती ते त्या
हा चहा	

२ चित्रे पाहा. चौकटीतील मजकूर वाचा आणि वाक्य निवडा.

क) ही हुशार आहे.	ख) हे ओरडतात.	ग) ~~हा ब्रेड विकतो.~~
घ) हे रडते.	च) हे हॉस्पिटलमध्ये काम करतात.	छ) ही शाळेत शिकतात.
ज) हा पोलीस आहे.	झ) हे पर्यटक आहेत.	ट) ही गायिका आहे.
ठ) या शाळेत शिकवतात.	ड) या नृत्य करतात.	ढ) ही उंच आहेत.

१) हा एक विक्रेता आहे.
हा ब्रेड विकतो.

२) हे एक बाळ आहे.

----

३) ही एक वार्ताहर आहे.

----

४) हे क्रिकेटप्रेमी आहेत.

----

५) ही मुले आहेत.

----

६) या शिक्षिका आहेत.

----

७) हा माणूस येतो.

----

८) ही स्त्री गात आहे.

----

९) हे डॉक्टर आहेत.

----

१०) हे लोक ताजमहाल बघत आहेत.

----

११) या नर्तकी आहेत.

----

१२) ही झाडे आहेत.

----

३ रिकाम्या जागा भरा.

१) ही गायिका छान गाते, पण ती गायिका खूपच छान गाते.

२) --------------- भाजी खा, ती नको.

३) ही वस्तू घे, --------- नको.

४) हा फोटो छान आलाय! --------------- नाही.

५) ----------------------- झाड किती मोठ्ठं आहे ना? नाहीतर ---------------- , किती छोट्टूसं आहे!

६) मला ------------------- पुस्तक नको, ------------------- हवं.

७) ----------------- चित्रपट मला आवडलाय, पण ----------------- जरा जास्तच आवडलाय.

४ वाक्ये बनवा.

हा माणूस	(भाजी विकणे)	हा खुष आहे.
हे बाळ	(हसणे)	हे खुष आहे.
ही बाई	(गाणे)	ही खुष आहे.
हे पर्यटक	(भारतात येणे)	हे खुष आहेत.
या विद्यार्थिनी	(मराठी शिकणे)	या खुष आहेत.

१. हा माणूस आहे. हा भाजी विकतो. हा खुष आहे.

२. --

३. --

४. --

५. --

५ भाज्यांची नावे व सर्वनामे लिहा. त्या भाज्यांचे अनेकवचनही लिहा.

क्रमांक	एकवचन	अनेकवचन
१	---------------------	---------------------
२	---------------------	---------------------
३	---------------------	---------------------
४	---------------------	---------------------
५	ते गाजर	ती गाजरे/गाजरं
६	---------------------	---------------------
७	---------------------	---------------------
८	---------------------	---------------------
९	---------------------	---------------------
१०	---------------------	---------------------

ही टोपली भाज्यांनी भरली आहे.

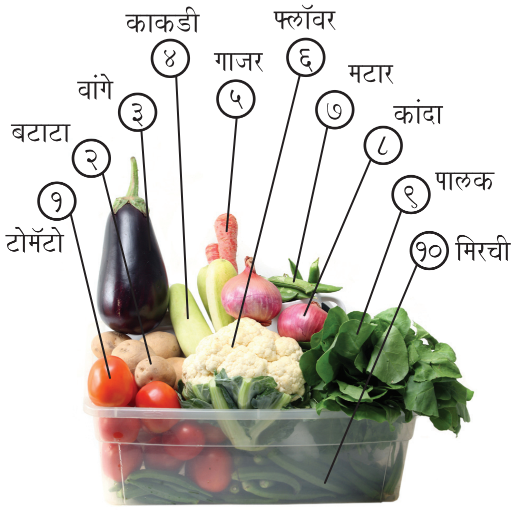

६ फळांची नावे, सर्वनामे आणि अनेकवचनही लिहा.

क्रमांक	एकवचन	अनेकवचन
१	ते संत्रे	ती संत्री
२	---------------------	---------------------
३	---------------------	---------------------
४	---------------------	---------------------
५	---------------------	---------------------
६	---------------------	---------------------
७	---------------------	---------------------
८	---------------------	---------------------
९	---------------------	---------------------
१०	---------------------	---------------------

फळांची परडी

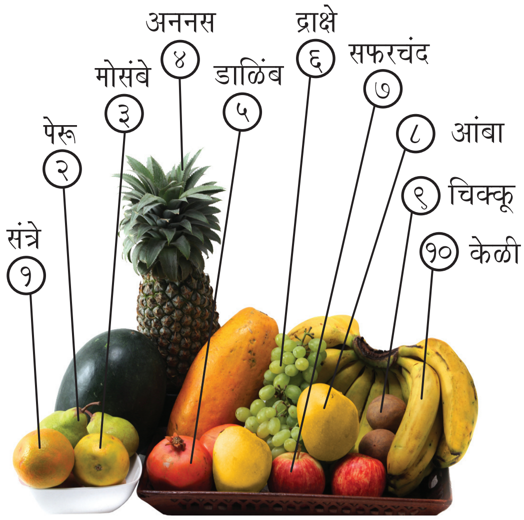

७ कोणती वाक्ये बरोबर आहेत ते ओळखा आणि चुकीची वाक्ये सुधारा.

		बरोबर	चूक	सुधारणा
१.	मोसंबे लाल असते.	☐	☒	मोसंबे लाल नसते.
२.	आंबा काळा असतो.	☐	☐	--
३.	केळी गोड असतात.	☐	☐	--
४.	संत्री तुरट असतात.	☐	☐	--
५.	सफरचंद पांढरे असते.	☐	☐	--
६.	पेरू गोड असतो.	☐	☐	--
७.	पपई कडू असते.	☐	☐	--
८.	द्राक्षे तिखट असतात.	☐	☐	--

८ चित्रातील फळे ओळखा व रिकाम्या जागा भरा.

१. मला चिक्कू आवडतो. हा चिक्कू तर फारच गोड आहे.

२. तुला -------- आवडतात का? -------- तर फारच गोड आहेत. मला हिरवी केळी आवडतात.

३. तुम्हाला -------------- चालतात ना? ----- ---------- अजिबात आंबट नाहीयेत.

४. अरे, तिला ----------------- नको देऊस. ----- ---------- फार आंबट आहेत.

५. आपल्याला ------------- ------------ का? ------ ------------- नागपूरची आहेत.

६. ---------- फार गोड असतो, तरी तो मला आवडत नाही. पण ----- --------- तर जास्तच गोड आहे, नाही का?

७. --------------- मला आवडतो. ------ -------- किती हिरवा आहे!

८. त्याला ----------------- खूपच आवडते.

-------------------- मस्त लाल आणि रसरशीत आहे. आपण हेच घेऊ.

९. मला -------------- खूप आवडते. ----- ---------- एकदम ताजी आहे.

१०. तुला -------------- आवडतात का रे? मग ----- ---------- खाऊन बघ.

९ रिकाम्या जागा भरा.

(हा, ही, हे, या)

१. हा मोबाइल आहे.

हे पुस्तक नाहीच आहे. हा तर एक मोबाइल आहे.

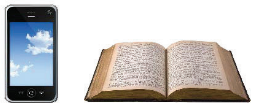

२. ------------- पेन्सिल आहे.

------------- पेन नाहीच आहे, ------------- पेन्सिल आहे.

३. ------------- पिझ्झा आहे.

------------- चपाती नाहीच आहे, ------------- तर पिझ्झाच आहे.

४. ------------- मोटरसायकल आहे.

ही स्कूटर नाहीच आहे, ------------- तर मोटरसायकल आहे.

५. ------------- टोमॅटो आहे.

------------- मिरची नाहीच आहे, ------------- तर टोमॅटो आहे.

६. ------------- पोहे आहेत.

------------- उपमा नाहीच आहे, ------------- तर पोहे आहेत.

७. ------------- पुस्तके आहेत.

------------- पेन्सिली नाहीतच, ------------- तर पुस्तके आहेत.

८. ------------- चार आंबे आहेत.

------------- मोसंबी नाहीतच, ------------- तर आंबे आहेत.

९. ------------- मोठ्या बाई आहेत.

------------- लहान मुलगी नाहीच आहे, --------- तर मोठ्या बाई आहेत.

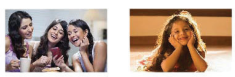

१०. ------------- साडी आहे.

------------- शर्ट नाहीच आहे. ------------- तर साडी आहे.

१० अजून काय हवंय आपल्याला? सांगा. (तो, ती, ते, त्या)

मित्र-मैत्रिणींची सहलीची तयारी चालू आहे.

१. ओढणी - ती मी आणते.

२. जॅकेट - --------------------------- आहे.

३. टॉप - --------------------------- मी घेते.

४. साडी - --------------------------- नकोय आपल्याला.

५. सँडल्स - --------------------------- मला हव्यात.

६. कुर्ते - --------------------------- आहेत दोन.

७. झब्बा - --------------------------- नकोय मला.

८. लेगिंग्ज - --------------------------- मी आणते.

९. टी-शर्ट - --------------------------- आहेत खूप.

१०. माळ - --------------------------- हवीय.

११. जीन्स - --------------------------- एक चालेल.

१२. कानातली - --------------------------- हवीयत मला.

१३. झोळी - --------------------------- मी घेते.

१४. पॅन्ट - --------------------------- आहे.

११ प्रश्न - उत्तरे बनवा.

उदा. शर्ट - हा शर्ट नवीन आहे का?
नाही, हा जुनाच आहे.

१. बूट - ---
----

२. जीन्स - ---
----

३. चपला - ---
----

४. चष्मा - ---
----

५. झोळी - --

----

६. पर्स - --

----

७. सलवार - --

----

८. कानातली - --

----

९. बांगड्या - --

----

१०. माळ - --

----

१२ रिकाम्या जागी योग्य सर्वनामे भरा आणि दोन्ही वाक्यांच्या जोड्या जुळवा.

अ) हा / ही / हे / या

१. हा मराठीचा वर्ग आहे.	च	क.	-------- फारच मोठा उतारा आहे.
२. -------- पुस्तक आहे.		ख.	-------- आदर्श शिक्षक आहेत.
३. -------- नवीन धडा आहे.		ग.	-------- विद्यार्थिप्रिय शिक्षिका आहेत.
४. -------- उतारा आहे.		घ.	-------- आमचे पाठ्यपुस्तक आहे.
५. -------- शिक्षक आहेत.		च.	हा वर्ग अमराठी विद्यार्थ्यांसाठी आहे.
६. -------- शिक्षिका आहेत.		छ.	-------- धडा आमच्या पुस्तकात नाही.

ब) तो / ती / ते / त्या

१. -------- जीवन आहे.		क.	-------- विद्यार्थिनी सगळ्या शिक्षकांची लाडकी आहे.
२. -------- विद्यार्थिनी आहे.		ख.	-------- फारच कठीण प्रश्न आहेत.
३. -------- प्रश्न आहेत.		ग.	-------- जीवन फार सुंदर आहे.
४. -------- एक उत्तर आहे.		घ.	-------- एक लांबलचक वाक्य आहे.
५. -------- एक शब्द आहे.		च.	-------- अगदी सोपे उत्तर आहे.
६. -------- एक वाक्य आहे.		छ.	-------- शब्द शब्दकोशात नाही.

१३ कंसातील योग्य पर्याय रिकाम्या जागी भरा.

(कसा, कशी, कसं, कशा)

१. हे जॅकेट ------------------------------------ वाटतंय ?

२. अहो मावशी, ही भाजी -------------------------- दिली ?

३. हा फ्रॉक ------------ आहे ? जास्त लांब तर नाही होणार ना ?

४. या लेगिंग्जचा रंग ---------------------- वेगळाच आहे ना ?

५. अरे माधव, किती दिवसांनी भेटतोय आपण ! ------------ आहेस ?

६. आता -------------------- वाटतंय तुला स्मिता ? बरी आहेस ना ?

७. ------------------------- आहेत ही संत्री ?

१४ अंक शब्दात लिहा.

क. ५५	--------------------------------.	ज. ९८	--------------------------------.
ख. ६७	--------------------------------.	झ. ८३	--------------------------------.
ग. ६२	--------------------------------.	ट. ६८	--------------------------------.
घ. ५९	--------------------------------.	ठ. ९५	--------------------------------.
च. ७४	--------------------------------.	ड. १००	--------------------------------.
छ. ७९	--------------------------------.	ढ. ८८	--------------------------------.

१५ रिकाम्या जागी योग्य आकडे लिहा.

१. ५५, ५६, ५७, ५८, ५९, ----------- , ----------- , ----------- , ----------- , -----------.

२. ७७, ----------- , ७९, ----------- , ----------- , ----------- , ८३, -----------.

३. ४२, ४४, ४६, ४८, ----------- , ----------- , ----------- , ----------- , ५८, -----------.

४. ----------- , ----------- , ६९, ७२, ----------- , ----------- , ८१, -----------.

५. ८५, ८८, ----------- , ----------- , ----------- , -----------.

१६ रिकाम्या जागी योग्य ते आकडे लिहा व दिलेले उत्तर अचूक शब्दात लिहा.

क. ५४ + २० = ------------- ----------------------------------.

ख. २४ + ३३ = ------------- ----------------------------------.

ग. ३९ + १४ = ------------- ----------------------------------.

घ. ५६ + ४२ = ------------- ----------------------------------.

च. १९ + ४० = ------------- ----------------------------------.

१७ किती वाजले ते लिहा.

१. ७ : १२ सात वाजून बारा मिनिटे

२. ८ : ३३ --.

३. २ : ४० --.

४. ५ : २८ --.

५. ९ : २६ नऊ वाजून सव्वीस मिनिटे

६. ८ : २१ : ५३. आठ वाजून एकवीस मिनिटे आणि त्रेपन्न सेकंद

७. १० : ०९ : ०८. --.

८. १२ : ०० : ००. --.

९. ५ : ५८ : ५१. --.

१०. ४ : ३२ : २१. --.

१८ किती तास/ मिनिटे/ सेकंद?

१. ३ : ४५ --.

२. १० : २० --.

३. ६ : ०० --.

४. १ : ११ --.

५. १२ : ०५ --.

६. ७ : ३० : ५४ --.

७. ३ : २० : १३ तीन तास, वीस मिनिटे आणि तेरा सेकंद.

८. ६ : ०५ : २५ --.

९. १ : ४२ : ५८ --.

१०. २ : ११ : ३४ --.

१ दिलेल्या क्रियापदांचे योग्य रूप लिहा.

अ) हेमंतच्या खोलीत पसारा आहे.

त्याचे वडील त्याला सांगतात. ⟶ तुझ्या खोलीत किती पसारा आहे! खोली नीट लाव. (लावणे)

१. नीट --. (आवरणे)

२. पुस्तक --. (उचलणे)

३. चादर --. (बदलणे)

४. बॅट जागेवर --. (ठेवणे)

५. कपडे --. (धुणे)

६. कपडे धुतले आहेत, त्यांच्या घड्या ----------------------------. (करणे)

७. फर्निचर --. (पुसणे)

आ) तुमच्या घरी रॉबर्ट आणि रीटा आले आहेत.

१. हॅलो, आत --! (येणे)

२. --. (बसणे)

३. आज आमच्याकडेच --. (जेवणे)

४. परत --. (येणे)

इ) तुमच्या घरी तुमचा मित्र परमिंदर आला आहे.

१. हॅलो परमिंदर, आत --. (येणे)

२. --. (बसणे)

३. चहा --. (घेणे)

४. उपमा --. (घेणे)

५. आज आमच्याकडेच ----------------------- आणि -----------------------. (जेवणे, राहणे)

६. परत --. (येणे)

२ आई आणि मुलीमधील संवाद.

पुढील वाक्यांतील रिकाम्या जागी योग्य सूचना लिहा.

आई, मला कंटाळा आलाय. मी काय करू ?

उदा० १. पोहायला जाणे → पोहायला जा.

२. मैत्रिणीबरोबर खेळणे → ------------------------------.

३. पुस्तक वाचणे → -----------------------------------.

४. मला मदत करणे → ----------------------------------.

५. टीव्ही बघणे → -------------------------------------.

६. गाणी ऐकणे → -------------------------------------.

७. मैत्रिणीला घरी बोलवणे → -----------------------------.

८. भाजी चिरणे → -------------------------------------.

९. खोली आवरणे → -----------------------------------.

१०. झाडांना पाणी घालणे → -------------------------------.

३ वाक्ये बनवा.

१. हे पुस्तक छान आहे. (वाचणे) हे पुस्तक वाच / वाचा.

२. बटाटे संपले आहेत. (आणणे) --.

३. खोटं बोलू नकोस. (खरं बोलणे) --.

४. ही मराठी गाणी मस्त आहेत. (ऐकणे) --.

५. दुनियादारी हा चित्रपट गाजतोय. (बघणे) --.

६. किती हळू जेवतोयस. (पटपट जेवणे) --.

७. कपडे ओले आहेत. (वाळत घालणे) --.

८. आवाज छान आहे. (गाणे म्हणणे) --.

९. किती वेगात आहे ही गाडी! (हळू चालवणे) --.

१०. उशीर होतोय. (भरभर चालणे) --.

४ योग्य तो सल्ला लिहा.

पिणे, बघणे, नेणे, देणे

१. ★ आज सरिताचा वाढदिवस आहे. तिला काय भेट देऊ?

○ एखादं छानसं कडं ---------------------------! तिला खूप आवडतात कडी.

२. ★ मुलं खूप कंटाळली आहेत?

○ मग त्यांना बागेत ---------------------------.

३. ★ मी वाईन पीत नाही!

○ मग कॉफी ---------------------------.

४. ★ तुझ्याकडे मेघाचा फोन नंबर आहे का?

○ नाही. माझ्याकडे जुईचा नंबर आहे.

★ परत नीट ---------------------------! मला तिच्याशी बोलायचंय.

५ खालील व्यक्तींना काय सांगाल?

१	वडिलांना	२
२	शिक्षकांना	------
३	किरणला	------
४	रोहन आणि रियाला	------
५	बॉसला	------
६	अनोळखी व्यक्तीला	------

१. दरवाजा बंद कर.
२. दरवाजा बंद करा.

७	आईला	------
८	मित्रांना	------
९	बायकोला	------
१०	आजोबांना	------

१. इकडे ये.
२. इकडे या.

११	मैत्रिणीला	------
१२	पाहुण्यांना	------
१३	सहकाऱ्याला	------
१४	लहान मुलाला	------

१. जेव.
२. जेवा.

६ रिकाम्या जागा भरा.

(सांगणे, लिहिणे, बघणे, येणे (२), करणे (२), बनवणे, राहणे (२), शोधणे, देणे, भरणे)

१. तू सांग, तुला काय वाटतं.
२. तुम्ही पत्र लवकर ------------------.
३. ओ मावशी, आत ------------------ काय चाललंय ?
४. गणपती बाप्पा परत परत ------------------ आणि आम्हाला समृद्ध ------------------.
५. तू इकडे ------------------ आणि मुलगी पसंत ------------------.
६. आपले नियम स्वतः ------------------. स्वस्थ ------------------, मस्त ------------------.
७. तुम्ही जागा ------------------.
८. चल, वीस रुपये ------------------.
९. फॉर्म नीट ------------------.

७ खालील तक्ता भरा.

धातू	क्रियापद	एकवचन	अनेकवचन	नकारार्थी एकवचन	नकारार्थी अनेकवचन
अकारान्त (१)	करणे	कर	करा	करू नकोस	करू नका
	वाचणे	वाच	वाचा	वाचू नकोस	वाचू नका
	आणणे			आणू	
	ऐकणे				
	खेळणे				
	सांगणे				
	बघणे		बघा		
	जेवणे			जेवू नकोस	---- नका
	झोपणे				
	बोलणे				
	म्हणणे	म्हण			
	ठेवणे				
	घालणे				
	चालणे			चालू नकोस	
	पाठवणे				
	दाखवणे				
	चालवणे			चालवू नकोस	
	विचारणे				
	शिकवणे	शिकव			
	सुचवणे	सुचव			
	बोलवणे		----वा	बोलवू नकोस	

अकारान्त (२)	उठणे	ऊठ	उठा		
	सुटणे	सूट	सुटा		सुटू -------
	लुटणे		लुटा		
	पुसणे				
	घुसणे			घुसू -------	
	शिवणे	शीव		शिवू नकोस	
	फिरणे				
	शिकणे				
	विकणे		विका		
	दिसणे	दीस			
	निघणे				

आकारान्त धातू	खाणे	खा		खाऊ नकोस	
	जाणे		जा		
	गाणे			------- नकोस	

इकारान्त धातू	पिणे				
	भिणे	भी			
	लिहिणे		लिहा		

उकारान्त धातू	धुणे	धू	धुवा	धुऊ नकोस	धुऊ नका

एकारान्त धातू	घेणे		घ्या		
	नेणे				नेऊ -------
	देणे			देऊ नकोस	
	येणे	ये			

ओकारान्त धातू	होणे	हो	व्हा	होऊ नकोस	होऊ नका

८ पुढील कंसातील क्रियापदांची आज्ञार्थी रूपे लिहा?

उदा० केदार, व्यवस्थित <u>बस</u>. (बसणे)

१. स्वाती, तू ती पाटी ------------------- बरं! (आणणे)

२. तू ते पुस्तक -------------------. (उचलणे)

३. तुम्ही खाऊ -------------------. (आणणे)

४. तुम्ही ते दार जरा -------------------. (लावणे)

५. तू मला एक गोष्ट -------------------. (सांगणे)

९ मला योग्य तो सल्ला द्या.

१. मला तहान लागली आहे. <u>पाणी पी</u>.

२. मला गोड आवडतं. ------------------------------

३. मला धडा कळत नाहीये. -------------------------

४. मला नाटक पहायचंय. ----------------------------

५. मला अभ्यासाचा कंटाळा आला आहे. ---------------

६. मला भूक लागली आहे. ---------------------------

७. मला उकडतंय. ---------------------------------

८. मला जीन्स हवीय. -----------------------------

९. मला पैसे हवेत. -------------------------------

१०. मला वजन कमी करायचंय. ------------------------

क. फार गोड खाऊ नकोस.

ख. व्यायाम कर.

ग. पोळी- भाजी खा.

घ. खिडकी उघड.

च. तेलकट पदार्थ खाऊ नकोस.

छ. बँकेत जा.

ज. तुझ्या शिक्षिकेला विचार

झ. नाटकाला जा.

त. पंखा लाव.

थ. दुकानात जा.

द. पाणी पी.

ध. काम कर.

न. आळशीपणा करू नकोस.

प. स्वयंपाक कर आणि जेव.

१० रिकाम्या जागी योग्य क्रियापदे वापरा.

वर्गातील संवाद

१. उतारा सावकाश <u>वाचा</u>.

२. वाक्ये ---------------

३. तक्त्यातील रिकाम्या जागा ---------------.

४. संवाद लक्षपूर्वक ---------------.

५. शब्दांचा उच्चार मोठ्याने ---------------.

६. तुमच्या पुस्तकातील पान क्र. २० ---------------.

७. शांतता ---------------.

८. आवाज --------------- ---------------.

ऐकणे
भरणे लिहिणे
न करणे ~~वाचणे~~
करणे राखणे
उघडणे

११ उत्तरे लिहा.

१. सकाळी वेळेवर उठणे. (तू)

सकाळी वेळेवर <u>ऊठ</u>.

२. रांगेत न घुसणे. (तुम्ही)

रांगेत <u>घुसू नका</u>.

३. कपडे व्यवस्थित शिवणे. (तू)

--.

४. खूप शिकणे. (तू)

--.

५. महाग न विकणे. (तू)

--.

६. लवकर निघणे. (तुम्ही)

--.

७. काळोखात न फिरणे. (तुम्ही)

--.

१२ रिकाम्या जागा भरा.

१. सर, मला ह्याचं उत्तर <u>सांगता</u> का? (सांगणे)

२. काकू, तुम्ही मेघनाला ---------------------------- का? (बोलावणे)

३. सीमा, माझं जरा ---------------------------- का? (ऐकणे)

४. पोस्टमनकाका, माझं हे पत्र ---------------------------- का? (लिहिणे)

५. आई, मला लाडू ---------------------------- का? माझ्या सगळ्या मैत्रिणींना आवडतात. (पाठवणे)

६. अहो, गाडी हळू ---------------------------- का? (चालवणे)

७. ताई, मला पाणी ---------------------------- का? (देणे)

८. अहो, जरा तिथे ---------------------------- का? ही जागा माझी आहे. (बसणे)

९. ए दादा, मला हे गणित ---------------------------- का? मला कळत नाहीये. (समजावणे)

१०. अगं सरू, ---------------------------- का आता? आठ वाजले आहेत. (उठणे)

१३ खालील तक्ता भरा.

सांगणे		सांगतोस का ? सांगतेस का ?	सांगता का ?
ऐकणे			
बोलणे			
पाठवणे			
दाखवणे			
ठेवणे			
चालवणे			
बसणे			
बोलावणे			

१४ जोड्या जुळवा.

१. ग्रंथालय	क गाडी हळू चालवावी.
२. रस्ता	ख शांतता राखावी.
३. हॉस्पिटल	ग कृपया गर्दी करू नये.
४. नाट्यगृह	घ कृपया हळू बोलावे.
५. तिकिटाची खिडकी	च कृपया चपला बाहेर काढाव्यात.
६. देऊळ	छ मोबाइलचा वापर करू नये.

पाठ ७ आणि ८

तोंडी चाचणी

एकूण गुण : २५

१. वर्गात संवाद साधा. (१५)

अ. तुम्ही एका दुकानात खरेदी करत आहात.

आ. तुमच्या मित्राची एका महिन्याने परीक्षा आहे. त्याला योग्य सल्ला द्या.

२. खालील चित्रांत तुम्हाला काय दिसत आहे ते सांगा. (५)

३. श्रुतलेखन. (५)

लेखी चाचणी

एकूण गुण : ५०

१. चित्र पाहा आणि तक्त्यातील योग्य शब्द लिहा. (५)

(सैल घट्ट गरीब लांब बिनधास्त)

-------------------------- -------------------------- --------------------------

-------------------------- --------------------------

२. प्रश्न विचारा आणि उत्तरे लिहा. (५)

	प्रश्न	उत्तरे
पुस्तक, जड	हे पुस्तक कसे आहे ?	हे पुस्तक जड आहे.
पेन, छान	--------------------------------	--------------------------------
द्राक्ष, आंबट	--------------------------------	--------------------------------
टेबल, लहान	--------------------------------	--------------------------------
बॅग, मोठी	--------------------------------	--------------------------------
आंबा, गोड	--------------------------------	--------------------------------
उशी, मऊ	--------------------------------	--------------------------------
टी.व्ही. जड	--------------------------------	--------------------------------
सँडल्स, सुंदर	--------------------------------	--------------------------------
झाडे, हिरवी	--------------------------------	--------------------------------
विद्यार्थी, हुशार	--------------------------------	--------------------------------

३. उदाहरणांप्रमाणे वाक्ये बनवा. (५)

क.	काम करणे	काम करा	(तुम्ही)
ख.	पैसे देणे	--	(तुम्ही)
ग.	दात घासणे	--	(तू)
घ.	लवकर निघणे	--	(तू)
च.	डोके पुसणे	--	(तुम्ही)
छ.	गणित शिकवणे	--	(तुम्ही)
ज.	वस्तू सांभाळणे	--	(तू)
झ.	खरे बोलणे	--	(तुम्ही)
त.	शाळेत जाणे	शाळेत जा	(तू)
थ.	चहा पिणे	--	(तू)
द.	घरी येणे	--	(तुम्ही)
ध.	दार उघडणे	--	(तू)

४. रिकाम्या जागा भरा. (५)

क. ट्रेन पूर्णपणे थांबल्याशिवाय उतरू नये. (न उतरणे)

ख. तिकिटाशिवाय ट्रेनने प्रवास -----------------------------------. (न करणे)

ग. चालत्या ट्रेनमध्ये -----------------------------------. (न चढणे)

घ. दारात गर्दी -----------------------------------. (न करणे)

च. खिडकीबाहेर -----------------------------------. (न डोकावणे)

छ. वर्गात गोंगाट -----------------------------------. (न करणे)

५. पुढील चौकटीतील चित्रांतील कुठलीही पाच फळे आणि पाच भाज्या ओळखा व उदाहरणांप्रमाणे योग्य तक्त्यात भरा. (५)

फळे	भाज्या
ती डाळिंबे	तो बटाटा

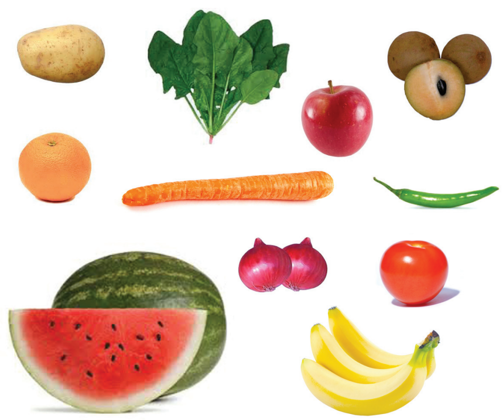

६. घड्याळात किती वाजले ते ओळखा व लिहा. (कोणतेही पाच) (५)

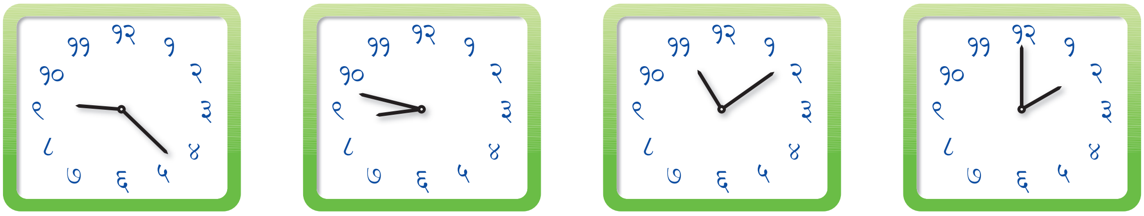

------------------ ------------------ ------------------ ------------------

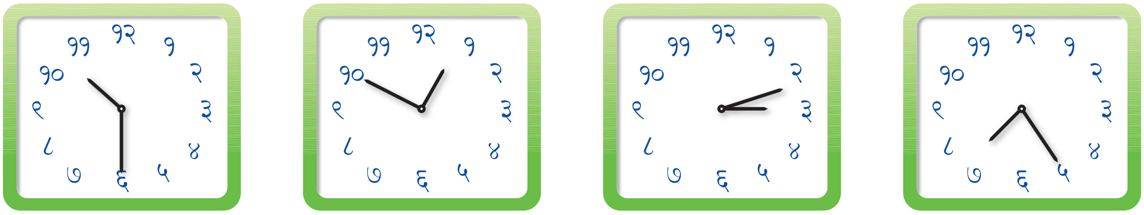

------------------ ------------------ ------------------ ------------------

७. अंक शब्दांत लिहा. (५)

४२ ---------------------------------- ६३ ----------------------------------

५२ ---------------------------------- ७९ ----------------------------------

८३ ---------------------------------- ६७ ----------------------------------

५० ---------------------------------- ८८ ----------------------------------

९२ ---------------------------------- ९५ ----------------------------------

८. रिकाम्या जागा भरा. (५)

रेश्मा, किती वेळ टी.व्ही. पाहतेयस ? --------------- (उठणे) बरं आता ! जरा मला मदत --------------- (करणे). ती कोथिंबीर --------------- (निवडणे). ते बटाटे स्वच्छ --------------- (धुणे) व मग ते बारीक चीर. अहो, तो चहा --------------- (पिणे) आणि --------------- (निघणे) लवकर. उशीर होत आहे ना तुम्हाला ? नितीन, ते दूध --------------- (पिणे) व ते टेबल --------------- (पुसणे). आज भरपूर कामं आहेत. नितीन, तुझा तो सफेद शर्ट फाटला आहे, तो --------------- (शिवणे). आज मिश्राकाकू गणित शिकवतायत. तू मिश्रांकडे --------------- (जा) आणि गणित शीक.

९. वडील आणि मुलामधील संवाद पूर्ण करा. (५)

क. उशिरा न उठणे ------------------------------ (तू)

ख. रोज रात्री बाहेर न जाणे ------------------------ (तुम्ही)

ग. फोनवर जास्त न बोलणे ------------------------ (तू)

च. बाहेरचे खाणे न आणणे - बाहेरचे खाणे आणू नकोस (तू)

छ. आईचा वाढदिवस न विसरणे ------------------- (तुम्ही)

ज. माझ्या मित्रांचे न ऐकणे ------------------------ (तुम्ही)

१०. तुमच्या मित्राला/ मैत्रिणीला वजन कमी करायचे आहे. (५)
त्याला / तिला सल्ला द्या. संवाद लिहा.

----

१ लिहा.

१. सी.डी. - दीप्ती, ओंकार, हितेश — दीप्तीची सी.डी., ओंकारची सी.डी., हितेशची सी.डी.,
२. छत्री - साक्षात, केट, जुई --
३. बूट (अ.व.) - विशाल, अपर्णा, आस्था --
४. कॅमेरा - सायली, जुलिया, यश --
५. सायकली - सोहम, जॉय, डेविड --
६. मांजर - युसुफ, निधी, स्वप्ना --
७. पुस्तके - अभिषेक, रिझवाना, गौरी --

२ चा, ची, चे, च्या यांपैकी योग्य तो पर्याय वापरा.

१. हा आहे (सोनाली) सोनालीचा मोबाइल.
२. हे आहे (तानिया) ---------------- पुस्तक.
३. ही आहे (केदार) ---------------- बाटली.
४. हा आहे (वैशाली) ---------------- चष्मा.
५. हे आहेत (समीर आणि तृप्ती) ---------------- फोटो.
६. ही आहे (मेहेर) ---------------- पिशवी.
७. या आहेत (अशोक) ---------------- गाड्या.
८. ही आहेत (सलमान) ---------------- चित्रं.

३ खाली दिलेल्या शब्दांपासून वाक्ये बनवा.

उदा. निनाद - शिरीष - मित्र
निनाद शिरीषचा मित्र आहे.

१. रंजन - अरुंधती - भाऊ
------------------------------------.

२. शीला - सतीश - बायको
------------------------------------.

३. सोनाली - विशाखा - मैत्रीण
------------------------------------.

४. करुणा - करण - बहीण
------------------------------------.

५. कुसुम - नितीन - आई
------------------------------------.

६. सुमित आणि वर्षा - सुनिधी - मुलं
------------------------------------.

७. लता - सुनील - काकी
------------------------------------.

८. सुरेश - शोभा - काका
------------------------------------.

९. प्रतीक - अरविंद - मामा
------------------------------------.

१०. रवी - सर्वेश - भाऊ
------------------------------------.

११. सीमा आणि मयंक - मिहीर - भावंडं
------------------------------------.

१२. राजेंद्र आणि प्रसाद - सुशांत - मामा
------------------------------------.

१३. संजीवनी आणि मेघा - चैताली - मावश्या
------------------------------------.

४ कोणती वस्तू कोणाची आहे ते शोधा व वाक्ये बनवा.

१ २ ३ ४ ५ ६ ७

कोमल	निखिल	पूजा	रुचिता	दिनेश	हेमंत	अमित

उदा० १. ही पूजाची सायकल आहे.

२. --------------------------------.

३. --------------------------------.

४. --------------------------------.

५. --------------------------------.

६. --------------------------------.

७. --------------------------------.

५ रिकाम्या जागा भरा.

१. (मी) -- नाव आनेट.

२. (मी) -- शेजारीण फ्रेंच बोलते.

३. (मी) -- भाऊ डॉक्टर आहे.

४. (मी) -- आजोबा अमेरिकेत राहतात.

६ खालील चित्रे पाहा, आणि वाक्ये तयार करा.

(ताई - २४ - विद्यार्थिनी, बाबा - ५४ - व्यावसायिक, भाऊ - २० - विद्यार्थी, आजी - ८० - गृहिणी)

१

हे माझे .... आहेत.

यांचं वय .... आहे. / हे .... वर्षांचे

आहेत. हे .... आहेत

२

ही ....

हिचं .... / ही ....

वर्षांची आहे. ही ....

३

....

....

....

४

....

....

....

७ जोड्या जुळवा.

१. बाबांचे बाबा.	☐	आई
२. बाबांची बहीण.	☐	काका
३. आईचा भाऊ.	☐	आजी
४. भावाची बायको.	☐	आत्या
५. बाबांची बायको.	☐	मावशी
६. आईची आई.	☐	मामा
७. बाबांचा भाऊ.	☐	वहिनी
८. आईची बहीण.	☐	आजोबा

८ सर्वनामांची योग्य रूपे लिहा.

मी	माझी	आई	----------	मामा
मी	----------	भाऊ	----------	आजी
तू	----------	बाबा	----------	बहीण
तू	----------	काकी / काकू	----------	मामी
ते	----------	काका	----------	आजोबा
त्या	----------	मुले	----------	बहिणी
आम्ही	----------	आजी	----------	आत्या
आपण	----------	मावशी	आपला	मामा
तो	----------	आई	----------	बाबा

९ रिकाम्या जागी कंसातील सर्वनामाचे योग्य रूप लिहा.

१. ही गाडी (तो) त्याची आहे.

२. हा कुत्रा (ते) ---------------- आहे.

३. आज (ती) ---------------- वाढदिवस आहे.

४. (तुम्ही) ---------------- नाव काय ?

५. अरे, (आपण) ---------------- निकाल आज लागणाराय ना ?

६. ही पिशवी कोणाची आहे ? (तुम्ही) ---------------- का ?

७. (तू) ---------------- पुस्तक माझ्याजवळ आहे.

८. (आपण) ---------------- पत्ता ह्या कागदावर लिहा.

९. आम्ही मोतीवाले. (आम्ही) ---------------- पाणीच वेगळं.

१०. (त्या) ---------------- बंगला प्रशस्त आहे.

११. मुलांनो, स्पर्धेसाठी (तुम्ही) ---------------- नावे लवकर नोंदवा.

१२. (तुम्ही) ---------------- मुलगी विद्यापीठात शिकवते का ?

१३. मिहिका, मला (तू) ---------------- खूप आठवण येते.

१४. तुला माहीत आहे का ? (ती) ---------------- बाबा पोलिस इन्स्पेक्टर आहेत.

१५. ए, त्या मोबाइलशी खेळू नकोस, तो (मी) ---------------- आहे.

१० योग्य तो पर्याय निवडा.

१. -------------- ऑफिस लांब आहे. (त्याचा - त्याचं - त्याची)

२. -------------- मैत्रीण जर्मनीत असते. (माझं - त्यांचा - माझी)

३. -------------- भाऊ परदेशात नोकरी करतो. (तिची - त्याचा - त्यांचे)

४. -------------- दोन्ही मुले डॉक्टर आहेत. (त्यांची - तिचे - त्याच्या)

५. तिचं नाव समृद्धी आहे. (त्याचं - तुझी - तिचं)

६. -------------- काका काय करतो ? (तुझा - आपली - तुमची)

७. आता -------------- दिनक्रम लिहा. (माझी - आपलं - तुमचा)

११ अ. खाली दिलेला सोनाली मानेचा वंशवृक्ष पूर्ण करा.

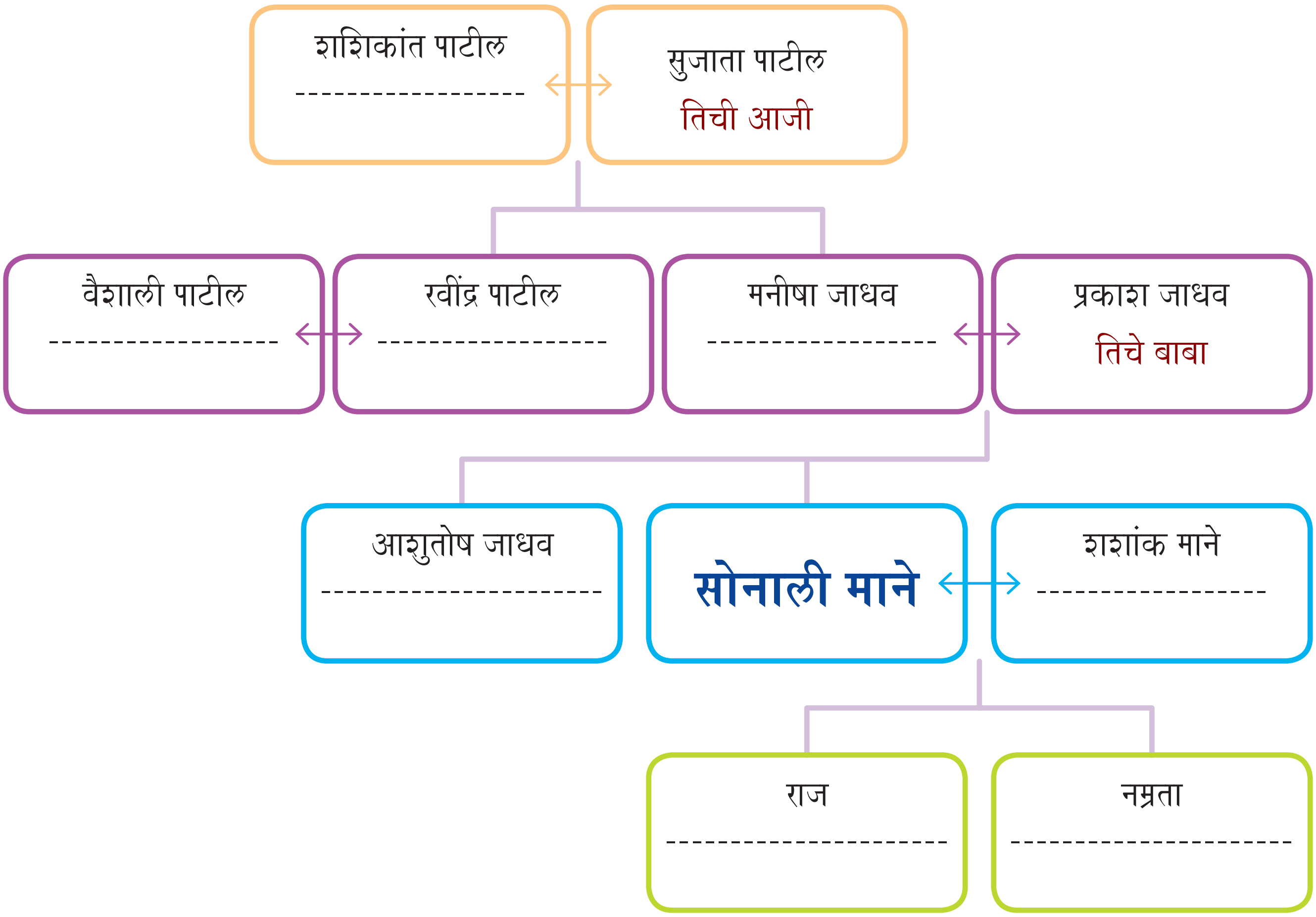

आ. लिहा.

सुजाता पाटील - तिची आजी. प्रकाश जाधव - तिचे बाबा. ----------------------------------

----

१२ फासा टाका व वाक्ये बनवा.

पेन ★ वही ★ शब्दकोश ★ पेन्सिली ★ पुस्तके ★ बॅग ★ मैत्रिणी ★ वर्गमित्र ★ लॅपटॉप

- मी, - तुम्ही, - आपण, - तो, - त्या, - ती

१३ पुढील वाक्यांतील क्रियापदे अधोरेखित करा आणि तक्ता भरा.

	कोण	काय
१. अपर्णा दर शनिवारी एक सिनेमा <u>पाहते.</u>	अपर्णा	सिनेमा
२. सुरेश अभ्यास करतोय.	--------------	--------------
३. डिसेंबरमध्ये पुण्यात खूप थंडी असते.	--------------	--------------
४. चिन्मय चहा करतोय.	--------------	--------------
५. मुलं किती मनसोक्त फुटबॉल खेळतायत!	--------------	--------------

१४ योग्य उत्तर शोधा

१. ती काय शोधते?	चॉकलेट	ती नाट्यगृह शोधते.
२. राहुल काय घेतो?	चित्रपट	------------------------------------
३. परिणीता काय भरते?	सामान	------------------------------------
४. महेश काय पाहतो?	औषध	------------------------------------
५. बाळ काय खातं?	~~नाट्यगृह~~	------------------------------------

१५ खालील चित्रे पाहा आणि वाक्ये बनवा.

(लेख, मासे, चप्पल, शेत, ~~कपडे~~, कपडे)

१

शेतकरी ---------- नांगरतो.

२

शिंपी ------------ शिवतो.

३

कोळी ---------- पकडतो.

४

लेखिका ---------- लिहिते.

५

चांभार ----------- शिवतो.

६

धोबी कपडे धुतो.

१६ खालील शब्द योग्य त्या गटात घाला.

गोगलगाय

वीज

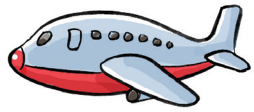
विमान

कासव

ससा

हातगाडी

हळू	जलद

१७ क्रियाविशेषणे भरून वाक्ये पुन्हा लिहा.

१. आम्ही फास्टफूड खातो. (क्वचित)

--.

२. उन्हाळ्यात पाणी प्यावे. (भरपूर)

--.

३. आई सांगते, ''फास्टफूड खाऊ नका''. (अनेकदा)

--.

४. अगं, ट्रेन २ मिनिटांत येतेय. चाल. (भरभर)

अगं, ट्रेन २ मिनिटांत येतेय. भरभर चाल.

५. घाटात गाडी चालवावी. (हळू)

--.

६. आवर आणि चल. (पटकन)

--.

७. अरे, ती कचेची वस्तू आहे. ती ठेव. (सावकाश)

--.

१८ खालील क्रमांक अक्षरात लिहा.

१. १०५ --

२. २२२ --

३. ३४६ --

४. ४१४ --

५. ५३३ --

६. ६७१ सहाशे एकाहत्तर

७. ७८७ --

८. ८६८ --

९. ९९६ --

१०. १००१ --

१९ खालील क्रमांक अंकात लिहा.

१. एकशे दहा --

२. दोनशे सत्तेचाळीस --

३. तीनशे सतरा --

४. चारशे बत्तीस ४३२

५. पाचशे पंचवीस --

६. सहाशे एकावन्न --

७. सातशे सत्तर --

८. आठशे अठ्ठ्याहत्तर --

९. नऊशे नव्याण्णव --

१०. एकहजार नऊ --

२० एकूण किती रुपये झाले, अक्षरात लिहा.

१

+

=

एकशे दोन रुपये.

२

+

=

३

+

+

=

४

+

+

=

५

+

+

=

---

१ गटात न बसणाऱ्या शब्दाभोवती वर्तुळ करा.

१. मालिका - चित्रपट - नाटक - बागकाम
२. कविता - वाचन - चित्र - स्वयंपाक
३. येणे - बघणे - नाच - देणे
४. फिरणे - गाणे - यायला - जाणे
५. सायकल - ट्रक - गाडी - होडी

२ कोणती आवड दडलीय खालील चित्रांत? लिहा.

१
वाचणे - वाचायला आवडते

२

३

४

५

६
----

३ वाक्ये बनवा.

१. नाचणे - मला नाचायला आवडतं.
२. नाटक / सिनेमा बघणे - --
३. गाणे - --
४. चित्र काढणे - --
५. बागकाम करणे - --

६. फिरणे - --

७. चित्र रंगवणे - --

८. कविता करणे - --

९. वाचन करणे - --

१०. गाणी ऐकणे - --

११. खेळणे - --

१२. पत्र लिहिणे - --

१३. गप्पा मारणे - --

१४. स्वयंपाक करणे - --

१५. सायकल चालवणे - ---

४ शब्द ओळखून अक्षरांचा योग्य क्रम लावा आणि लिहा.

१. लानवायब ---------------------------

२. बलायघा ---------------------------

३. यखेलाळा ---------------------------

४. ललाचायवा - ---------------------------

५. कालाऐय ऐकायला

५ पुढील क्रियापदांची योग्य रूपे लिहा.

वाचणे		पिणे	
लिहिणे		करणे	करायला
खेळणे	खेळायला	वाजवणे	
गाणे		खाणे	
देणे		सांगणे	
बोलणे		ऐकणे	

६ या गोष्टी आपण नेहमी कशासाठी वापरतो?

१. आपण इस्त्री कपड्यांना इस्त्री करायला वापरतो, पण सौ. कोकीळ इस्त्री केस सरळ करायला वापरतात.

२. आपण कागद लिहायला वापरतो, पण --

३. आपण हेअरपिन केसांना लावण्यासाठी वापरतो, पण ------------------------------------

४. आपण मोबाइल फोन करायला वापरतो, पण --

५. आपण चमचा खायला वापरतो, पण --

६. आपण ---------------- वापरतो, पण --

फोटो काढणे
~~केस सरळ करणे~~ स्क्रू घट्ट करणे
होडी बनवणे दार उघडणे

७ जोड्या जुळवा.

१. गणपती	क. ईदच्या शुभेच्छा
२. दिवाळी	ख. दसऱ्याच्या शुभेच्छा
३. संक्रांत	ग. नवीन वर्षाच्या शुभेच्छा
४. दसरा	घ. शुभ दीपावली
५. नवीन वर्ष	च. वाढदिवसाच्या शुभेच्छा
६. गुढी पाडवा	छ. गणपतीबाप्पा मोरया
७. ईद	ज. शुभेच्छा
८. बढती	झ. तीळगूळ घ्या गोड गोड बोला
९. वाढदिवस	ट. नूतन वर्षाभिनंदन

८ वाक्ये बनवा.

मला		घर आवरणे	
तुला	नेहमी	जेवणे	वेळ असणे
आम्हाला	हल्ली	झोपणे	विसरणे
त्याला	आता	खेळणे	वेळ नसणे
तिला	कधीतरी	अभ्यास करणे	असणे
त्यांना	कधीच नाही	पुस्तके वाचणे	आवडणे
		बागकाम करणे	जाणे
		गाणे	
		ई-मेल करणे	
		कपडे वाळत घालणे	

१. मला नेहमी अभ्यास करायला वेळ असतो.

२. त्याला कधीच ई-मेल पाठवायला --

३. त्यांना कधीतरी--

४. --

५. --

६. --

७. --

८. --

९. --

१०. ---

११. ---

१२. ---

१३. ---

९ अ) तो, ती का ते?

------------ जाहिरात	------------ ठिकाण	------------ भाडे
------------ घर	------------ संपर्क	------------ जागा
------------ स्टेशन	तो ताबा	------------ फ्लॅट

वरीलपैकी योग्य शब्द वापरून रिकाम्या जागा भरा.

१. रविवारच्या पेपरमधील जाहिरात वाचलीस का?
२. दादर ------------------------------ नेहमीच गजबजलेले असते.
३. किती मोठा आहे तुमचा ------------------------------ ?
४. दक्षिण मुंबईत घरांचे ------------------------------ जास्त आहे.
५. नवीन घर शोधताय? पुढील क्रमांकावर ------------------------------ साधा.

आ) जाहिराती वाचा व पुढील तक्ता पूर्ण करा आणि खालील व्यक्तींसाठी योग्य ती जाहिरात सुचवा.

१

बोरिवलीपुढील

नालासोपारा (पूर्व) स्टेशनजवळ, आचोळे (शिर्डी नगर) 1 RK, तळमजला, त्वरित भाड्याने देणे आहे. व्यवसायासाठी शक्य. संपर्क: ९६१९३८३७५४/ ९०२९५३०३४३. 0070294167-1

२

ठाणेपुढील

डोंबिवली (पूर्व) स्टेशनजवळ ५ मिनिटांवर, वेल इंटेरिअर 1 BHK, ४२ लाख, निगोशिएबल, लोन ६०%, प्राईम लोकेशन. ९८२१६८१७१९/ ९८२१२६२५२७. 0070294169-1

३

जोगेश्वरी-बोरिवली

कांदिवली (पूर्व) 1 BHK कन्व्हर्टेड, ३७०' कार्पेट, 3rd फ्लोअर, ६१ लाख. आर्य चाणक्य नगर, त्वरित ताबा. संजय पटेल - ९८२०२९२३८१. 0070294173-1

४

बदलापूर पश्चिमेस नव्या गृहनिर्माण संकुलात दोन बेडरूमचा नवा कोरा फ्लॅट भाडेतत्त्वावर त्वरित देणे आहे. स्टेशनपासून सुमारे १ कि.मी. अंतर. दलाल क्षमस्व. चौकशीसाठी संपर्क- ९८२१८१८८८२/ ९०११०१५८९२. 0070294066-1

	मुख्य ठिकाण	क्षेत्रफळ/एरिया	संपर्क
जाहिरात १			
जाहिरात २		१ बीएचके	
जाहिरात ३			
जाहिरात ४			

अ. हरीशला नुकतीच लॉटरी लागलीये. आता त्याला मुंबईत एक घर विकत घ्यायचंय. साधारण ६५ लाख रुपये भरण्याची त्याची तयारी आहे, पण घराचा ताबा लवकर मिळायला हवा. ☐

ब. मधुरा आपल्या व्यवसायासाठी भाड्याने जागा शोधतेय. जागा लहान असली तरी चालेल, पण स्टेशनजवळ हवी. ☐

क. मि. शहा ठाणे जिल्ह्यात घर शोधत आहेत. घर स्टेशनजवळ हवे व ४५ लाखांच्या आत. ☐

ड. आनंद व स्नेहा या नवविवाहित जोडप्याला भाडेतत्त्वावर फ्लॅट हवाय. मुंबईबाहेर चालेल, पण जागा मोठी हवी. ☐

१० वाक्यात प्रयोग करा.

१) **हेअरपिन** - दाराचं कुलुप उघडणे, केसांना लावणे
२) **चमचा** - स्क्रू घट्ट करणे, खाणे, औषध पिणे
३) **मोबाइल** - फोटो काढणे, एस.एम.एस करणे, फोन करणे
४) **इस्त्री** - केस सरळ करणे, इस्त्री करणे
५) **कागद** - होडी बनवणे, लिहिणे

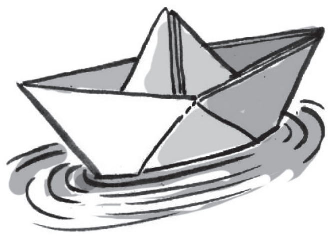

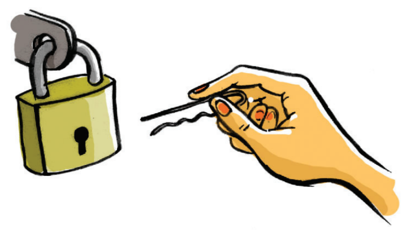

१. मला जरा हेअरपिन देतेस ?

का गं, केसांना लावायचीय ?

नाही, मला दाराचं कुलूप उघडायचंय.

२. मला जरा --

का गं, --

नाही, मला --

३. मला जरा --

का रे, --

नाही, मला --

४. मला जरा --

का गं, --

नाही, मला --

५. मला जरा --

का रे, --

नाही, मला --

११ किती हा निरुत्साह! सांगा.

१

खाली बघ, काय आहे ते?
कुठे काय? खाली तर एक गाडी आहे.

२

वर बघ, काय आहे ते? (पतंग)

३
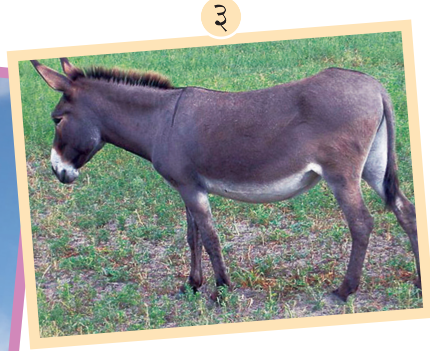

पुढे बघ, काय आहे ते? (गाढव)

४

मागे बघ, काय आहे ते?
(कचऱ्याचा डबा)

५

ऑफिसजवळ काय आहे बघ!

६

तिथे लांब काय आहे बघ!
----

१२ उत्तरे लिहा.

१. आपण सिनेमा बघायला जाऊ या का? (नाटक बघणे) नाही, मला नाटक बघायचंय.

२. आपण कॉफी प्यायला जाऊ या का? (आईस्क्रीम खाणे) ------------------------------

३. आपण फिरायला जाऊ या का? (झोपणे) ------------------------------

४. आपण जेवायला बसू या का? (मॅच बघणे) ------------------------------

५. आपण खेळायला जाऊ या का? (अभ्यास करणे) ------------------------------

१३ योग्य जाहिरात निवडा.

क

ख

ग

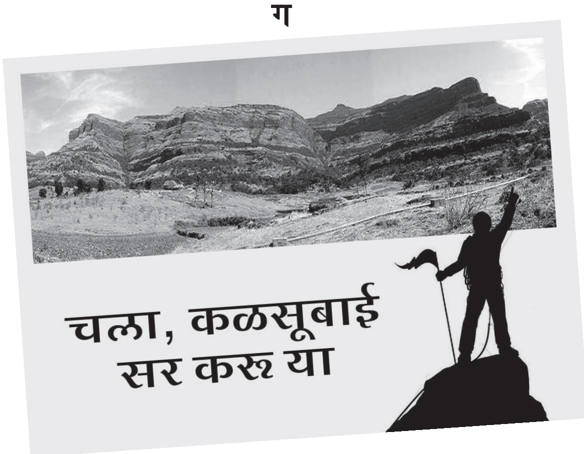

घ

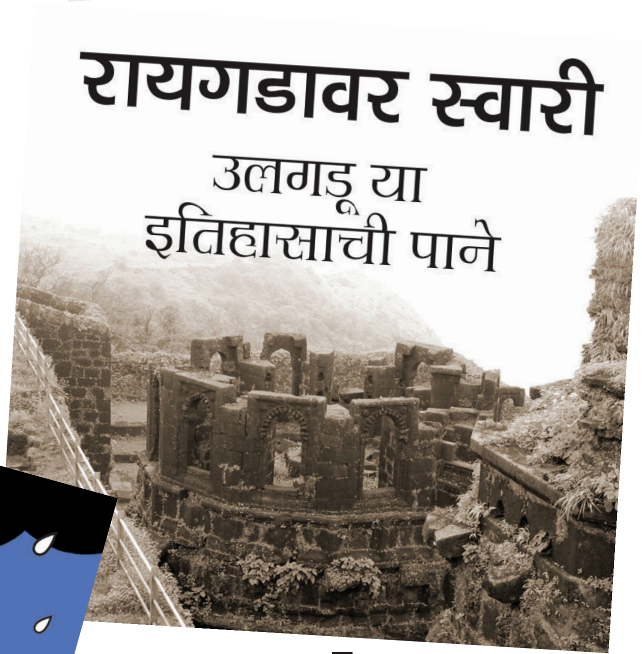

छ

च

१. तुम्हाला ट्रेकला जायचंय. -------------------

२. तुम्हाला फुटबॉल शिकायचाय. -------------------

३. तुम्हाला नृत्य शिकायचंय. -------------------

४. तुम्हाला पावसाळी सहल काढायचीय. -------------------

५. तुम्हाला उन्हाळी शिबिराला जायचंय. -------------------

६. तुम्हाला महाराष्ट्रातले किल्ले बघायचेत. -------------------

पाठ ९ आणि १०

तोंडी चाचणी

एकूण गुण : २५

१. वर्गात संवाद साधा. (१५)

१. तुमच्या मित्राची / मैत्रिणीची तुमच्या घरच्यांशी ओळख करून द्या. (५)

किंवा

२. तुमच्या मित्राचा / मैत्रिणीचा वाढदिवस आहे. पण तुम्ही वाढदिवसाला जाऊ शकत नाही, हे फोनवरून कळवा.

२. खालील चित्राचे वर्णन करा. (५)

''मला पुस्तकं वाचायला खूप आवडतं''...

३. श्रुतलेखन. (५)

लेखी चाचणी

एकूण गुण : ५०

१. खालील चित्रे पाहा आणि त्याखालील वाक्यांच्या जोड्या जुळवा. (६)

-------------------------- -------------------------- --------------------------

-------------------------- -------------------------- --------------------------

१. तुमची छोटी बहीण उद्या १५ वर्षांची होईल.
२. आम्हाला गप्पा मारायला आवडतात.
३. तुमच्या मित्राला लॉटरी लागली आहे.
४. पुढे शाळा आहे .
५. गाडी वेगात आहे.
६. तुम्हाला ट्रेन पकडायची आहे.

२. खालील ई-मेल वाचा.

ईमेल

From: मिनू
Date: Time:

Reply | Reply All | Forward

प्रिय अनघा,

कशी आहेस? मी मस्त मजेत आहे. आणि इथे सर्व काही ठीक आहे. तुला माहीतच आहे की पुढच्या आठवड्यात दादाचं लग्न आहे. त्याचं सगळं सुरळीत चालू आहे. तो आता बॉशमध्ये कामाला आहे आणि अधून मधून प्रोजेक्टसाठी जर्मनीला जातो. माझी होणारी वहिनीपण जर्मन भाषा शिकत आहे. हे सांगायचं कारण की ते हनीमूनला जर्मनीलाच जाणार आहेत. दोघांनाही ती भाषा येत असल्यामुळे त्यांचं तिकडे अडणार नाही.

तू अगदी घरचीच आहेस आणि तू असशील तर आपण अजूनच धमाल करू. नाच, गाण्यात तर तुझा हात कोणीच धरू शकत नाही. तू येत्या शनिवारीच ये. नाहीतरी आपल्याला दिवाळीची सुट्टी आहेच. तू इकडे येच. आपण मज्जा करू.

वाट बघतेय

तुझीच मिनू

आता खालील वाक्ये 'चूक' की 'बरोबर' ते लिहा. (४)

१. अनघाच्या दादाचं लग्न पुढच्या आठवड्यात आहे. ------------------------------------
२. दादा कामाला जर्मनीला जातो. ------------------------------------
३. फक्त वहिनीला जर्मन भाषा येते. ------------------------------------
४. मिनू आणि अनघाला सुट्ट्या आहेत. ------------------------------------

३. पुढील जाहिरातीला उत्तर देणारा अर्ज लिहा: (१५)

पावसाळी सहल
हवे आहेत :

ट्रेक लीडर
वय : २२ ते ३२ वर्षे
भाषा : मराठी, हिंदी, इंग्रजी
कौशल्य : ट्रेकिंग, पोहणे
आमचा ई-मेल : pavsalisahal@gmail.com

----

४. खालील वाक्ये वाचा आणि त्यांच्यासाठी योग्य पर्याय निवडा. (१५)

१. श्री. गुप्ते यांना त्यांचं घर विकायचंय.
अ. एका विद्यार्थ्याला चार आठवड्यांसाठी मुंबईत घर हवंय.
आ. श्री. व सौ. दोशी घर शोधत आहेत.

२. तुम्हाला मराठी शिकायचंय.
अ. विद्यापीठात लवकरच मराठी भाषेचे वर्ग सुरू होत आहेत.
आ. मराठीच्या शिक्षकांनी येथे नावे नोंदवावीत.

३. तुम्हाला तुमच्या आजीकडे जायला बस पकडायची आहे.
अ. बसने सुरतला जायला ५ तास लागतात.
आ. जवळच बस स्थानक आहे.

४. तुम्हाला वाढदिवसाची भेटवस्तू घ्यायची आहे. तुम्ही कुठे जाल ?
अ. भाजी बाजार
आ. मॉल

५. तुम्हाला जपानला जायचंय.
अ. जर्मन शिका
आ. पासपोर्ट काढा

५. रिकाम्या जागा भरा. (५)

(परवा, कधीतरी, नेहमी, जवळ, खाली, अनेकदा, पुढे, उद्या, लांब, कधीच)

१. मी ---------------- चहा पिते, पण माझी आई --------------------- चहा पीत नाही.

२. ---------------- आणि --------------------- सुट्टी आहे.

३. हा प्रश्न परीक्षेत ----------------------- आला आहे.

४. -------------------- गतिरोधक आहे.

५. ------------------ बघ आणि चाल.

६. आता ----------------- एक खानावळ आहे, पण नंतर -------------------- पर्यंत काहीच नाही.

७. अगं ------------------- खा ही भाजी!

६. खालील चेक भरा. (५)

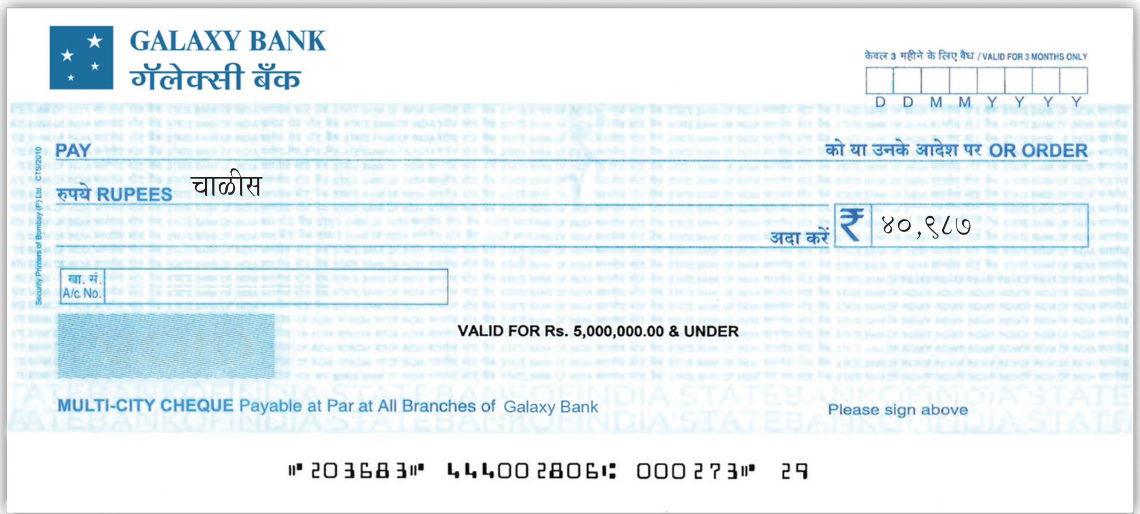
GALAXY BANK
गॅलेक्सी बँक

केवल ३ महीने के लिए वैध / VALID FOR 3 MONTHS ONLY

D D M M Y Y Y Y

PAY ______________________ को या उनके आदेश पर OR ORDER

रुपये RUPEES चाळीस

अदा करें ₹ ४०,९८७

खा. सं. A/c No.

VALID FOR Rs. 5,000,000.00 & UNDER

MULTI-CITY CHEQUE Payable at Par at All Branches of Galaxy Bank

Please sign above

⑈203683⑈ 55500 28061⑆ 000273⑈ 29

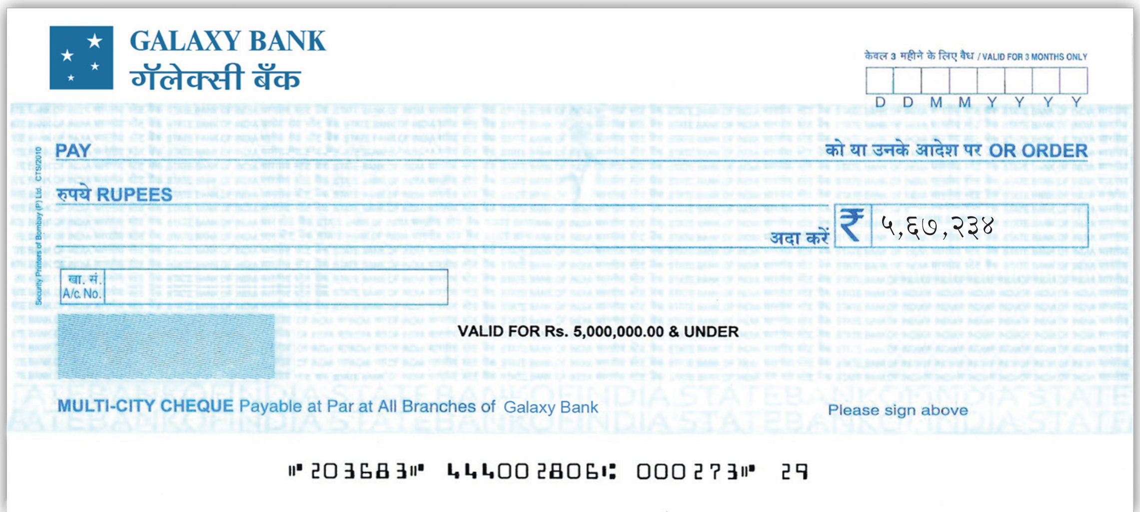
GALAXY BANK
गॅलेक्सी बँक

केवल ३ महीने के लिए वैध / VALID FOR 3 MONTHS ONLY

D D M M Y Y Y Y

PAY ______________________ को या उनके आदेश पर OR ORDER

रुपये RUPEES

अदा करें ₹ ५,६७,२३४

खा. सं. A/c No.

VALID FOR Rs. 5,000,000.00 & UNDER

MULTI-CITY CHEQUE Payable at Par at All Branches of Galaxy Bank

Please sign above

⑈203683⑈ 55500 28061⑆ 000273⑈ 29

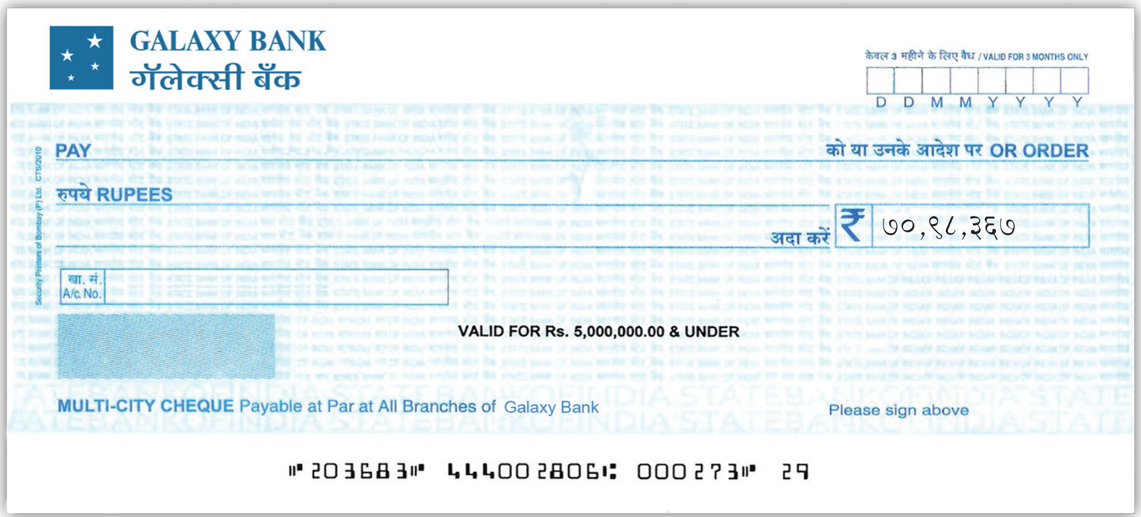
GALAXY BANK
गॅलेक्सी बँक
केवल 3 महीने के लिए वैध / VALID FOR 3 MONTHS ONLY
D D M M Y Y Y Y
PAY
को या उनके आदेश पर OR ORDER
रुपये RUPEES
अदा करें ₹ ७०,९८,३६७
खा. सं. A/c No.
VALID FOR Rs. 5,000,000.00 & UNDER
MULTI-CITY CHEQUE Payable at Par at All Branches of Galaxy Bank
Please sign above
⑈203683⑈ 555002806⑆ 000273⑈ 29

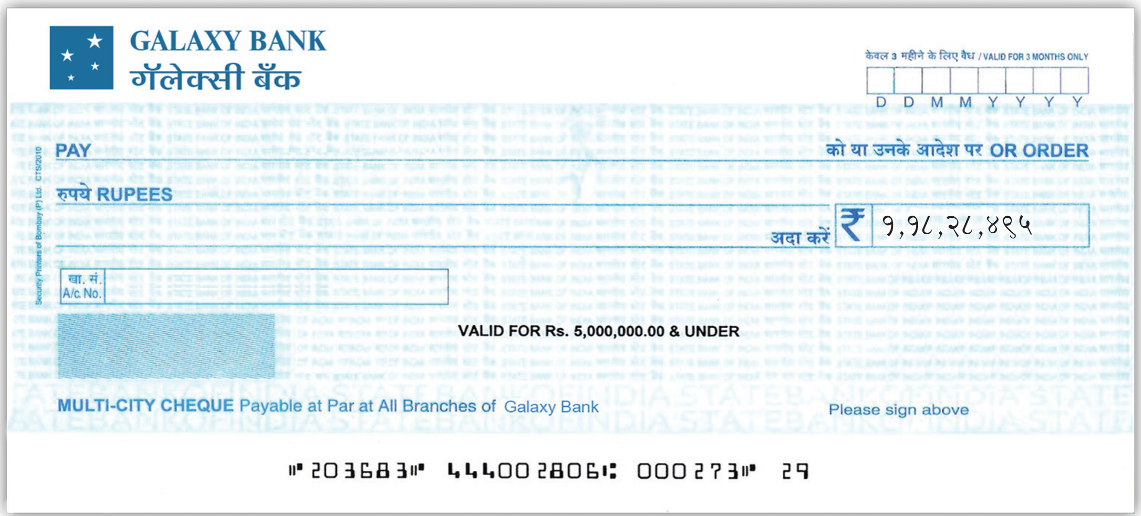
GALAXY BANK
गॅलेक्सी बँक
केवल 3 महीने के लिए वैध / VALID FOR 3 MONTHS ONLY
D D M M Y Y Y Y
PAY
को या उनके आदेश पर OR ORDER
रुपये RUPEES
अदा करें ₹ १,१८,२८,४९५
खा. सं. A/c No.
VALID FOR Rs. 5,000,000.00 & UNDER
MULTI-CITY CHEQUE Payable at Par at All Branches of Galaxy Bank
Please sign above
⑈203683⑈ 555002806⑆ 000273⑈ 29

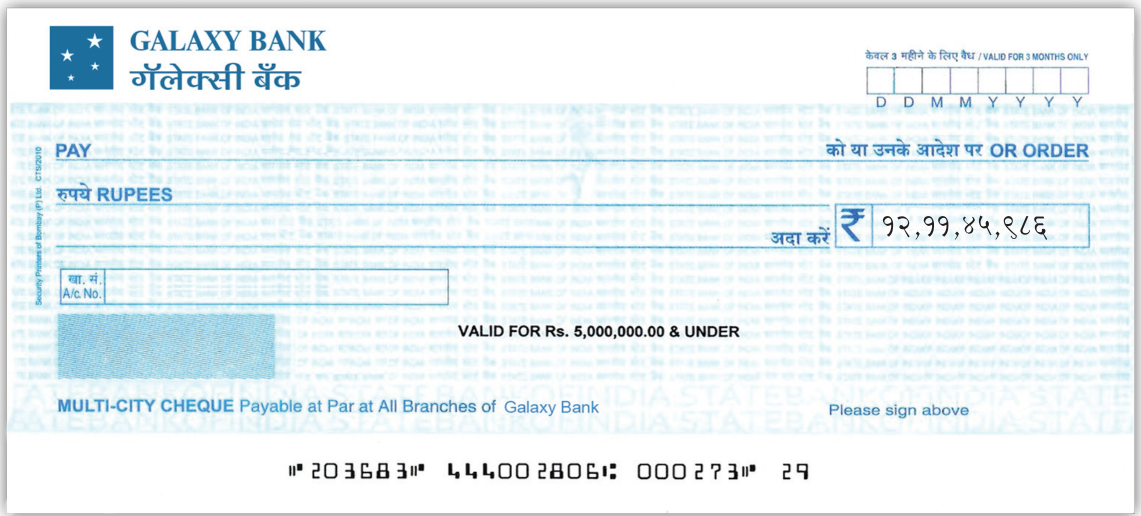
GALAXY BANK
गॅलेक्सी बँक
केवल 3 महीने के लिए वैध / VALID FOR 3 MONTHS ONLY
D D M M Y Y Y Y
PAY
को या उनके आदेश पर OR ORDER
रुपये RUPEES
अदा करें ₹ १२,११,४५,९८६
खा. सं. A/c No.
VALID FOR Rs. 5,000,000.00 & UNDER
MULTI-CITY CHEQUE Payable at Par at All Branches of Galaxy Bank
Please sign above
⑈203683⑈ 555002806⑆ 000273⑈ 29

तोंडी चाचणी

एकूण गुण : ५०

१. वर्गात संवाद साधा. (१०)

अ. तुम्ही तुमच्या नवीन शेजाऱ्याची ओळख करून घेता.

ब. तुम्ही एका आंतरराष्ट्रीय कार्यक्रमात काही लोकांना भेटता आणि त्यांच्याशी संवाद साधता.

२. खालील कविता वाचा. (५)

महिन्यांचं गाणं

जानेवारी महिना, पतंग भरारा
तिळगुळ लाडू, गोड-गोड बोला

फेब्रुवारी थंडी, हुहु हीही-
चांदोबाने घातली ढगांची बंडी

मार्च एप्रिल, छमछम छडी
परीक्षेची लगबग, अभ्यासाची घाई

मेचा तडका, आंब्याची पेटी
कैरी कमाल, सुट्टी धम्माल

जून-जुलै, गार-गार वारा
शाळेची घाई, पावसाच्या धारा

आषाढाचा ढोल ढमढम वाजे
श्रावणाच्या उन्हात नागोबा डुले

सप्टेंबर येता, आले बाप्प
मटमट मोदक, आरतीचा दणका

ऑक्टोबर हसरा, आनंदी दसरा
धाधिन् टिपऱ्या, गरब्याचा फेरा

लखलख, चकमक ही कोण आली ?
लाडू, करंजी, दणदण दिवाळी

नोव्हेंबरने आणला डिसेंबरला केक
हॅपी ख्रिसमस, न्यू ईयर भेट

■ माधवी सामंत

३. किती वाजले आहेत, ते सांगा. (५)

४. खालीलपैकी कोणत्याही १० वस्तूंची नावे सांगा. (१०)

५. खालील चित्रांत काय काय घडतंय ते वाक्यात सांगा. (फक्त पाच) (१०)

६. तुमच्या घरातील ५ व्यक्तींची नावे सांगा व त्यांचे तुमच्याशी काय नाते आहे तेही सांगा. (५)

७. श्रुतलेखन (५)

लेखी चाचणी

एकूण गुण : १००

१. चित्रे आणि प्रसंगांच्या जोड्या लावा. (६)

क

ख

ग

घ

च

छ

१. मला कॉम्प्युटर शिकायचाय. ☐

२. मला स्वत:चं घर हवंय. ☐

३. मी इंग्लंडमध्ये राहते मला मराठी नाटकं पहायला आवडतात. ☐

४. आज कोणता चित्रपट बघायचाय? ☐

५. तू कोणता पेपर वाचतोस? ☐

६. लवकरच लग्न कर गं! ☐

२. खाली काही गरजा व्यक्त केल्या आहेत. त्या गरजा खालील जाहीरातींमध्ये दिसत आहेत का? 'हो' किंवा 'नाही'. खूण करा. (४)

किचन प्लॅटफॉर्म, टाईलिंग, पी.ओ.पी., फर्निचर, पेंटिंग, भिंतीवर केमिकल ट्रीटमेंट. सगळं एका महिन्यात.

१. अ. मला टाईलिंग एका आठवड्यात करायचंय.
हो ☐ नाही ☐

आ. मला प्लंबिंगचं काम करायचं आहे.
हो ☐ नाही ☐

तेंडुलकर क्लासेस लावा. परिक्षेत फळफळतं यश मिळवा. दहावीचे गणिताचे वर्ग २८ मे पासून. **फी फक्त रु. १०,०००/-**
आमचा पत्ता : तेंडुलकर क्लासेस, ३०४, कलानगर, बांद्रा पूर्व. मुंबई.
संपर्क : ०२२ २६२८३६४०१

२. अ. मला आठवीसाठी गणिताचे क्लासेस लावायचेयत.
हो ☐ नाही ☐

आ. वर्ग २८ मे पासून सुरू होत आहेत.
हो ☐ नाही ☐

मराठी, हिंदी, गुजराती, मारवाडी, पंजाबी, कोंकणी इत्यादी. सर्व धर्मातील सर्व समाजांसाठी वेबसाईटवर मोफत नोंदणी.
स्थळे शोधा जीवनसाथी वेबसाईटवर.
संपर्क : मुंबई ०२२ २३०७८८५७
www.jeevansathi.com

३. अ. नोंदणी फी आहे.
हो ☐ नाही ☐

आ. सर्व धर्मातील स्थळे आहेत.
हो ☐ नाही ☐

निसर्गाचा आनंद लुटा आमच्या कूर्गच्या प्रशस्त एसी / नॉन एसी, केबल टी.व्ही.सह फॅमिली रुम्स्. पार्किंग आणि वायफायचीही सोय. फक्त आमच्या कावेरी रिसोर्टसवर.
चेक ईन / चेक आउट १२ वाजता.
संपर्क : कावेरी रिसोर्टस्. कलकला रस्ता. कूर्ग. कर्नाटका. ०९८१२६४३०९२४

४. अ. मला केबल टी.व्ही.सह रुम हवीये.
हो ☐ नाही ☐

आ. चेक ईनची वेळ ११ आहे.
हो ☐ नाही ☐

३. योग्य प्रश्नशब्द भरा. (५)

क. अरे, हे विनायक बागलकर ------------ आहेत? - तुला माहीत नाही? ते खूप प्रसिद्ध कलाकार आहेत.

ख. तू सुट्टीत --------------- जात आहेस रे, विलास? मुंबईला?

ग. ए, हा नडाल ------------ ? तो स्पेनचा. ओह! तो ------------ ग्रॅण्ड स्लॅम जिंकला आहे रे? - चौदा

घ. तुम्ही ------------ करत आहात? आम्ही मज्जा करत आहोत.

च. ही केळी ------------ दिली मावशी? पन्नास रुपये डझन.

छ. देसाईकाका, तुमच्याकडे ------------ गाडी आहे? - माझ्याकडे 'टाटा'ची गाडी आहे.

ज. अरे सोहम, तू फावल्या वेळेत ------------ करतोस? - मी भरपूर पुस्तकं वाचतो.

झ. ओह नो! बस चुकली! आता ------------ करायचं?

ञ. विलास, तुझा वाढदिवस ------------ असतो?

४. योग्य सर्वनामापुढे खूण करा. (५)

	तो	आपण	त्या	ते	मी	ती	तुम्ही	तू
चालतो								
निघते								
गप्पा मारतात								
पाठवता								
बोलतोस								
काम करतात								

५. पुढील नात्यांच्या जोड्या लावा. (३)

क.	आईचा भाऊ	मावशी
ख.	काकांची बायको	आजोबा
ग.	बाबांची बहीण	मामा
घ.	आईची बहीण	आजी
ङ.	बाबांचे बाबा	काकी
च.	आईची आई	आत्या

६. कोणत्या प्रसंगाला कोणती म्हण वापराल, त्याच्या जोड्या जुळवा. (५)

	प्रसंग	म्हण/वाक्प्रचार
क.	नमन काहीच काम करत नाही. नुसता बसून असतो.	छत्तीसचा आकडा.
ख.	मीत आणि मीता लग्न करत आहेत.	कडू कारले, तुपात तळले, साखरेत घोळले तरी कडू ते कडूच.
ग.	सतीश आणि रियाचं अजिबात पटत नाही	डोक्यात कांदे-बटाटे भरलेले असणे.
घ.	नीरजा जशी आहे तशीच राहणार. काहीही केलं तरी बदलणार नाही.	गुळाचा गणपती.
ङ.	जयेश अगदीच बुद्दू आहे.	दोनाचे चार हात करणे.

७. पुढील प्रसंगात खालील व्यक्ती काय सूचना वा सल्ले देतील ते लिहा. (८)

क. शिक्षक - विद्यार्थ्यांना
गृहपाठ करणे, नियमित अभ्यास करणे, वेळेवर येणे

ख. आई-वडील - मुलाला
जास्त वेळ न खेळणे, पानात वाढलेले सर्व खाणे, जास्त वेळ टी.व्ही न बघणे

ग. मित्रमैत्रिणी - तुम्हाला
रामलीला बघणे, तुषारला फोन करणे, फार गोड न खाणे

घ. डॉक्टर - रोग्याला
औषध वेळेवर घेणे, रोज व्यायाम करणे, भरपूर पाणी पिणे

----

८. खालील अंकांची बेरीज करून शब्दात लिहा. (५)

१०० + ३० --

१००० + २४ --

६०० + २५ --

७०० + २०० --

६० + ७ --

९. खालील दूरध्वनिक्रमांक कोणाचे आहेत ते ओळखा व रिकाम्या जागेत त्याचे नाव लिहा. (५)

दीप्ती वर्तक - २६३४८७५६

सायली आजगावकर - २८७४२६५९

शीला पंडित - २८७५२४३९

सतीश मराठे - २६४३६५७८

वीणा देव - २६४२९०८६

क. अठ्ठावीस चौऱ्याहत्तर सव्वीस एकोणसाठ --.

ख. सव्वीस चौतीस सत्त्याऐंशी छप्पन्न --.

ग. सव्वीस त्रेचाळीस पासष्ट अठ्ठ्याहत्तर --.

घ. अठ्ठावीस पंच्याहत्तर चोवीस एकोणचाळीस --.

च. सव्वीस बेचाळीस नव्वद शाऐंशी --.

१०. खालील शब्द योग्य गटात लिहा. (५)

(महिना, घरे, वाक्ये, फळा, उतारे, बातमी, मित्र, झाडे, पत्ता, सवयी)

एक	अनेक
१. ----------------------------------	१. ----------------------------------
२. ----------------------------------	२. ----------------------------------
३. ----------------------------------	३. ----------------------------------
४. ----------------------------------	४. ----------------------------------
५. ----------------------------------	५. ----------------------------------

११. खालील वाक्याप्रमाणे वाक्ये तयार करा. (१०)

मी - (आई) मी आणि माझी आई.
(भाऊ) मी आणि --------------- भाऊ.
(मांजर) मी आणि --------------- मांजर.

तो - (मित्र) --.
(बहीण) --.
(पुस्तके) ---.

त्या - (घर) --.
(कॉम्प्युटर) ---.
(किल्ली) ---.

तू - (कागदपत्रे) --.
(होडी) --.
(बातम्या) --.

१२. सल्ला द्या. (५)

क. मला फिरायला जायचंय. --- (माथेरानला जाणे)
ख. सोहमला चित्रपट पाहायचाय. कुठला सुचवू? -------------------------- ('टाईमपास' सुचवणे)
ग. माझं डोकं दुखतंय. -- (औषध घेणे आणि झोपणे)
घ. सम्मती अभ्यास करत नाहीये. -- (तिला नीट समजावणे)
च. मिहिर मस्ती करतोय. --- (त्याला ओरडणे)

१३. खालील विशेषणांपैकी विरुद्धार्थी विशेषणे शोधून त्यांच्या जोड्या लिहा. (५)

रागीट, उंच, ठेंगणा,व्यवस्थित, कष्टाळू, अस्वच्छ, अस्ताव्यस्त, आळशी, प्रेमळ, स्वच्छ

१. ------------------ ------------------
२. ------------------ ------------------
३. ------------------ ------------------
४. ------------------ ------------------
५. ------------------ ------------------

१४. खालील उताऱ्यात कंसातील योग्य शब्द भरा. (ते (३), या, त्या, हे (५).) (५)

"------ घर किती लहान आहे, ------ घर त्या घरापेक्षा खूपच मोठे आहे. ------ खिडक्या बघ, दारासारख्या उंच आहेत. ------ अंगण किती सुंदर आहे. त्या घराला तर अंगणच नाहीये. आणि मला त्या लाद्यांचा रंगही आवडला नाही. ------ लाद्या जरा जास्त चांगल्या वाटतात. ------ घर मस्त उंच उंच झाडांच्या मध्ये आहे, तर ------ घर नुसतंच उंच इमारतीं मध्ये आहे. मला तर ------ घर आवडलंय. आपण ------ घर घेऊया, ------ नको. तुला काय वाटतं?"

१५. खालील तक्त्यात कोणते ६ रंग लपलेले आहेत ते शोधा. (३)

क	स	फे	द	म	प	खु	ज	का
भो	श्र	ठ	थं	ब	औ	जां	भ	ळा
री	न	म	हि	र	वा	ल	न	ऊ
पि	क्षो	फ	त	व	र	ख	य	र
व	ध	पां	ढ	रा	ङ	ऑ	ल	के
ळा	स	शू	ष	औ	गु	ब	ह	श
द	घ	नि	ओ	ण	ला	ल	श	री
रौ	मी	ळा	वो	र	बी	क	म	थ

१६. खालील पाट्यांसाठी योग्य सूचना द्या. (२)

-------------------------- -------------------------- --------------------------

कृपया, धूम्रपान करू नये. --------------------------

१७. नाती ओळखा. (४)

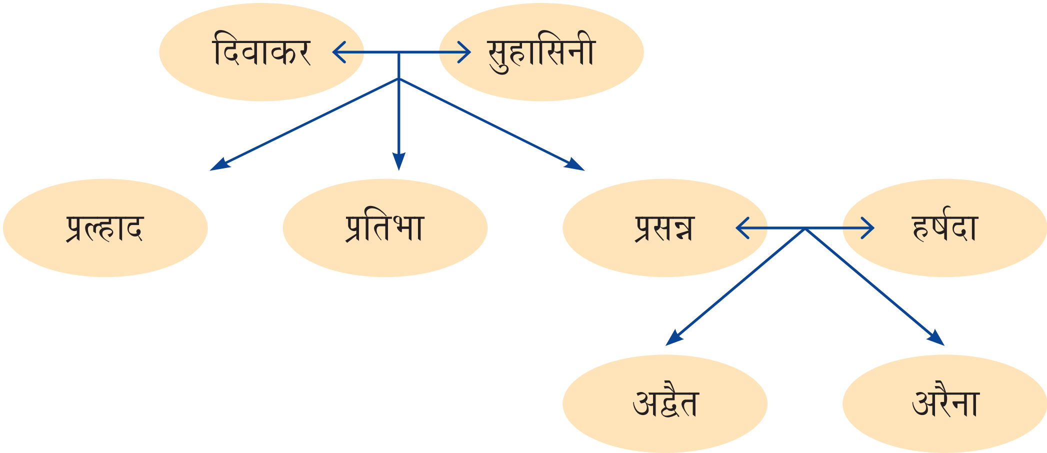

अद्वैत हा अरैना ------------ भाऊ आहे. प्रसन्न व हर्षदा हे अरैना ------------ आई-बाबा आहेत. अरैना ------------ आत्या ------------ नाव प्रतिभा आहे. अरैना ------------ काका, प्रल्हाद बँकेत काम करतात. सुहासिनी ही अरैना ------------ आजी आहे, तर दिवाकर ------------ आजोबा. हे आहेत अरैना ------------ नातेवाईक. अरैना सर्वांची लाडकी आहे.

१८. खालील चित्रांत कोण काय करत आहे ते लिहा. (३)

लीना

आई

सिद्धेश

बाबा

निकिता

नवनीत
----

१९. आपल्या मैत्रिणीच्या ई-मेलला उत्तर द्या. (४)

प्रिय अनन्या,

कशी आहेस? आता कॉलेजला मस्त दोन महिने सुट्टी आहे. मला तर खूप धम्माल करायचीय या सुट्टीत. तुझा काय विचार आहे? काही ठरवलंयस का तू?

मी आणि माझ्या मैत्रिणी ट्रेकला जायचा विचार करतोय. पण कधी जायचं हेच ठरत नाहीये अजून.

तुला यायचंय का आमच्याबरोबर? आलीस तर मज्जा येईल गं.

तुला कधी वेळ असेल आणि किती दिवस तेही कळव.

प्लीज यायचा प्रयत्न कर.

तुझ्या मेलची वाट पाहतेय.

नेहा.

----

२०. रिकाम्या जागी कंसातील योग्य विशेषणे लिहा. (४)

(**कडू, सैल, आंबट, थंड, खारट, उंच, गरम, गोड**)

क. हा आंबा किती ------------------- आहे ना?

ख. औषध नेहमीच ------------------- असते.

ग. हाय, हे पाणी खूपच ------------------- आहे.

घ. हूहूहू, आज हवा जरा जास्तच ------------------- आहे, नाही का?

च. मीठ ------------------- असते.

छ. इ्ट! हे लिंबू अगदीच ------------------- आहे.

ज. अमेरिकेत खूप ------------------- इमारती आहेत.

झ. हा कुर्ता मला ------------------- होत आहे.

२१. वरदला नाटकाला जायचे आहे. तो 'पृथ्वी थिएटर' शोधत आहे. पण त्याला रस्ता कळत नाहीये. खाली दिलेल्या नकाशावरून तुम्ही त्याला रस्ता कसा सांगाल ते लिहा. (४)

पाठ १

१. 1) रिक्शावाला 2) डॉक्टर 3) शिक्षक 4) विद्यार्थिनी 5) शिक्षिका 6) विद्यार्थी

४. आधार - इकडे - ईद - उडी - ऊन - एक - ॲक्शन - ऐकणे - ओला - ऑन - औषध - ऋषी - अंक

६. 1) कळ खण गडबड घट 2) चल छत जग झलक 3) टपटप ठग डर ढग 4) तन थर धन नर 5) पण फळ बस भर 6) यश रस लवकर वय 7) शहर षट् सतत हस

७. कप छत जग - खत जल चल - दल पण लय - टपटप पटकन गडबड - चटकन कमळ उघड - बल बडबड नळ

८. कप, खत, बस, कण, खण, चल, तप, मल, दम, तम /...

९.

			न		म		
		च	ट	क	न		
				म			
		उ	स	ळ			
		द					
स	म	य		ल	व	क	र
	ग		श	ह		प	
				र			

१०. **क ख ग घ** - कनक, कप, खरबूज, खडा, गड, गवत, घर, घट
च छ ज झ - चणा, चहा, छत, छत्री, जग, जत्रा, झड, झगा

१४. 1) कान 2) मान 3) हात 4) दात 5) कपाळ 6) गळा 7) गाल 8) जबडा 9) डोळा 10) नाक 11) घसा 12) पाय

पाठ २

१. अ) चिमणी, चमचा आ) काच, पाच इ) भारत, मोर ई) शिक्षक, अक्षर

२. 2) ड्डु 3) क्तो 4) ट्य 5) स्ल 6) द्‌य / द्य 7) ड्य 8) र्य / ऱ्य 9) ग्लि 10) फ्र 11) ध्या 12) ब्द 13) ज्य 14) स्प 15) स्ति

७.

क	बी	धी	र	फे	गु	हे	ना	ष	ना	अ	मा	प	जा
स	ळ	से	ऑ	स	प	फ	ने	श	ही	मा	र्च	ड	जी
ए	बु	जू	ग	ग	चे	ल	दा	फ	तु	वे	शा	व	ण
प्रि	स	आ	स्ट	पू	ती	र	हे	ळ	भे	डि	सें	ब	नो
ल	ली	जी	म	मी	जा	ने	वा	री	त्र	सें	ह	वां	व्हें
के	ले	तु	फे	तु	वे	ची	या	ड	का	ब	स	स	ब
गु	बै	फे	ब्रु	खा	खा	मा	ऑ	क्टो	ब	र	मा	क	र
वा	री	त	वा	ली	बा	ही	ली	सू	ए	स	र	ल	पा
वी	वा	हो	री	ख	की	ळ	ती	ती	स	मे	क	ल	ळ
र	बा	आ	प	ले	हे	मा	ल	या	जू	आ	ज्ञ	व	जा
बु	दी	बी	ण	ह	र	म	तु	तो	न	तु	तु	स	क
स	जु	य	खा	वा	प्र	खा	भे	स	वा	स	प्टें	ब	र
लो	लै	त	भे	इ	त	मा	ण	य	क	खू	चे	ज्ञ	य

८. जानेवारी - फेब्रुवारी - मार्च - एप्रिल - मे - जून - जुलै - ऑगस्ट - सप्टेंबर - ऑक्टोबर - नोव्हेंबर - डिसेंबर

९. 2) फेब्रुवारी 3) मार्च - एप्रिल 4) मे 5) जून - जुलै - ऑगस्ट - सप्टेंबर 6) ऑक्टोबर 7) नोव्हेंबर 8) डिसेंबर

पाठ ३

१. ३) आई ४) ओळख ५) कपाट ६) छंद ७) ठीक ८) दुकान ९) पत्रकार १०) परिचय ११) फळा १२) मराठी १३) मातृभाषा १४) मुलगी
२. १) माझं - तुम्ही - मी
२) तुमचं - माझं - तुम्ही - मी
३. ख) माझं नाव पॉल. / मी पॉल.
ग) माझं नाव (रेहान). / मी (रेहान). /...
४. २) मी टोकियोचा. मी टोकियोची.
३) मी लंडनचा. मी लंडनची
४) मी पॅरिसचा. मी पॅरिसची. /...
५. १) तू कुठे राहतोस?
२) तू हर्ष ना?
हो. तुझं नाव काय?
मी मैथिली.
३) आपलं नाव काय?
माझं नाव जॉन. आणि आपण?
मी नेहा कदम.
४) अच्छा टाटा!
५) तो रोनॅल्डो आहे ना!
६. १) चेरी: हाय, माझं नाव चेरी. तुझं नाव काय?
लिंडा: हाय, मी लिंडा.
२) तारा: गुडमॉर्निंग, मी तारा. आणि तुम्ही?
जॉन: गुडमॉर्निंग, मी जॉन.
३) बाबूलाल : नमस्कार!
हरिप्रसाद : नमस्कार, आपण कोण?
बाबूलाल : मी बाबूलाल. आपलं नाव काय?
हरिप्रसाद : माझं नाव हरिप्रसाद.
७. २) क. नाही, मी मायर.
३) क. हॅलो, पीटर. मी पेट्रा.
४) ख. मी अनघा. मी पण कोल्हापूरची.
८. १) श्री. मनोहर जोशी: तुम्ही कसे आहात?
श्री. सचिन जोगदंड: उत्तम.
२) लिंडा: काय म्हणतोस?
पीटर: मस्त.
३) लिंडा आणि पीटर: तुम्ही कसे आहात?
श्री. जोशी आणि श्री. जोगदंड: आम्ही बरे आहोत.
४) मि. बिस्मिल्लाह खान: कसा आहेस तू?
चिंटू: मी बरा आहे.
५) श्री. करतार सिंग: कशा आहात तुम्ही?
श्रीमती शेख आणि श्रीमती लोबो: छान.
६) सोना: काय म्हणताय?
दीपक, अजय आणि विद्या : मजेत.
९. १) गुड मॉर्निंग, माझं नाव बाँड.
२) गुड मॉर्निंग, मिस्टर बाँड. आपण जेम्स बाँड का?
३) नाही, माझं नाव पीटर बाँड.
४) माफ करा, मिस्टर पीटर बाँड. मी जरासा विनोद केला.

१०. १) पत्रकार २) आडनाव ३) शेजारी ४) संभाषण
११. क) माझं ख) मी ग) मी घ) माझी च) मी छ) माझे
१२. क) मी / तो - मी / तो ख) तू - मी ग) आपण / तुम्ही घ) आम्ही च) ती छ) आपण / तुम्ही मी / आम्ही ज) त्या
१३. १) आपण / तुम्ही आम्ही - आम्ही २) आपण / तुम्ही - आपण / तुम्ही ३) तुम्ही - आम्ही ४) तुम्ही
१४. २) कसे आहात ? ३) कशा आहात ? ४) कशा आहात ? ५) कसे आहात ? ६) कसे आहात ? ७) कसे आहात ?
८) कशी आहेस ? ९) कसा आहेस ? १०) कशा आहात ? ११) कसे आहात ? १२) कशा आहात ?
१५. १) आहेस - बरा - आहे - मस्त - कसे - छान - आहेत - कशी - आहे - आहोत
२) कसे - उत्तम - कशी - बरी - कसा - बऱ्या
१६. १) ख २) ग ३) क ४) ग ५) क ६) ग ७) ख
१७. १) नमस्कार २) हॅलो ३) सुप्रभात ४) माफ करा ५) चूक झाली ६) किती वाजले ७) धन्यवाद ८) ठीक आहे
१८. २) नमसकार - नमस्कार ३) अपण - आपण ४) नमबर - नंबर ५) नाहि - नाही ६) ठिक - ठीक
१९.

न	व	ई	ची	पा	च	फ	बो
ऊ	टी	बा	रो	ख	ट्र	ली	ती
से	सा	ता	आ	ठ	स्क	दो	न
मी	त	क	अः	बा	दू	ध	ड
ना	ती	म	झ	रा	गा	ए	ऊ
ण	य	ए	क	छं	वा	स	का
पा	णि	अ	क	ठ	द	हा	सा
चा	र	ख	ऊ	न्य	त	ना	ष

२०. क) तीन - नऊ - सात - दोन - बारा
ख) सहा - आठ - शून्य - एक - अकरा - पाच
२१. ख) दहा - अकरा
२२. **एकवचन :** तो कागद - तो वर्ग - तो शिक्षक
अनेकवचन : ते केस - ते पतंग
२३. **एकवचन :** बातमी - मुलगी - सायकल - रेघ
अनेकवचन : जाहिराती - बागा - ओळी
२४. **एक :** टेबल - पान - झाड - फळ
अनेक : गावे - पुस्तके - घरे - बोटे - नखे - पत्रे
२५. ख) इंग्लंड, अमेरिका, जर्मनी... ग) फ्रांस, इटली, स्पेन... घ) रशिया, ऑस्ट्रिया, स्वित्झर्लंड...
च) कॅनडा, अर्जेंटिना, श्रीलंका... छ) भारत, मलेशिया, थायलंड... ज) ओमान, सिरिया, इराण... (अनेक उत्तरे शक्य)

पाठ ४

१. गुजरात - गुजराती, महाराष्ट्र - मराठी, बंगाल - बंगाली, पंजाब - पंजाबी, तमिळनाडू - तमिळ, दिल्ली - हिंदी
२. १) उत्तर - दिल्ली २) पश्चिम - मुंबई ३) पूर्व - कोलकाता ४) दक्षिण - चेन्नई
३. क) स्पॅनिश ख) ग्रीक ग) रशियन घ) जपानी च) चिनी छ) हिंदी ज) इंग्लिश झ) जर्मन ट) पोर्तुगीज
ठ) तुर्की ड) इटालियन ढ) फ्रेंच
५. १) नाव २) आडनाव ३) वय ४) भारत ५) मुंबईत ६) जन्मतारीख ७) मातृभाषा ८) भारतीय
६. १) काय - प्रशांत २) कोणता - वाचन करणे ३) काय - लेखक ४) कोणती - मराठी ५) कोणतं - सातारा
६) कुठे - माहीमला /...

७.

- आमिर खान - मुंबईचा - अभिनेता - विवाहित - तीन	- सचिन तेंडुलकर - मुंबईचा - खेळाडू - विवाहित - दोन - मराठी

९. **इंग्रजी शब्द -** डेक्कन क्वीन, रिझर्वेशन, हॉल, बल्ब, गॅरेज, क्लास, फोन, सोसायटी, टूथपेस्ट, सीडीज, सेल, पोस्ट, फॉर्म

१०. २) गायक आहे. ३) चित्रकार आहे. ४) इंजिनियर आहे. ५) डॉक्टर आहे. /... ६) विद्यार्थिनी आहे. ७) अभिनेता आहे. ८) नर्तिका / नर्तकी / नृत्यांगना आहे.

११. २) नटी ३) विद्यार्थिनी ४) शास्त्रज्ञ ५) पत्रकार ६) गायिका ७-१२) मी इंजिनियर आहे. - मी इंजिनियर आहे. /... मी डॉक्टर आहे. - मी डॉक्टर आहे. /... मी चित्रकार आहे. - मी चित्रकार आहे. /... मी संगीतकार आहे. - मी संगीतकार आहे. /... मी वकील आहे. - मी वकील आहे. /... मी नर्तक आहे. - मी नर्तिका/नृत्यांगना/नर्तकी आहे. /... मी विक्रेता आहे. - मी विक्रेती आहे. /...

१२.

	गाणे	खेळणे	वाचणे
मी	गातो	खेळतो	वाचतो
मी	गाते	खेळते	वाचते
आम्ही	गातो	खेळतो	वाचतो
आपण	गाता	खेळता	वाचता
तू	गातोस	खेळतोस	वाचतोस
तू	गातेस	खेळतेस	वाचतेस
तुम्ही	गाता	खेळता	वाचता
आपण	गाता	खेळता	वाचता
तो	गातो	खेळतो	वाचतो
ते	गातात	खेळतात	वाचतात
ती	गाते	खेळते	वाचते
त्या	गातात	खेळतात	वाचतात
ते	गाते / गातं	खेळते / खेळतं	वाचते / वाचतं
ती	गातात	खेळतात	वाचतात

१३. २) आहे ३) राहता ४) शिकवते ५) पाहतेस ६) वाचतो ७) शिकतेस ८) करतोस ९) ऐकते १०) करता / करतो

१४. गातेस - वाजवतेस - गातो - येतेस

१५. आहेस - आहेस - करतोस

१६. राहतो - राहतो - आहोत - करतो - ऐकतो - आहे

१७.

	पीटर	अंकिता
फुले पाठवणे	मी फुले पाठवतो.	मी फुले पाठवते.
हसणे	मी हसतो.	मी हसते.
दु:खी होणे	मी दु:खी होतो.	मी दु:खी होते.
रडणे	मी रडतो.	मी रडते.
प्रेम करणे	मी प्रेम करतो.	मी प्रेम करते.
गिटार वाजवणे	मी गिटार वाजवतो.	मी गिटार वाजवते.
स्वप्न पाहणे	मी स्वप्न पाहतो.	मी स्वप्न पाहते.
वाट बघणे	मी वाट बघतो.	मी वाट बघते.
खूष असणे	मी खुष आहे.	मी खुष आहे.
दु:खी असणे	मी दु:खी आहे.	मी दु:खी आहे.
गाणी ऐकणे	मी गाणी ऐकतो.	मी गाणी ऐकते.

१८.

	तो / मी	ती / मी	तू	तू
वाचणे	वाचतो	वाचते	वाचतोस	वाचतेस
पाठवणे	पाठवतो	पाठवते	पाठवतोस	पाठवतेस
होणे	होतो	होते	होतोस	होतेस
असणे	असतो	असते	असतोस	असतेस
पाहणे	पाहतो	पाहते	पाहतोस	पाहतेस
राहणे	राहतो	राहते	राहतोस	राहतेस
रडणे	रडतो	रडते	रडतोस	रडतेस

१९. २) वाजवतो ३) दिसतोस / दिसतेस ४) बोलता ५) आहे ६) खेळतात ७) ऐकते / ऐकतात ८) लिहितात

२०. १) आहे २) राहता - राहते ३) शिकता - शिकते ४) बोलता - बोलते

२१. २) आपण काय करता ?
३) तो बंगाली बोलतो.
४) ती पुस्तक वाचते.
५) आपलं नाव काय ?
६) आपला छंद काय ?
७) जर्मनीमध्ये लोक जर्मन बोलतात.

२२. १) आहे - खेळते - वाचते
२) जर्मनीचा - तो - करतो - खेळतो
३) मुंबईत* - आहे - विवाहित - दोन* - करतो /...

२३. २) शिकवते - शिकते ३) शिकवतो - शिकतो ४) शिकवते - शिकते ५) शिकवतो - शिकतो ६) शिकवते - शिकते

२४. १) बोलता - बोलतो / बोलते २) राहते / शिकते - आहे - आहेत / राहतात / शिकतात

२५. १) मी क्रिकेट खेळतो. २) मी / आम्ही कबड्डी खेळतो. / मी कबड्डी खेळते. ३) मी / आम्ही गिटार वाजवतो. / मी गिटार वाजवते.
४) मी टेनिस खेळतो. ५) मी / आम्ही खो खो खेळतो. / मी खो खो खेळते. ६) मी गाणी गाते. ७) मी पुस्तक वाचतो.

२६. १) मी थोडं थोडं डच बोलतो. - मी फक्त स्पॅनिश बोलतो.
२) मी थोडं थोडं जपानी बोलते. - मी फक्त चिनी आणि इंग्रजी बोलते.
३) ती थोडं थोडं इंग्रजी बोलते. - ती फक्त जर्मन बोलते.
४) मी थोडं थोडं रशियन बोलतो. - मी फक्त मराठी आणि हिंदी बोलतो.
५) तो थोडं थोडं चिनी बोलतो. - तो फक्त जपानी बोलतो.
६) मी थोडं थोडं जर्मन बोलतो. - मी फक्त इंग्रजी बोलतो.
७) मी थोडं थोडं जर्मन बोलतो. - मी फक्त रशियन बोलतो.
८) ते थोडं थोडं फ्रेंच बोलतात. - ते फक्त स्पॅनिश बोलतात.
९) त्या थोडं थोडं मराठी बोलतात. - त्या फक्त बंगाली बोलतात.

२७. १) तू कविता वाचतेस ? २) तुम्ही पेपर वाचता ? ३) तू फ्रेंच गाणी गातोस ? ४) तू बॅडमिंटन खेळतोस ?
५) ती इंग्रजी गाणी ऐकते ? ६) तुम्ही कबड्डी खेळता ? ७) तो गिटार वाजवतो ? ८) ती गाते ?

२८. २) करते ३) शिकतोस ४) राहतात ५) ऐकता

२९. २) कोणता ३) कोणता ४) कोणती ५) कोणते ६) कोणते ७) कोणती ८) कोणती ९) कोणती

३०. २) कुठला ३) कुठल्या ४) कुठले ५) कुठली ६) कुठला ७) कुठले ८) कुठल्या ९) कुठला १०) कुठली ११) कुठले

३१. २) कोणता, कुठला ३) कोणता, कुठला ४) कोणते, कुठले ५) कोणती, कुठला ६) कोणती, कुठली

३२. २) राजा ३) ससा ४) रस्ते ५) फळे ६) कुत्रा ७) घोडे

३३. १) २ फळे २) ३ घोडे ३) २ मुलगे ४) १ शाळा ६) ४ दिशा ८) ८ शिक्षिका

पाठ ५

१. १) परवीन रोज / नेहमी गाणी ऐकते. २) आम्ही रोज / नेहमी फिरायला जातो. ३) ती मुले रोज / नेहमी शाळेत जातात.
४) तो रोज / नेहमी पुस्तक वाचतो. ५) त्या मुली रोज / नेहमी बडबड करतात.

२.

मी	(गाणे) गात	आहे.
आम्ही	(खेळणे) खेळत	आहोत.
तू	(पोहणे) पोहत	आहेस.
तुम्ही	(वाचणे) वाचत	आहात.
तो	(पळणे) पळत	आहे.
ती	(बघणे) बघत	आहे.
ते	(उठणे) उठत	आहे.
अमेय	(खाणे) खात	आहे.
गिरीशा	(येणे) येत	आहे.
ते	(राहणे) राहत	आहेत.
त्या	(ऐकणे) ऐकत	आहेत.
ती	(जाणे) जात	आहेत.
प्रकाश आणि राजेश	खेळत/...	आहेत/...
कृत्तिका आणि मानसी	शिकत/...	आहेत/...

३. प्रिया रोज सकाळी लवकर उठते.
ती दात घासते.
ती चहा घेते.
ती घरीच व्यायाम करते.
ती रोज सकाळी नाश्ता करते व एक फळही खाते.
ती ऑफिसला जाते.
ती दुपारी कॅन्टीनमध्ये जेवते.
संध्याकाळी प्रिया घरी येते.
ती रोज पोहायला जाते.
ती रोज रात्री टी.व्ही. बघते.
ती रात्री वाचन करते.
ती रात्री लवकर झोपते /...

४. श्री. आणि सौ. चुनेकर सकाळी लवकर उठतात.
ते एकत्र चहा घेतात.
ते योगासने करतात.
ते एकत्र नाश्ता करतात.
सौ. चुनेकर स्वयंपाक करतात.
श्री. चुनेकर त्यांना मदत करतात.
मग दोघेही एकत्रच ऑफिसला जातात.
श्री. चुनेकर संध्याकाळी ६ वाजता घरी येतात.
ते स्वयंपाकाची तयारी करतात.
सौ. चुनेकर संध्याकाळी ७ वाजता घरी येतात.
श्री. आणि सौ. चुनेकर स्वयंपाक करतात.
चुनेकर कुटुंब रात्री एकत्र जेवते.
ते रात्री फिरायला जातात.
श्री. आणि सौ. चुनेकर रात्री लवकर झोपतात /...

५. १) नीला पोहत आहे. २) भात शिजत आहे. ३) आंबे पिकत आहेत. ४) ढग गडगडत आहेत.
५) कुत्रा आणि मांजर भांडत आहेत. ६) बाबा आणि संजय बोलत आहेत. ७) आम्ही नाचत आहोत. ८) तुम्ही भांडत आहात.
९) तू बोलत आहेस. १०) मी पोहत आहे /...

६. १) सचिन बॅटिंग / फलंदाजी करत आहे. २) हसी रन्स / धावा काढत आहे. ३) प्रेक्षक टाळ्या वाजवत आहेत.
४) दिलशान कॅच / झेल पकडत आहे. ५) मलिंगा बोलिंग / गोलंदाजी करत आहे.

७. १) बोलत आहेत. २) थांबत आहे. ३) भांडत आहेत. ४) वाहत आहे. ५) लिहीत आहात / आहेस ?

८. २) आम्ही बंगाली शिकत नाही आहोत.
३) तो झोपत नाही आहे.
४) निधी खेळत नाही आहे.
५) आता पाऊस पडत नाही आहे.
६) सौरभ बाहेर जात नाही आहे.

९. २) जय टिव्ही पाहत नाही आहे.
३) मुग्धा आणि केतकी गाणी ऐकत नाही आहेत.
४) मी जर्मन शिकत नाही आहे.
५) आजी पूजा करत नाही आहे.
६) तो नवीन पुस्तक लिहीत नाही आहे.

१०.

बोलताना	लिहिताना
मी वाचतोय	मी वाचत/वाचतो आहे.
मी काम करतेय	मी काम करत आहे.
आम्ही / आपण जातोय	आम्ही / आपण जात आहोत.
तू घेतोयस	तू घेत आहेस (पु,)
तू खातेयस	तू खात आहेस (स्त्री.)
तुम्ही / आपण निघताहात / निघताय	तुम्ही / आपण निघत आहात.
तो बोलतोय	तो बोलत/बोलतो आहे.
ते पाहतायत / पाहताहेत	ते पाहत आहेत.
ती गातेय	ती गात/गाते आहे.
त्या नाचतायत	त्या नाचत आहेत.
ते चालतंय	ते चालत आहे.
ती धावतायत	ती धावत आहेत.

११.

२) ती पिते.	ती पीत आहे.	ती पितेय.
ती चहा पिते.	ती चहा पीत/पिते आहे.	ती चहा पितेय.
३) आम्ही बघतो.	आम्ही बघत/बघतो आहोत.	आम्ही बघतोय.
आम्ही बातम्या बघतो.	आम्ही बातम्या बघतो आहोत.	आम्ही बातम्या बघतोय.
४) तो लिहितो.	तो लिहीत/लिहितो आहे.	तो लिहितोय.
तो पत्र लिहितो.	तो पत्र लिहीत/लिहितो आहे.	तो पत्र लिहितोय.
५) ते खातात.	ते खात आहेत.	ते खातायत.
ते वडा खातात.	ते वडा खात आहेत.	ते वडा खातायत.
६) मी ऐकतो.	मी ऐकत/ऐकतो आहे.	मी ऐकतोय.
मी गाणी ऐकतो.	मी गाणी ऐकत आहे.	मी गाणी ऐकतोय.

१२. १ - ट, २ - झ / ज ३ - क / छ ४ - ज ५ - छ / क ६ - ग / ज / झ ७ - ख ८ - च ९ - घ

१३. १) नाहीये - वाचतेय २) निघतोय - जातोय ३) बोलतायत ४) वाढतेय - धावतेय - दिसतय ५) पाहतेय - गातायत
६) पडतोय - साचतय - नाहीये ७) करताय - देताय ८) जातेयस/जातोयस - येतोय

१४. १) चालले / लं आहे - भांडत आहेत - मिळत आहे - मिळत आहे २) करत आहात - मारत आहात - ओरडत आहात - होत आहे
३) बोलत आहात - वाचत आहेत ४) घेत आहेस - घेत आहे - खात आहात ५) निघत आहोत - जात आहोत - येत आहात
६) वाढत आहे - होत आहे - येत आहे -दिसत आहे - वाटत आहे ७) कळत आहे - म्हणत आहे - पडत आहे

१५. १) बरे वाटत आहे / बरं वाटतंय. २) नको आहे / नकोय. ३) हवं आहे / हवंय. ४) आनंद होत आहे / होतोय.

५) वाईट वाटत आहे / वाटतंय. ६) घाई नाही आहे / नाहीये. ७) उशीर होत नाही आहे / नाहीये. ८) बरे नाही आहे / नाहीये.

१७. १) रविवार २) बुधवार ३) गुरुवार ४) शुक्रवार ५) सोमवार ६) मंगळवार ७) शनिवार

१८.

क्र.	नाव	तारीख	वार	कधी	किती वाजता	कुठे
१)	मराठी बाणा	३०	रविवार	दुपारी	४	कालिदास, मुलुंड
२)	घोळात घोळ	३१	सोमवार	सायंकाळी / संध्याकाळी	५	बालगंधर्व, पुणे
३)	सोबत संगत	२९	शनिवार	रात्रौ / रात्री	८	शिवाजी मंदिर

१९. ख) ३२ + १ = तेहतीस ग) ४७ + १ = अठ्ठेचाळीस घ) २४ + १ = पंचवीस च) ८ + १ = नऊ
छ) २७ + १ = अठ्ठावीस ज) ४१ + १ = बेचाळीस झ) १६ + १ = सतरा ट) ९ + १ = दहा
ठ) ३५ + १ = छत्तीस ड) ० + १ = एक

२०. १ - ख २ - घ ३ - च ४ - क ५ - ग ६ - झ ७ - ट ८ - ज ९ - ठ १० - छ

२१. पंधरा - अठरा - बत्तीस - अडतीस - एकेचाळीस - त्रेचाळीस - सत्तेचाळीस - पन्नास

२२. ५० - पन्नास, ४८ - अठ्ठेचाळीस, ४६ - सेहेचाळीस, ३६ - छत्तीस, ३४ - चौतीस, ३२ - बत्तीस, ३० - तीस, २७ - सत्तावीस, २२ - बावीस, २० - वीस, १८ - अठरा, १६ - सोळा

२३. **पुल्लिंगी : एकवचन -** तो विद्यार्थी - तो दूरध्वनी - तो पती - तो कर्मचारी
अनेकवचन - ते हत्ती - ते पक्षी - ते शेतकरी
स्त्रीलिंगी : अनेकवचन - त्या गृहिणी - त्या विद्यार्थिनी - त्या अभिनेत्री
एकवचन - ती आई - ती भाजी - ती बाई
अनेकवचन - त्या होड्या - त्या बातम्या - त्या मिठाया - त्या मिश्या

पाठ ६

१. २) पितात ३) खातात ४) पितात ५) पितात

२.

१. सार नाही,ताक : तुम्ही सार पिता / घेता का ? मला सार चालत / आवडत नाही. मला ताक चालतं /आवडतं.	२. भात नाही, चपाती : तुम्ही भात खाता का ? मला भात चालत / आवडत नाही. मला चपाती चालते / आवडते.	३. उपमा नाही, पोहे : तुम्ही उपमा खाता का ? मला उपमा चालत / आवडत नाही. मला पोहे चालतात / आवडतात.	४. आमरस नाही,कलिंगडाचा रस : तुम्हीआमरस पिता / घेता का ? मला आमरस चालत / आवडत नाही. मला कलिंगडाचा रस चालतो / आवडतो.

३.

गौरव	समीरा	रोहित		गौरव	समीरा	रोहित	
खात नाही	खाते		भाज्या	पितो			पाणी
		खातो	अंडी		पिते		चहा
		खातो	चिकन		पीत नाही		कॉफी
		खातो	आईस्क्रीम			पीत नाही	शीतपेये
	खाते		कोशिंबीर			पीत नाही	दूध
खातो			मासे			पितो	फळांचा रस
खातो		खात नाही	वरणभात				

४. उपाहारगृहामध्ये सोमवारी बटाटेवडे असतात.
उपाहारगृहामध्ये मंगळवारी पोहे असतात.
उपाहारगृहामध्ये बुधवारी मिसळपाव असतो.
उपाहारगृहामध्ये गुरुवारी इडली असते.
उपाहारगृहामध्ये शुक्रवारी समोसा असतो.
उपाहारगृहामध्ये शनिवारी थाळी असते.
उपाहारगृहामध्ये रविवारी ऑम्लेट असते.
उपाहारगृहामध्ये मंगळवारी भजी असतात.
उपाहारगृहामध्ये रोज चहा असतो.
उपाहारगृहामध्ये रोज कॉफी असते.
उपाहारगृहामध्ये आज डोसा आहे /...

५.

मी	तू	तो	ती	ते	आम्ही	आपण	तुम्ही	ते	त्या	ती
मला	**तुला**	त्याला	**तिला**	**त्याला**	आम्हाला	**आपल्याला**	**तुम्हाला**	त्यांना	**त्यांना**	**त्यांना**

६. १) मला २) मला ३) तुला ४) तुला ५) तुला ६) तुला ७) तुला
७. २) तुला ३) त्याला / त्यांना ४) त्याला / त्यांना ५) तुला ६) मला ७) त्याला / त्यांना ८) त्यांना ९) त्यांना १०) आम्हाला
८. २) मी त्याला पत्र लिहितो आणि तो मला.
मी त्याला पत्र लिहिते आणि तो मला.
३) मी त्याला भेटतो आणि तो मला.
मी त्याला भेटते आणि तो मला.
४) मी तिला सल्ला देतो आणि ती मला.
मी तिला सल्ला देते आणि ती मला.
५) मी तिला प्रश्न विचारतो आणि ती मला.
मी तिला प्रश्न विचारते आणि ती मला.
६) मी त्याला गोष्ट सांगतो आणि तो मला.
मी त्याला गोष्ट सांगते आणि तो मला.
७) मी तिला शब्दांचे अर्थ विचारतो आणि ती मला.
मी तिला शब्दांचे अर्थ विचारते आणि ती मला.
८) मी त्याला फोटो पाठवतो आणि तो मला.
मी त्याला फोटो पाठवते आणि तो मला.
९. २) त्या मला पत्र लिहितात आणि मी त्यांना. आम्ही एकमेकांना पत्र लिहितो.
३) ते मला भेटतात आणि मी त्यांना. आम्ही एकमेकांना भेटतो.
४) ती मला सल्ला देते आणि मी तिला. आम्ही एकमेकांना सल्ला देतो.
५) तू मला प्रश्न विचारतेस आणि मी तुला. आपण एकमेकांना प्रश्न विचारतो.
६) त्या मला गोष्ट सांगतात आणि मी त्यांना. आम्ही एकमेकांना गोष्ट सांगतो.
१०. २) त्या आम्हाला पत्र लिहितात आणि आम्ही त्यांना. आम्ही एकमेकांना पत्र लिहितो.
३) ते तिला भेटतात आणि ती त्यांना. ते एकमेकांना भेटतात.
४) ती तुम्हाला सल्ला देते आणि तुम्ही तिला. तुम्ही एकमेकांना सल्ला देता.
५) तू मला प्रश्न विचारतोस आणि मी तुला. आपण एकमेकांना प्रश्न विचारतो.
६) त्या आम्हाला गोष्ट सांगतात आणि आम्ही त्यांना. आम्ही एकमेकांना गोष्ट सांगतो.
११. २) मी त्याला पत्र लिहितो आणि तो मला. आम्ही एकमेकांना पत्र लिहितो.
मी त्याला पत्र लिहिते आणि तो मला. आम्ही एकमेकांना पत्र लिहितो.
३) मी त्याला भेटतो आणि तो मला. आम्ही एकमेकांना भेटतो.
मी त्याला भेटते आणि तो मला. आम्ही एकमेकांना भेटतो.
४) मी तिला सल्ला देतो आणि ती मला. आम्ही एकमेकांना सल्ला देतो.
मी तिला सल्ला देते आणि ती मला. आम्ही एकमेकींना सल्ला देतो.

५) मी तिला प्रश्न विचारतो आणि ती मला. आम्ही एकमेकांना प्रश्न विचारतो.
मी तिला प्रश्न विचारते आणि ती मला. आम्ही एकमेकींना प्रश्न विचारतो.
६) मी त्याला गोष्ट सांगतो आणि तो मला. आम्ही एकमेकांना गोष्ट सांगतो.
मी त्याला गोष्ट सांगते आणि तो मला. आम्ही एकमेकांना गोष्ट सांगतो.
७) मी तिला शब्दांचे अर्थ विचारतो आणि ती मला. आम्ही एकमेकांना शब्दांचे अर्थ विचारतो.
मी तिला शब्दांचे अर्थ विचारते आणि ती मला. आम्ही एकमेकींना शब्दांचे अर्थ विचारतो.
८) मी त्यांना फोटो पाठवतो आणि त्या मला.आम्ही एकमेकांना फोटो पाठवतो.
मी त्यांना फोटो पाठवते आणि त्या मला. आम्ही एकमेकींना फोटो पाठवतो.

१२. १) मी / आम्ही २) त्यांना ३) त्याला ४) त्याला ५) तिला

१३. २) तो - त्याला ३) ती - त्याला ४) तो - तिला ५) ते - त्याला ६) तो - त्यांना ७) तो - त्याला ८) तो - त्याला ९) तो - तिला

१४. **क)** १) मला २) तुला ३) मला ४) तुला
ख) १) आम्हाला २) मला ३) तुम्हाला ४) आम्हाला

१५. २) असते - नसते - असतं ३) असतो - नसते ४) असतो - असतो / नसतो ५) असतं असतात

१६. १) आणि २) पण ३) पण ४) आणि ५) आणि ६) आणि ७) पण ८) आणि

१७. १) ख २) क ३) ग

१८. १) क) चैताली खूप उंच आहे. ख) ती मुले खूप उंच आहेत. ग) ती इमारत खूप उंच आहे.
२) क) ओंकार श्रीमंत आहे. ख) त्या बायका श्रीमंत आहेत. ग) तू श्रीमंत आहेस.
३) क) हे चित्र सुंदर आहे. ख) ह्या साड्या सुंदर आहेत. ग) श्वेता सुंदर आहे.
४) क) प्रतीक आळशी आहे. ख) तू आळशी आहेस. ग) आपण आळशी आहोत.

१९.

	विशेषण	नाम
२	लाल	फुले
३	फार	तहान
	थंड	पाणी
४	उत्तम	जेवण
५	सुरेल	गाणी
	चविष्ट	स्वयंपाक
	हुशार	मुलगी
६	महाग	फळे
	स्वस्त	भाज्या

२०. १) सडपातळ २) लठ्ठ ३) ठेंगू ४) उंच ५) श्रीमंत ६) गरीब ७) गरम ८) थंड ९) रागीट १०) शांत

२१. २) आदित्य उजळ आहे. तो ठेंगू आणि स्थूल आहे. तो शांत आहे, पण चौकस आहे. तो अस्ताव्यस्त आहे, पण नेहमी निरोगी असतो.
६) जस्सी आणि इंदर गव्हाळ आहेत. ते (दोघेही) उंच आणि सडपातळ आहेत. ते रागीट आणि बेफिकीर आहेत.
दोघेही सतत आजारी असतात. (अनेक उत्तरे शक्य)

पाठ ७

१. **हा ही हे या :** हा चहा, ही सी.डी., हे घड्याळ, ही टेबलं, हे कपडे, ही टूथपेस्ट, या भाज्या, ही बॅग
तो ती ते त्या : ते दूध, ती कॉफी, ती फळे, त्या खुर्च्या, ते पुस्तक, तो कॉम्प्युटर

२. २ - घ, ३-क, ४-ख, ५-छ, ६-ठ, ७-ज, ८-ट, ९-च, १०-झ, ११-ड, १२-ढ

३. २) ही ३) ती ४) तो ५) हे - ते ६) हे - ते ७) हा - तो

४. २) हे बाळ आहे. हे हसते / हसतं. हे खुष आहे. ३) ही बाई आहे. ही गाते. ही खुष आहे.
४) हे पर्यटक आहेत. हे भारतात येतात. हे खुष आहेत. ५) या विद्यार्थिनी आहेत. या मराठी शिकतात. या खुष आहेत.

५. **भाज्यांची नावे व सर्वनामे**

क्रमांक	एकवचन	अनेकवचन
१)	तो टोमॅटो	ते टोमॅटो
२)	तो बटाटा	ते बटाटे
३)	ते वांगे / वांगं	ती वांगी
४)	ती काकडी	त्या काकड्या
५)	ते गाजर	ती गाजरे / गाजरं
६)	तो फ्लॉवर	-
७)	तो मटार	ते मटार
८)	तो कांदा	ते कांदे
९)	तो पालक	-
१०)	ती मिरची	त्या मिरच्या

६. **फळांची नावे व सर्वनामे**

क्रमांक	एकवचन	अनेकवचन
१)	ते संत्रे / संत्रं	ती संत्री
२)	तो पेरू	ते पेरू
३)	ते मोसंबे / मोसंबं	ती मोसंबी
४)	ते अननस	ती अननस
५)	ते डाळींब	ती डाळींबे/ डाळींबं
६)	ते द्राक्ष / द्राक्षं	ती द्राक्षे
७)	ते सफरचंद	ती सफरचंद
८)	तो आंबा	ते आंबे
९)	तो चिक्कू	ते चिक्कू
१०)	ते केळे / केळं	ती केळी

७. २) चूक - आंबा काळा नसतो. ३) बरोबर ४) चूक - संत्री तुरट नसतात. ५) चूक - सफरचंद पांढरे नसते. ६) बरोबर
७) चूक - पपई कडू नसते. ८) चूक द्राक्षे तिखट नसतात.

८. २) केळी - ही केळी ३) मोसंबी - ही मोसंबी ४) द्राक्षे / द्राक्षं ही द्राक्षे / द्राक्षं ५) संत्रे / संत्रं - आवडते / आवडतं - ही संत्री
६) आंबा - हा आंबा ७) पेरू - हा पेरू ८) कलिंगड - हे कलिंगड ९) पपई - ही पपई १०) आंबे - हे आंबे

९. २) ही - हे - ही ३) हा - ही - हा ४) ही - ही ५) हा - ही - हा ६) हे - हा - हे ७) ही - या - ही ८) हे - ही - हे
९) या - ही - या १०) ही - हा - ही

१०. २) ते ३) तो ४) ती ५) त्या ६) ते ७) तो ८) ती ९) ते १०) ती ११) ती १२) ती १३) ती १४) ती

११. १) हा बूट नवीन आहे का? नाही, हा जुनाच आहे. / हे बूट नवीन आहेत का? नाही, हे जुनेच आहेत.
२) ही जीन्स नवीन आहे का? नाही, ही जुनीच आहे.
३) या चपला नवीन आहेत का? नाही, या जुन्याच आहेत.
४) हा चष्मा नवीन आहे का? नाही, हा जुनाच आहे.
५) ही झोळी नवीन आहे का? नाही, ही जुनीच आहे.
६) ही पर्स नवीन आहे का? नाही, ही जुनीच आहे.
७) ही सलवार नवीन आहे का? नाही, ही जुनीच आहे.
८) ही कानातली नवीन आहेत का? नाही, ही जुनीच आहेत.
९) या बांगड्या नवीन आहेत का? नाही, या जुन्याचआहेत.
१०) ही माळ नवीन आहे का? नाही, ही जुनीच आहे.

१२. **अ.** २) हे ३) हा ४) हा ५) हे ६) या क) हा ख) हे ग) या घ) हे छ) हा
जोड्या - २-घ, ३-छ, ४-क, ५- ख, ६- ग
ब. १) ते २) ती ३) ते ४) ते ५) तो ६) ते क) ती ख) तो ग) ते घ) ते च) ते छ) तो
जोड्या - १-ग, २-क, ३-ख, ४-च, ५-छ, ६-घ

१३. १) कसं २) कशी ३) कसा ४) कसा ५) कसा ६) कसं ७) कशी

१४. क) पंचावन्न ख) सदुसष्ठ ग) बासष्ठ घ) एकोणसाठ च) चौऱ्याहत्तर छ) एकोणऐंशी ज) अठ्ठ्याण्णव
झ) त्र्याऐंशी ट) अडुसष्ठ ठ) पंच्याण्णव ड) शंभर ढ) अठ्ठ्याऐंशी

१५. १) ६०, ६१, ६२, ६३, ६४ २) ७८, ८०, ८१, ८२, ८४ ३) ५०, ५२, ५४, ५६, ६० ४) ६३, ६६, ७५, ७८, ८४
५) ९१, ९४, ९७, १००

१६. क) ७४ - चौऱ्याहत्तर ख) ५७ - सत्तावन्न ग) ५३ - त्रेपन्न घ) ९८ - अठ्ठ्याण्णव च) ५९ - एकोणसाठ

१७. २) आठ वाजून तेहतीस मिनिटे
३) दोन वाजून चाळीस मिनिटे
४) पाच वाजून अठ्ठावीस मिनिटे
७) दहा वाजून नऊ मिनिटे आणि आठ सेकंद.
८) बारा.
९) पाच वाजून अठ्ठावन्न मिनिटे आणि एकावन्न सेकंद.
१०) चार वाजून बत्तीस मिनिटे आणि एकवीस सेकंद.

१८. १) तीन तास, पंचेचाळीस मिनिटे
२) दहा तास, वीस मिनिटे
३) सहा तास
४) एक तास, अकरा मिनिटे
५) बारा तास, पाच मिनिटे
६) सात तास, तीस मिनिटे आणि चौपन्न सेकंद.
८) सहा तास, पाच मिनिटे आणि पंचवीस सेकंद.
९) एक तास, बेचाळीस मिनिटे आणि अठ्ठावन्न सेकंद.
१०) दोन तास, अकरा मिनिटे आणि चौतीस सेकंद.

पाठ ८

१. **अ)** १) आवर २) उचल ३) बदल ४) ठेव ५) धू ६) कर ७) पूस
आ) १) या २) बसा ३) जेवा ४) या
इ) १) ये २) बस ३) घे ४) घे ५) जेव ६) राहा ७) ये

२. २) मैत्रिणीबरोबर खेळ.
३) पुस्तक वाच.
४) मला मदत कर.
५) टी.व्ही. बघ.
६) गाणी ऐक.
७) मैत्रिणीला घरी बोलव.
८) भाजी चीर.
९) खोली आवर.
१०) झाडांना पाणी घाल.

३. २) बटाटे आण / आणा.
३) खरं बोल.
४) गाणी ऐक / ऐका.
५) हा चित्रपट बघ / बघा.
६) पटपट जेव.
७) कपडे वाळत घाल / घाला.
८) गाणे म्हण / म्हणा.
९) गाडी हळू चालव / चालवा.
१०) भरभर चाल / चाला.

४. १) दे / द्या २) ने / न्या ३) पी / प्या ४) बघ

५. २) २ ३) १ ४) २ ५) २ ६) २ ७) १ ८) २ ९) १ १०) २ ११) १ १२) २ १३) १ १४) १

६. २) लिहा ३) बघा ४) या - करा ५) ये - कर ६) बनवा - राहा - राहा ७) शोधा ८) दे ९) भर / भरा

७.

धातू	क्रियापद	एकवचन	अनेकवचन	नकारार्थी एकवचन	नकारार्थी अनेकवचन
	करणे	कर	करा	करू नकोस	करू नका
	वाचणे	वाच	वाचा	वाचू नकोस	वाचू नका
	आणणे	आण	आणा	आणू नकोस	आणू नका
	ऐकणे	ऐक	ऐका	ऐकू नकोस	ऐकू नका
	खेळणे	खेळ	खेळ	खेळू नकोस	खेळू नका
	सांगणे	सांग	सांग	सांगू नकोस	सांगू नका
	बघणे	बघ	बघा	बघू नकोस	बघू नका
	जेवणे	जेव	जेव	जेवू नकोस	जेवू नका
	झोपणे	झोप	झोपा	झोपू नकोस	झोपू नका
	बोलणे	बोल	बोला	बोलू नकोस	बोलू नका
	म्हणणे	म्हण	म्हणा	म्हणू नकोस	म्हणू नका
	ठेवणे	ठेव	ठेवा	ठेवू नकोस	ठेवू नका
	घालणे	घाल	घाला	घालू नकोस	घालू नका
	चालणे	चाल	चाला	चालू नकोस	चालू नका
	पाठवणे	पाठव	पाठवा	पाठवू नकोस	पाठवू नका
	दाखवणे	दाखव	दाखवा	दाखवू नकोस	दाखवू नका
	चालवणे	चालव	चालवा	चालवू नकोस	चालवू नका
	विचारणे	विचार	विचारा	विचारू नकोस	विचारू नका
	शिकवणे	शिकव	शिकवा	शिकवू नकोस	शिकवू नका
	सुचवणे	सुचव	सुचवा	सुचवू नकोस	सुचवू नका
	बोलवणे	बोलव	बोलवा	बोलवू नकोस	बोलवू नका

अकारान्त धातू	उठणे	ऊठ	उठा	उठू नकोस	उठू नका
	सुटणे	सूट	सुटा	सुटू नकोस	सुटू नका
	लुटणे	लूट	लुटा	लुटू नकोस	लुटू नका
	पुसणे	पूस	पुसा	पुसू नकोस	पुसू नका
	घुसणे	घूस	घुसा	घुसू नकोस	घुसू नका
	शिवणे	शीव	शिवा	शिवू नकोस	शिवू नका
	फिरणे	फीर	फिरा	फिरू नकोस	फिरू नका
	शिकणे	शीक	शिका	शिकू नकोस	शिकू नका
	विकणे	वीक	विका	विकू नकोस	विकू नका
	दिसणे	दीस	दिसा	दिसू नकोस	दिसू नका
	निघणे	नीघ	निघा	निघू नकोस	निघू नका

आकारान्त धातू	खाणे	खा	खा	खाऊ नकोस	खाऊ नका
	जाणे	जा	जा	जाऊ नकोस	जाऊ नका
	गाणे	गा	गा	गाऊ नकोस	गाऊ नका

इकारान्त क्रियापदे	पिणे	पी	प्या	पिऊ नकोस	पिऊ नका
	भिणे	भी	भ्या	भिऊ नकोस	भिऊ नका
	लिहिणे	लिही	लिहा	लिहू नकोस	लिहू नका

उकारान्त क्रियापदे	धुणे	धू	धुवा	धुऊ नकोस	धुऊ नका

एकारान्त धातू	घेणे	घे	घ्या	घेऊ नकोस	घेऊ नका
	नेणे	ने	न्या	नेऊ नकोस	नेऊ नका
	देणे	दे	द्या	देऊ नकोस	देऊ नका
	येणे	ये	या	येऊ नकोस	येऊ नका

ओकारान्त धातू	होणे	हो	व्हा	होऊ नकोस	होऊ नका

८. १) आण २) उचल ३) आणा ४) लावा ५) सांग.

९. २) क ३) ज ४) झ ५) न ६) ग, प ७) घ, त ८) थ ९) छ, ध १०) ख, च.

१०. २) लिहा ३) भरा ४) ऐका ५) करा ६) उघडा ७) राखा ८) करू नका

११. ३) कपडे व्यवस्थित शीव. ४) खूप शीक. ५) महाग विकू नकोस. ६) लवकर निघा. ७) काळोखात फिरू नका.

१२. २) बोलावता ३) ऐकतेस ४) लिहिता ५) पाठवतेस ६) चालवता ७) देता / देतेस ८) बसता ९) समजावतोस १०) उठतेस

१३.

क्रियापद	तू	तुम्ही
ऐकणे	ऐकतोस का ?	ऐकता का ?
	ऐकतेस का ?	
बोलणे	बोलतोस का ?	बोलता का ?
	बोलतेस का ?	
पाठवणे	पाठवतोस का ?	पाठवता का ?
	पाठवतेस का ?	
दाखवणे	दाखवतोस का ?	दाखवता का ?
	दाखवतेस का ?	
ठेवणे	ठेवतोस का ?	ठेवता का ?
	ठेवतेस का ?	
चालवणे	चालवतोस का ?	चालवता का ?
	चालवतेस का ?	
बसणे	बसतोस का ?	बसता का ?
	बसतेस का ?	
बोलावणे	बोलावतोस का ?	बोलावता का ?
	बोलावतेस का ?	

१४. १-ख, घ, छ, २-क ३-ख, घ, छ, ४-ख, छ, ५-ग, ६-च

पाठ ९

१. २) साक्षातची छत्री, केटची छत्री, जुईची छत्री
३) विशालचे बूट, अपर्णाचे बूट, आस्थाचे बूट
४) सायलीचा कॅमेरा, जुलियाचा कॅमेरा, यशचा कॅमेरा
५) सोहमच्या सायकली, जॉयच्या सायकली, डेविडच्या सायकली
६) युसुफचे मांजर, निधीचे मांजर, स्वप्नाचे मांजर
७) अभिषेकची पुस्तके, रिझवानाची पुस्तके, गौरीची पुस्तके

२. २) तानियाचे ३) केदारची ४) वैशालीचा ५) समीर आणि तृप्तीचे फोटो ६) मेहेरची ७) अशोकच्या ८) सलमानची

३. १) रंजन अरुंधतीचा भाऊ आहे.
२) शीला सतीशची बायको आहे.
३) सोनाली विशाखाची मैत्रीण आहे.
४) करुणा करणची बहीण आहे.
५) कुसुम नितीनची आई आहे.
६) सुमित आणि वर्षा सुनिधीची मुलं आहेत.
७) लता सुनीलची काकी आहे.
८) सुरेश शोभाचा काका आहे.
९) प्रतीक अरविंदचा मामा आहे.
१०) रवी सर्वेशचा भाऊ आहे.
११) सीमा आणि मयंक मिहीरची भावंडं आहेत.
१२) राजेंद्र आणि प्रसाद सुशांतचे मामा आहेत.
१३) संजीवनी आणि मेघा चैतालीच्या मावश्या आहेत.

४. १) पूजा २) अमित ३) दिनेश ४) हेमंत ५) निखिल ६) कोमल ७) रुचिता
२) हा अमितचा फोन आहे.
३) हे दिनेशचं घड्याळ आहे.
४) ही हेमंतची पेनं आहेत.
५) या निखिलच्या बाटल्या आहेत.
६) ही कोमलची चावी आहे.
७) हे रुचिताचा चश्मा आहेत.

५. १) माझे / माझं २) माझी ३) माझा ४) माझे

६. १) हे माझे बाबा आहेत. यांचं वय ५४ वर्षं आहे. / हे ५४ वर्षांचे आहेत. हे व्यावसायिक आहेत.
२) ही माझी आजी. हिचं वय ८० वर्षं आहे. / ही ८० वर्षांची आहे. ही गृहिणी आहे.
३) ही माझी ताई. हिचं वय २४ वर्षं आहे. / ही २४ वर्षांची आहे. ही विद्यार्थिनी आहे.
४) हा माझा भाऊ. याचं वय २० वर्षं आहे. / हा २० वर्षांचा आहे. हा विद्यार्थी आहे.

७. १) आजोबा २) आत्या ३) मामा ४) वहिनी ५) आई ६) आजी ७) काका ८) मावशी

८.

मी	माझी	आई	माझा / माझे	मामा
मी	माझा	भाऊ	माझी / माझ्या	आजी
तू	तुझे / तुझा	बाबा	तुझी	बहीण
तू	तुझी	काकी / काकू	तुझी	मामी
ते	त्यांचे / त्यांचा	काका	त्यांचे	आजोबा
त्या	त्यांची	मुले	त्यांच्या	बहिणी
आम्ही	आमची / आमच्या	आजी	आमची / आमच्या	आत्या
आपण	आपली	मावशी	आपला / आपले	मामा
तो	त्याची	आई	त्याचे / त्याचा	बाबा

९. २) त्याचा / त्यांचा ३) तिचा ४) तुमचं ५) आपला ६) तुमची ७) तुझं ८) आपला ९) आमचं १०) त्यांचा
११) तुमची १२) तुमची १३) तुझी १४) तिचे १५) माझा

१०. १) त्याचं २) माझी ३) त्याचा ४) त्यांची ६) तुझा ७) तुमचा

११. **अ.**

शशिकांत पाटील - सोनालीचे आजोबा,
रवींद्र पाटील - सोनालीचा मामा,
वैशाली पाटील - सोनालीची मामी,
मनीषा जाधव - सोनालीची आई,
आशुतोष जाधव - सोनालीचा भाऊ,
शशांक माने - सोनालीचा नवरा,
राज - सोनालीचा मुलगा,
नम्रता - सोनालीची मुलगी

आ.

शशिकांत पाटील	तिचे आजोबा
सुजाता पाटील	तिची आजी
वैशाली पाटील	तिची मामी
रवींद्र पाटील	तिचा मामा
मनीषा जाधव	तिची आई
प्रकाश जाधव	तिचे बाबा
आशुतोष जाधव	तिचा भाऊ
सोनाली माने	
शशांक माने	तिचा नवरा
राज	तिचा मुलगा
नम्रता	तिची मुलगी

१३.

	कोण	**काय**
१) अपर्णा दर शनिवारी एक सिनेमा <u>पाहते</u>.	अपर्णा	सिनेमा
२) सुरेश अभ्यास <u>करतोय</u>.	सुरेश	अभ्यास
३) डिसेंबरमध्ये पुण्यात खूप थंडी <u>असते</u>.	------	थंडी
४) चिन्मय चहा <u>करतोय</u>.	चिन्मय	चहा
५) मुलं किती मनसोक्त फुटबॉल <u>खेळतायत</u>!	मुलं	फुटबॉल

१४. २) राहुल औषध घेतो.
३) परिणीता सामान भरते.
४) महेश चित्रपट पाहतो.
५) बाळ चॉकलेट खातं.

१५. १) शेत २) कपडे ३) मासे ४) लेख ५) चप्पल

१६. **हळू -** गोगलगाय, कासव, हातगाडी **जलद -** वीज, विमान, ससा

१७. १) आम्ही क्वचित फास्टफूड खातो.
२) उन्हाळ्यात भरपूर पाणी प्यावे.
३) आई अनेकदा सांगते, "फास्टफूड खाऊ नका".
५) घाटात गाडी हळू चालवावी.
६) पटकन आवर आणि चल. / आवर आणि पटकन चल.
७) अरे, ती काचेची वस्तु आहे. ती सावकाश ठेव.

१८. १) एकशे पाच २) दोनशे बावीस ३) तिनशे सेहेचाळीस ४) चारशे चौदा ५) पाचशे तेहतीस ७) सातशे सत्त्याऐंशी
८) आठशे अडुसष्ट ९) नऊशे शहाण्णव १०) एकहजार एक

१९. १) ११० २) २४७ ३) ३१७ ५) ५२५ ६) ६५१ ७) ७७० ८) ८७८ ९) ९९९ १०) १००९

२०. २) पाचशे दहा रुपये. ३) एकशे पन्नास रुपये. ४) एकहजार बारा रुपये. ५) पाचशे सहा रुपये.

पाठ १०

१. १) बागकाम २) चित्र ३) नाच ४) यायला ५) होडी

२. २) फुटबॉल खेळणे - फुटबॉल खेळायला आवडते.
३) कविता करणे - कविता करायला आवडते.
४) गाणी ऐकणे - गाणी ऐकायला आवडते.
५) गाडी चालवणे - गाडी चालवायला आवडते.
६) टी.व्ही. बघणे - टी.व्ही. बघायला आवडते.

३. २) मला नाटक / सिनेमा बघायला आवडतं.
३) मला गायला आवडतं.
४) मला चित्र काढायला आवडतं.
५) मला बागकाम करायला आवडतं.
६) मला फिरायला आवडतं.
७) मला चित्र रंगवायला आवडतं.
८) मला कविता करायला आवडतं.
९) मला वाचन करायला आवडतं.
१०) मला गाणी ऐकायला आवडतं.
११) मला खेळायला आवडतं.
१२) मला पत्र लिहायला आवडतं.
१३) मला गप्पा मारायला आवडतं.
१४) मला स्वयंपाक करायला आवडतं.
१५) मला सायकल चालवायला आवडतं.

४. १) बनवायला २) बघायला ३) खेळायला ४) चालवायला

५.

वाचणे	वाचायला	पिणे	प्यायला
लिहिणे	लिहायला	करणे	करायला
खेळणे	खेळायला	वाजवणे	वाजवायला
गाणे	गायला	खाणे	खायला
देणे	द्यायला	सांगणे	सांगायला
बोलणे	बोलायला	ऐकणे	ऐकायला

६. २) सौ. कोकीळ कागद होडी बनवायला वापरतात.
३) सौ. कोकीळ हेअरपिन दार उघडायला वापरतात.
४) सौ. कोकीळ मोबाइल फोटो काढायला वापरतात.
५) सौ. कोकीळ चमचा खिळा घट्ट करायला वापरतात.
६) (अनेक उत्तरे शक्य)

७. २) - घ ३) - झ ४) - ख ५) - ग / ट ६) - ग / ट ७) - क ८) - ज ९) - च

८. २) आवडत नाही / वेळ नसतो.
३) बागकाम करायला आवडते.
४) मला हल्ली घर आवरायला वेळ नसतो.
५) तुला नेहमी झोपायला आवडते.
६) आम्हाला आता खेळायला वेळ नाही.
७) तिला कधीतरी पुस्तके वाचायला आवडतात. (अनेक उत्तरे शक्य)

९. **अ.**

ती जाहिरात	ते ठिकाण	ते भाडे
ते घर	तो संपर्क	ती जागा
ते स्टेशन	तो ताबा	तो फ्लॅट

२) स्टेशन ३) फ्लॅट ४) भाडे ५) संपर्क

आ.

	मुख्य ठिकाण	क्षेत्रफळ/एरिया	संपर्क
जाहिरात १	नालासोपारा	१ रुमकिचन	९६१९३९३७५४
जाहिरात २	डोंबिवली	१ बीएचके	९८२१६८१७१९
जाहिरात ३	कांदिवली	१ बीएचके	९८२०२९२३८१
जाहिरात ४	बदलापूर	२ बीएचके	९८२१८१८८८२

अ-३, ब-१, क-२, ड-४

१०. ३) मला जरा मोबाइल देतोस? का रे, फोन करायचाय? नाही, मला एस.एम.एस करायचाय.
४) मला जरा इस्त्री देतेस? का गं, इस्त्री करायचीये? नाही, मला केस सरळ करायचेत.
२) मला जरा चमचा देतेस? का गं, औषध प्यायचंय? नाही, मला स्क्रू घट्ट करायचाय.
५) मला जरा कागद देतोस? का रे, काही लिहायचंय? नाही, मला होडी बनवायचीये.

११. २) कुठे काय, वर तर पतंग आहे.
३) कुठे काय, पुढे तर गाढव आहे.
४) कुठे काय, मागे तर कचऱ्याचा डबा आहे.
५) कुठे काय, ऑफिस जवळ तर पोस्ट ऑफिस आहे.
६) कुठे काय, तिथे लांब तर डोंगर आहे.

१२. २) नाही, मला आईस्क्रीम खायचंय.
३) नाही, मला झोपायचंय.
४) नाही, मला मॅच बघायचीये.
५) नाही, मला अभ्यास करायचाय.

१३. १) ग २) घ ३) क ४) च ५) ख ६) छ

शब्दसंग्रह दृष्टिक्षेप	Glossary Overview	शब्दसूची दृष्टिक्षेप
मराठी	English	हिन्दी
इंटरनॅशनल फोनेटिक स्क्रिप्ट	International Phonetic Alphabet (IPA)	इंटरनॅशनल फोनेटिक स्क्रिप्ट
एकवचन / अनेकवचन	Singular/Plural	एकवचन / बहुवचन
पुल्लिंग तो / ते	Masculine 'he' / 'they'	पुल्लिंग वह / वे
स्त्रीलिंग ती / त्या	Feminine 'she' / 'they'	स्त्रीलिंग वह / वे
नपुंसकलिंग ते / ती	Neutral 'it'/ 'they'	-

शब्दसंग्रह | GLOSSARY

पाठ विभाजन | Chapter Divisions

1	चला, शिकू या ʈsəla, ʃiku: ja	Let's learn. चलो, सीखें।
2	संवाद səmʋad̪	Conversation संवाद
3	सराव səraʋ	Practice अभ्यास
4	व्याकरण ʋjakrəɳ	Grammar व्याकरण
5	शब्दसंपदा ʃəbd̪əsəmpəd̪a	Vocabulary शब्द सम्पदा
6	करा आणि शिका kəra aɳi ʃika	Do and learn. करें और सीखें।
7	दृष्टिक्षेप d̪rʂʈikʂep	Overview विवरण
8	आता मला हे येतं at̪a məla he jet̪ə	Now I know this. / Now I can do this. अब मुझे यह आता है।
9	उत्तम ut̪t̪əm	Excellent बढ़िया / उत्तम
10	चांगलं ʈsaŋglə	Good अच्छा
11	जेमतेम ʤemt̪em	So so ठीक
12	फारच कमी pʰarəʈs kəmi:	Very little बहुत कम

पाठ १ | CHAPTER 1

क्र./No.	शब्द/वाक्य / Word/Sentence	अर्थ / Meaning	उदाहरण / Example
1.	ती ओळख त्या ओळखी t̲i: ol̲əkʰ t̲ja ol̲kʰi:	acquaintance / introduction जान पहचान	
2.	अभिवादन करणे əbʰiʋad̲ən kərn̲e	to greet अभिवादन करना	
3.	आपले नाव-गाव आणि व्यवसाय सांगणे व इतरांना त्याबद्दल विचारणे aple naʋ-gaʋ an̲i ʋjəʋəsaj saŋgn̲e ʋə it̲əranna t̲jabəd̲d̲əl ʋitʃarn̲e	to introduce oneself (name, place and profession) अपना परिचय देना (नाम, काम, ठिकाना)	
4.	आवडता रंग सांगणे aʋəd̲t̲a rəŋgə saŋgn̲e	to tell ones favourite color पसंदीदा रंग बताना	
5.	मराठी वर्णमाला वाचणे व लिहिणे mərat̲ʰi: ʋərn̲əmala ʋat̲sn̲e ʋə lihin̲e	to read and write Marathi alphabet. मराठी वर्णमाला पढ़ना और लिखना	
6.	सोपे मराठी शब्द आणि वाक्ये वाचणे आणि लिहिणे. sope mərat̲ʰi: ʃəbd̲ə an̲i ʋakje ʋat̲sn̲e an̲i lihin̲e.	to read and write simple Marathi words and sentences सरल मराठी शब्द और वाक्य पढ़ना और लिखना	
7.	प्रश्नशब्द - काय, कोणता, कुठे prəʃnəʃəbd̲ə - kaj, kon̲t̲a, kut̲ʰe	interrogatives : what, which, where प्रश्नसूचक शब्द : क्या, कौनसा, कहाँ	
8.	चला, आपण एकमेकांची ओळख करून घेऊ या. t̲səla, apən̲ ekmekan̲tʃi: ol̲əkʰ kəru:n gʰeu:ja	Come, let's get to know each other. चलो, एक दूसरे से परिचय करें।	
9.	तो नमस्कार t̲o nəməskar	Hello ! / Welcome ! / Greetings ! नमस्कार / नमस्ते !	
10.	माझं / माझे mad̲ʒʰə / mad̲ʒʰe	my मेरा	माझं नाव नेहा जोशी आहे. My name is Neha Joshi. मेरा नाम नेहा जोशी है।
11.	आपलं / आपले aplə / aple	your (formal) आपका	आपलं नाव काय ? What is your name? आपका नाम क्या है ?
12.	ते नाव ती नावे t̲e naʋ t̲i: naʋe	name नाम	माझं नाव दीपक (आहे). My name is Deepak. मेरा नाम दीपक है।
13.	काय kaj	what क्या	हे काय आहे ? What is this? यह क्या है ?

14.	मी mi:	I मैं	मी शिक्षक आहे. I am a teacher. मैं शिक्षक हूँ।
15.	अच्छा ətʧʧʰa	okay / alright अच्छा	अच्छा, सोमवारी भेटू. Alright, see you on Monday. अच्छा, सोमवार को मिलते हैं।
16.	तो शिक्षक ते शिक्षक t̪o ʃikṣək t̪e ʃikṣək	(male) teacher शिक्षक / अध्यापक	डॉ. जोन्स शिक्षक आहेत. Dr. Jones is a teacher. डॉ. जोन्स शिक्षक हैं।
17.	ती शिक्षिका त्या शिक्षिका t̪i: ʃikṣika t̪ja ʃikṣika	(female) teacher शिक्षिका	चतुरा शिक्षिका आहे. Chatura is a (female) teacher. चतुरा शिक्षिका है।
18.	बरंय bərəj	okay / alright अच्छा	बरंय, मी आता निघतो. Alright, I will take your leave now. अच्छा, अब मैं चलता हूँ।
19.	उद्या भेटू ud̪ja bʰeʈu:	-	See you tomorrow. कल मिलते हैं।
20.	टाटा ʈaʈa	-	Bye टाटा !
21.	ती लेखिका त्या लेखिका t̪i: lekʰika t̪ja lekʰika	(woman) writer लेखिका	जेन ऑस्टिन लेखिका आहे. Jane Austen is a writer. जेन ऑस्टिन लेखिका है।
22.	आपणच apəɳəʦ	you / yourself आप ही	आपणच का माधुरी पुरंदरे ? Are you Madhuri Purandare ? क्या आप ही माधुरी पुरंदरे हैं ?
23.	लहान मुलांसाठीची ləhan mulansaʈʰi:ʧi:	meant for children छोटे बच्चों की	लहान मुलांसाठीची पुस्तके सोपी असतात. Books for children are simple. छोटे बच्चों की किताबें आसान होती हैं ।
24.	ते पुस्तक ती पुस्तके t̪e pust̪ək t̪i: pust̪əke	book किताब	ते पुस्तक आहे. That is a book. वह किताब है।
25.	वाचली आहेत (वाचणे) ʋaʦli: ahet̪ (ʋaʦɳe)	to read पढ़ना	मी ही पुस्तके वाचली आहेत. I have read these books. मैंने ये किताबें पढ़ी हैं।
26.	मला məla	to me / me मुझे	मला आपली पुस्तकं आवडतात. Your books appeal to me. मुझे आपकी किताबें अच्छी लगती हैं।
27.	आपली apli:	your आपकी	
28.	आवडतात (आवडणे) aʋəɖt̪at̪	to like अच्छा लगना	मला पुस्तके आवडतात. I like books. मुझे किताबें अच्छी लगती हैं।
29.	धन्यवाद d̪ʰənjəʋad̪	-	Thank you ! धन्यवाद ! / शुक्रिया !

पाठ ९

30.	उत्तरे देऊ या. ut̪t̪əre d̪eu: ja	-	Let’s answer. उत्तर दें।
31.	आणि aɳi	and और	मेरी आणि मोनिका डॉक्टर आहेत. Mary and Monica are doctors. मेरी और मोनिका डॉक्टर हैं।
32.	आपण apəɳ	you (formal) आप	आपण काय करता ? What do you do? आप क्या करतें हैं।
33.	करता (करणे) kərt̪a (kərɳe)	to do करना	तुम्ही काय करता ? What do you do? आप क्या करते हैं ?
34.	तुम्ही t̪umʰi:	you आप	तुम्ही कुठले ? Where are you from? आप कहाँ से हैं ?
35.	तो विद्यार्थी ते विद्यार्थी t̪o ʋid̪jart̪ʰi: t̪e ʋid̪jart̪ʰi:	student विद्यार्थी	माधव विद्यार्थी आहे. Madhav is a student. माधव विद्यार्थी है।
36.	प्रश्न विचारू या. prəʃnə ʋiʧaru: ja	-	Let’s ask questions. प्रश्न पूछें।
37.	रिकाम्या जागी पुढीलपैकी योग्य शब्द लिहू या. rikamja d̪ʒagi pud̪ʰilpə̯iki jogjə ʃəbd̪ə lihu: ja	-	Fill in the blanks with appropriate words. नीचे दिए गए शब्दों से रिक्त स्थानों कीं पूर्ति करें।
38.	ते अभिवादन ती अभिवादने t̪e əbʰiʋad̪ən t̪i: əbʰiʋad̪əne	greeting अभिवादन	‘नमस्कार’ हे अभिवादन आहे. ‘Namaskar’ is a greeting. ‘नमस्कार’ यह अभिवादन है।
39.	तो प्रश्न ते प्रश्न t̪o prəʃnə t̪e prəʃnə	question प्रश्न	हा प्रश्न कठीण आहे. This question is difficult. यह प्रश्न कठिन है।
40.	ते उत्तर ती उत्तरे t̪e ut̪t̪ər t̪i: ut̪t̪əre	answer, reply उत्तर	राम उत्तर देतो. Ram replies. राम उत्तर देता है।
41.	निरोप घेणे nirop gʰeɳe	to bid farewell विदा लेना	आता मी निरोप घेतो. I take your leave now. अब मैं निकलता हूँ।
42.	ऐकू या आणि वाचू या. ə̯iku: ja aɳi ʋaʧu: ja	-	Let’s listen and read. सुनें और पढ़ें।
43.	तो स्वर ते स्वर t̪o sʋər t̪e sʋər	vowel स्वर	मराठीत १४ स्वर आहेत. There are 14 vowels in Marathi. मराठी में १४ स्वर हैं।

44.	तो स्वरादी ते स्वरादी t̪o sʋərad̪i: t̪e sʋərad̪i:	post-vowel स्वरादी	मराठीत २ स्वरादी आहेत. There are 2 post-vowels in Marathi. मराठी में २ स्वरादि हैं।
45.	खालील अक्षरे योग्य क्रमात लावू या. kʰalil əkʂəre jogjə krəmat̪ laʋu: ja.	-	Let's arrange the following alphabets in an appropriate order. नीचे दिए गए अक्षरों को योग्य क्रम में लगाएँ।
46.	रिकाम्या जागी योग्य स्वर व स्वरादी लिहू या. rikamja d͡ʒagi jogjə sʋər ʋə sʋərad̪i: lihu: ja.	-	Fill in the blanks with appropriate vowels and post-vowels. योग्य स्वरों और स्वरादियों से रिक्त स्थानों कीं पूर्ति करें।
47.	नाव naʋ	[12]	--
48.	काय kaj	[13]	--
49.	आहे (असणे) ahe (əsɳe)	to be होना	मी हुशार आहे. I am intelligent. मैं होशियार हूँ।
50.	विद्यार्थी ʋid̪jart̪ʰi:	[35]	--
51.	आणि aɳi	[31]	--
52.	इथे / इकडे it̪ʰe / ikɖe	here यहाँ	इथे बस. Sit here. यहाँ बैठ।
53.	शिकतो (m) / शिकते (f) (शिकणे) ʃikt̪o (m) / ʃikt̪e (f) (ʃikɳe)	to learn सीख़ना	मी मराठी शिकतो / शिकते. I learn Marathi. मैं मराठी सीख़ता / सीख़ती हूँ।
54.	अहो, तुम्ही आशा देशपांडे ना? əho, t̪umʰi: aʃa d̪eʃpaɳɖe na?	-	Excuse me, aren't you Asha Deshpande? क्षमा करें / जरा सुनिए, क्या आप ही आशा देशपांडे हैं?
55.	मराठी विभागात məraʈʰi: ʋibʰagat̪	in the Department of Marathi मराठी विभाग में	मराठी विभागात बरेच विद्यार्थी आहेत. There are many students in the Department of Marathi. मराठी विभाग में बहुत विद्यार्थी हैं।
56.	ती प्राध्यापिका त्या प्राध्यापिका t̪i: prad̪ʰjapika t̪ja prad̪ʰjapika	professor (female) प्राध्यापिका	आशा देशपांडे प्राध्यापिका आहेत. Asha Deshpande is a Professor. आशा देशपांडे प्राध्यापिका हैं।
57.	उदाहरण पाहू या आणि शब्द पूर्ण करू या. ud̪ahəɾəɳ pahu: ja aɳi ʃəbd̪ə pu:rɳə kəru: ja.	-	Let's look at the examples and complete the words. उदाहरण देखें और शब्द पूर्ण करें।
58.	मोठ्याने वाचू या आणि लिहू या. moʈʰjane ʋat͡su: ja aɳi lihu: ja.	-	Let's read aloud and write. जोर से पढ़ें और लिखें।

पाठ ९

59.	अजब ədʒəb	strange, wonderful, surprising अजीब, अनोखा	तू अजबच आहेस. You are so strange. तू अजीब ही है।
60.	तो खण ते खण t̪o kʰəɳ t̪e kʰəɳ	drawer ख़ाना	टेबलाचा खण उघड. Open the drawer of the table. टेबल का ख़ाना खोलो।
61.	झटपट dʒʰət̪pət̪	quickly, fast जल्दी	जरा झटपट काम कर. Please work quickly. ज़रा जल्दी काम कर।
62.	थरथर t̪ʰərt̪ʰər	shiver on account of fear थरथरना / डर से काँपना	तो भीतीने थरथर कापतो. He shivers because of fear. वह डर से थर थर काँपता है।
63.	ते गवत t̪e gəʋət̪	grass, hay घास	ते गवत हिरवे आहे. That grass is green. वह घास हरी है।
64.	तो तज्ज्ञ ते तज्ज्ञ t̪o t̪əd̪njə t̪e t̪əd̪njə	expert विशेषज्ञ	तो भाषेचा तज्ज्ञ आहे. He is a language expert. वह भाषा विशेषज्ञ है।
65.	तो कप ते कप t̪o kəp t̪e kəp	cup कप	हा कप काचेचा आहे. This cup is made of glass. यह कप काँच का है।
66.	ते छत ती छते t̪e ʧʰət̪ t̪i: ʧʰət̪e	roof छत	हे छत उंच आहे. This roof is high. यह छत उँची है।
67.	तो ढग ते ढग t̪o ɖʰəg t̪e ɖʰəg	cloud बादल	तो पाहा, काळा ढग. Look, a black cloud ! वह देखो, काला बादल।
68.	नमन nəmən	to bow with devotion / respect नमन	राम देवाला नमन करतो. Ram bows before God. राम भगवान का नमन करता है।
69.	लवकर ləʋkər	early, fast जल्दी	मी लवकर उठतो. I get up early. मैं जल्दी उठता हूँ।
70.	ते बदक ती बदके t̪e bəd̪ək t̪i: bəd̪ke	duck बतख	एक बदक पोहते. A duck swims. एक बतख तैरती है।
71.	ऐकू या आणि भरू या. ə̪iku: ja aɳi bʰəru: ja.	-	Listen and fill up. सुनें और पूर्ति करें।
72.	तो मका t̪o məka	maize मकई	मका हे धान्य आहे. Maize is a crop. मक्का एक तरह का अनाज है।

पाठ ९

73.	तुझा t̪udʒʰa	your तुम्हारा	मी तुझा मामा. I am your maternal uncle. मैं तुम्हारा मामा हूँ।
74.	मामा mama	uncle (maternal) मामा	
75.	दे (देणे) d̪e (d̪eɳe)	to give देना	मला पाणी दे/द्या. Give me water. मुझे पानी दो।
76.	मुका muka	kiss चुंबन	मला मुका दे. Kiss me. मुझे चूम।
77.	तो पतंग ते पतंग t̪o pət̪əŋgə t̪e pət̪əŋgə	kite पतंग	संक्रांतीला पतंग उडवतात. Kites are flown on Sankranti. संक्रान्ति के दिन पतंग उडाते है।
78.	ते आभाळ t̪e abʰaɭ	sky आकाश	आभाळ निळे असते. The sky is blue. आकाश नीला है।
79.	उडे (उडणे) uɖe (uɖɳe)	to fly उड़ना	माशी उडते. The fly flies. मक्खी उड़ती है।
80.	ढगात ɖʰəgat̪	in the clouds बादलों में	ढगात चांदोमामा दडे. The moon hides in the clouds. बादलों में चन्दामामा छिपता है।
81.	तो चांदोमामा (तो चंद्र) t̪o tsand̪omama (t̪o ʧənd̪rə)	the moon (a fond reference in nursery rhymes or children's poems) चन्दामामा, चाँद	चांदोमामा पाहून बाळ हसले. The child smiled looking at the moon in the sky. चन्दामामा को देख, वह बालक हसाँ।
82.	दडे (दडणे) d̪əɖe (d̪əɖɳe)	to hide छुपना	हत्तीच्या मागे हरिण दडले आहे. The deer is hidden behind the elephant. हाथी के पीछे हिरण छिपा है।
83.	ते घड्याळ ती घड्याळे t̪e gʰəɖjaɭ t̪i: gʰəɖjaɭe	watch, clock घडी	भिंतीवर एक घड्याळ आहे. There is a clock on the wall. दीवार पर एक घड़ी है।
84.	तो थवा ते थवे t̪o t̪ʰəʋa t̪e t̪ʰəʋe	flock झुंड	आकाशात पक्ष्यांचा थवा उडत आहे. A flock of birds is flying in the sky. आसमान में पंछियों का झुंड उड़ रहा है।
85.	ती हम्मा त्या हम्मा (ती गाय, त्या गाई) t̪i həmma t̪ja həmma (t̪i: gaj, t̪ja gai:)	cow - a typical word used in nursery rhymes in Marathi to refer to a cow) गाय	हम्मा दूध देते. The cow gives milk. गाय दूध देती है।

86.	गोड goɖ	sweet मीठा / मीठी / मीठे	साखर गोड असते. Sugar is sweet. शक्कर मीठी होती है।
87.	ते दूध ती दुधे t̪e d̪u:d̪ʰ / t̪i: d̪ud̪ʰe	milk दूध	गाय दूध देते. The cow gives milk. गाय दूध देती है।
88.	देते (देणे) d̪et̪e (d̪eɳe)	[75]	--
89.	ती चिऊ त्या चिऊ t̪i: ʧiu: t̪ja ʧiu:	sparrow (form used esp. in nursery rhymes or children“s poems) गौरैया	ती चिऊ बघ. Look at that sparrow! वह गौरैया देख।
90.	अंगणात (ते अंगण ती अंगणे) əŋgɳat̪ (t̪e əŋgəɳ t̪i: əŋgɳe)	in the courtyard आँगन में	मुले अंगणात खेळत आहेत. Children are playing in the courtyard. बच्चे आँगन में खेल रहे हैं।
91.	येते (येणे) jet̪e (jeɳe)	to come आना	शिक्षिका वर्गात येते. The (female) teacher comes to the class. शिक्षिका कक्षा में आती है।
92.	तो भटजी ते भटजी t̪o bʰəʈʤi: t̪e bʰəʈʤi:	Hindu priest पंडित	भटजी लग्न लावतो. The priest conducts the marriage. पंडित शादी करवाते हैं।
93.	तो ससा ते ससे t̪o səsa t̪e səse	hare, rabbit खरगोश	ससा पांढरा असतो. The hare is white. खरगोश सफेद रंग का होता है।
94.	ते पाणी t̪e paɳi:	water पानी	राम पाणी पितो. Ram drinks water. राम पानी पीता है।
95.	डुले (डुलणे) ɖule (ɖulɳe)	to sway डोलना	कमळ पाण्यावर डुलते. A lotus sways on the water. कमल पानी पर हिलता है।
96.	तुरुतुरु t̪urut̪uru	to run with short & quick steps. छोटे छोटे कदमों से जल्दी जल्दी चलना	कोंबडी तुरुतुरु चालते. A hen runs with short and quick steps. मुर्गी छोटे छोटे कदमों से जल्दी जल्दी चलती है।
97.	ती गाडी त्या गाड्या t̪i: gaɖi: t̪ja gaɖja	a train गाड़ी	ही गाडी दिल्लीला जाते. This train goes to New Delhi. यह गाड़ी दिल्ली जाती है।

98.	झुकझुक dʒʰukdʒʰuk	rhythmic sound of a running train in olden days (mostly used by children) रेलगाडी की छुकछुक	गाडी झुकझुक जाई. The train goes whistling. रेलगाड़ी छुकछुक चलती है।
99.	जाई (जाणे) d̲ʒai: (d̲ʒaɳe)	a poetic form of verb for ‘to go’ ‘जाना’ इस क्रिया का एक काव्य रूप	
100.	ते बाळ ती बाळे t̪e baɭ t̪i: baɭe	child बालक, बच्चा	हे बाळ बिंदूचे आहे. This is Bindoo’s child. यह बिंदू का बच्चा है।
101.	कसे / कसं kəse / kəsə	how कैसा / कैसे	हे पुस्तक कसे / कसं आहे ? How is this book? यह पुस्तक कैसी है ?
102.	ते गाणे ती गाणी t̪e gaɳe t̪i: gaɳi:	song गाना	हे गाणे छान आहे. This song is good. यह गाना अच्छा है।
103.	गाई (गाणे) gai: (gaɳe)	to sing गाना	बाळ माझे कसे गोड गाणे गाई. How sweetly my child sings ! मेरा बच्चा कितना अच्छा गाता है।
104.	करतोस / करतेस (करणे) kərt̪os / kərt̪es (kərɳe)	[33]	--
105.	शिकतोय / शिकतेय (शिकणे) ʃikt̪oj / ʃikt̪ej (ʃikɳe)	[53]	--
106.	प्रश्न लिहू या. prəʃnə lihu: ja.	-	Let’s form questions. प्रश्न लिखें।
107.	तो गुळाचा गणपती t̪o guɭat̪sa gəɳpət̪i:	literally: an idol of lord Ganesh made of jaggery. (fig.: a lethargic person doing nothing, a lazy fellow, good for nothing) आलसी गणेश	तो गुळाचा गणपती आहे. He is a lazy person. वह आलसी व्यक्ति / आदमी है।
108.	गप्पा मारतो (मारणे) त्या गप्पा gəppa mart̪o (marɳe) t̪ja gəppa	to chat गपशप करना	तो खूप गप्पा मारतो. He chats a lot. वह बहुत गपशप करता है।
109.	जेवतो (जेवणे) dʒeʋt̪o (dʒeʋɳe)	to have a meal खाना खाना, भोजन करना	मी सकाळी १० वाजता जेवतो / जेवते. I have my meal at 10 a.m. मैं सुबह १० बजे खाना खाता / खाती हूँ।

110.	माश्या मारतो / माश्या मारत बसतो (मारणे, मारत बसणे) ती माशी, त्या माश्या maʃa mart̪o / maʃa marət̪ bəst̪o (marɳe, marət̪ bəsɳe) t̪i: maʃi:, t̪ja maʃa	to sit idle, sit without any work मक्खी मारना	तो फक्त माश्या मारतो. / तो फक्त माश्या मारत बसतो. He simply sits idle. वह बस बैठा रहता है।
111.	झोपा काढतो (काढणे) ती झोप, त्या झोपा d̪ʒʰopa kaɖʰt̪o (kaɖʰɳe) t̪i: d̪ʒʰop, t̪ja d̪ʒʰopa	literally to sleep for hours together. fig.: to sit idle, to vile away time. नींद निकालना	केव्हाही झोपा काढतो. Don't you feel ashamed to sleep all the time? हमेशा सोते रहने में तुम्हे शर्म नही आती ?
112.	बघतो (बघणे) bəgʰt̪o (bəgʰɳe)	to see, to watch देखना	मी टी.व्ही. बघतो. I watch TV. मैं टी.वी. देखता हूँ।
113.	थोडक्यात t̪ʰoɖkjat̪	in short/ in brief संक्षेप में	थोडक्यात लिहा. Write briefly. संक्षेप में लिखें।
114.	तू t̪u:	you तू / तुम	तू हुशार आहेस. You are smart. तू होशियार है।
115.	काहीही kahi:hi:	anything कुछ भी	तो काहीही बोलतो. He just says anything. वह कुछ भी बोलता है।
116.	नाहीस (नाही) nahi:s (nahi:)	not नहीं	तू काहीही करत नाहीस. You don't do anything. तुम कुछ नहीं करते.
117.	खायला काळ नि भुईला भार kʰajla kaɭ ni bʰui:la bʰar	-	an idiomatic expression. literally: eating exuberantly & becoming just a burden on the earth. fig.: living idly all day long
118.	आपला / तुमचा / तुझा देश कोणता ? apla / t̪umt̪sa / t̪ud̪ʒʰa d̪eʃ koɳt̪a	-	Where are you from? आप कहाँ से हैं?
119.	तो देश ते देश t̪o d̪eʃ t̪e d̪eʃ	country देश	भारत माझा देश आहे. India is my country. भारत मेरा देश है।
120.	तो रंग ते रंग t̪o rəŋgə t̪e rəŋgə	colour रंग	तो पांढरा रंग आहे. That is white color. वह सफेद रंग है।
121.	लाल lal	red लाल	मला लाल रंग आवडतो. I like red color. मुझे लाल रंग पसंद है।

पाठ ९

122.	केशरी keʃri:	saffron केसरी	मला केशरी रंग आवडतो. I like saffron color. मुझे केसरी रंग पसंद है।
123.	निळा niḷa	blue नीला	-
124.	हिरवा hirʋa	green हरा	-
125.	पिवळा piʋḷa	yellow पीला	-
126.	जांभळा ʤambʰḷa	purple जामुनी	-
127.	गुलाबी gulabi:	pink गुलाबी	-
128.	पांढरा panḍʰra	white सफेद	-
129.	काळा kaḷa	black काला	-
130.	राखाडी rakʰaḍi:	grey राख रंग	-
131.	तपकिरी t̪əpkiri:	brown भूरा	-
132.	ती भाकर / भाकरी त्या भाकऱ्या t̪i: bʰakər (bʰakri:) t̪ja bʰakrja	thick, coarse flatbread भाकरी	मी साधी भाकर खातो. I eat simple 'bhakari'. मैं सादी भाकरी / रोटी खाता हूँ।
133.	तो लाडू ते लाडू t̪o laḍu: t̪e laḍu:	popular sweet balls लड्डू	तुम्ही खा सगळे लाडू. You eat all laddoos (sweets) आप खाएँ सारे लड्डू।
134.	ती पालेभाजी त्या पालेभाज्या t̪i: palebʰaʤi: t̪ja palebʰaʤja	leafy vegetable पत्ते वाली सब्जी	मी पालेभाजी खातो. I eat leafy vegetable. मैं पत्ते वाली सब्जी खाता हूँ।
135.	श्रीखंडपुरी ʃri:kʰənḍəpuri:	shrikhand (yoghurt dessert) with puri श्रीखण्ड पूरी	तुम्ही खा श्रीखंडपुरी. You eat shrikhand (yoghurt dessert) with puri. आप श्रीखण्ड पूरी खाइए।
136.	कुस्तीसाठी kust̪i:saṭʰi:	to wrestle कुश्ती के लिए	या आता कुस्तीसाठी. Now let's wrestle. अब आओ कुश्ती लड़ें।
137.	राहता (राहणे) raht̪a (rahɳe)	to live, reside रहना	आपण कुठे राहता ? Where do you live ? आप कहाँ रहते हैं ?

पाठ २ | CHAPTER 2

क्र./No.	शब्द/वाक्य / Word/Sentence	अर्थ / Meaning	उदाहरण / Example
138.	स्वत:ची मातृभाषा सांगणे आणि इतरांची विचारणे. suət̪əht̪ʃi: mat̪rbʰaʂa saŋgɳe aɳi it̪əranʈʃi: uitʃarɳe	to tell one's mother tongue and ask that of others. अपनी मातृभाषा बताना और दूसरे की पूछना	
139.	स्वत:चे राष्ट्रीयत्व सांगणे आणि इतरांचे विचारणे. suət̪əht̪se raʂʈri:jət̪uə saŋgɳe aɳi it̪əranʈse uitʃarɳe	to tell one's nationality and ask that of others. अपना राष्ट्रीयत्व बताना और दूसरे का पूछना	
140.	स्वत:ची खुशाली सांगणे आणि इतरांची विचारणे. suət̪əht̪ʃi: kʰuʃali: saŋgɳe aɳi it̪əranʈʃi: uitʃarɳe	to tell about one's well-being and ask that of others. अपना कुशल-क्षेम बताना और दूसरे का पूछना।	
141.	घरी काय काय करता, हे विचारणे आणि सांगणे. gʰəri: kaj kaj kərt̪a, he uitʃarɳe aɳi saŋgɳe	to tell and ask, what one does at home. घर पर क्या क्या करते हैं, यह बताना और पूछना।	
142.	तो महिना ते महिने t̪o məhina t̪e məhine	Month / months महीना / महीने	
143.	मराठी वाक्ये वाचणे. maraʈʰi: uakje uat̪sɳe	To read Marathi sentences. मराठी वाक्य पढ़ना।	
144.	प्रश्नशब्द - कोण/कोणती, कसा, कशी, कसे prəʃnəʃəbd̪ə - kont̪i:, koɳ, kəse, kəʃa, kəsa, kəʃi:	Interrogatives: who / which / how प्रश्नसूचक शब्द : कौन/कौनसी, कैसा, कैसी, कैसे	
145.	आपली / तुमची / तुझी मातृभाषा कोणती apli: / t̪umt̪ʃi: / t̪udʒʰi: mat̪rbʰaʂa kont̪i	What is your mother tongue? आपकी / तुम्हारी / तेरी मातृभाषा क्या है ?	
146.	माझी madʒʰi:	my मेरी	माझी मातृभाषा हिंदी आहे. Hindi is my mother tongue. हिन्दी मेरी मातृभाषा है।
147.	ती मातृभाषा त्या मातृभाषा t̪i: mat̪rbʰaʂa t̪ja mat̪rbʰaʂa	mother tongue मातृभाषा	माझी मातृभाषा मराठी आहे. Marathi is my mother tongue. मेरी मातृभाषा मराठी है।
148.	आपण कोण apən koɳ	-	Who are you ? आप कौन ? / आपकी तारीफ ?
189.	भारतीय bʰarət̪i:jə	Indian भारतीय	मी भारतीय आहे. I am an Indian. मैं भारतीय हूँ।

पाठ २

150.	इंग्रज ingrədʒ	British अंग्रेज	मी इंग्रज आहे. I am British. मैं अंग्रेज हूँ।
151.	ते जोडाक्षर ती जोडाक्षरे t̪e dʒodaksər t̪i: dʒodaksəre	conjunct letter संयुक्ताक्षर	'हे' जोडाक्षर आहे. 'This' is a conjunct letter. 'यह' एक संयुक्ताक्षर है।
152.	ते अक्षर ती अक्षरे t̪e aksər t̪i: aksəre	letter / alphabet अक्षर	'हे' एक अक्षर आहे. 'This' is a letter. 'यह' एक अक्षर है।
153.	ती खुशाली t̪i: kʰuʃali:	well-being हाल चाल	तुझी खुशाली कळव. Let me know how you are. मुझे अपना हाल-चाल बताओ।
154.	विचारू या (विचारणे) ʋitʃaru: ja (ʋitʃarne)	-	Let us ask. चलो, पूछते हैं।
155.	तो / ते (आदरार्थी) काका ते काका t̪o / t̪e kaka t̪e kaka	paternal uncle चाचा	माझे काका मुंबईत राहतात. My uncle lives in Mumbai. मेरे चाचा मुंबई में रहते हैं।
156.	कसे आहात तुम्ही kəse ahat̪ t̪umʰi:	-	How are you? आप कैसे हैं?
157.	मजेत mədʒet̪	fine मजे में	मी मजेत आहे. I am fine. मैं मजे में हूँ।
158.	मस्त məst̪ə	very fine बढ़िया	मी मस्त आहे. I am doing very fine. बढ़िया! मेरा बहुत अच्छा चल रहा है।
159.	आपण / तुम्ही कसे / कशा आहात apəɳ / t̪umʰi: kəse / kəʃa ahat̪	-	How are you (formal)? आप कैसे / कैसी हैं ?
160.	बरा/ बरी bəra/ bəri:	okay ठीक	मी बरा (m) / बरी (f) आहे. I am okay. मैं ठीक हूँ।
161.	ठणठणीत ʈʰəɳʈʰəɳi:t̪	hale and hearty चंगा/ दुरुस्त	मी ठणठणीत आहे. I am hale and hearty. मैं चंगा हूँ।
162.	ठीक ʈʰi:k	fine ठीक	मी ठीक आहे. I am fine. मैं ठीक हूँ।
163.	उत्तम ut̪t̪əm	excellent बढ़िया	मी उत्तम आहे. I am doing great. मैं अच्छा हूँ।
164.	तू कसा/ कशी आहेस t̪u: kəsa/ kəʃi: ahes	-	How are you (informal)? तू कैसा / कैसी है?
165.	तुम्ही काय करता t̪umʰi: kaj kərt̪a	-	What are you (by profession) / What do you do ? आप क्या करते हैं?

166.	तुम्ही दिवसभरात (दिवसभर) घरी काय काय करता t̪umʰi: d̪iʋəsbʰərat̪ (d̪iʋəsbʰər) gʰəri: kaj kərt̪a	throughout the day दिनभर	तुम्ही दिवसभरात काय काय करता? What do you do throughout the day? आप दिनभर क्या क्या करते हैं?
167.	घरी gʰəri:	at home घर पर	मी घरी पेपर वाचतो. I read newspaper at home. मैं घर पर अखबार पढ़ता हूँ।
168.	आराम करते (करणे) तो आराम aram kərt̪e (kərɳe) t̪o aram	to take rest आराम करना	आराम कर. Take rest. आराम कर।
169.	करते (करणे) kərt̪e (kərɳe)	to do करना	काम कर. Do some work ! काम कर!
170.	अभ्यास करते (करणे) तो अभ्यास əbʰjas kərt̪e (kərɳe) t̪o əbʰjas	to study पढ़ाई करना	तो अभ्यास करतो. He studies. वह पढ़ाई करता है।
171.	साफसफाई करते (करणे) ती साफसफाई safsəfai: kərt̪e (kərɳe) t̪i: safsəfai:	to clean साफसफाई करना	चला, साफसफाई करू. Let's start cleaning. चलो, साफसफाई करते हैं।
172.	खेळ खेळतो (खेळणे) तो खेळ ते खेळ kʰeɭ kʰeɭt̪o (kʰeɭɳe) t̪o kʰeɭ t̪e kʰeɭ	to play a game खेल खेलना	मी घरी खेळ खेळतो. I play games at home. मैं घर पर खेल खेलता हूँ।
173.	स्वयंपाक करतो (करणे) तो स्वयंपाक sʋəjəmpak kərt̪o (kərɳe) t̪o sʋəjəmpak	to cook खाना बनाना	ती स्वयंपाक करते. She cooks. वह खाना बनाती है।
174.	पुस्तक pust̪ək	[24]	
175.	वाचते (वाचणे) ʋat̪s̪t̪e (ʋat̪s̪ɳe)	to read पढ़ना	मी पुस्तक वाचते. I read a book. मैं किताब पढ़ती हूँ।
176.	बुद्धिबळ खेळतो (खेळणे) ते बुद्धिबळ bud̪d̪ʰibəɭ kʰeɭt̪o (kʰeɭɳe) t̪e bud̪d̪ʰibəɭ	to play chess शतरंज खेलना	तो बुद्धिबळ खेळतो. He plays chess. वह शतरंज खेलता है।

177.	बघतो (बघणे) bəgʰt̪o (bəgʰɳe)	[112]	
178.	हा महिना कोणता आहे ? ha məhina koɳt̪a ahe?	-	Which month is this? यह महीना कौनसा है?
179.	पुढचा puɖʰt̪sa	next अगला	पुढचा महिना कोणता ? Which is the next month? अगला महीना कौनसा है ?
180.	ती शिवी त्या शिव्या t̪i: ʃiʋi: t̪ja ʃiʋja	abusive word गाली	शिवी देऊ नये. One should not abuse. गाली नहीं देनी चाहिए।
181.	आता शिव्यासुद्धा at̪a ʃiʋjasud̪d̪ʰa	-	Now abuses too ! अब गालियाँ भी !
182.	ते गाढव ती गाढवे t̪e gaɖʰəʋ t̪i: gaɖʰʋe	ass, donkey (used here as an abuse for stupidity) गधा!	तो गाढव विचार करत नाही ! That donkey doesn't think ! वह गधा सोचता नहीं है।
183.	तो बैल ते बैल t̪o bəi̯l t̪e bəi̯l	bull (used here as an abuse for stupidity) साँड!	तो बैल आहे ! He is a mutt! वह निरा बैल है !
184.	घोड्या तो घोडा ते घोडे gʰoɖja t̪o gʰoɖa t̪e gʰoɖe	oh, you horse! (used here as an abuse for stupidity) घोडा / साँड कहीं का!	घोड्या, काहीतरी काम कर ! You ass, do something ! साँड कहीं का, कुछ तो काम कर !
185.	कुत्र्या तो कुत्रा ते कुत्रे kut̪rja t̪o kut̪ra t̪e kut̪re	dog (used here as an abuse) / oh, you son of a bitch ! कुत्ते !	कुत्र्या, जरा नीट वाग ! You son of a bitch, behave yourself! अरे कुत्ते, तमीज़ से पेश आ !
186.	तो मूर्ख ते मूर्ख t̪o mu:rkʰə t̪e mu:rkʰə	fool, stupid मूर्ख	त्याला सगळे मूर्ख म्हणतात. All call him a fool. उसे सभी मूर्ख कहते हैं।
187.	तो बेअक्कल ते बेअक्कल t̪o beəkkəl t̪e beəkkəl	senseless, fool बुद्धू, बेअक्कल, मूर्ख	एवढं कळत नाही तुला ? बेअक्कल. Don't you understand that much, you fool ? मूर्ख / बेअक्कल, तुझे इतना भी नहीं समझ में आता ?
188.	तो मठ्ठ ते मठ्ठ t̪o məʈʰʈʰə t̪e məʈʰʈʰə	stupid बुद्धू	त्या वर्गात तीन मठ्ठ मुले आहेत. There are three stupid students in that class. उस कक्षा में तीन बुद्धू छात्र हैं।

189.	तो अकलेचा कांदा ते अकलेचे कांदे t̪o əklet̪sa kand̪a t̪e əklet̪se kand̪e	mutton headed बेवकूफ	तो तर अकलेचा कांदाच आहे. He is a muttonhead. वह बेवकूफ है।
190.	बुद्दू bud̪d̪u:	-	Foolish ! / Stupid ! बुद्धू !
191.	चक्रम ʧəkrəm	-	Weirdo ! घनचक्कर !
192.	नालायक nalajək	incompetent, worthless नालायक / निकम्मा	गोविंद नालायक आहे. Govind is good for nothing. गोविंद नालायक है।
193.	निर्लज्ज nirlədʒdʒə	shameless निर्लज्ज / बेशरम	निर्लज्ज माणूस नेहमी सुखी असतो. A shameless person is always happy. निर्लज्ज आदमी सदा सुखी रहता है।
194.	बेशरम beʃərəm	shameless निर्लज्ज / बेशरम	तू बेशरम आहेस. You are a shameless person. तुम बेशरम हो।
195.	साल्या salja	literally: wife's brother (used here as an abuse) साले	साल्या, मला शहाणपणा शिकवू नको. You creep, don't teach me wisdom! साले, मुझे अक्ल मत सिखा।
196.	हरामखोर həramkʰor	cheat / scoundrel हरामखोर	हरामखोर, मला शिव्या देतोस ? You cheat, are you abusing me ? धूर्त / हरामखोर, मुझे गाली देता है ?
197.	पंढरपूरच्या वेशीवरती pənɖʰərpu:rʧja ʋeʃi:ʋərt̪i:	on the outskirts of Pandharpur पंढरपुर के उपकण्ठ पर	
198.	आहे एक छोटी शाळा ahe ek ʧʰoʈi: ʃaɭa	-	There is a school. वहाँ एक विद्यालय है।
199.	सगळी मुलं लख्ख गोरी səgɭi: mulə ləkʰkʰə gori:	-	All children are fair skinned. सारे बच्चे एकदम गोरे हैं।
200.	एक मुलगा कुट्ट काळा ek mulga kuʈʈə kaɭa	-	One boy is absolutely dark. एक लड़का काला कलूटा है।
201.	खूप करतो दंगामस्ती kʰu:p kərt̪o d̪əŋgaməst̪i:	-	He does a lot of mischief. वह खूब दंगा मस्ती करता है।
202.	खोड्या करण्यात आहे अट्टल kʰoɖja kərɳjat̪ ahe əʈʈəl	-	He is number one in playing pranks. मस्ती करने में वह अव्वल है।
203.	मास्तर म्हणतात mast̪ər mʰəɳt̪at̪	-	the teacher says मास्टरजी कहते हैं
204.	"करणार काय" kərɳar kaj	-	What to do ? क्या करें ?
205.	न जाणो nə d̪ʒaɳo	-	Who knows ? कौन जाने ?
206.	असेल विठ्ठल əsel ʋiʈʰʈʰəl	-	He could be Lord Vitthal. वह भगवान विठ्ठल हो सकते हैं।

पाठ ३ | CHAPTER 3

क्र./No.	शब्द/वाक्य / Word/Sentence	अर्थ / Meaning	उदाहरण / Example
207.	तो परिचय ते परिचय	introduction, acquaintance परिचय, जान पहचान	
208.	संपर्क साधणे.	to contact someone संपर्क साधना।	
209.	किती वाजले हे विचारणे आणि वेळ सांगणे.	to ask for the time and to tell it वक्त पूछना और बताना।	
210.	देशाचे नाव	name of the country देश का नाम	
211.	प्रश्नशब्द: कुठले, कुठल्या/किती	Interrogatives: from where / how many प्रश्नसूचक शब्द: कहाँ से / कितने	
212.	तो वर्ग ते वर्ग	classroom, class कक्षा	तुमचा वर्ग कुठे आहे ? Where is your classroom? आपकी कक्षा कहाँ है ?
213.	मराठी वर्गात	-	in the Marathi class मराठी कक्षा में
214.	तुम्ही कुठल्या ?	-	Where are you from? आप कहाँ से हैं ?
215.	आणि	[31]	-
216.	ठीक	alright ठीक	मी ठीक आहे. I am alright. मैं ठीक हूँ।
217.	टाटा	[19]	-
218.	सुप्रभात	good morning शुभ प्रभात	सुप्रभात, गुरुजी. Good Morning, teacher! सुप्रभात गुरुजी।
219.	ती वेळ त्या वेळा	time समय	आता वेळ आहे बातम्यांची. It is time for the news. अब समय है समाचार का।
220.	माफ कर (करणे)	to forgive माफ करना	मला माफ करा. Forgive me! मुझे माफ कीजिए।
221.	ती चूक त्या चुका	mistake गलती	माझी चूक झाली. It was my mistake. मुझसे गलती हूई।
222.	ती बातमी त्या बातम्या	news समाचार	आता बातम्या ऐका. Now listen to the news. अब समाचार सुनिए।
223.	ते सर्वनाम ती सर्वनामे	pronoun सर्वनाम	‘मी’ हे सर्वनाम आहे. ‘I’ is a pronoun. ‘मैं’ एक सर्वनाम है।

224.	तू	[114]	-
225.	तो	he वह	तो घरी आहे. He is at home. वह घर पर है।
226.	ती	she वह	ती मुलगी आहे. She is a girl. वह लड़की है।
227.	ते	it वह	ते पुस्तक आहे. It is a book. वह पुस्तक है।
228.	आम्ही	we हम	आम्ही जातो. We go. हम जाते हैं।
229.	आपण	you (formal) आप	आपण कुठे राहता ? Where do you stay? आप कहाँ रहते हैं ?
230.	ते, त्या, ती	they वे	ते / त्या / ती सर्व दिल्लीत राहतात. They live in Delhi. वे दिल्ली में रहते हैं।
231.	राहतो / राहते (राहणे)	to live, to reside रहना	मी मुंबईत राहतो / राहते. I live in Mumbai. मैं मुंबई में रहता / रहती हूँ।
232.	आई-बाबांबरोबर (आई-बाबा)	parents माता-पिता	ती आई-बाबांबरोबर राहते. She lives with her parents. वह अपने माता-पिता के साथ रहती है।
233.	सध्या	now a days आजकल	मी सध्या मराठी शिकतो. I learn Marathi nowadays. आजकल मैं मराठी सीखता हूँ।
234.	साहेब	Sahib/ Sir साहब / साहिब	माफ करा साहेब ! Forgive me, Sir ! माफ कीजिए साहब !
235.	तो व्यापार ते व्यापार	trade व्यापार	तो व्यापार करतो. He engages in trade. वह व्यापार करता है।
236.	जोड्या लावू या.	-	Let’s match the columns. जोड़ियाँ लगाएँ।
237.	नमस्कार मंडळी	-	Hello, friends ! नमस्कार, दोस्तों !
238.	तो दिवस ते दिवस	day दिन	आठवड्यात सात दिवस असतात. There are seven days in a week. सप्ताह में सात दिन होते हैं।
239.	आपला	your आपका	मी आपला टूर गाईड. I am your tour guide. मैं आपका टूर गाईड हूँ।

240.	किंवा	or या	किंवा, आता आपण एक खेळ खेळू या. Or, let's play a game now. या फिर हम अब एक खेल खेलते हैं।
241.	तो चेंडू ते चेंडू	ball गेंद	तो चेंडू कुठे आहे ? Where is that ball? वह गेंद कहाँ है ?
242.	टाकतो (टाकणे)	to throw फेंकना	मी आता हा चेंडू टाकतो. Now, I throw this ball. मैं अब यह गेंद फेंकता हूँ।
243.	झेला (झेलणे)	to catch/ hold पकड़ना	हा चेंडू झेला. Catch the ball. यह गेंद पकडो।
244.	स्वत:बद्दल	about oneself अपने / खुद के बारे में।	स्वत:बद्दल सांगा. Tell about yourself अपने बारे में बताएँ।
245.	सांगा (सांगणे)	to tell कहना	
246.	पकड (पकडणे)	to catch पकड़ना	चेंडू पकडा. Please catch the ball ! बॉल पकड़ो !
247.	प्राध्यापिका	[56]	
248.	ते मूल ती मुले/ मुलं	children बच्चे	मला दोन मुले आहेत. I have two children. मेरे दो बच्चे हैं।
249.	घ्या (घेणे)	to take लेना	हा घ्या बॉल. Here, take the ball. लो, बॉल ले लो।
250.	ती बायको त्या बायका	wife पत्नी	मधुरा अनिकेतची बायको आहे. Madhura is Aniket's wife. मधुरा अनिकेत की पत्नी है।
251.	मीपण	me too मैं भी	मीपण प्राध्यापक आहे. I, too, am a professor. मैं भी प्राध्यापक हूँ।
252.	ती/ त्या काकी त्या काकी	aunt (wife of paternal uncle) चाची	ती माझी काकी आहे. She is my aunt. वह मेरी चाची है।
253.	उतरणार (उतरणे)	to come / get down, get off उतरना	तुम्ही कुठे उतरणार ? Where will you alight ? आप कहाँ उतरेंगे ?
254.	ती आजी त्या आज्या	grandmother दादी, नानी	माझी आजी मुंबईत राहते. My grandmother lives in Mumbai. मेरी दादी / नानी मुंबई में रहती है।
255.	नेसलेल्या	worn पहनी हुई	साडी नेसलेल्या मुली छान दिसतात. Girls wearing sarees look good. साड़ी पहनी हुई लड़कियाँ अच्छी दिखती हैं।

256.	ठाण्याला	at Thane (railway station of a district at the outskirts of Mumbai) ठाणे में	मी ठाण्याला उतरणार आहे. I will get off at Thane. मैं ठाणे में उतरनेवाली हूँ।
257.	उतरल्यावर	on getting off उतरने पर	तुम्ही उतरल्यावर मी तुमच्या जागेवर बसेन. I will sit in your place after you get off. आपके उतरने पर मैं आपकी जगह पर बैठूँगी।
258.	हसता का (हसणे)	to laugh हसना	हसता का ? Why do you laugh ? आप हसते क्यों हैं ?
259.	माहीत (असणे)	to know जानना	तुम्हाला कसं माहीत ? How do you know ? आपको कैसे मालूम ?
260.	चेहऱ्यावर	on one's face चेहरे पर	तुझ्या चेहऱ्यावर लिहिलं आहे ते. It's written on your face. यह तुम्हारे चेहरे पर लिखा है।
261.	कोंबडी पकडतो (पकडणे) ती कोंबडी त्या कोंबड्या	Lit.: to catch a hen. Fig.: (1) to fool around. (2) to make futile, funny efforts to catch something मुर्गी पकडने जैसे हास्यास्पद हावभाव	काय, कोंबडी पकडतोयस का ? Are you just fooling around? मुर्गी पकड रहे हो क्या ?
262.	समजतो (समजणे)	to understand / think of oneself समझना	तू स्वत:ला महात्मा गांधी समजतोस का ? Do you think you are Mahatma Gandhi? तुम अपने आप को महात्मा गांधी समझते हो क्या ?
263.	थांब, दाखवतोच तुला	-	Wait, I'll show you your place. रुक, मैं तुझे दिखाता हूँ।
264.	अरे, काय मस्ती करताय	-	What a hullaballo are you up to? अरे, क्या मस्ती कर रहे हो ?
265.	गप ए	-	Shut up! चुप कर !
266.	विद्यार्थी	[35]	
267.	ती भाषा त्या भाषा	language भाषा	मराठी माझी आवडती भाषा आहे. Marathi is my favourite language. मराठी मेरी प्रिय भाषा है।
268.	मूल	[248]	
269.	तो वकील ते वकील	advocate वकील	He is an advocate. वह वकील है।
270.	तो व्यवसाय ते व्यवसाय	business व्यवसाय	तो व्यवसाय करतो. He is into business. वह व्यवसाय करता है।

पाठ ३

271.	तो पुस्तकविक्रेता ते पुस्तकविक्रेते	bookseller पुस्तकविक्रेता	तो पुस्तकविक्रेता आहे. He is a bookseller. वह पुस्तकविक्रेता है।
272.	ठणठणीत	[161]	मी ठणठणीत आहे. I am hale and hearty. मैं चुस्त-दुरुस्त हूँ।
273.	छान	nice / fine अच्छा	कसा आहेस ? छान आहेस ना ? How do you do ? All well ? कैसे हो ? ठीक हो ना ?
274.	ती खुर्ची त्या खुर्च्या	chair कुर्सी	ही खुर्ची लहान आहे. This chair is small. यह कुर्सी छोटी है।
275.	ते सफरचंद ती सफरचंदे	apple सेब	हे सफरचंद गोड आहे. This apple is sweet. यह सेब मीठा है।
276.	ती गाडी त्या गाड्या	car गाडी	माझ्याकडे गाडी आहे. I have / own a car. मेरे पास गाड़ी है।
277.	तो अंक ते अंक	number अंक	घड्याळात १२ अंक असतात. There are twelve numbers in a clock. घड़ी में बारा अंक होते हैं।
278.	ती बेरीज त्या बेरजा	to add अंकों का जोड़ करना	बेरीज करू या. Let's add. अंकों का जोड़ करें।
279.	अधिक	plus (here), more जोड़, ज़्यादा	चार अधिक सहा बरोबर दहा. Four plus six is ten. चार और छह दस।
280.	वजा	minus कम करना	दहा वजा चार किती ? How much is ten minus four? दस में से चार गए तो कितने बचे ?
281.	किती वाजले	-	What's the time? कितने बजे हैं ?
282.	ती दुपार त्या दुपारी	afternoon दोपहर	दुपारचा एक वाजला आहे. It is 1 p.m. / one in the afternoon. दोपहर का एक बजा है।
283.	तो तास ते तास	hour घंटा	खाण्यात एक तास गेला. One hour is gone in eating. खाने में एक घंटा गया।
284.	शोधण्यात	in search of ढूँढने में	पिन शोधण्यात एक तास गेला. One hour was spent in searching for a pin. पिन ढूँढने में एक घंटा गया।
285.	मार दिला (देणे) तो मार	to beat up पीटना	आईने मुलीला मार दिला. The mother beat up her daughter. माँ ने अपनी बच्ची को पीटा।

286.	ती संध्याकाळ त्या संध्याकाळी	evening शाम	संध्याकाळचे पाच वाजले आहेत. It is 5 p.m. / five in the evening. शाम के पाँच बजे हैं।
287.	तो चहा	tea चाय	आई चहा बनवते. Mom makes tea. माँ चाय बनाती है।
288.	तो भात	cooked rice पका हुआ चावल	आई भात शिजवते. Mom cooks the rice. माँ चावल पकाती है।
289.	तो माठ ते माठ	pitcher मटका	ताईने माठ फोडला. The elder sister broke the pitcher. दीदी ने मटका फोड़ दिया।
290.	तो तुकडा ते तुकडे	piece टुकड़ा	तुकडे उचलण्यात एक तास गेला. An hour was spent in picking up the pieces. टुकड़े उठाने में एक घंटा गया।
291.	ती रात्र त्या रात्री	night रात	रात्रीचे नऊ वाजले आहेत. It is nine p.m. रात के नौ बजे हैं।
292.	ती माऊ त्या माऊ	she cat (a word used for cat in nursery rhymes) बिल्ली	घरात माऊ शिरली. The pussy cat entered the house. बिल्ली घर में घुस आई।
293.	हाकलण्यात (हाकलणे)	driving away भगाने में	माऊ हाकलण्यात एक तास गेला. One hour was spent on driving away the cat. बिल्ली को भगाने में एक घंटा गया।
294.	ती गंमत त्या गमती	fun मजे की बात	चला, जरा गंमत करू या. Come, let's have some fun. आओ, थोड़ी मौज मस्ती करते हैं।
295.	तो बकरा ते बकरे	billy goat बकरा	वर्गात बकरा शिरला. The goat entered the class. बकरा कक्षा में घुस आया।
296.	तो पारा	temper, mercury पारा	आईचा पारा चढला. Mom's temper shot up. / Mom became angry. माँ का पारा चढ़ गया।
297.	शांत करण्यात (करणे)	to pacify शांत करना	तिला शांत करण्यात एक तास गेला. An hour was spent in pacifying her. उसको शांत करने में एक घंटा गया।
298.	माहीत नाही	do not know / no idea पता नहीं	मला काही माहीत नाही. I don't know anything. मुझे कुछ पता नहीं।
299.	तो आकडा ते आकडे	number, digits अंक	मोबाइल नंबरमध्ये दहा आकडे असतात. A mobile number has 10 digits. मोबईल नंबर में दस अंक होते हैं।
300.	धन्य (असणे)	to be great (here sarcastically) धन्य	धन्य आहात तुम्ही! You are great ! आप धन्य हैं!

पाठ ३

301.	तो घोळ ते घोळ	confusion गड़बड़ी	तोच नेहमी घोळ घालत असतो. He is the one who always creates confusion. वही हमेशा गड़बड़ी पैदा करता है।
302.	तो मुखवटा ते मुखवटे	mask मुखौटा	तो बघ, वाघाचा मुखवटा लावलेला लहान मुलगा. See, the young boy, with the mask of a tiger. देखो, बाघ का मुखौटा लगाया हुआ लड़का।
303.	ती डरकाळी त्या डरकाळ्या	roar दहाड़	सिंह डरकाळी फोडतो. A lion roars. सिंह दहाड़ता है।
304.	आश्चर्याने ते आश्चर्य ती आश्चर्ये	surprised अचरज से	त्याने माझ्याकडे आश्चर्याने पाहिले. He looked at me surprised. उसने मुझे अचरज से देखा।
305.	मग	then फिर	मग मी कोण ? Then who am I ? फिर मैं कौन हूँ ?
306.	कोण पाहिजे	-	Who do you want ? कौन चाहिए ?
307.	तो त्रास ते त्रास	irritation / pain परेशानी	काय त्रास आहे ! What a pain ! क्या परेशानी है !
308.	ते आडनाव ती आडनावे	surname उपनाम	माझे आडनाव कदम आहे. My surname is Kadam. मेरा उपनाम कदम है।
309.	भेटत (राहणे)	to keep meeting मिलते रहना	भेटत राहू या. Let's keep meeting. मिलते रहें।
310.	ते ठिकाण ती ठिकाणे / ठिकाणं	place जगह	माथेरान हे सुंदर ठिकाण आहे. Matheran is a beautiful place. माथेरान एक सुंदर जगह है।
311.	जिंकेल (जिंकणे)	to win जीतना	कुठली टीम जिंकेल ? Which team will win? कौनसी टीम जितेगी ?
312.	एकदमच चालू आहेत	taking place / happening at the same time / simultaneously साथ साथ चलना / चालू होना	क्रिकेट मॅचेस आणि वर्ल्ड कप फुटबॉल एकदमच चालू आहेत. Cricket matches and world cup football are happening simultaneously. क्रिकेट मॅच और फुटबॉल वर्ल्ड कप एक साथ चालू हैं।
313.	म्हणी / वाक्प्रचार / विशेष प्रयोग ती म्हण, त्या म्हणी. तो वाक्प्रचार, ते वाक्प्रचार. तो प्रयोग, ते प्रयोग.	proverbs / idioms / phrases मुहावरे / कहावतें / विशेष प्रयोग	म्हणी लिहा. Write the proverbs. कहावतें लिखें।

314.	एका दगडात दोन पक्षी	two targets in one shot/ getting double benefit एक तीर से दो निशाने / एक पंथ दो काज़	अनिताने मराठी अभ्याक्रमासाठी प्रवेश घेतला. असं करून ती चांगलं मराठी तर शिकलीच, त्याचबरोबर तिला सरकारी नोकरीही मिळाली. एका दगडात दोन पक्षी. Anita took admission for a Marathi course. By doing so she not only learnt good Marathi, but also got a government job. Two targets in one shot. अनिता ने मराठी कोर्स मे प्रवेश लिया। ऐसा करने से उसने न केवल अच्छी मराठी सीखी, परन्तु इससे उसे सरकारी नौकरी भी मिल गई। एक तीर से दो निशाने।
315.	एका हाताने टाळी वाजत नाही	one can't clap with one hand. एक हाथ से ताली नहीं बजती.	दोघांच्या भांडणात कधीच एका हाताने टाळी वाजत नाही. In a fight, one can't blame only one side as you can't clap with a single hand. दो जनों के झगड़े में कभी एक हाथ से ताली नहीं बजती।
316.	एकापेक्षा एक	one better than the other एक से बढ़कर एक	वर्गात एकापेक्षा एक हुशार विद्यार्थी आहेत. There are intelligent students in the class, one brighter than the other. कक्षा में एक से बढ़कर एक बुद्धिमान विद्यार्थी हैं।
317.	एकापरिस दोन भले	the more the better एक से भले दो	या कामासाठी एकापरिस दोन भले. The more the hands working on this task, the better. इस काम के लिए एक से दो भले।
318.	दोनाचे चार हात करणे	to get married हाथ पीले करना	त्याने फारच लवकर दोनाचे चार हात केले. He got married too soon. उसने बड़ी जल्दी हाथ पीले कर लिए।
319.	नाकी नऊ येणे	to drop dead नानी याद आना	त्याला शांत करताना माझ्या नाकी नऊ येतात. I drop dead pacifying him. उसे शांत करते समय मुझे मेरी नानी याद आती है।
320.	तो वर्गमित्र ते वर्गमित्र	classmates सहपाठी	आपल्या वर्गमित्रांची नावे सांगू या. Let's name our classmates. अपने सहपाठियों के नाम बताएँ।
321.	ती मुलाखत त्या मुलाखती	an interview साक्षात्कार	आज माझी मुलाखत आहे. Today I have an interview. आज मेरा साक्षात्कार है।
322.	मोजणे	to count गिनना	शिरीष १ ते १० अंक मोजतो. Shirish counts numbers from 1 to 10. शिरीष १ से १० अंक गिनता है।

323.	तो गट ते गट	group गट	शिक्षिकेने वर्गात दोन गट केले. The teacher made two groups in the class. शिक्षिका ने कक्षा में दो दल बनाए।
324.	बेरीज	[278]	--
325.	ती वजाबाकी त्या वजाबाक्या	subtraction घटाना	मुलांनो, आता बजाबाकी करा. Students, please subtract now! बच्चों, अब अंक घटाओ।

पाठ ४ | CHAPTER 4

क्र./No.	शब्द/वाक्य / Word/Sentence	अर्थ / Meaning	उदाहरण / Example
326.	देश आणि छंद	country and hobby देश और शौक	
327.	भारताचा नकाशा पाहणे आणि महत्त्वाची ठिकाणे ओळखणे.	to read the map of India and identify important places. भारत का नक्शा देखना और महत्त्वपूर्ण स्थान पहचानना।	
328.	स्वत:बद्दल सांगणे आणि इतरांबद्दल विचारणे	to tell about oneself and ask about others. खुद के बारें में बताना और दूसरों के बारे में पूछना।	
329.	स्वत:चा छंद सांगणे आणि इतरांचा विचारणे	to tell one's hobbies and ask for those of others. खुद के शौक बताना और दूसरों के पूछना।	
330.	प्रश्नशब्द: कोणता/कुठला	Interrogatives: which / from where प्रश्नसूचक शब्द : कौनसा/कहाँ का	
331.	तो नकाशा ते नकाशे	map नक्शा	तो भारताचा नकाशा आहे. That is a map of India. वह भारत का नक्शा है।
332.	भारत	India भारत	भारत माझा देश आहे. India is my country. भारत मेरा देश है।
333.	ती राजधानी त्या राजधान्या	capital राजधानी	टोक्यो जपानची राजधानी आहे. Tokyo is the capital of Japan. टोक्यो जपान की राजधानी है।
334.	ते राज्य ती राज्ये	state राज्य	गुजरात हे एक राज्य आहे. Gujarat is a state. गुजरात एक राज्य है।
335.	शेजारील / शेजारचा	neighbouring पड़ोसी	पाकिस्तान हा भारताच्या शेजारील देश आहे. Pakistan is India's neighbouring country. पाकिस्तान भारत का पड़ोसी देश है।

336.	ती दिशा त्या दिशा	direction दिशा	ती उत्तर दिशा आहे. That is north. वह उत्तर दिशा है।
337.	उत्तर	north उत्तर	चीन भारताच्या उत्तर दिशेला आहे. China lies to the north of India. चीन भारत की उत्तर दिशा में है।
338.	दक्षिण	south दक्षिण	श्रीलंका भारताच्या दक्षिण दिशेला आहे. Srilanka lies to the south of India. श्रीलंका भारत की दक्षिण दिशा में है।
339.	पश्चिम	west पश्चिम	गुजरात भारताच्या पश्चिम दिशेला आहे. Gujarat lies to the west of India. गुजरात भारत की पश्चिम दिशा में है।
340.	पूर्व	east पूर्व, पूरब	सूर्य पूर्व दिशेला उगवतो. The sun rises in the east. सूरज पूर्व में उगता है।
341.	एका छोट्या खोलीत	in a small room एक छोटे कमरे में	मी एका छोट्या खोलीत राहते. I live in a small room. मैं एक छोटे कमरे में रहती हूँ।
342.	विद्यापीठात ते विद्यापीठ ती विद्यापीठे	at the University विश्वविद्यालय में	मी विद्यापीठात पीएच.डी. करत आहे. I am doing my Ph.D. at the University. मैं विश्वविद्यालय में पीएच.डी. कर रही हूँ।
343.	बरं	okay अच्छा	बरं, मग? Okay, so what? अच्छा, तो?
344.	थोडं थोडं	little थोड़ा थोड़ा	मला थोडं थोडं समजतं. I can understand just a little bit. मुझे थोड़ा थोड़ा समझ में आता है।
345.	ते आईवडील	parents माता पिता	माझे आईवडील लुधियानात राहतात. My parents live in Ludhiana. मेरे माता पिता लुधियाना में रहते हैं।
346.	म्हातारे	old बूढ़े	ते म्हातारे आहेत. They are old. वे बूढ़े हैं।
347.	माझ्याकडे	with me मेरे साथ	ते माझ्याकडे राहणार आहेत. They will stay with me. वे मेरे साथ रहेंगे।
348.	मग	then, so what	मग काय? So what? तो क्या?
349.	पण	but लेकिन, परन्तु	पण माझी खोली छोटी आहे. But my room is small. पर मेरा कमरा छोटा है।
350.	त्यांच्यासाठी	for them उनके लिए	मी त्यांच्यासाठी मोठं घर शोधतेय. I (f) am searching for a big house for them. मैं उनके लिए बड़ा घर ढूँढ़ रही हूँ।

351.	ती जाहिरात त्या जाहिराती	advertisement विज्ञापन, इश्तहार	अशोक रोज जाहिराती वाचतो. Ashok reads advertisements daily. अशोक रोज विज्ञापन पढ़ता है ।
352.	येते (येणे)	[91]	
353.	माझ्याबद्दल	about me अपने बारे में	मी स्वत:बद्दल सांगतो / सांगते. I shall tell something about myself. मैं अपने बारे में बताता / बताती हूँ।
354.	तो अभिनेता ते अभिनेते	actor अभिनेता	शाहरुख खान अभिनेता आहे. Shah Rukh Khan is an actor. शाहरुख ख़ान अभिनेता है।
355.	अविवाहित	unmarried अविवाहित	मी अविवाहित आहे. I am unmarried. मैं अविवाहित हूँ।
356.	सध्या	[233]	
357.	विवाहित	married विवाहित	मी विवाहित आहे. I am married. मैं विवाहित हूँ।
358.	पूर्ण वेळ	full time पूरे समय	मी पूर्ण वेळ गृहिणी आहे. I am a full time house-wife. मैं (पूर्ण कालिक) गृहिणी हूँ।
359.	अजून	still अभी तक	माझी मुलगी अजून लहान आहे. My daughter is still young. मेरी बेटी अभी छोटी है।
360.	ते वाचन ती वाचने	reading पढ़ना	वाचन करणे आणि कॉम्प्युटरवर काम करणे हे माझे छंद आहेत. Reading and working at the computer are my hobbies. पढ़ना व कम्प्यूटर पर काम करना, मेरे शौक हैं।
361.	तो छंद ते छंद	hobby	
362.	ते लग्न ती लग्ने	marriage / wedding लग्न	अजून माझे लग्न झालेले नाही. I am not married yet. अभी तक मेरी शादी नहीं हुई है।
363.	ते दुकान ती दुकाने	shop	हे कपड्यांचे दुकान आहे. This is a shop for clothes. यह कपड़ों की दुकान है।
364.	ते खाणं ती खाणी	food खाना	मला चाइनीज खाणे आवडते. I like Chinese food. मुझे चाइनीज खाना पसंद है।
365.	खादाड	glutton खाऊ	माझे मित्र तर मला खादाडच म्हणतात. My friends call me a glutton. मेरे मित्र तो मुझे 'खाऊ' ही बुलाते है।
366.	ती जिलबी त्या जिलब्या	a very sweet, crisp, round sweet, popular in India जलेबी	मला जिलबी खूप आवडते. I like Jalebi very much. मुझे जलेबी बहुत पसंद है।

367.	तो फाफडा ते फाफडे	long gram flour chips- a popular breakfast snack in Gujarat फाफड़ा	गुजराथी लोकं फाफडा खातात. Gujaratis have ‘fafda‘ for breakfast. गुजराती लोग फाफड़ा खाते हैं।
368.	बायको	[250]	
369.	तो शेतकरी ते शेतकरी	farmer किसान	तो शेतकरी आहे. He is a farmer. वह किसान है।
370.	ते गाव ती गावे	big village / small town बडा गाँव / छोटा शहर	आनंदनगर हे एक मोठे गाव आहे. Anandnagar is a big village. आनंदनगर एक बड़ा गाँव है।
371.	ते शहर ती शहरे	city शहर	पुणे हे शहर आहे. Pune is a city. पुणे एक शहर है।
372.	आता तुमची पाळी	-	Now its your turn. अब आपकी / तुम्हारी बारी है!
373.	लिहिणे	to write लिखना	ती लिहिते. She writes. वह लिखती है।
374.	ते लेखन	writing (noun) लेखन	लेखन हा माझा छंद आहे. Writing is my hobby. ‘लिखना’ मेरा शौक है।
375.	कोणता (कोणते, कोणती, कोणत्या)	which, of what kind कौनसा	हा आंबा कोणता ? - हापूस What kind of a mango is this? – Alphonso. यह आम कौनसा है ? - हापूस
376.	तो दूरध्वनी क्रमांक ते दूरध्वनी क्रमांक	telephone number दूरध्वनि क्रमांक	आपला दूरध्वनी क्रमांक काय आहे ? What is your telephone number? आपका दूरध्वनि क्रमांक क्या है ?
377.	ते लिंग ती लिंगे	gender लिंग	खालील नामांचे लिंग ओळखा. Recognize the gender of the following nouns. निम्नलिखित संज्ञाओं के लिंग पहचानिए।
378.	तो पत्ता ते पत्ते	address पता	तुमचा पत्ता बरोबर लिहा. Write your address correctly. अपना पता सही लिखें।
379.	तो खेळाडू ते खेळाडू	sportsperson खिलाड़ी	तो उत्तम खेळाडू आहे. He is a very good sportsperson. वह एक अच्छा खिलाड़ी है।
380.	तो शास्त्रज्ञ ते शास्त्रज्ञ	scientist वैज्ञानिक	
381.	तो पत्रकार ते पत्रकार	journalist पत्रकार	
382.	ती अभिनेत्री त्या अभिनेत्री	actress अभिनेत्री	

383.	तो लेखक ते लेखक	writer लेखक	
384.	ती लेखिका त्या लेखिका	writer (f) लेखिका	
385.	तो/ ते प्राध्यापक ते प्राध्यापक	professor प्राध्यापक	
386.	प्राध्यापिका	[56]	
387.	तो नर्तक ते नर्तक	dancer नर्तक	
388.	ती नर्तकी त्या नर्तकी	dancer (f) नर्तकी	
389.	तो गायक ते गायक	singer गायक	
390.	ती गायिका त्या गायिका	singer (f) गायिका	
391.	दोघं	both दोनों	तुम्ही दोघं काय करता ? What do both of you do? आप दोनों क्या करते हैं ?
392.	रोज	daily हररोज, रोज़	मी रोज माझे मेल्स वाचते. I read my mails daily. मैं रोज अपने मेल पढ़ती हूँ।
393.	फार	a lot बहुत	ते मला फार आवडतात. I like them a lot. वे मुझे बहुत पसंद हैं।
394.	जवळ	near पास	तू जवळ नसल्यामुळे मला फार वाईट वाटते/ वाटतं. I feel very bad that you are not close by. मुझे बहुत खराब लगता है कि तुम पास नहीं हो।
395.	नसल्यामुळे	because it is not so ऐसा नहीं है, इस लिए	
396.	वाईट वाटणे	to feel bad खराब लगना	
397.	ते स्वप्न (पडणे) ती स्वप्ने	(to get) a dream सपना (आना)	मला स्वप्नंसुद्धा तुझीच पडतात. I even get your dreams. मुझे तुम्हारे ही सपने आते हैं।
398.	सुद्धा	also, even भी	
399.	खुष	happy खुश	मी खुष आहे. I am happy. मैं खुश हूँ।
400.	ओळखलं (ओळखणे)	to recognize पहचानना	तू मला ओळखलं नाहीस ? Didn't you recognize me? आपने मुझे नहीं पहचाना ?
401.	कोण	[144]	-
402.	काय	[13]	-

403.	ते काम ती कामे	work काम	काय काम आहे ? What work do you have? क्या काम है ?
404.	चुकीचा	wrong गलत	चुकीचा नंबर लागलेला दिसतोय. I seem to have dialed a wrong number. शायद गलत नम्बर लग गया।
405.	या निमित्ताने	on this pretext / account इस कारण से	या निमित्ताने आपली ओळख झाली. On this pretext / account we came to know each other. इस बहाने हमारा परिचय हो गया।
406.	नात्यातले (नातेवाईक)	in relation (relative) रिश्ते में (रिश्तेदार)	आम्ही गोखल्यांच्या नात्यातले. We are Gokhale's relatives. हम गोखले के रिश्तेदार है।
407.	कळलं (कळणे)	to understand समझ में आना	कळलं ? Understood ? समझ में आया ?
408.	कसं काय ?	-	How do you do ? क्या हाल है ? / कैसे हो ?
409.	अगदी	very बहुत	अगदी छान ! Very nice ! बहुत अच्छे !
410.	देवळात ते देऊळ ती देवळे / देवळं	temple मंदिर	आजी रोज देवळात जाते. Grandmother visits the temple daily. दादी रोज मंदिर जाती है।
411.	झोपतो (झोपणे)	to sleep सोना	तो झोपतो. He sleeps. वह सोता है।
412.	नाच करतो (करणे) तो नाच ते नाच	to dance नाचना	मी नाच करतो. I dance. (m) मैं नाचता हूँ।
413.	तो उंदीर ते उंदीर	rat / mouse चूहा	तो उंदीर आहे. That is a rat. वह एक चूहा है।
414.	तो मोदक ते मोदक	a sweet delicacy in Maharashtra made of rice flour & stuffed with coconut & jaggery. Other varieties are also available, eg. fried, made of milk मोदक	मी मस्तपैकी मोदक खातोय. I am savouring the Modak. मैं मजे से मोदक खा रहा हूँ।
415.	मस्तपैकी	enjoying/ with fun मजे से	
416.	फोटो काढणे तो फोटो ते फोटो	to click a photo फोटो खिंचना	मी तुझा फोटो काढतो. I will click your photo. मैं तुम्हारा फोटो खींचता हूँ।

417.	नवीन	new नया	हा माझा नवीन कॅमेरा आहे. This is my new camera. यह मेरा नया कैमरा है।
418.	गोड	sweet / cute मीठा / प्यारा	किती गोड दिसतोयस! How sweet / cute you look ! तुम कितने प्यारे लग रहे हो !
419.	ओळखणार (ओळखणे)	to recognize पहचानना	कोणी ओळखणार नाही तुला. Nobody will recognize you. तुम्हें कोई नहीं पहचानेगा।
420.	तो उपयोग ते उपयोग	use, advantage उपयोग, फायदा	मग काय उपयोग? What's the use then? फिर क्या फायदा?
421.	मी मी करण्याचा (करणे)	to talk about oneself मैं मैं करना	त्याचा स्वभावच आहे, मी मी करण्याचा. Always talking about himself is in his nature. उसका स्वभाव ही है, मैं मैं करना।
422.	मी तू करणे	to quarrel तू तू मैं मैं करना	पैशांवरून ते मी तू करू लागले. They started quarrelling for money. वे पैसे के लिए तू तू मैं मैं करने लगे।
423.	आपण होऊन	on one's own initiative अपने आप / खुद / अपनी मर्जी से	तो आपण होऊन मला भेटायला आला. He came to meet me on his own. वह अपनी मर्जी से मुझे मिलने आया।
424.	आपला आपण	on one's own अपने आप	मी त्याला काहीच बोललो नाही. तो आपला आपण निघून गेला. I did not tell him anything. He left on his own. मैंने उससे कुछ नहीं कहा। वह अपने आप चला गया।
425.	तो फासा ते फासे	dice पासा	मला फासा दे. Give me the dice. मुझे पासा दे।
426.	सामान्य वर्तमानकाळ तो काळ ते काळ	simple present tense सामान्य वर्तमानकाळ	
427.	तो धातू ते धातू	root of a verb धातु	'करणे' या क्रियापदात 'कर' हा धातू आहे. 'Do' is the root in 'to do'. 'करना' क्रिया में 'कर' धातु है।
428.	ते क्रियापद ती क्रियापदे	verb क्रिया	क्रियापदे शिकू या. Let's learn verbs. क्रिया सीखें।
429.	लवकरात लवकर	as soon as possible जल्दी से जल्दी	हे लवकरात लवकर करा. Do this as soon as possible. यह जल्दी से जल्दी कीजिए।
430.	ते विशेषण ती विशेषणे	adjectives विशेषण	विशेषणे शिकू या. Let's learn adjectives. विशेषण सीखें।

431.	ते सामान्य नाम ती सामान्य नामे	common nouns जातिवाचक संज्ञा	सामान्य नामे शिकू या. Let's learn common nouns. जातिवाचक संज्ञा सीखें।
432.	लिंग	[377]	
433.	पुल्लिंगी (पुल्लिंग)	masculine पुल्लिंग	'तो' हे पुल्लिंगी सर्वनाम आहे. 'He' is a masculine pronoun. 'तो' यह एक मराठी पुल्लिंग सर्वनाम है।
434.	स्त्रीलिंगी (स्त्रीलिंग)	feminine स्त्रीलिंगी	'शिक्षिका' हे स्त्रीलिंगी नाम आहे. 'Shikshika' is a feminine noun. (in Marathi) 'शिक्षिका' एक स्त्रीलिंग संज्ञा है।
435.	ते एकवचन ती एकवचने	singular एकवचन	एकवचन सांगा. Tell the singular form. एकवचन बताएँ।
436.	अनेकवचन	plural बहुवचन	अनेकवचन सांगा. Tell the plural form. बहुवचन बताएँ।
437.	तो शिष्टाचार शब्द ते शिष्टाचार शब्द	polite expressions शिष्टाचार शब्द	'धन्यवाद' हा शिष्टाचार शब्द आहे. 'Thank you' is a polite expression. 'धन्यवाद' यह शिष्टाचार शब्द है।
438.	इतर शब्द	other words अन्य शब्द	इतर शब्द सांगा. Tell the other words. अन्य शब्द बताएँ।

पाठ ५ | CHAPTER 5

क्र./No.	शब्द/वाक्य / Word/Sentence	अर्थ / Meaning	उदाहरण / Example
439.	दैनंदिन व्यवहार	daily routine. दिनचर्या	
440.	स्वत:चा आणि इतरांचा दिनक्रम सांगणे.	to tell about one's and others' daily routine. खुद की और दूसरों की दिनचर्या बताना.	
441.	मराठी वार	days of the week in Marathi. मराठी में दिनों के नाम	
442.	१३ ते ५० अंक	numbers 13 to 50 १३ से ५० अंक	
443.	दैनंदिन व्यवहारातील गोष्टींविषयी बोलणे.	to talk about daily routine दिनचर्या के बारे में बोलना.	
444.	प्रश्नशब्द : केव्हा / कधी	Interrogatives: at what time / when प्रश्नशब्द : कब, कभी	
445.	रोज	[392]	
446.	सकाळी ती सकाळ त्या सकाळी	in the morning सुबह	सोनाली सकाळी अभ्यास करते. Sonalee studies in the morning. सोनाली सुबह पढ़ाई करती है।

447.	लवकर	early जल्दी	घरी लवकर ये. Come home early. घर जल्दी आ / आना।
448.	उठते (उठणे)	to wake up उठना	ती उशिरा उठते. She wakes up late. वह देर से उठती है।
449.	घरीच ते घर ती घरे	house, home घर	हे माझे घर आहे. This is my house. यह मेरा घर है।
450.	तो व्यायाम ते व्यायाम	an exercise कसरत	रोज व्यायाम करावा. One must exercise daily. हर रोज कसरत करनी चाहिये।
451.	तो दात ते दात (दात घासणे)	teeth (brush the teeth) दाँत	महेंद्रचे दात चांगले आहेत. Mahendra has good teeth. महेंद्र के दाँत अच्छे हैं।
452.	दुपारी ती दुपार त्या दुपारी	in the afternoon दोपहर	दुपारी उन खूप असते. In the afternoon it is very hot. दोपहर में कड़ी धूप होती है।
453.	तो नाश्ता ते नाश्ते	breakfast नाश्ता	मला नाश्ता करायला आवडत नाही. I do not like to have breakfast. मुझे नाश्ता करना पसंद नहीं है।
454.	पोहायला (पोहणे)	for swimming तैरना	किशोर पोहायला जातो. Kishore goes swimming. किशोर तैरने जाता है।
455.	संध्याकाळी ती संध्याकाळ त्या संध्याकाळी	in the evening शाम को	संध्याकाळी सूर्यास्त होतो. The sun sets in the evening. शाम को सूरज ढ़लता है।
456.	रात्री ती रात्र त्या रात्री	at night (night) रात	रात्री तारे चमकतात. The stars shine in the night. रात में तारे चमकते है।
457.	ते वाचन	[360]	
458.	झोपणे	[411]	
459.	तो दिनक्रम ते दिनक्रम	daily routine दिनक्रम	प्रत्येकाचा दिनक्रम वेगवेगळा असतो. Everybody's daily routine is different. हर एक की दिनचर्या अलग होती है।
460.	दात घासतो (घासणे)	to brush दातून करना	रोहन दात घासतो. Rohan brushes his teeth. रोहन दातून करता है।
461.	दात घासत आहे	to be brushing दातून कर रहा है।	रोहन दात घासत आहे. Rohan is brushing his teeth. रोहन दातून कर रहा है।
462.	ते फळ ती फळे / फळं	fruit फल	सफरचंद हे फळ आहे. An apple is a fruit. सेब एक फल है।

463.	खातो/ खाते (खाणे)	eats खाना	गौरी सफरचंद खाते. Gauri eats an apple. गौरी सेब खाती है।
464.	तो अपूर्ण वर्तमानकाळ	present continuous tense अपूर्ण वर्तमान काल	
465.	तो अननस ते अननस	pineapple अननस	अननस तुरट-गोड असतो. Pineapple is sweet & sour. अनन्नास खट्टा-मीठा होता है।
466.	देतो (देणे)	[75]	
467.	अकर्मक	intransitive अकर्मक	
468.	सकर्मक	transitive सकर्मक	
469.	जाणे	to go जाना	मी जातो. I go. मैं जाता हूँ।
470.	गाणे	to sing गाना	मी गातो. I sing. मैं गाता हूँ।
471.	बनवणे	to make बनाना	मी मूर्ती बनवतो. I make an idol. मैं मूर्ति बनाता हूँ।
472.	होणे	to happen होना	येथे काय होत आहे ? What's happening here? यहाँ क्या हो रहा है ?
473.	विकणे	to sell बिकना, बेचना	तो फळे विकतो. He sells fruits. वह फल बेचता है।
474.	जेवणे	to have a meal खाना खाना	मी जेवते. I have my meal. मैं खाना खाती हूँ।
475.	बोलणे	to talk बात करना	तो माझ्याशी बोलतो. He talks to me वह मुझ से बात करता है।
476.	भरवणे	to feed खिलाना	आई मुलाला भरवते. The mother feeds her child. माँ बच्चे को खाना खिलाती है।
477.	तो माणूस ती माणसे	person व्यक्ति	हा माणूस काय करत आहे ? What is this person doing? यह आदमी क्या कर रहा है ?
478.	घडणे	to happen, take place होना	काय घडत आहे ? What is happening? क्या हो रहा है ?
479.	ते पाणी	water पानी	अमृता पाणी पिते. Amruta drinks water. अमृता पानी पीती है।

पाठ ९

480.	पीत आहे (पिणे)	to drink पीना	अमृता पाणी पीत आहे. Amruta is drinking water. अमृता पानी पी रही है।
481.	ती कविता त्या कविता	a poem कविता	देवकी कविता लिहीत आहे. Devaki is writing a poem. देवकी कविता लिख रही है।
482.	लक्षात ठेवा (ठेवणे)	to keep in mind ध्यान में रखना	हे लक्षात ठेवा. Keep this in mind. यह ध्यान में रखें।
483.	दूध	[87]	
484.	हळू	slow / softly धीरे / धीमे	जरा हळू वाच. Please read a little slowly. थोड़ा धीमे पढ़।
485.	एवढा	so much इतना	एवढा त्रास होतो. It's such a pain इतनी मुसीबत है।
486.	ती परीक्षा (देणे) त्या परीक्षा	exam (here: to appear for one) परीक्षा (देना)	तो परीक्षा देत नाही आहे. He is not appearing for the exam. वह परीक्षा नहीं दे रहा है।
487.	ती शांतता	peace शांति	घरात शांतता नाहीये. There is no peace at home. घर में शांति नहीं है।
488.	तो विचार ते विचार	thought / idea विचार, सोच	हा चांगला विचार आहे. This is a good thought / idea. यह एक अच्छा विचार है।
489.	विचार (करणे)	to think सोचना	माझा कोणीच विचार करत नाही. Nobody thinks of me. कोई मेरे बारे में नहीं सोचता है।
490.	ती मैत्रीण त्या मैत्रिणी	a female friend सहेली	डायना माझी मैत्रीण आहे. Diana is my friend. डायना मेरी सहेली है।
491.	बोलतोय (बोलणे)	to speak बोलना	मी तिची मैत्रीण बोलतेय. I am her friend speaking. मैं उसकी सहेली बोल रही हूँ।
492.	मीही	me too मैं भी	मीही अभ्यास करतेय. I too am studying. मैं भी पढ़ रही हूँ।
493.	ते गणित	mathematics गणित	मला गणित आवडते. I like mathematics. मुझे गणित पसंद है।
494.	तुम्ही काय करत आहात ?	-	What are you doing? आप क्या कर रहे हैं ?
495.	बोलावतेय (बोलावणे)	to call बुलाना	ती मला घरी बोलावतेय. She is calling me home. वह मुझे घर बुला रही है।

496.	येतोय (येणे)	to come आना	तो येतोय. He is coming. वह आ रहा है।
497.	ते राष्ट्रगीत ती राष्ट्रगीते/ राष्ट्रगीतं	national anthem राष्ट्रगीत	हे भारताचे राष्ट्रगीत आहे. This is India's national anthem. यह भारत का राष्ट्रगीत है।
498.	पडत (पडणे)	to fall गिरना	फळ झाडावरून पडत आहे. A fruit is falling from the tree. फल पेड़ से गिर रहा है।
499.	तो प्रकार ते प्रकार	type, kind प्रकार	जर्मनीत ब्रेडचे खूप प्रकार आहेत. There are various kinds of bread in Germany. जर्मनी में बहुत प्रकार के ब्रेड होते हैं।
500.	मारत (मारणे)	to beat मारना	तो त्याला मारत आहे. He is beating him. वह उसको मार रहा है।
501.	पकडतोय (पकडणे)	to catch पकड़ना	मांजर उंदराला पकडतेय. The cat is catching a mouse. बिल्ली चूहे को पकड़ रही है।
502.	प्रश्न	[39]	
503.	चल, खेळू या	-	Come, let's play. चलो, खेलें
504.	तिकडे	there उधर, वहाँ	तो तिकडे आहे. He is there. वह उधर / वहाँ है।
505.	फळवाल्याकडे	at the fruitseller's फलवाले के पास	मी फळवाल्याकडे उभा आहे. I am standing at the fruitseller's. मैं फलवाले के पास खडा हूँ।
506.	तो हत्ती ते हत्ती	elephant हाथी	मी हत्ती पाहिला. I saw an elephant. मैंने हाथी देखा।
507.	ते केळे ती केळी	banana केला	मी रोज एक केळे खाते. I eat a banana every day. मैं रोज एक केला खाती हूँ।
508.	ती मस्ती (करणे)	fun मस्ती	मुले मस्ती करतात. Children have fun. बच्चे मस्ती करते हैं।
509.	ओरडतोय (ओरडणे)	to scream, shout चिल्लाना	तो जोरात ओरडतोय. He is shouting loudly. वह जोर से चिल्ला रहा है।
510.	ढग	[67]	
511.	गडगडणे	to thunder गडगडाना, गरजना	पावसाळ्यात आकाशात गडगडते. It thunders in the rainy season. बारिश के मौसम में बादल गरजते हैं।

पाठ ९

512.	विजा चमकणे ती वीज त्या विजा	flashing of the lightning बिजली चमकना	आकाशात विजा चमकतात. There is lightning in the sky. आसमान में बिजली चमकती है।
513.	तो सोसाट्याचा वारा ते सोसाट्याचे वारे	fierce wind तेज हवा	सोसाट्याचा वारा सुटला आहे. There is a fierce wind. तेज हवा चल रही है।
514.	ते झाड ती झाडे/ झाडं	a tree पेड़	ते झाड उंच आहे. That tree is tall. वह पेड़ उंचा है।
515.	डोलणे	to shake or sway डोलना / हिलना	वार्यामुळे झाड डोलत आहे. The tree is swaying in the wind. पेड़ हवा से हिल रहा है।
516.	पावसात तो पाऊस	in the rain बारिश में	ती पावसात भिजते. She gets wet in the rain. वह बारिश में भीगती है।
517.	बाहेर	out बाहर	लवकर बाहेर या. Come out quickly ! जल्दी बाहर आओ।
518.	ते इंद्रधनुष्य ती इंद्रधनुष्ये	a rainbow इंद्रधनुष्य	इंद्रधनुष्य पावसाळ्यात दिसते. The rainbow appears in rainy season. बरसात में इंद्रधनुष्य दिखता है।
519.	भिजणे	get wet भिगना	तो मुलगा पावसात भिजत आहे. The boy is getting wet in the rain. वह लड़का बरसात में भीग रहा है।
520.	कुडकुडणे	shiver on account of cold weather ठंड़ से काँपना	तो थंडीने कुडकुडतो. He shivers on account of cold. वह ठंड़ से काँपता है।
521.	ती रिमझिम	light & soft rain रिमझिम	पाऊस रिमझिम पडतो. It drizzles. रिमझिम बरसात होती है।
522.	वाढत चाललाय (चालणे)	to go on increasing बढ़ते जाना	पाऊस वाढत चाललाय. The rain is getting heavier. बारिश बढ़ती जा रही है।
523.	बातमी	[222]	
524.	सर्व ठिकाणी	everywhere हर जगह	मुंबईत सर्व ठिकाणी पाऊस पडत आहे. It is raining everywhere in Mumbai. मुंबई मे हर जगह बारिश हो रही है।
525.	ते दृश्य ती दृश्ये	scene / view दृश्य	पावसाची दृश्ये पहा. See the scenes of the rain. बारिश के दृश्य देखें।
526.	पाहू या (पाहणे)	to see देखना	आता आपण समुद्र पाहू या. Now, let's have a look at the sea. अब समंदर देखते है।

527.	आनंद लुटत आहेत (लुटणे) तो आनंद	to enjoy / have fun आनंद लुटना / लेना	लोक पावसाचा आनंद लुटत आहेत. People are enjoying the rains. लोग बारिश का आनंद लुटा रहे हैं।
528.	मनसोक्त	to one's heart's content जी भर के	लोक पावसात मनसोक्त भिजत आहेत. People are getting wet in the rains to their heart's content. बारिश में लोग जी भर के भीग रहे हैं।
529.	ती होडी त्या होड्या	boat नाव	ही कागदी होडी आहे. This is a paper boat. यह कागज की नाव है।
530.	सोडत आहेत (सोडणे)	to let, float बहाना	मुले पाण्यात कागदी होड्या सोडत आहेत. The children are letting the paper boats sail in the water. बच्चे पानी में कागज की नावें बहा रहे हैं।
531.	ते भजे ती भजी	a popular Indian snack, pakoda, a fried stuffed ball made of gram flour & stuffings पकोड़ा	पावसाळ्यात भजी खाण्यात आनंद असतो. Eating Pakodas in the rainy season is a joy. बारिश में पकोड़े खाने में मजा आता है।
532.	ते कणीस ती कणसे	corncob भुट्टा	हे मक्याचे कणीस आहे. This is a corn cob. यह भुट्टा है।
533.	मिळत आहे (मिळणे)	to get मिलना	आपल्याला छान दृश्य पाहायला मिळत आहे. We are getting to see a beautiful scene. हमें सुन्दर दृश्य देखने मिल रहा है।
534.	ती मिशी त्या मिश्या	moustache मूँछ	त्याला भली मोठी मिशी आहे. He has a very big moustache. उसकी बड़ी सी मूँछ है।
535.	पाणी साचणे	water logging पानी जमा होना	किती तरी ठिकाणी पाणी साचत आहे. There is water logging at many places. बहुत सारी जगहों पर पानी जमा हो रहा है।
536.	ती वाहतूक	traffic यातायात	या रस्त्यावर कमी वाहतूक असते. There is less traffic on this road. इस रास्ते पर कम यातायात होती है।
537.	ती कोंडी (होणे)	jam जाम/ अवरोध	पावसामुळे वाहतुकीची कोंडी होते. There is traffic jam on account of the rains. बारिश की वजह से ट्राफिक जाम होता है।
538.	तो खड्डा ते खड्डे	potholes खड्डा	रस्त्यावर जागोजागी खड्डे आहेत. There are many potholes on the road. रास्ते पर जगह जगह खड्डे हैं।

539.	पाणी शिरणे	water enters पानी घुसना	पावसाळ्यात काही घरांमध्ये पाणी शिरते. During the monsoons, water enters some houses. बारिश के मौसम में कुछ घरों में पानी घुस जाता है।
540.	मजा घेत आहेत ती मजा	tto enjoy मजा लेना	तरुण मुले-मुली पावसाची मजा घेत आहेत. Young boys and girls are enjoying the rains. युवा-युवतियाँ बारिश का मजा ले रहे हैं।
541.	तरुण	young युवा	
542.	ती तारीख त्या तारखा	date तारीख, दिनांक	आज दहा तारीख आहे. It is the tenth today. आज दस तारीख है।
543.	ठरवत आहे (ठरवणे)	to fix तय करना	आई नेहाच्या लग्नाची तारीख ठरवत आहे. Mom is fixing Neha's wedding date. माँ नेहा की शादी की तारीख तय कर रही है।
544.	ते वर्तमानपत्र ती वर्तमानपत्रे	newspaper अखबार	आजी वर्तमानपत्र वाचत आहे. Grandmother is reading the newspaper. दादी अख़बार पढ़ रही है।
545.	का	why क्यों	तुम्ही नेहमी जाहिराती का बघता? Why do you always watch advertisements? आप हमेशा विज्ञापन क्यों देखते हैं?
546.	ताज्या ताजा, ताजी, ताजे	fresh ताज़ा	या भाज्या ताज्या आहेत. These vegetables are fresh. ये सब्जियाँ ताज़ी हैं।
547.	ती घडामोड त्या घडामोडी	happenings, events, developments घटना	आता पाहू या आजच्या घडामोडी. Let's now have a look at today's events. अब आजकी घटनाओं पर नजर डालते है।
548.	तो शिपाई ते शिपाई	a peon चपरासी	माझ्या ऑफिसात शिपाई नाही. There is no peon in my office. मेरे दफ्तर में कोई चपरासी नहीं है।
549.	तो अर्ज ते अर्ज	application form अर्ज	रजेचा अर्ज द्या. Give the leave application. छुट्टी की अर्जी दो।
550.	तो पैसा ते पैसे	money पैसे	चेकॉव्हने अंतोनचे पैसे चोरले. Chekhov stole Anton's money. चेकॉव्ह ने अंतोन के पैसे चुराए।
551.	ढिम्म	not at all बिल्कुल	मुली ढिम्म हलत नाहीयेत. The girls are not moving at all. लड़कियाँ बिल्कुल टस से मस नहीं हो रही हैं।
552.	चढायचं (चढणे)	to get on / climb / board चढ़ना	चढायचं कसं आता या गाडीत? How to get on the train now? अब इस ट्रेन में कैसे चढ़ें?

553.	बाई	an expression of relief commonly used by Maharashtrian women. अरे भगवान	चढले बाई एकदाची. Thank God, at last I have boarded the train. हे भगवान, आखिर मैं ट्रेन में चढ़ ही गई।
554.	ढकलतंय (ढकलणे)	to push धकेलना/ धक्का देना	कोण ढकलतंय मला ? Who is pushing me? कौन धक्का दे रहा है मुझे ?
555.	ती गर्दी	crowd भीड़	गाडीत गर्दी आहे. The train is crowded. ट्रेन में भीड़ है।
556.	तो फेरीवाला ते फेरीवाले	hawker फेरीवाला	फेरीवाले खूप त्रास देतात. The hawkers are a nuisance. फेरीवाले खूब परेशान करते हैं।
557.	ती बाई त्या बायका	woman/ lady औरत, महिला	हा बायकांचा डब्बा आहे. This is a ladies' compartment. यह महिलाओं का डिब्बा है।
558.	या खेपेला	this time इस बार	या खेपेला साफ चुकत आहात. This time you are completely wrong. इस बार आप एकदम गलत हैं।
559.	चुकत आहात (चुकणे)	to be wrong/ to err गलत होना	
560.	दर्शनाला ते दर्शन	devotional beholding of a holy / divine persona, to pay obeisance दर्शन के लिए	तो देवदर्शनाला जातो आणि प्रसाद घेतो. He pays obeisance God and takes 'prasad' as a blessing. वह देव दर्शन के लिए जाता है और प्रसाद लेता है।
561.	तो प्रसाद	a pious offering of eatables to the devotee as a blessing प्रसाद	
562.	तो लेक ते लेक ती लेक त्या लेकी	son / daughter बेटा / बेटी	माझा लेक लग्न करत आहे. My son is getting married. मेरा बेटा शादी कर रहा है।
563.	ती सून त्या सुना	daughter-in-law बेटे की बहू	माझी सून डॉक्टर आहे. My daughter-in-law is a doctor. मेरी बहू डॉक्टर है।
564.	सासरेबुवा तो सासरा ते सासरे	father-in-law ससुर	मयेकर सासरेबुवा होत आहेत. Mayekar is going to become a father-in-law. मयेकर ससुर बननेवाले हैं।
565.	तो पेढा ते पेढे	a common sweet made of solid milk and sugar पेढ़ा	तो पेढा खातो. He eats a pedha. वह पेढ़ा खाता है।
566.	ते कोडे ती कोडी	puzzle / crossword पहेली	हे कोडे सोपे आहे. This is a simple puzzle. यह पहेली आसान है।

पाठ ९

567.	‘दगडूशेठ’ पावला (पावणे)	to get the grace of God दगडूशेठ गणपति / भगवान मिलना	त्यांना दर्शनाला न जाताच दगडूशेठ पावला. He got the grace of God, even without paying Him a visit. वह मंदिर न जाते हुए भी भगवान को पा गया।
568.	प्रमुख	head / main प्रमुख / हेड	इथे माझे प्रमुख कार्यालय आहे. My headoffice is here. मेरा प्रमुख कार्यालय यहाँ है।
569.	ते कार्यालय ती कार्यालये	office ऑफिस	
570.	ती शाखा त्या शाखा	branch शाखा	आमची कुठेही शाखा नाही. We do not have a branch elsewhere. हमारी कहीं कोई शाखा नहीं है।
571.	ती दिनदर्शिका त्या दिनदर्शिका	a calendar कैलेंडर	ती दिनदर्शिका खूप जुनी आहे. That is a very old calendar. वह कैलेंडर बहुत पुराना है।
572.	तो वार ते वार	a day of the week दिन	आज सोमवार आहे. Today is Monday. आज सोमवार है।
573.	ते निरीक्षण ती निरीक्षणे	observation निरीक्षण, अवलोकन	तुझे निरीक्षण बरोबर आहे. Your observation is correct. तुम्हारा निरीक्षण सही है।
574.	ती किंमत त्या किमती	price, value कीमत	या पुस्तकाची किंमत २० रुपये आहे. The price of this book is Rs. 20. इस पुस्तक की कीमत २० रुपये है।
575.	ती माहिती	information जानकारी	आता थोडी माहिती सांगतो. I'll now give you some information. अब कुछ जानकारी देता हूँ।
576.	ती बासरी त्या बासऱ्या	flute बांसुरी	मी बासरी शिकतो. I learn the flute. मैं बांसुरी सीखता हूँ।
577.	सोळावं वरीस धोक्याचं	-	Sweet sixteen calls for caution ! सोलहवा साल मतलब खतरे की घंटी।
578.	सतरा ठिकाणी फिरणे	(Lit.) to roam around, travel a lot, (Fig.) to have seen the world बहुत सारी जगहोंपर घूमना, दुनिया देखना	मी सतरा ठिकाणी फिरलोय. मला शहाणपण शिकवू नकोस. I have seen the world. So don't teach me wisdom. मैंने दुनिया देखी है। मुझे होशियारी मत सिखाओ।
579.	अठरा विश्वे दारिद्र्य	extreme poverty घोर गरीबी	त्याच्या घरी अठरा विश्वे दारिद्र्य आहे. He lives in extreme poverty. उसके घर घोर गरीबी है।
580.	बत्तिशी दाखवणे	to laugh peevishly and foolishly बत्तीसी दिखाना	उत्तर दे. नुसती बत्तीशी दाखवू नकोस. Answer. Don't just laugh foolishly. बत्तीसी मत दिखा। उत्तर दे।

581.	छत्तीसचा आकडा	to be at loggerheads / not to see eye to eye छत्तीस का आकडा	राहुल आणि सुमनचा छत्तीसचा आकडा आहे. Rahul and Suman don’t see eye to eye in anything. राहुल और सुमन में छत्तीस का आकडा है।
582.	पुल्लिंगी (पुल्लिंग)	[433]	
583.	नपुंसकलिंगी (नपुंसकलिंग)	neuter नपुंसकलिंग	‘ते’ हे एक नपुंसकलिंगी सर्वनाम आहे. ‘te’ is a neuter pronoun. (in Marathi) ‘ते’ यह एक मराठी नपुसकलिंगी सर्वनाम है।
584.	ईकारान्त	word ending in sound ‘long i:’ ईकारान्त	‘वही’ हा ईकारान्त शब्द आहे. ‘vahi’ is a word ending in long ‘i:’ sound. ‘वही’ एक ईकारान्त शब्द है।

पाठ ६ | CHAPTER 6

क्र./No.	शब्द/वाक्य / Word/Sentence	अर्थ / Meaning	उदाहरण / Example
585.	तो आहार ते आहार	diet आहार	
586.	हॉटेलमध्ये ऑर्डर देणे, बिल मागवणे.	to place an order in a restaurant and ask for a bill. होटल में ऑर्डर देना, बिल मंगाना।	
587.	विविध खाद्यपदार्थांविषयी बोलणे.	to talk about various eatables. विविध खाद्यपदार्थों के बारें में बोलना।	
588.	इतरांचे वर्णन करणे.	to describe others दूसरों का वर्णन करना।	
589.	एखाद्या प्रसंगाचे वर्णन करणे	to describe a situation / an event किसी घटना का विवरण करना।	
590.	आपल्या इच्छा व्यक्त करणे	to express one's wish अपनी इच्छा व्यक्त करना	
591.	ती खाऊगल्ली त्या खाऊगल्ल्या	food street खाऊगली	जुन्या दिल्लीत खाऊगल्ली आहे. There is a food street in old Delhi. पुरानी दिल्ली में खाऊगली है।
592.	चमचमीत	highly spiced & seasoned चटपटा	बलबीरला चमचमीत पदार्थ आवडतात. Balbeer likes spicy food. बलबीर को चटपटे व्यंजन पसंद हैं।
593.	मसालेदार	spicy	मसालेदार पदार्थ नेहमी खाऊ नयेत. One should not eat spicy food regularly. मसालेदार व्यंजन हमेशा नहीं खाने चाहिये।
594.	तो बटाटावडा ते बटाटेवडे	a spicy dish, balls of stuffed potatoes fried in oil बटाटावडा	मला बटाटावडा आवडतो. I like batatavada. मुझे बटाटावडा पसंद है।

595.	ते उपाहारगृह ती उपाहारगृहे	restaurant, hotel रेस्टोरेन्ट / होटल	उपाहारगृहात स्वच्छता असणे अत्यंत गरजेचे असते. Maintaining cleanliness in the restaurant is necessary. रेस्टोरेन्ट में सफाई रखना जरूरी होता है।
596.	ते पोहे	a breakfast snack of steamed flat parched rice पोहे	चहाबरोबर पोहे छान लागतात. 'Pohe' taste nice with tea. चाय के साथ पोहे अच्छे लगते हैं।
597.	हवंय (हवे असणे)	to want चाहिए	मला चॉकलेट हवंय. I want a chocolate. मुझे चॉकलेट चाहिए।
598.	घेणार (घेणे)	to take/ have लेना	मी चहा घेणार. I'll have tea. मैं चाय लूँगा।
599.	फक्त	only सिर्फ	मी फक्त चहा पितो. I drink only tea. मैं सिर्फ चाय पीता हूँ।
600.	तो उपमा	a delicacy made of semolina उपमा	मला उपमा आवडतो. I like upma. मुझे उपमा पसंद है।
601.	ती पुरणपोळी त्या पुरणपोळ्या	a Marathi sweet made of ground gram pulse and jaggery in flat wheat bread. पुरनपोली	पुरणपोळी फार गोड असते. Puranpoli is very sweet. पुरनपूरी मीठी होती है।
602.	ते लिंबूसरबत	lemon squash / juice नींबू शरबत	उन्हाळ्यात लिंबूसरबत पिणे चांगले. It's good to have a lemon drink in summer. गर्मियों में नींबू शरबत पीना अच्छा होता है।
603.	ते पीयूष	a sweet drink made of curd water and a dash of saffron etc. दही के पानी से बना एक केसरयुक्त मीठा पानी	पीयूष हे पेयही छान असते. The drink 'Piyush' is also good. पीयुष भी अच्छा पेय है।
604.	उकडतंय (उकडणे)	being / feeling hot बहुत गर्मी होना	किती उकडतंय बाई! Oh God, how hot it is! हे भगवान, कितनी जबरदस्त गर्मी है।
605.	गरम होणे	get hot गरमी पड़ना	या वर्षी फारच गरम होत आहे. This year it is so hot. इस साल कितनी गर्मी पड़ रही है!
606.	तरतरी येणे	to feel fresh तरो ताजा होना / लगना	चहामुळे तरतरी येते. Tea refreshes one. चाय तरोताजा कर देती है।
607.	केव्हापासून	for a long time कितनी देर से	तो याच विषयी केव्हापासून बोलतोय? How long has he been talking on the same topic? वह इसी विषय पर कितनी देर से बोल रहा है?

608.	तो बर्फ	ice बर्फ	सरबतात बर्फ नको. No ice in the juice, please. शरबत में बर्फ नहीं चाहिए।
609.	तो शिरा	a sweet dish made of semolina शिरा	मला गोड शिरा आवडतो. I like sweet shira. मीठा हलवा मुझे पसंद है।
610.	सरकव (सरकवणे)	to pass / slide / push सरकाना	ती वाटी सरकव इकडे. Pass the bowl here. वह कटोरी इधर सरका दे।
611.	आंबट	sour खट्टा	लिंबूसरबत जास्तच आंबट आहे. The lemonade is too sour. नींबू शरबत बहुत खट्टा है।
612.	तिखट	spicy / hot तीखा	मिरची तिखट असते. Chilli is hot. मिर्ची तीखी होती है।
613.	चविष्ट	tasty स्वादिष्ट	शिरा चविष्ट आहे. The 'shira' is tasty. हलवा स्वादिष्ट है।
614.	खरंच	indeed, really सच्ची	तू खरंच येतोयस ना? You are really coming, aren't you? तू सचमुच आ रहा है ना?
615.	झणझणीत	very hot खूब तीखा	झणझणीत मिसळीवर गरम चहाचा उतारा नको? How about an antidote / remedy of sweet tea over the fiery hot missal? इतनी तेज मिर्ची वाली मिसल पर गरम चाय का जवाब नहीं।
616.	तो उतारा ते उतारे	paragraph, antidote अनुच्छेद, प्रतिकार	
617.	ती आठवण त्या आठवणी	memory याद	तिला माझी आठवण आहे. She remembers me. उसे मैं याद हूँ।
618.	चटपटीत	zesty / tangy / pungent चटपटा	अमेरिकेत चटपटीत खाणे क्वचित मिळते. One hardly gets zesty food in the U.S. अमेरिका में चटपटा खाना कम मिलता है।
619.	पाठवणे	to send भेजना	रमा रोशनला पत्र पाठवते. Rama sends a letter to Roshan. रमा रोशन को पत्र भेजती है।
620.	ती मदत	help मदद	मला मदत कर. Help me, please. मेरी मदद कर।
621.	नक्की	definitely / surely / without fail पक्का	उद्या नक्की ये. Come tomorrow without fail. कल पक्का आ।
622.	कष्टाळू	hardworking मेहनती	रामू कष्टाळू आहे. Ramu is hardworking. रामू मेहनती है।

623.	रडवते (रडवणे)	to make someone cry रुलाना	मनोहर बंटीला रडवतो. Manohar makes Bunty cry. मनोहर बंटी को रुलाता है।
624.	पाय लावू (लावणे) तो पाय ते पाय	to touch with feet पैर लगाना	पुस्तकाला पाय लावू नये. One should not touch the book with feet. पुस्तक को पैर न लगाएँ।
625.	ती लपाछपी	hide-n-seek लुकाछुपी	चला, लपाछपी खेळू या. Come; let's play hide-n-seek. चलो, लुकाछुपी खेलते हैं।
626.	चिडवतोस (चिडवणे)	to tease चिढ़ाना	मला चिडवू नकोस. Don't tease me! मुझे चिढ़ाओ मत।
627.	शोधतोय (शोधणे)	to search ढूंढना	तो त्यांना शोधतोय. He is looking for them. वह उन्हें ढूँढ रहा है।
628.	बस शोधत (शोधत बसणे)	to keep searching ढूँढते रहना	आता बस शोधत. Now keep searching. अब ढूँढते रहो।
629.	टोलवाटोलवी (करणे) ती टोलवाटोलवी	to pass on the buck, to evade टालना	टोलवाटोलवी करू नका. Don't pass on the buck. टाल मटोल मत करो।
630.	सुट्टीवर ती सुट्टी त्या सुट्ट्या	on leave छुट्टी पर	त्या आज सुट्टीवर आहेत. She (formal) is on leave today. वह आज छुट्टी पर हैं।
631.	ती तक्रार त्या तक्रारी	complaint शिकायत	त्यांच्याकडे तक्रार नोंदवता येते का ? Is it possible to register the complaint with him? उनके पास शिकायत दर्ज करा सकते हैं क्या ?
632.	नोंदवता (नोंदवणे)	to register दर्ज करना	
633.	कामाकरिता	for the work काम के लिए	कामाकरिताच नेमलंय ना तुम्हाला ? Aren't you appointed here to work only? आप यहाँ काम करने के लिए ही नियुक्त किए गए हैं न ?
634.	नेमलंय (नेमणे)	to appoint नियुक्त करना	
635.	उद्या	tomorrow कल	उद्या या. Come tomorrow. कल आइये।
636.	रिकामी	empty खाली	दुपारी ट्रेन रिकामी असते. The train runs empty in the afternoon. दोपहर को ट्रेन खाली होती है।
637.	पूर्वी % नसायची (नसणे)	earlier it was not so पहले नहीं होती थी	पूर्वी रविवारी गर्दी नसायची. Earlier it was not crowded on Sundays. पहले रविवार को भीड़ नहीं होती थी।

638.	उन्हाळ्यात तो उन्हाळा ते उन्हाळे	in the summers गर्मियों में	उन्हाळ्यात सुट्टी असते. There are vacations in summer. गर्मियों में छुट्टियाँ होती हैं।
639.	सुरू कर (करणे)	start / switch on शुरू करना	पंखा सुरू कर. Switch on the fan. पंखा चालू कर।
640.	चित्रपटाला तो चित्रपट ते चित्रपट	film / movie फिल्म, सिनेमा	आम्ही चित्रपटाला जातोय. We are going for a movie. हम फिल्म देखने जा रहे हैं।
641.	जागी असते	to remain awake जागे रहना	मी रात्री उशिरापर्यंत जागी असते. I (f) stay awake till late in the night. मैं देर रात तक जगी रहती हूँ।
642.	ती थंडी	cold ठंड	इकडे नेहमीच थंडी असते. It is always cold here. यहाँ हमेशा ठंड होती है।
643.	बंद	closed बंद	दर सोमवारी हे दुकान बंद असते. This shop is closed every Monday. यह दुकान हर सोमवार को बंद रहती है।
644.	भांडत असणे (भांडणे)	to fight झगड़ना	ते दररोज भांडत असतात. They fight every day. वे हर रोज झगड़ते हैं।
645.	गोंगाट असतो (असणे) तो गोंगाट	noise / commotion शोर शराबा	बाजारात गोंगाट असतो. There is a lot of noise / commotion in the market बाजार में शोर शराबा होता है।
646.	कडक	hard / solid कडक	कच्चा बटाटा कडक असतो. Raw potato is hard. कच्चा बटाटा कड़ा होता है।
647.	तेच	the same वही	मीपण तेच घेईन. I will also take the same. मैं भी वही लूँगा।
648.	थाळीत ती थाळी त्या थाळ्या	in the thali (plate) थाली में	काय काय असतं रे थाळीत ? What is there in the thali ? थाली में क्या क्या होता है ?
649.	ती भाजी त्या भाज्या	vegetable (raw /cooked) सब्जी	भाजी प्रकृतीसाठी चांगली असते. Vegetables are good for health. सब्जी स्वास्थ्य के लिये अच्छी होती है।
650.	ती रसभाजी त्या रसभाज्या	cooked vegetable with gravy रसेदार सब्जी	मला रसभाजी आवडते. I like vegetable with gravy. मुझे रसेदार सब्जी पसंद है।
651.	ती सुकी भाजी त्या सुक्या भाज्या	vegetable without gravy सूखी सब्जी	बटाट्याची सुकी भाजी व पुरी खा. Have dry potato vegetable with puris. आलू की सूखी सब्जी और पूरी खाओ।

652.	ती आमटी त्या आमट्या	curry तड़के वाली दाल	आज जेवणात आमटी आहे. Today there is curry for meal. आज खाने में दाल है।
653.	ते ताक	buttermilk छास	इथे ताजे ताक मिळते. Fresh buttermilk is available here. यहाँ ताजा छाछ मिलती है।
654.	ती चपाती त्या चपात्या	round and thin Indian flatbread made of wheat चपाती, रोटी	ही चपाती गरम आहे. This chapati is hot. यह चपाती गरम है।
655.	तो पापड ते पापड	pappadum पापड़	पापड तळून किंवा भाजून खातात. Pappadum is eaten fried or roasted. पापड़ तल के या भून के खाते हैं।
656.	लय (खूप), लई	a lot (rustic Marathi) खूब	मला आंबट गोष्टी लय आवडतात. I like sour things a lot. मुझे खट्टी चीज़ें बहुत पसन्द है।
657.	ते लोणचे / लोणचं ती लोणची	pickle अचार	मी लोणचं खात नाही. I don't eat pickles. मैं अचार नहीं खाता।
658.	ती फोड त्या फोडी	slice / piece फाँक / टुकड़ा	ही सफरचंदाची फोड आहे. This is a slice of apple. यह सेब की एक फाँक है।
659.	ती बासुंदी	sweet dish of boiled, thickened milk with sugar, saffron बासुंदी	मला बासुंदी व श्रीखंड दोन्ही आवडतात. I like both basundi and shreekhand. मुझे बासुंदी और श्रीखंड दोनों पसंद हैं।
660.	राहील (राहणे)	to remain रहेगा	राहील ना आता लक्षात ? Now you will keep that in mind, won't you ? रहेगा ना अब ध्यान में ?
661.	पोटामध्ये ते पोट ती पोटं / पोटे	in the stomach पेट में	पोटामध्ये काही जाईल तर नक्की लक्षात राहील. If something goes in my stomach (if I get to eat something), I will certainly remember. पेट में कुछ जाएगा, तो पक्का याद रहेगा।
662.	रांगेत ती रांग त्या रांगा	in queue कतार में	तो रांगेत उभा राहतो. He stands in the queue. वह कतार में खड़ा होता है।
663.	वाट पाहतो ती वाट त्या वाटा	to wait इंतजार करना	तो माझी वाट पाहतो. He waits for me. वह मेरा इंतजार करता है।
664.	तो कर्मचारी ते कर्मचारी	a worker / an employee कर्मचारी	या कार्यालयात खूप कर्मचारी दिसतात. Many employees are seen in this office. इस कार्यालय में बहुत कर्मचारी दिखते हैं।

665.	तपासतो (तपासणे)	to check जाँचना	कर्मचारी अर्ज तपासतो. The officer checks the application. कर्मचारी आवेदन पत्र जाँचता है।
666.	आवश्यक	necessary जरूरी	ओळखपत्र आवश्यक आहे. Proof of identity is necessary. पहचान पत्र जरूरी है।
667.	ते कागदपत्र ती कागदपत्रे	documents, papers कागज़ात	तिची आवश्यक कागदपत्रे हरवली. Her important documents are lost. उसके (f) ज़रूरी कागज़ात खो गये।
668.	पुन्हा पुन्हा	again & again बार बार	भार्गव पुन्हा पुन्हा कागदपत्रे पाहतो. Bhargav looks at his documents again & again. भार्गव बार बार कागजात देखता है।
669.	ते मतदान	election मतदान	तुमचं मतदान-ओळखपत्र कुठेय ? Where is your voter's identity card? आपका मतदान पहचान पत्र कहाँ है ?
670.	ते ओळखपत्र ती ओळखपत्रे / ओळखपत्रं	proof of identity पहचान पत्र	
671.	विजेचंच ती वीज त्या विजा	electricity बिजली	विजेचंच बिल द्या. Give the electricity bill (only). बिजली का बिल ही दें।
672.	पत्त्याचा पुरावा	proof of address पते का प्रमाण	-
673.	तातडीने	urgently तत्काल	त्याला तातडीने पासपोर्ट हवाय. He urgently requires a passport. उसे तत्काल पासपोर्ट चाहिये।
674.	विनंती (करणे) ती विनंती त्या विनंत्या	request निवेदन	मी तुला विनंती करते. This is my (f) request to you. मैं तुमसे निवेदन करती हूँ।
675.	पण / सुद्धा / ही / देखील	also भी	जोशीपण / जोशीसुद्धा / जोशीही / जोशीदेखील लंडनला जात आहेत. Joshi, too, is going to London. जोशी भी लंडन जा रहे हैं।
676.	लठ्ठ	fat मोटा / मोटी	तैमूर लठ्ठ आहे. Taimoor is fat. तैमूर मोटा है।
677.	ठेंगणा (स) / ठेंगणी (ि)	short in height नाटा / नाटी	मी ठेंगणा / ठेंगणी आहे. I am short. मैं नाटा / नाटी हूँ।
678.	गरीब	poor गरीब	मी गरीब आहे. I am poor. मैं गरीब हूँ।
679.	हुशार	intelligent, sharp होशियार	अब्दुल सल्मापेक्षा हुशार आहे. Abdul is more intelligent / sharper than Salma. अब्दुल सलमा से होशियार है।

680.	आळशी	lazy आलसी	तो खूप आळशी आहे. He is very lazy. वह (स्) बहुत आलसी है।
681.	सुरेल	melodious / melodiously सुरीला	श्रेया सुरेल गाते. Shreya sings pretty melodiously. श्रेया सुरीला गाती है।
682.	बेसूर	not in tune बेसुरा	ती बेसूर गाते. She does not sing in tune. वह बेसुरा गाती है।
683.	धीट	bold, courageous ढ़ीठ	तो धीट आहे. He is bold. वह (m) ढीठ है।
684.	प्रेमळ	affectionate स्नेही, स्नेहल	मदर टेरेसा प्रेमळ होत्या. Mother Teresa was affectionate. मदर टेरेसा स्नेहल थीं।
685.	घाबरट	faint-hearted डरपोक	तो घाबरट आहे. He is faint-hearted. वह (m) डरपोक है।
686.	रागीट	hot-headed गुस्सैल	ती रागीट आहे. She is always hot-headed. वह गुस्सैल है।
687.	ती भूक	hunger भूक	मला भूक लागली आहे. I am hungry. मुझे भूख लगी है।
688.	ती तहान	thirst प्यास	मला तहान लागली आहे. I am thirsty. मुझे प्यास लगी है।
689.	आधी	before, first पहले	चिंटू 'भूक भूक' करत यायच्या आधी पोहे करून ठेवते. Before Chintoo comes home hungry, I will keep pohe ready. चिंटू 'भूख भूख' करते आए उससे पहले पोहे बना कर रख देती हूँ।
690.	आल्यानंतर	after coming आने के बाद	तो आल्यानंतर तयारीला लागलं तर चिडतो. He gets angry, if I start preparing (the food) after he comes. उसके आने के बाद तैयारी करने लगने पर वह चिढ़ता है।
691.	तयारीला	for preparing तैयारी के लिए	
692.	चिडतो (चिडणे)	to get angry चिढ़ना	
693.	म्हणून	that is why इसलिए	म्हणून मी सांगत होते... That is why I was saying... इसलिए मैं कह रही थी...

पाठ ३

694.	खाई त्याला खवखवे	-	(Lit.) The one who eats, has an itching sensation in the throat. (Fig.) The person who has done something wrong always fears that he / she would be found out. चोर की दाढ़ी में तिनका।
695.	कानामागून आली आणि तिखट झाली	-	(Lit.) Came from behind the ear and became very hot (spicy). (Fig.) Your junior tries to get the better of you. बाद में आना और फिर भी बाज़ी मार ले जाना।
696.	शितावरून भाताची परीक्षा	-	(Lit.) By checking one grain of cooked rice, one comes to know if the entire rice is cooked. (Fig.) Coming to a valid broader conclusion by a particular proof. पके चावल के एक दाने से मालूम चल जाता है कि सारा चावल पका या नहीं।
697.	घरोघरी मातीच्या चुली	-	(Lit.) All houses have ovens of clay. (Fig.) It is the same story everywhere. घर घर की कहानी।
698.	खाईन तर तुपाशी, नाहीतर उपाशी	-	(Lit.) One either eats a lavish meal made of ghee or remains without food. (Fig.) To have the best or nothing. घी की दावत उड़ाना या उपवास कर लेना।
699.	कडू कारले, तुपात तळले, साखरेत घोळले, तरी कडू ते कडूच	-	(Lit.) You may fry it in ghee or turn it in sugar, bitter gourd remains as bitter as ever. (Fig.) Evil nature does not change. कुत्ते की दुम टेढ़ी की टेढ़ी ही रहती है।

पाठ ७ | CHAPTER 7

क्र./No.	शब्द/वाक्य / Word/Sentence	अर्थ / Meaning	उदाहरण / Example
700.	खरेदी	shopping खरीदी	
701.	गरज व्यक्त करणे	to express one's need जरूरत व्यक्त करना	
702.	बाजारात / दुकानात खरेदी करणे	to shop at a market / in a shop बाजार / दुकान में खरीदारी करना	
703.	वस्तूंच्या किंमती सांगणे आणि विचारणे.	to tell and ask for prices of goods वस्तुओं की कीमत पूछना और बताना	
704.	वजने आणि मापे	weights and measurements तोल और माप	
705.	अंक ५१ ते १००	numbers from 51 to 100 अंक ५१ से १००	

706.	हिला	her इसे	
707.	ती मुलगी त्या मुली	a girl / daughter लड़की / बेटी	किरण एक चांगली मुलगी आहे. Kiran is a good girl. किरन एक अच्छी लड़की है।
708.	तो मुलगा ते मुलगे	a boy / son लड़का / बेटा	सुशांत हा एक हुशार मुलगा आहे. Sushant is a clever boy. सुशांत एक होशियार लड़का है।
709.	तो वेळ	time समय	आपल्याकडे खूप कमी वेळ आहे. We have very little time. हमारे पास बहुत कम समय है।
710.	वेळ	[219]	
711.	तो कपडा ते कपडे	clothes कपडे	त्याचे कपडे फाटले आहेत. His clothes are torn. उसके कपडे फटे हैं।
712.	तो साबण ते साबण	soap साबुन	हात साबणाने धुवावेत. One must wash one's hands with soap. हाथ साबुन से धोने चाहिये।
713.	जवळच	nearby पास ही	माझं घर जवळच आहे. My house is nearby. मेरा घर पास ही है।
714.	मजबूत	strong मजबूत	या खुर्च्या मजबूत आहेत. These chairs are strong. ये कुर्सियाँ मजबूत हैं।
715.	एकाच ठिकाणी	at the same place एक ही जगह पर	माझी मैत्रीण आणि मी एकाच ठिकाणी काम करतो. My friend (f) and I work at the same place. मेरी सहेली और मैं एक ही जगह पर काम करते हैं।
716.	विसरलो (विसरणे)	to forget भूलना	मी तुला सांगायला विसरलो. I (m) forgot to tell you. मैं तुम्हें बताना भूल गया।
717.	ती भाजीवाली त्या भाजीवाल्या (तो भाजीवाला)	vegetable vendor (f) सब्जीवाली	त्या भाजीवालीकडे चांगली भाजी मिळते. One gets good vegetables at that vendor (f). उस सब्जीवाली के पास अच्छी सब्जी मिलती है।
718.	ती गल्ली त्या गल्ल्या	lane गली	ही गल्ली खूप शांत आहे. This lane is very quiet. यह गली बड़ी शांत है।
719.	तो बटाटा ते बटाटे	potato आलू	उत्तर भारतात बटाटा खूप खातात. In north India people eat a lot of potatoes. उत्तर भारत में आलू बहुत खाते हैं।

720.	तो कांदा ते कांदे	onion प्याज	तो कच्चा कांदा खात नाही. He doesn't eat raw onion. वह कच्चा प्याज नहीं खाता।
721.	तो वाटाणा / तो मटार ते वाटाणे / ते मटार	peas मटर	वाटाणा गोल असतो. Peas are round in shape. मटर गोल होता है।
722.	तो टोमॅटो ते टोमॅटो	tomato टमाटर	कच्चा टोमॅटो आंबट लागतो. Raw tomato tastes sour. कच्चा टमाटर खट्टा लगता है।
723.	तो फ्लॉवर ते फ्लॉवर	cauliflower फूल गोभी	कसा दिला हा फ्लॉवर ? How much for the cauliflower ? फूल गोभी कैसी दी ?
724.	तो पालक ते पालक	spinach पालक	पालक हिरवा असतो. Spinach is green. पालक हरा होता है।
725.	ती मिरची त्या मिरच्या	chilly मिर्च	ही लाल मिरची पाहा. Look at this red chilly. यह लाल मिर्च देखो।
726.	ती काकडी त्या काकड्या	cucumber खीरा	काकडी त्वचेसाठी चांगली असते. Cucumber is good for skin. खीरा त्वचा के लिये अच्छा होता है।
727.	ते गाजर ती गाजरे	carrot गाजर	आज गाजर हलवा करू. Let's make carrot halwa today. आज गाजर का हलवा बनाते हैं।
728.	ते वांगे ती वांगी	brinjal/ aubergine बैंगन	ते वांगी का खात नाहीत ? Why don't they eat brinjal? वे बैंगन क्यों नहीं खाते ?
729.	ती मावशी त्या मावश्या	aunt (mother's sister), here; a popular form of address for elderly women मौसी, मराठी में प्रौढ़ महिलाओं के लिए सम्बोधन	-
730.	तो रुपया ते रुपये	rupee / rupees रुपया, रुपये	फ्लॉवर ७० रुपये किलो आहे. Cauliflower is Rs. 70 per kilogram. फूल गोभी ७० रुपये किलो है।
731.	तो भाव ते भाव	price, rate भाव	जरा भाव कमी करा. Please reduce the price. जरा भाव कम कीजिए।
732.	ती महागाई	inflation महँगाई	महागाई वाढली. Things have become more expensive. महँगाई बढ़ गई है।
733.	पाव	a quarter पाव	पाव किलो फ्लॉवर द्या. Give a quarter kg of cauliflower. एक पाव फूल गोभी दीजिए।

734.	अर्धा	half आधा	कोबी द्या, अर्धा किलो. Give half a kilo of cabbage. आधा किलो पत्ता गोभी देना।
735.	ही / पण	also भी	थोड्या मिरच्याही द्या. Give some chillies too. थोड़ी मिर्च भी दो।
736.	काही नको	nothing कुछ नहीं	मला आता काही नको. I don't want anything now. अब मुझे कुछ नहीं चाहिये।
737.	ताजा	[546]	
738.	स्वस्त	cheap सस्ता	पालक स्वस्त आहे. Spinach is cheap. पालक सस्ता है।
739.	ती जुडी त्या जुड्या	a bunch जोडी	मला पालकची एक जुडी दे. Give me a bunch of spinach. मुझे पालक की एक गड्डी दो।
740.	विकत घेऊ (विकत घेणे)	to buy खरीदना	चला, फळं विकत घेऊ. Come, let's buy fruits. चलो, फल खरीदते हैं।
741.	तो पेरू ते पेरू	guava अमरूद	तो पेरू गोड आहे. That guava is sweet. वह अमरूद मीठा है।
742.	तो चिक्कू ते चिक्कू	chickoo चीकू	चिक्कू गोड असतो. Chickoo is sweet. चीकू मीठा होता है।
743.	तो आंबा ते आंबे	mango आम	कच्चा आंबा आंबट असतो. Raw mango is sour. कच्चा आम खट्टा होता है।
744.	तो अननस ते अननस	pineapple अनानास	अननस गोड असतो. Pineapple is sweet. अनानास मीठा होता है।
745.	ते संत्रे ती संत्री	orange संत्रा	नागपूरची संत्री प्रसिद्ध आहेत. Oranges from Nagpur are famous. नागपूर के संतरे प्रसिद्ध हैं।
746.	ते केळे ती केळी	banana केला	केळे गोड असते. Bananas are sweet. केला मीठा होता है।
747.	ते सफरचंद ती सफरचंदे	apple सेब	ती सफरचंदे महाग आहेत. Those apples are expensive. वे सेब महँगे हैं।
748.	ते द्राक्ष ती द्राक्षे	grape अंगूर	ही द्राक्षे गोड आहेत. These grapes are sweet. यह अंगूर मीठे हैं।

749.	ते डाळिंब ती डाळिंबे	pomegranate अनार	ही डाळिंबे महाग आहेत. These pomegranates are expensive. यह अनार महँगे हैं।
750.	ते कलिंगड ती कलिंगडे	water melon तरबूज	मला कलिंगडाचा रस आवडतो. I like water melon juice. मुझे तरबूज का रस पसन्द है।
751.	ती पपई त्या पपया	papaya पपीता	ही पपई गोड आहे. This papaya is sweet यह पपीता मीठा है।
752.	ती पिढी त्या पिढ्या	generation पीढी	आजची पिढी खूप जागरूक आहे. The present generation is quite aware. आज की पीढी बहुत जागरूक है।
753.	जागरूक	aware/ informed जागरूक	
754.	नवीन	[417]	
755.	जुने	old पुराने	हे लेगिंग्ज जुने आहेत. These leggings are old. ये लैगिंग्ज़ पुराने हैं।
756.	त्यावर	on that उस पर	त्यावर हे कानातले छान दिसतेय ना ? The earrings are going well with that, Aren't they? यह कान की बाली उसपर अच्छी लगती है न ?
757.	ते कानातले / कानातलं ती कानातली	earrings कान के	
758.	झकास	superb/ awesome फर्स्ट क्लास	हे एकदम झकास कॉम्बीनेशन आहे. This is an awesome combination. यह बेहतरीन कॉम्बिनेशन (मेल) है।
759.	ती झोळी त्या झोळ्या	sling bag झोला	ही माझी झोळी आहे. This is my bag. यह मेरा झोला है।
760.	तो झब्बा ते झब्बे	Indian shirt with full sleeves झब्बा	छोट्या मुलांना झब्बा चांगला दिसतो. The zhabbaa looks good on small children. छोटे बच्चों पर झब्बा अच्छा दिखता है।
761.	ती ओढणी त्या ओढण्या	a long stole, dupatta दुपट्टा	स्त्रिया सलवार-कमीजवर ओढणी घेतात. Ladies wear a dupatta with salwar-kameez. औरतें सलवार-कमीज़ पर दुपट्टा ओढती हैं।
762.	ती साडी त्या साड्या	saree साड़ी	साडी हा भारतीय स्त्रियांचा पारंपरिक पोषाख आहे. A saree is the traditional attire of Indian women. साड़ी भारतीय स्त्रियों की पारंपरिक पोषाक है।
763.	ती सलवार त्या सलवारी	Indian pant सलवार	ही सलवार खूप छान आहे. This is a very nice salwaar. यह सलवार बहुत अच्छी है।

764.	तो चुडीदार ते चुडीदार	Indian tight pant चुड़ीदार	मी हा चुडीदार घेते. I am taking these tights. मैं यह चुड़ीदार लेती हूँ।
765.	ढगळ	very loose ढीला ढाला	ढगळ कपडे ही आताची फॅशनच आहे. Wearing loose clothes is in fashion today. ढीलेढाले कपड़ों का आजकल फॅशन ही है।
766.	ल्हान	small छोटा	हे घर ल्हान आहे. This house is small. यह घर छोटा है।
767.	घट्ट	tight तंग	ही पँट खूप घट्ट आहे. This pant is very tight. यह पतलून बहुत तंग है।
768.	सैल	loose ढीला	उन्हाळ्यात जरा सैल कपडे वापरावेत. We should wear loose clothes in summer. गर्मियों में ढीले कपड़े पहनने चाहिये।
769.	लांब	long लंबा	हा शर्ट थोडासा लांब आहे. This shirt is a bit long. यह शर्ट थोड़ा लंबा है।
770.	तो रुमाल ते रुमाल	handkerchief रूमाल	हा रुमाल आहे. It's a handkerchief. यह एक रूमाल है।
771.	बेरीज	[278]	
772.	वजाबाकी	[325]	
773.	चुकली (चुकणे)	to miss छूटना	माझी नेहमीची गाडी चुकली. I missed my usual train. मेरी हर बार वाली ट्रेन छूट गई।
774.	निघतेस (निघणे)	to start off चल देना	एवढ्या लवकर निघतेस तू रोज ? Do you start off this early everyday? क्या तू रोज इतनी जल्दी निकलती है ?
775.	दिवस	[238]	
776.	तास	[283]	
777.	ते मिनिट ती मिनिटे	minute मिनिट	एका मिनिटात साठ सेकंदे असतात. One minute has 60 seconds. एक मिनिट में साठ सेकंड होते हैं।
778.	ते सेकंद ती सेकंदे	second सेकंद	
779.	विचित्र	strange विचित्र	त्याच्या विचित्र शर्टाबद्दल बोलू नकोस. Don't comment upon his strange shirt. उसके विचित्र शर्ट के बारे में बात मत कर।

780.	तेवढ्यात	by then इतने में, उसी समय	तेवढ्यात तू आलास... By then you came... इतने में तुम आ गए
781.	ती उपमा त्या उपमा	simile उपमा	चला, उपमा शिकू या Let's learn similes. चलो, उपमा सीखें।
782.	डोक्यात कांदे-बटाटे भरलेले असणे		to be mutton-headed दिमाग में घासपूस होना
783.	कोल्ह्याला द्राक्षे आंबट		The grapes are sour लोमड़ी के अंगूर खट्टे
784.	५६ (छप्पन्न) ... असणे		to have a thousand excuses / tasks / vices ... हजार बहाने / काम / दोष ...
785.	नाकाला मिरच्या झोंबणे		(Lit.) To suffer from a burning sensation (in the nose) caused by chillies. (fig.) To feel angry due to insult. अपमान से तिलमिलाना
786.	ढब्बू बटाटा		mutton-headed भोंदू
787.	साठी बुद्धी नाठी		over the hill and slow witted after sixty सठिया जाना
788.	सफरचंदासारखे गाल		apple cheeks सेब जैसे गाल
789.	टॉमेटोसारखे लालबुंद		red like a tomato टमाटर सा लाल
790.	डाळींबासारखे ओठ		pomegranate lips अनार से होंठ

पाठ ८ | CHAPTER 8

क्र./No.	शब्द/वाक्य / Word/Sentence	अर्थ / Meaning	उदाहरण / Example
791.	लक्षात ठेवा	remember / keep in mind. ध्यान में रखो।	
792.	परवानगी देणे / नाकारणे	to grant / deny permission अनुमति देना / न देना	
793.	आभार मानणे	to thank, to express gratitude आभार मानना	
794.	मदत मागणे	to ask for help मदद माँगना	
795.	सल्ला देणे	to give advice सलाह देना	
796.	ती परवानगी त्या परवानग्या	permission अनुमति	कृपया प्राचार्यांना भेटण्यासाठी परवानगी घ्यावी. Please take permission to see the Principal कृपया प्राचार्य से मिलने के लिए अनुमति लीजिए।

पाठ ७

पाठ ८

797.	नाकारणे	to reject, deny नकारना	प्राचार्य परवानगी नाकारत आहेत. The Principal is not permitting. प्राचार्य अनुमति नकार रहे हैं।
798.	तो सल्ला ते सल्ले	advice सलाह	त्याने मला सल्ला दिला. He gave me advice. उसने मुझे सलाह दी।
799.	ने (नेणे)	to take along/ take away ले जाना	प्रवासात गरम कपडे ने. Take warm clothes along while travelling. यात्रा पर गरम कपड़े लेकर जा।
800.	घे (घेणे)	to take लेना	हे पुस्तक घे Take this book. यह पुस्तक लो।
801.	ठेव (ठेवणे)	put, keep रखना	ते घड्याळ खणात ठेव. Put the watch in the drawer. वह घड़ी दराज में रखो।
802.	लक्ष दे	-	Pay attention! ध्यान दे!
803.	शांत बस	-	Sit quietly! शांत बैठ!
804.	गप्प रहा	-	Keep quiet! चुप रह / रहो!
805.	हात काढ	-	Take out / away your hand! हाथ निकाल!
806.	भरभर चाल	-	Walk quickly! जल्दी चल!
807.	लगेच इथे ये	-	Come here immediately! जल्दी आ यहाँ!
808.	ओरडू नकोस	-	Don't shout! चिल्ला मत!
809.	पटपट आवर	-	Bring some order quickly (tidy up)! फटाफट अवेरो।
810.	असं/ तसं करू नकोस	-	Don't do this/ that! ऐसे/ वैसे मत कर!
811.	कपडे मळवू नकोस	-	Don't dirty your clothes! कपड़े गंदे मत कर!
812.	ते लगेच परत आण	-	Bring that back, immediately! वह तुरंत यहाँ ला।
813.	तुला कळत नाही का?	-	You don't understand, do you? तुम्हें समझ नहीं आता क्या?
814.	बरबटावून घेऊ नकोस.	-	Don't smear / smudge yourself! ठीक से ले!
815.	ते तोंडात घालू नकोस	-	Don't put that in your mouth! वह मुँह में मत डालो!
816.	तुला ऐकू येत नाही का?	-	Can't you hear ? तुम्हें सुनाई नहीं देता क्या?

817.	त्याला हात लावू नकोस	-	Don't touch that! उसे छुओ मत!
818.	ते संगोपन	upbringing संगोपन	बाल-संगोपन हा महत्त्वाचा विषय आहे. Child-upbringing is an important issue. बच्चों का लालन-पालन एक महत्त्वपूर्ण विषय है।
819.	कवितेवर ती कविता त्या कविता	on the poem कविता पर	हे गाणे एका कवितेवर आधारित आहे. This song is based on a poem. यह गाना एक कविता पर आधारित है।
820.	तो मजकूर ते मजकूर	matter/ content विषयवस्तु	पत्रातला मजकूर नीट वाच. Read the matter in the letter carefully. उस खत की विषयवस्तु ठीक से पढ़ो।
821.	तो पेपर ते पेपर	newspaper समाचार-पत्र	तो पेपर वाच. Read the newspaper. वह अखबार पढ़।
822.	ते वृत्तपत्र ती वृत्तपत्रे	newspaper समाचार पत्र	मराठीत २०० हून अधिक वृत्तपत्रे प्रसिद्ध होतात. More than 200 newspapers are published in Marathi. मराठी में २०० से अधिक समाचार पत्र प्रकाशित होते हैं।
823.	उचल (उचलणे)	lift उठाओ	खाली पडलेले कपडे उचल. Lift the clothes lying on the ground. नीचे पड़े हुए कपड़े उठाओ।
824.	लावणे	to switch on लगाना	जरा टी.व्ही. लाव. Please switch on the T.V. जरा टी.वी. चालू करो।
825.	दूध	[87]	
826.	तो मसाला ते मसाले	spices मसाला	सुका मेवा आणि मसाला आणा. Bring dry fruits and spices. सूखा मेवा व मसाला लाइए।
827.	तो मेवा ते मेवे	dry-fruits मेवा	
828.	ते साहित्य	material / ingredients सामग्री	माझ्याकडे सगळं साहित्य आहे. I have all the ingredients. मेरे पास पूरी सामग्री है।
829.	ते आले	ginger अदरक	आले तब्येतीसाठी चांगले. Ginger is good for health. अदरक सेहत के लिए अच्छी होती है।
830.	ती पाकळी त्या पाकळ्या	garlic cloves कली	लसणीच्या पाच पाकळ्या घ्या. Take five garlic cloves. लहसुन की पाँच कलियाँ लें।
831.	ती लसूण त्या लसणी	garlic लहसुन	

पाठ ८

832.	ती कोथिंबीर	coriander धनिया	-
833.	ते बेसन	gram flour बेसन	-
834.	ते लाल तिखट	red chilli powder लाल तिखा	-
835.	ती हळद	turmeric हल्दी	-
836.	ते मीठ ती मिठे	salt नमक	-
837.	तळण्यासाठी (तळणे)	for frying तलने के लिए	मी तळण्यासाठी तेल कमी वापरतो. I use little oil for frying. मैं तलने के लिए कम तेल इस्तेमाल करता हूँ।
838.	ते तेल ती तेले	oil तेल	
839.	उकडा (उकडणे)	to boil उबालना	उकडलेली अंडी तब्येतीसाठी चांगली. Boiled eggs are good for health. उबाले हुये अंडे स्वास्थ्य के लिये अच्छे होते हैं।
840.	ती साल त्या साली	peel छिलका	-
841.	कुस्करा (कुस्करणे)	to mash सानना	-
842.	मळा (मळणे)	knead गुंदना	पीठ व्यवस्थित मळा. Knead the dough properly. आटा अच्छे से गूँदें।
843.	तो गोळा ते गोळे	ball गोल	पिठाचे छोटे गोळे करा. Make small balls of the dough. आटे के छोटे गोले बनाएँ।
844.	दाट	thick मोटा	-
845.	ती कढई त्या कढया	frying pan कढ़ाई	-
846.	तो पदार्थ ते पदार्थ	ingredient पदार्थ	तू यात कोणता पदार्थ घालतेस ? Which ingredient do you put in this ? तुम इस में कौनसा पदार्थ डालते हो ?
847.	बनवणे	[471]	--
848.	वापरणे	to use / make use of उपयोग करना	तो कॉम्प्युटर वापरतो. He uses a computer. वह कम्प्यूटर का उपयोग करता है।
849.	वाढणे	to serve परोसना	गरम जेवण वाढ. Serve hot food! गरम खाना परोसो।

850.	उशीर (होणे) तो उशीर ते उशीर	late देर	मला उशीर होतोय. I am getting late. मुझे देर हो रही है।
851.	पाचशे	five hundred पाँच सौ	मला पाचशे रुपये दे. Give me five hundred rupees. मुझे पाँच सौ रुपये दो।
852.	माग (मागणे)	to ask for something माँगना	बाबांकडे पैसे माग. Ask your father for money. पापा से पैसे माँग।
853.	नीघ (निघणे)	[774]	
854.	पालेभाजी	[134]	
855.	ती सूचना त्या सूचना	instruction सूचना	कृपया सूचना वाचा. Please read the instructions. कृपया सूचना पढ़ें।
856.	ती सूनबाई त्या	address for daughter-in-law बहू	सूनबाई, ऐक ! Listen dear ! (daughter-in-law) बहू, सुन !
857.	ती भीती	fear डर	मला माणसांची भीती वाटते. I fear humans. मुझे इन्सानों से डर लगता है।
858.	समजणे	understand समझना	मला गणित समजत नाही. I don't understand mathematics. मुझे गणित नहीं समझ में आता।
859.	समजावणे	to explain समझाना	मला समजाव. Please explain to me. मुझे समझाओ।
860.	तो पसारा	mess पसारा	पसारा आवर. Clean up the mess ! अस्तव्यस्तता ठीक कर !
861.	आवर (आवरणे)	to clean up, tidy सवारना, साफ करना	तुझी खोली आवर. Clean up your room ! अपना कमरा साफ कर।
862.	ते बद्धकोष्ठ	constipation क़ब्ज़	बद्धकोष्ठ हा पोटाचा विकार आहे. Constipation is a stomach illness. क़ब्ज़ पेट का विकार है।
863.	ती बचत त्या बचती	savings बचत	मी बचत करू शकत नाही. I cannot save. मैं बचत नहीं कर सकता।
864.	तो जुलाब ते जुलाब	loose motions दस्तें, दस्त	मला जुलाब होतायत. I am having loose motions. मुझे दस्त लग रही है।
865.	खडूस	unfriendly खडूस, अकडू	माझा साहेब खडूस आहे. My boss is unfriendly. मेरे साहब खडूस हैं।

866.	लग्न	[362]	
867.	ती चप्पल त्या चपला	footwear चप्पल, जूते	आम्हाला चांगल्या चपला दाखवा. Show us good sandals. हमें अच्छी सैंडल दिखाइए।
868.	नक्षीदार	embroidered कसीदे वाली	माझी चप्पल नक्षीदार आहे. My sandals are embroidered. मेरे सैंडल कसीदे वाले हैं।
869.	ते सरबत ती सरबते	juice / a soft drink शरबत	मला सरबत दे. Give me a soft drink. मुझे शरबत दो।
870.	ते हॉस्टेल ती हॉस्टेल	youth hostel हॉस्टेल	युथ हॉस्टेल स्वस्त असतात. Youth hostels are cheap. यूथ हॉस्टेल सस्ते होते हैं।
871.	तो विमानतळ ते विमानतळ	airport हवाई अड्डा	विमानतळ जवळ आहे. The airport is close by. हवाई अड्डा पास में है।
872.	बिनधास्त	bold, fearless बिन्दास	बिनधास्त बोला. Speak fearlessly. बेझिझक बोलो / निर्भीक होकर बोलो।
873.	ती टॅक्सी त्या टॅक्सी	taxi टैक्सी	टॅक्सी, बस, रेल्वे, दवाखाने, हॉटेलं या सगळ्यांची माहिती पर्यटकांना लागते. Taxi, bus, railway, hospital, hotel-Information about all these is required by tourists. टॅक्सी, बस, रेल्वे, दवाखाना, होटल इन सब की जानकारी पर्यटकों को चाहिये होती है।
874.	ती बस त्या बस	bus बस	
875.	ती रेल्वे त्या रेल्वे	railway रेल	
876.	तो दवाखाना ते दवाखाने	dispensary दवाखाना	
877.	ते हॉटेल ती हॉटेलं/हॉटेले	hotel होटल	
878.	गोळा (करणे)	to collect, gather इकट्ठा करना	मी माहिती गोळा करते. I (f) collect information. मैं सूचना इकट्ठा करती हूँ।
879.	काटकसरीने (ती काटकसर)	frugally किफायत से	तू तिथे काटकसरीने रहा. Live there frugally. तुम वहाँ किफायत से रहो।
880.	समुद्रावर (तो समुद्र ते समुद्र)	at the sea समुद्र पर	समुद्रावर सूर्यास्त बघ. See the sunset at the sea. समुद्र पर सूर्यास्त देख।
881.	तो सूर्यास्त ते सूर्यास्त	sunset सूर्यास्त	
882.	ते डोके/डोकं ती डोकी	head सिर	डोकं नीट पूस. Wipe your head properly. सिर अच्छे से पोंछ।
883.	पूस (पुसणे)	to wipe पोंछना	

884.	माशांचेही (तो मासा ते मासे)	of the fish मछली के भी	माशांचेही चांगले-चांगले पदार्थ मिळतात. One gets good sea-food too. मछली की भी अच्छी अच्छी चीज़ें मिलती हैं।
885.	तो तपशील ते तपशील	details ब्यौरा	मी तुला माझ्याकडचे तपशील मेल करतो. I will email you the details that I have. जो मेरे पास है, वह ब्यौरा मैं तुझे भेजता हूँ।
886.	ते विमान ती विमाने/ विमानं	aeroplane हवाई-जहाज	रात्रीचं विमान आहे. It's a night flight / plane. रात का हवाई-जहाज है।
887.	किमान	minimum, at least कम से कम	विमानतळावर किमान दोन तास आधी पोहोच. Reach the airport at least two hours in advance. कम से कम दो घंटे पहले हवाई अड्डे पर पहुँचो।
888.	पकवतो (पकवणे)	(here:) to bore पकाना	किती पकवतो हा प्रतीक! What a bore Prateek is? कितना पकाता है ये प्रतीक!
889.	ग्राहकांसाठी तो ग्राहक ते ग्राहक	for the customers उपभोक्ताओं के लिए	ग्राहकांसाठी सूचना. An announcement for the customers! ग्राहकों के लिए सूचना।
890.	ती पिशवी त्या पिशव्या	carry bag थैली	खरेदीला कापडी पिशवी न्या. Take along a cloth bag for shopping. खरीदी के लिए कपड़े की थैली साथ ले जाएँ।
891.	सांभाळ (सांभाळणे)	to take care संभालना, खयाल रखना	आपल्या वस्तू सांभाळा. Take care of your belongings. अपनी चीजों का खयाल रखें।
892.	जगायचं (जगणे)	to live जीना	कसं जगायचं? How to live? कैसे जीना चाहिये?
893.	वागायचं (वागणे)	to behave पेश आना	कसं वागायचं? How to behave? कैसे पेश आना चाहिये?
894.	खरे	true, truth सच	नेहमी खरे बोलावे, खोटे बोलू नये. Always apeak the truth, don't lie. सदा सच बोलें, झूठ न बोलें।
895.	खोटे	false, lie झूठ	
896.	स्वच्छ	clean साफ	घर स्वच्छ ठेवावे, घाण करू नये. Keep the house clean, don't make it dirty. घर साफ रखें, गन्दगी न करें।
897.	घाण	dirty गन्दा	

पाठ ८

898.	आळस	laziness आलस	आळस करू नये. Don’t be lazy. आलस न करें।
899.	उशिरा	late देर से	उशिरा उठू नये. Don’t wake up late. देर से न उठें।
900.	सावकाश	gently, slowly आराम से	सावकाश जेवावे, घाई करू नये. Eat slowly, don’t hurry. आराम से खाएँ, जल्दी न करें।
901.	घाई	hurry जल्दी	
902.	कृपया शांतता राखा	-	Please observe silence. कृपया शांति रखें।
903.	मोठ्याने बोलू नये.	-	Don’t speak loudly. जोर से बात न करें।
904.	तिकीटखिडकीसमोर गर्दी करू नये. कृपया रांगेत उभे राहावे.	-	Don’t crowd in front of the ticket-window. Please stand in a queue. टिकट खिडकी के सामने भीड़ न करें। कृपया कतार में खड़े रहें।
905.	येथे धूम्रपान करू नये.	-	Smoking is prohibited. यहाँ धूम्रपान करना मना है।
906.	कृपया दवाखान्यात मोबाइलवर बोलू नका.	-	Please don’t use mobile phones in the clinic. कृपया दवाखाने में मोबाइल पर बात न करें।
907.	कृपया गेटसमोर वाहने लावू नयेत.	-	No parking in front of the gate. कृपया गेट के सामने वाहन न लगाएँ।
908.	कायदा पाळा गतीचा.	-	Please maintain speed limit. कृपया गति की मर्यादा का पालन करें।
909.	कृपया थुंकू नये.	-	Do not spit कृपया न थूकें।
910.	चौकोनी तो चौकोन ते चौकोन	square चौकोना	एक चौकोनी कागद घ्या. Take a square paper. एक चौकोना कागज लें।
911.	दुमडावा (दुमडणे)	to fold मोडना	आधी कागद दुमडावा. Fold the page first. पहले कागज मोड़ें।
912.	ती घडी त्या घड्या	to fold तह करना	कपड्यांची घडी घाल. Fold the clothes कपडों को तह करें।
913.	तो भाग ते भाग	part भाग	केकचे चार भाग कर. Cut the cake in four parts. केक के चार भाग करो।
914.	मागे	behind पीछे	तो मागे उभा आहे. He is standing behind वह पीछे खड़ा है।

915.	विरुद्ध	opposite विरुद्ध	सागर आणि प्रभवची मते एकदम विरुद्ध आहेत. Sagar and Prabhav have opposite views. सागर और प्रभव के मत परस्पर विरुद्ध हैं।
916.	तो त्रिकोण ते त्रिकोण	triangle त्रिकोण	एक त्रिकोण कापा. Cut a triangle. एक त्रिकोण काटें।
917.	पोकळ	hollow खोखला	खालचा भाग पोकळ आहे. The lower part is hollow. नीचे का भाग खोखला है।
918.	उभा	standing खड़ा	तो तिथे उभा आहे. He is standing there. वह वहाँ खड़ा है।
919.	ती बाजू त्या बाजू	sides बाजू, कोने	कागदाच्या बाजू दुमडून घ्याव्यात. Fold the sides of the paper. कागज़ की बाजुएँ मोड़ लें।
920.	करावे तसे भरावे	-	as you sow, so shall you reap जैसी करनी वैसी भरनी
921.	पी हळद नि हो गोरी	-	to expect fast results. / Rome was not built in a day. शीघ्रातिशीघ्र परिणाम की अपेक्षा रखाना।
922.	अंथरूण पाहून पाय पसरावेत.	-	not to go beyond one's means चादर देख कर पैर फैलाना।
923.	ऐकावे जनाचे, करावे मनाचे.	-	Listen to all, but do what you please. सुनों सब की, करो मन की।

पाठ ९ | CHAPTER 9

क्र./No.	शब्द/वाक्य / Word/Sentence	अर्थ / Meaning	उदाहरण / Example
924.	ते कुटुंब ती कुटुंबे	family परिवार	
925.	संबंध दाखवणे	to show relation. संबंध बताना	
926.	स्वत:च्या कुटुंबाबद्दल माहिती सांगणे	give information about one's family. खुद के परिवार के बारे में बताना	
927.	मालकी हक्क	ownership, possession मालकीयत	
928.	१०० च्या पुढील अंक	numbers beyond 100 १०० के आगे के अंक	
929.	प्रश्नशब्द : कोणाचा, कोणाची, कोणाचे	Interrogatives: whose प्रश्नशब्द : किसका, किसकी, किसके	
930.	बाळ	[100]	

931.	ते कपाट ती कपाटे / कपाटं	cupboard/ almirah अल्मारी	हे सुरभीचे कपाट आहे. This is Surabhi's cupboard. यह सुरभि की अल्मारी है।
932.	ते मांजर ती मांजरे / मांजरं	cat बिल्ली	मांजर उंदरामागे धावते. The cat runs after the mouse. बिल्ली चूहे के पीछे भागती है।
933.	ती शाळा त्या शाळा	school पाठशाला	माझी शाळा मोठी आहे. My school is big. मेरी पाठशाला बड़ी है।
934.	तो भ्रमणध्वनी ते भ्रमणध्वनी	mobile मोबाईल	हा आहे माझा भ्रमणध्वनी क्रमांक. This is my mobile number. यह मेरा मोबाइल नम्बर है।
935.	महाग	expensive महँगा	हे घड्याळ महाग आहे. This watch is expensive. यह घड़ी महँगी है।
936.	राखाडी	[130]	
937.	रंगाचा / रंगाची / रंगाचे (तो रंग ते रंग)	of the colour रंग का / रंग की / रंग के	१. हा शर्ट लाल रंगाचा आहे. This shirt is red. यह शर्ट लाल रंग की है। २. ही काच सफेद रंगाची आहे. This glass is white. यह काँच सफेद रंग का है। ३. हे पेन काळ्या रंगाचे आहे. This pen is black. यह पेन काले रंग का है।
938.	हल्ली	these days, nowadays, आजकल	मी हल्ली मुंबईत राहतो. I live in Mumbai these days. आजकल मै मुंबई में रहता हूँ।
939.	सतत	all the while, always हर समय, हमेशा	तो सतत दौयावर असतो. He is always on tour. वह हमेशा दौरे पर रहता है।
940.	कोणाचा / कोणाची / कोणाचे	whose किसका / किसकी / किसके	१. हा रुमाल कोणाचा आहे ? Whose handkerchief is this ? यह रुमाल किसका है ? २. ही वही कोणाची आहे ? Whose notebook is this ? यह नोटबुक किसकी है ? ३. हे घर कोणाचे आहे ? Whose house is this ? यह घर किसका है ?
941.	घरच्यांशी	with the members of family घर के सदस्य	तो घरच्यांशी बोलत नाही. He does not talk to his family members. वह घरके सदस्यों से बातचीत नहीं करता।

942.	माझा (m) / माझी (f) / माझे (n)	my मेरा / मेरी	१. हा माझा मुलगा. This is my son. यह मेरा लड़का / बेटा है। २. ही माझी मुलगी. This is my daughter. यह मेरी लड़की / बेटी है ! ३. हे माझे घर आहे. This is my house. यह मेरा घर है !
943.	तो भाऊ ते भाऊ	brother भाई	हा माझा भाऊ, अक्षय. This is my brother Akshay यह मेरा भाई, अक्षय है।
944.	बायको	[250]	
945.	ती वहिनी त्या वहिन्या	brother's wife भाभी	रेश्मा रोहितची वहिनी आहे. Reshma is Rohit's sister-in-law. रेश्मा रोहित की भाभी है !
946.	आजी	[254]	-
947.	ते आजोबा	grand father दादाजी / नानाजी	हे बाबूचे आजोबा. He is grandfather of baboo. वे बाबू के दादाजी / नानाजी हैं।
948.	ती बहीण त्या बहिणी	sister बहन	शांती मनोहरची बहीण आहे. Shanti is Manoher's sister. शांति मनोहर की बहन है।
949.	ती आई त्या आया	mother माँ	माझी आई डॉक्टर आहे. My mother is a doctor. मेरी माँ डॉक्टर है।
950.	ते (आदरार्थी) / तो बाबा	father पिताजी	नागेशचे बाबा चित्रकार आहेत. Nagesh's father is an artist. नागेश के पिताजी चित्रकार हैं।
951.	तो नातेवाईक ते नातेवाईक	relative रिश्तेदार	हे सर्व माझे नातेवाईक आहेत. They all are my relatives. ये सब मेरे रिश्तेदार हैं।
952.	काका	[155]	
953.	तो दादा ते दादा	elder brother बड़ा भाई	हा माझा दादा. He is my elder brother. यह मेरे बड़े भाई हैं।
954.	ती मावशी त्या मावश्या	aunt, mother's sister मौसी	आईची बहीण ती मावशी. 'Mavshi' means mother's sister. माँ की बहन मौसी।
955.	ती काकी / काकू त्या काकी / काकू	aunt, father's brother's wife चाची/ ताई	ही माझी मोठी काकू आहे. She is my elder uncle's wife. वह मेरी ताई हैं।
956.	मामा	[74]	-

957.	ती आत्या त्या आत्या	aunt, father's sister बुआ	ही माझी आत्या आहे. This is my aunt (father's sister). यह मेरी बुआ हैं।
958.	तो मित्रपरिवार	friend circle मित्रपरिवार	माझा मित्रपरिवार बराच मोठा आहे. My friend circle is quite large. मेरा मित्र परिवार काफी बड़ा है।
959.	तो खास मित्र ते खास मित्र	best friend जिगरी देस्त	रमेश सुरेशचा खास मित्र आहे. Ramesh is Suresh's best friend. रमेश सुरेश का सबसे अच्छा मित्र है।
960.	जवळपास रोज	practically everyday लगभग रोजाना	आम्ही जवळपास रोज भेटतो. We meet practically daily. हम लगभग रोजाना मिलते हैं।
961.	ते गिर्यारोहण ती गिर्यारोहणे	mountain climbing पर्वतारोहण	गिर्यारोहण खूप अवघड असते. Mountain climbing is very difficult. पर्वतारोहण बहुत कठिन होता है।
962.	तो नवरा ते नवरे	husband पती	कमाल सुल्तानाचा नवरा आहे. Kamala is Sultan's husband. कमाल सुल्ताना का पति है।
963.	रुमाल	[770]	
964.	घड्याळ	[83]	
965.	साधारणपणे	usually साधारणत: , ज्यादातर	आमची संध्याकाळ साधारणपणे अशीच असते. Our evenings are usually like this. हमारी शाम ज्यादातर ऐसी ही होती है।
966.	गप्पा मारता मारता (मारणे)	while chatting गप्पें मारते मारते	आम्ही गप्पा मारता मारता झोपलो. We fell asleep while chatting. हम गप्पें मारते मारते सो गए।
967.	सोपवावा (सोपवणे)	to hand over सौंप देना	रिमोट आजीकडे सोपवावा लागतो. The remote control has to be handed over to granny. रिमोट दादी / नानी को देना पड़ता है।
968.	ती मालिका त्या मालिका	t.v. serial धारावाहिक	आजी तिची आवडती मालिका बघते. Granny watches her favourite serial. दादी / नानी अपना पसंदीदा धारावाहिक देखती है।
969.	तो डोळा ते डोळे	eye आँख	ते डोळे मिचकावून गुणगुणतात. He blinks while humming. वे आँख मिचका कर गुनगुनाते हैं।
970.	गुणगुणतात (गुणगुणणे)	to hum गुनगुनाना	
971.	ते माहेर	maternal home of a married woman मायका	वहिनीचं माहेर जवळ आहे. My sister-in-law's maternal home is nearby. भाभी का मायका पास में है।

972.	हळू	[484]	
973.	जलद	fast जलद, तेज़	ही जलद गाडी आहे. This is a fast train. यह तेज ट्रेन है।
974.	उलट	opposite उल्टा	आणि तिच्या उलट ओंकार. And Omkar is her exact opposite. और ओंकार उसका ठीक उल्टा है।
975.	भरभर	very quickly, hurriedly फटाफट	तो भरभर स्वयंपाक करतो. He cooks very fast. वह फटाफट खाना पकाता है।
976.	वेगाने तो वेग ते वेग	with speed गति से	तो वेगाने गाडी चालवतो. He drives speedily. वह गाड़ी तेज चलाता है।
977.	अनेकदा	many times कई बार	आम्ही अनेकदा भेटतो. We meet many a time/ s. हम कई बार मिलते हैं।
978.	भरपूर	many, a lot खूब, बहुत	आम्ही भरपूर गप्पा मारतो. We chat a lot. हम खूब गप्पें मारते हैं।
979.	भिन्न	different अलग	माझे मत भिन्न आहे. I have a different opinion. मेरी राय अलग है।
980.	क्वचित	seldom, rarely कभी कभी	आम्ही क्वचितच बोलतो. We talk rarely. हम कभी कभी ही बातें करते हैं।
981.	एकदा	एक बार	एकदा का स्काइप सुरू केलं की आमच्यातलं अंतर पटकन नाहीसं होतं. Once skype gets started, the distance between us goes/ disappears. एक बार स्काईप चालू हुआ नहीं, कि हमारे बीच का फासला गायब हो जाता है।
982.	पटकन्	quickly जल्द	
983.	नाहीसं होणे	to go away/ to disappear न होना, गायब होना	
984.	सतराशे साठ	1760, a thousand ..., an exaggeration, a lot in number कई प्रकार के, विविध	ती सतराशे साठ उद्योग करत असते. She does a thousand things. वह हजार काम करती रहती हैं।
985.	शे - सव्वाशे लोक		Approximately 100 -125 people करीब सौ सवा सौ लोग
986.	हजारदा सांगणे		To say a thousand times हजार बार कहना
987.	स्वामी तिन्ही जगांचा आईविना भिकारी		The king of three worlds is a beggar without a mother. तीनों जग का राजा, पर माँ बिन भिखारी
988.	सख्खे भाऊ, पक्के वैरी		Loving brothers could be bitter enemies at times. सगे भाई, जानी दुश्मन

989.	इवल्या	tiny नन्हे से	इवल्या इवल्या घरट्यात, चिमणा चिमणी राहतात. A pair of sparrows lives in a tiny nest. एक नन्हें से घोंसले में गौरैया का एक जोड़ा रहता है।
990.	ते घरटे ती घरटी	nest घोंसला	
991.	तो चिमणा ते चिमणे	sparrow (m) गौरैया	
992.	ती चिमणी त्या चिमण्या	sparrow (f) गौरैया	
993.	चिवचिवणे	to chirp / tweet चीं चीं करना	चिमणी चिवचिवते. The sparrow (f) chirps. गौरैया चीं चीं करती है।
994.	आभाळ	[78]	
995.	झेलणे	to bear, manage, tolerate / to shoulder responsibility झेलना	आभाळ झेलते पंखांवरी. It bears the sky on its wings. सारा जहाँ अपने कंधों पर लेती है।
996.	पंखांवरी तो पंख ते पंख	on the wings पंखों पर	
997.	पापा घ्यावा (घेणे)	to kiss the little ones softly बच्चों की चुम्मी लेना	पिल्लांचा हळूच पापा घ्यावा. Kiss the little ones (of the sparrow) softly. गौरैया के बच्चों की चुम्मी लेना।
998.	ते छप्पर ती छपरे	roof छत	छप्पर / भिंत / दार हसते. The roof, walls, doors laugh. (personification) छत, दीवार, दरवाजे हँसते हैं।
999.	ती भिंत त्या भिंती	wall दीवार	
1000.	ते दार ती दारे	door दरवाजा	
1001.	वेळ घालवणे	to spend time समय बिताना	तुम्ही घरी वेळ कसा घालवता ? How do you spend your time at home? आप घर पर समय कैसे बिताते हैं ?

पाठ १० | CHAPTER 10

क्र./No.	शब्द/वाक्य / Word/Sentence	अर्थ / Meaning	उदाहरण / Example
1002.	आनंदाचे प्रसंग तो प्रसंग ते प्रसंग	merry times / occasions खुशी के मौके / अवसर	
1003.	आवड निवड सांगणे, विचारणे	to tell about and ask for one's likes & dislikes पसंद और नापसंद बताना और पूछना	
1004.	वाढदिवस सांगणे, विचारणे	to tell and ask one's birth date जन्मदिन बताना और पूछना	

1005.	वाढदिवसाचे आमंत्रण करणे	to invite for one's birthday. जन्मदिन पर आमंत्रण देना	
1006.	होकार व नकार देणे	to accept / reject invitation. स्वीकार / अस्वीकार करना	
1007.	ती आवड-निवड त्या आवडी-निवडी	choice रुचि / अरुचि	प्रत्येकाला आवड-निवड असते. Everybody has likes and dislikes. हर एक की रुचि / अरुचि होती है।
1008.	तो वाढदिवस ते वाढदिवस	birthday जन्मदिन / सालगिरह / बरसगाठ	आज अजयचा वाढदिवस आहे. It's Ajay's birthday today. आज अजय का जन्मदिन है।
1009.	ते आमंत्रण ती आमंत्रणे	invitation आमंत्रण	तुझ्या लग्नाचे आमंत्रण मिळाले. Received the invitation of your marriage. तेरी शादी का आमंत्रण मिला।
1010.	तो होकार ते होकार	acceptance स्वीकृति, मंजूरी	तुझा होकार कळव. Let me know your acceptance. अपनी स्वीकृति बता।
1011.	तो नकार ते नकार	refusal, rejection नकार	तिने त्याला नकार दिला. She refused him. उसने उसे मना कर दिया।
1012.	ती इच्छा त्या इच्छा	desire, wish इच्छा	माझी येण्याची इच्छा नाही. I don't wish to come. मैं आना नहीं चाहता।
1013.	व्यक्त करणे	to express प्रकट करना	मी खेद व्यक्त करतो. I express my regrets. मैं खेद प्रकट करता हूँ।
1014.	फावला (वेळ)	spare (time) खाली (समय)	तू फावला वेळ कसा घालवतोस ? How do you spend you spare time? तू अपना खाली समय कैसे बिताता है ?
1015.	नाटक / सिनेमा बघणे	to watch play / movie नाटक / चित्रपट देखना.	सुटीच्या दिवशी मी खूपदा नाटक किंवा सिनेमाला जातो. On a holiday I frequently go to a play or a movie. छुट्टी के दिन मैं प्राय: नाटक या फिल्म देखने जाता हूँ।
1016.	ते बागकाम ती बागकामे	gardening बागबानी करना	बागकाम करणे हा माझा छंद आहे. Gardening is my hobby. बागबानी करना मेरा शौक है।
1017.	फिरणे (फिरायला जाणे)	to walk out, to go for a walk घूमना / घूमने जाना	मी रोज सकाळी फिरायला जातो. I go for a walk daily in the morning. मैं हर रोज सुबह घूमने जाता हूँ।
1018.	चित्र रंगवणे ते चित्र ती चित्रे	to colour / paint the picture चित्र में रंग भरना.	मी चित्र रंगवत आहे. I am colouring / painting the picture. मैं चित्र में रंग भर रहा हूँ।

1019.	चित्र काढणे	to draw a picture फोटो खींचना / चित्र बनाना	चित्र काढणे हा त्याचा छंद आहे. Clicking pictures / Drawing is his hobby. फोटो खींचना / चित्र बनाना उसका शौक है।
1020.	कविता करणे	to write poems कविता लिखना	रवींद्र कविता करतो. Ravindra writes poems. रवींद्र कविता लिखता है।
1021.	वाचन करणे	to read / reading पढना	वाचन हा माझा छंद आहे. Reading is my hobby. पढ़ना मेरा शौक है।
1022.	गाणी ऐकणे	to listen to songs गाने सुनना	गाणी ऐकण्यात मला खूप आनंद मिळतो. I get tremendous pleasure in listening to songs. मुझे गाने सुनने में बहुत आनंद आता है।
1023.	मजा (मज्जा येणे)	[540]	
1024.	वेगवेगळ्या	different (kinds of) अलग अलग प्रकार की	वेगवेगळ्या भाज्या बनवायला मला मज्जा येते.
1025.	चमचमीत	[592]	
1026.	गप्पिष्ट	chatterbox गप्पी	तो गप्पिष्ट आहे. He is a chatterbox. वह गप्पी है।
1027.	पुष्कळ	a lot बहुत	मला पुष्कळ काम आहे. I have a lot of work. मुझे बहुत काम है।
1028.	सरळ (करणे)	straight सीधा	मी केस सरळ करते. I straighten my hair. मैं बाल सीधे करती हूँ।
1029.	ते कुलूप ती कुलपे/ कुलपं	lock ताला	मी ही हेअरपिन कुलूप उघडायला वापरते. I use this hairpin to open the lock. मैं इस हेअरपिन का उपयोग ताला खोलने के लिए करती हूँ।
1030.	ती बढती त्या बढत्या	promotion पदोन्नति, तरक्की	त्याला बढती मिळाली. He got a promotion. उसकी पदोन्नति हो गई।
1031.	तो निकाल ते निकाल	result परिणाम, फल	निवडणुकीचा निकाल काय लागला ? What are the results of the election? चुनाव का नतीजा क्या निकला ?
1032.	ती दिवाळी	festival of lights दिवाली, दीपावली	या वर्षी दिवाळी नोव्हेंबर महिन्यात आहे. This year Diwali comes in November. इस बरस दिवाली नवम्बर में है।
1033.	शुभ दीपावली	-	Happy Diwali ! शुभ दीपावली !

1034.	ईदच्या शुभेच्छा	-	Eid Mubarak ! ईद मुबारक !
1035.	ती होळी त्या होळ्या	festival of Holi होली	आज होळी आहे. It is Holi today. आज होली है।
1036.	तो गुढीपाडवा	Marathi new year गुढी पाडवा	गुढीपाडवा एप्रिल महिन्यात येतो. Gudhipadva comes in the month of April. गुढी पाडवा अप्रैल मे आता है।
1037.	ते नवीन वर्ष	new year नया साल	नवीन वर्ष १ जानेवारीला सुरू होते. New year begins on the 1st of January. नया साल १ जनवरी को शुरु होता है।
1038.	तो दसरा	Dussehra (the tenth final day of Hindu autumn festival of Navratri) दशहरा	दसरा हा मोठा सण आहे. Dussehra is a big festival. दशहरा बड़ा त्यौहार है।
1039.	ती सक्रांत त्या संक्रांती	a kite festival in January. मकर संक्राति	संक्रांत हा सण जानेवारी महिन्यात येतो. Sankrant comes in the month of January. संक्राति जनवरी महीने में आती है।
1040.	तो तीळगूळ	sweet made of sesame seeds and jaggery तिल गुड	तो तीळगूळ खातो. He eats tilgul. वह तिल गुड खाता है।
1041.	नूतन वर्षाभिनंदन	-	Happy New Year ! नये साल की शुभ कामनाएँ !
1042.	ती शुभेच्छा त्या शुभेच्छा	Greetings! शुभ कामनाएँ।	दीपावलीच्या शुभेच्छा ! Greetings for Diwali! दीपावली की शुभ कामनाएँ !
1043.	ते निमंत्रण ती निमंत्रणे	invitation निमंत्रण / आमंत्रण	कार्यक्रमाचे निमंत्रण आले आहे. The invitation of the programme has arrived. कार्यक्रम का निमंत्रण आ गया है।
1044.	तो / ते गणपती	name of the elephant headed God, the festival of lord Ganesha गणेश, गणेश उत्सव	गणपती विघ्नहर्ता आहे. Lord Ganesha removes all the obstacles. गणेश विघ्न दूर करते हैं।
1045.	साजरा (करणे)	to celebrate मनाना	मी दिवाळी सण साजरा करतो. I celebrate Diwali. मैं दिवाली मनाता हूँ।
1046.	ती भेटवस्तू त्या भेटवस्तू	gift तोहफा, भेंट	ती त्याला भेटवस्तू देते. She gives him a gift. वह उसे एक तोहफा देती है।
1047.	कळवतो (कळवणे)	to inform सूचित करना, बताना	मी तुला दोन दिवसांनी कळवतो. I (m) will tell / inform you in two days. मैं तुम्हें दो दिन में बताता हूँ।

1048.	मागे	behind, at the back पीछे	घराच्या मागे देऊळ आहे. There is a temple behind the house. घर के पीछे मंदिर है।
1049.	लांब	away, at, a distance, far दूर, लंबा	येथून स्टेशन लांब आहे. The station is far from here. यहाँ से स्टेशन दूर है।
1050.	मध्ये	in, inside में, अंदर	या बिल्डिंगमध्ये एक जिम आहे. There is a gym in this building. इस बिल्डिंग में एक जिम है।
1051.	वर	on, above, over ऊपर	छपरावर एक माकड बसले आहे. A monkey is sitting on the roof. एक बंदर छत पर बैठा है।
1052.	पुढे	ahead आगे	पुढे एक पूल आहे. There is a bridge ahead. आगे एक पुल है।
1053.	सरळ	straight सीधा	सरळ जा. Go straight सीधे जाओ।
1054.	खाली	below / down नीचे	खाली उतर. Come / get down ! नीचे उतर!
1055.	ते वळण ती वळणे / वळणं	turn मोड़	पुढे वळण आहे. There is a turn ahead. आगे मोड़ है।
1056.	उजवीकडे	towards right दाएँ	उजवीकडे वळा. Turn right. दाहिने मुड़ो।
1057.	डावीकडे	towards left बाएँ	आधी डावीकडे पाहा. First look at the left. पहले बाएँ देखें।
1058.	ती इमारत त्या इमारती	building इमारत	ती इमारत उंच आहे. That building is tall. वह इमारत ऊँची है।
1059.	तो पुतळा ते पुतळे	statue मूर्ति	हा डॉ. आंबेडकरांचा पुतळा आहे. This is the statue of Dr. Ambedkar. यह डॉ. अंबेडकर की मूर्ति है।
1060.	सायकल चालवणे	riding bicycle सायकल चलाना	श्याम सायकल चालवतो. Shyam rides the cycle. श्याम सायकल चलाता है।
1061.	ते दुकान ती दुकाने / दुकानं	shops दुकाने	आज दुकाने बंद आहेत. Today shops are closed. आज दुकानें बंद हैं।
1062.	जाहिरात	[351]	--

1063.	तो जिलेबीवाला ते जिलेबीवाले	someone who makes and sells jalebi जलेबी बेचनेवाला	तो जिलेबीवाला आहे. That is a jalebiwalla. वह जलेबीवाला है।
1064.	तो फळवाला ते फळवाले	fruit seller फलवाला	फळवाला फळे विकतो. The fruit seller sells fruits. फलवाला फल बेचता है।
1065.	ती बस त्या बस	bus बस	ही बस विमानतळापर्यंत आहे. This is bus goes up to the airport. यह बस हवाईअड्डे तक जाती है।
1066.	सोपं (सोपे)	easy आसान, सरल	गणित खूप सोपं असतं. Mathematics is very easy. गणित बहुत आसान है।
1067.	नेहमी	always, regularly नियमित रूप से	आम्ही नेहमी भेटतो. We meet regularly. हम नियमित रूप से मिलते हैं।
1068.	हल्ली	now-a-days आजकल	हल्ली मुली धीट झाल्या आहेत. Now-a-days girls have become bold. आजकल लडकियॉं निडर बन गई हैं।
1069.	आता	now अब	आता मी जेवतो. I will have my meal now. अब मैं खाना खाता हूँ।
1070.	कधी तरी	some time कभी तो	तू कधी तरी ये ना घरी. Why don't you come home some time? कभी तो घर आओ।
1071.	कधीच नाही	never कभी नहीं	मी कधीच येणार नाही. I will never come. मैं कभी नहीं आऊंगा.
1072.	शांत असणे	to be quiet, calm, composed शांत रहना	आज विद्यार्थी खूप शांत आहेत. Today the students are quiet. आज छात्र काफी शांत हैं।
1073.	करायचंय (करणे) (n) करायचाय (करणे) (m) करायचीय (करणे) (f)	(to want) to do करना (करना चाहना)	मला हेच करायचंय. I want to do only this. मुझे यही करना है।
1074.	जायचंय (जाणे)	(to want) to go / leave जाना (जाना चाहना)	मला घरी जायचंय. I want to go home. मुझे घर जाना है।
1075.	लिहायचंय (लिहिणे)	(to want) to write लिखना (लिखना चाहना)	मला गाणं लिहायचंय. I want to write a song मुझे गाना लिखना है।
1076.	परीक्षा	[486]	
1077.	तो गृहपाठ ते गृहपाठ	homework गृहपाठ	भरपूर गृहपाठ आहे. There is a lot of homework. भरपूर गृहपाठ है।

1078.	ती कार्यशाळा त्या कार्यशाळा	workshop कार्यशाला	परवा मला कार्यशाळेत एक सादरीकरण करायचंय.
1079.	परवा	day after tomorrow परसों	I have to give a presentation at a workshop day after tomorrow. मुझे परसों एक कार्यशाला में एक प्रस्तुतीकरण करना है।
1080.	ती तयारी त्या तयारी	preparation तैयारी	तयारी करायचीय. Need to make preparations. तैयारी करनी है।
1081.	ती कादंबरी त्या कादंबऱ्या	novel/ fiction उपन्यास	तो कादंबरी लिहीत आहे. He is writing a novel. वह उपन्यास लिख रहा है।
1082.	बाजारात	in the market बाज़ार में	आई बाजारात जाते. Mom goes to the market. माँ बाज़ार जाती है।
1083.	ढीगभर	a lot बहुत	तिच्याकडे ढीगभर काम आहे. She has a lot of work. उसके पास बहुत काम है।
1084.	दांडी मारणे	to bunk बिना बताए काम या पाठशाला पर न आना	विलास रोज शाळेला दांडी मारतो. Vilas bunks school every day. विलास रोज बिना बताए पाठशाला नहीं आता है।
1085.	संपवायचंय (संपवणे)	(to want) to finish खत्म करना (खत्म करना चाहना)	मला हे काम आजच संपवायचंय. I want to finish this work today itself! मुझे यह काम आज ही खत्म करना है।
1086.	खेळायचंय (खेळणे)	(to want) to play खेलना (खेलना चाहना)	तिला खेळायचंय. She wants to play. उसे (f) खेलना है।
1087.	वाचायचंय (वाचणे)	(to want) to read पढ़ना (पढ़ना चाहना)	मला हे पुस्तक वाचायचंय. I want to read this book. मुझे यह किताब पढ़नी है।
1088.	घ्यायचंय (घेणे)	(to want) to take / buy / have लेना / खरीदना (लेना / खरीदना चाहना)	मला ते घड्याळ घ्यायचंय. I want to buy that watch. मुझे वह घड़ी लेनी है।
1089.	करायला गेलो एक आणि झालं भलतंच	-	wanted to do something but something else happened जाना था मथुरा, पर पहुँच गया काशी।
1090.	देव लागला द्यायला, पदर नाही घ्यायला	-	to not have the capacity to receive divine bounty. भगवान छप्पर फाड़ कर देने लगे पर समेटने को आँचल नहीं।

- Marathi workbook for beginners' level 1 :
  creative exercises, tests, glossary & answer key
- An integrated communicative approach
- Systematic and effective learning of the Language
- For young & adult learners
- For classroom study as well as self-learners
- Language skills: understanding, speaking, reading, writing Marathi

The set contains:

1. A Textbook
2. A Workbook
3. A DVD (with audio & audio-visual content)
   Online access link: https://mu.ac.in/mymarathi1

Publisher:
Granthali
Woolen Mill Municipal School,
Gr. Floor. J. K. Sawant Marg,
Near Yashwant Natya Mandir,
Matunga (West), Mumbai 400016
Tel.: 022 2421 6050 / 2430 6624
Email: granthali01@gmail.com

Printer:
India Print Works
India Print House,
42, G. D. Ambekar Marg,
Wadala, Mumbai 400031

ISBN 978-93-84475-07-9

Price: Rs. 1250 | 25 USD | 20 EUR
(For the complete set of Textbook + Workbook + Free DVD)

University of Mumbai

Join us on Facebook: https://www.facebook.com/LearnMarathiAtMumbaiUniversity